

GORENJSKI GLAS

Leto XLIV — št. 70 — CENA 20 din

Kranj, petek, 6. septembra 1991

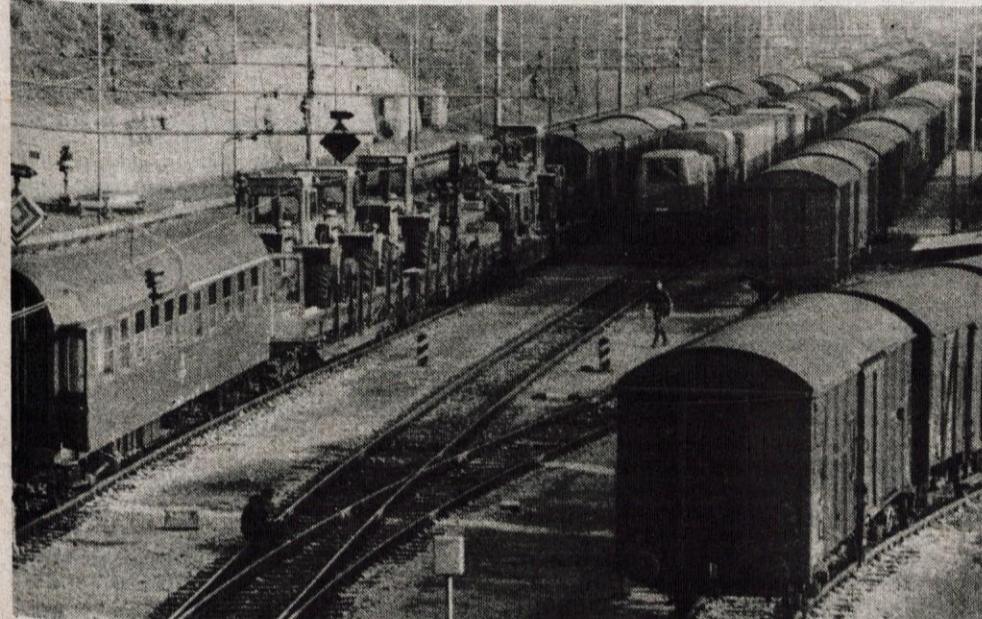

KRANJ, Koroška 2, tel. 217-687
Delovni čas: od 8. - 12. ure
in od 17. - 19. ure

VAŠA
ZAVAROVALNICA

ZAVAROVANJE D. D.

MERKUR
KOPALNICE GORENJE
septembra 15% CENEJE

VOJAŠKA OPREMA ČAKA NA ODHOD - Na tirkh kranjske železniške postaje je v približno dveh tednih nastala kompozicija z okrog 60 vagoni, na katerih je poleg manjšega dela vojaške tehnike natovorjena intendantska oprema iz kranjske vojašnice in oprema iz vojaških stanovanj, 35 vagonov z vojaško opremo pa stoji na Bohinjski Beli. Čeprav bi vojaško opremo z Gorenjske morali odpeljati že 31. avgusta, še vedno čakajo na formiranje kolone in njen odhod. Kot smo izvedeli v pokrajinskem štabu TO-a za Gorenjsko, so razlog za zamudo zlasti težave s prevozom po hrvaških železnicah. S. S. - Fotograf: G. Šinik

Družine s Hrvaške bežijo pred vojno

Prihajajo brezdomci

Kranj, septembra - Vojna na Hrvaškem je prgnala v Slovenijo družine, ki so v vojni agresiji ostale brez strehe nad glavo ali so se v strahu za svoje otroke umaknili minam, granatam in večnemu nočnemu strahu. Tudi v Kranju so si begunci poiskali zatočišče pri svojcih in prijateljih. Pri Slovenski demokratični zvezi v Kranju so se sklenili s skromno denarno pomočjo zavzeti za begunce in brezdomce.

Skupaj z Ljubico Erjavec iz SDZ Kranj smo obiskali najprej pobudnika za to solidarnostno akcijo Mira Vukovića, nato pa še nekaj pribeglih družin, ki so našli zavetische pri svojcih in prijateljih v Kranju. 60-letna Ane iz Novske je z dvema vnukoma, starima 4 in 5 let, pri bratu v Kranju. Mesec dni je s sorodniki živila v stalnem strahu pred napadi jugoslovanske armade in četniških teroristov, pred tednom dni pa

šli na varno v Nemčijo. Tudi mlada družina iz Našic si je zaradi majhnih otrok poiskala varen dom pri sorodnikih v Kranju.

Kaj bo z njimi, če se bo agrešija na Hrvaškem nadaljevala, če se dolgo ne bodo mogli vrneti, če sploh ne bodo več našli svojih domov... Da bi jim olajšali vsaj obdobje begunstva na Slovenskem, jim je SDZ iz Kranja namenila nekaj denarja. Kot napovedujeta Ljubica Erjavec in Miro Vuković, bo

stranka odprla tudi poseben žiro račun, vse ljudi dobre volje (zlasti v Sloveniji živeče Hrvati) pa prosita, naj svojo solidarnost izkažejo s prispevki za begunce.

Več o beguncih s Hrvaške si boste lahko prebrali v torkovi številki Gorenjskega glasa. ● D. Ž., foto: A. Goršek

**p. o.
SLOVENSKA
HRANILNICA
IN POSOJILNICA
KRAJN**

Kranj - PRIMSKOVO
Likozarjeva 1 - obrtno združenje

ekspositura Tržič
Cankarjeva 1

UGODNE LETNE OBRESTNE MERE za mesec september

**sredstva NA VPOGLED 77,7 %
1-mesečna VEZAVA od 118,8 do
190,2 % glede na višino zneska
3-mesečna VEZAVA od 193,0 do
206,9 %
6-mesečna VEZAVA od 198,6 do
215,5 %**

Posebne ugodnosti za hišne svete in skupine občanov, ki želijo obogatiti svoja sredstva!

Plačilo s položnico pri nas pol ceneje: provizija 0,5 %.

telefon KRAJN 212-857
telefon TRŽIČ 50-189

odprt od 7. - 14.30 ure
odprt od 8. - 15. ure

vse vaše denarne skrbi

SLOVENSKA HRANILNICA
IN POSOJILNICA uredi!

Slovenija v čakalnici

Torkova pričakovanja, da nas bo Avstrija priznala kot samostojno in neodvisno državo, so bila preuranjena. Avstrijska vlada je disciplinirano spoštovala voljo večine Evropske skupnosti in je s priznanjem počakala. Da se bo to zgodilo, je dala slutiti ponedeljkova izjava italijanskega zunanjega ministra De Michelisa, ki je dejal, da upa na razumno ravnanje Avstrije. Pomenljive so njegove besede, da Italija želi le sodelovati pri uresničitvi nove Jugoslavije in da bi takošnje priznanje Slovenije in Hrvaške pomenilo le novo prilivljanje olja na ogenj vojne na Hrvaškem in verjetno tudi v Bosni in Hercegovini. Slovenija tako ostaja v čakalnici za priznanje samostnosti, čakajoč na razplet jugoslovenske krize. Če gre verjeti besedam odločilnih politikov Evropske skupnosti, potem gre, cinično rečeno, nadaljevanje vojne na Hrvaškem v prid našemu priznanju, saj, kot ponavljajo Europeci, bo ena od kazni za ljubitelje ognja in meča priznanje Slovenije. Sicer pa bomo še nekaj časa greti svoj stolček v čakalnici, postopoma dobivali pozitivne točke in končno prišli do cilja. Upajmo, da bo to oktober, ko se izteče brionski moratorijski čas, ki ga Slovenci vsočno spoštujejo, čeprav smo morali s podpisom na Brionih, pa kasneje v Beogradu ugrizniti v kislo jabolko. Seveda pa je treba, ne glede, kateri scenarij mednarodnega priznanja Slovenije bo uporabljen, graditi intenzivno in predvsem usklajeno ter učinkovito zunanjou politiko. Prehitro napovedovanje, kdaj nas bo priznal, pa je sila tveganja, kar kaže zadnji primer napovedi avstrijskega priznanja, in pred

tem napovedi, da nas bodo priznali že takoj ob junijski razglasitvi samostojnosti oziroma kasneje, ko nas je napadla jugoslovenska armada. Stvari je pač treba trenoč in realno razsojati, saj postaja mednarodno priznanje pravi slovenski krizev pot.

Slovenska delegacija odhaja na jutrišnjo mirovno konferenco o Jugoslaviji v Haag z nekatrimi pomisli, čeprav, kot je dejal v sredo zunanjji minister dr. Rupel, z mirno vestjo in čistimi računi. Evropi še vedno diši neka nova enotna Jugoslavija, čeprav se tega izraza izogibajo. Vendar bo imela centralistična jugoslovenska rešitev v Haagu veliko zagovornikov. Razen dela evropskih ministrov, pa verjetno tudi samega koordinatorja konference, britanskega lorda in bivšega zunanjega ministra Carringtona, bodo to polovica zveznega predsedstva, ki je povabljen v Haag in predsednik zvezne vlade. Konferenca bo odločala o soglasjem in ne po jugoslovenski metodi preglasovanja, vendarle je naklonjenost obnovi Jugoslavije in s tem odlaganja priznanja samostnosti nekaterih jugoslovenskih republik realna. Posebej še, če bosta Srbija in armada zigrali na balkansko finto, s katero so že nekajkrat speljali Evropsko skupnost na led. Orotje lahko za kratek čas umolkne, da bi se pokazali v najlepši luči in s tem vrgli novo priglise peska v oči razsodnikom v jugoslovenski krizi, potem pa se utegne nadaljevati stara pesem: v Jugoslaviji bodo še umirali nedolžni ljudje, Evropa pa bo zlagala na kup nove in nove papirnate deklaracije. ● J. Košnjek

Pravi čas in trenutek

Na gospodarskem področju je Slovenija danes zelo odvisna od jugoslovenskega tržišča. Prav ta odvisnost pa otežuje tudi pridobivanje na zahodni trgu, v svet. Med razlogi za to je zelo pomembna kakovost, ki se je doslej utapljal, in se še vedno, v jugoslovenski kakovosti recimo ohlapnih in nezanesljivih blagovnih znakov. Morda ima Slovenija danes za spoznanje boljšo kakovostno raven kot drugi deli Jugoslavije. Vendar je nujno, da se slovenski proizvodi odlikujejo od te jugoslovenske zaviralne splošnosti.

Takšna ocena Maksa Bastla, ministra za trgovino Republike Slovenije, je bila v sredo v Kranju eden poudarjeno izrazitih argumentov, da s prvim specializiranim sejmom Slovenski proizvod-slovenska kakovost, ki ga bo v torek v Kranju odprl predsednik slovenske skupčnine France Bučar, prestopimo prag jugoslovenske utapljače se splošnosti in na gospodarskem področju uveljavljivite lastne državnosti.

Sejem s pobudo, ki se je začela in oblikovala od lani naprej v Kranju, je prvi korak. Prva ga je takoj podprla tudi kranjska občina. Zdaj je uresničevanje te "kranjske" sejemske ideje že tudi izvir za izobilovanje začetne znamke visoke kakovosti izdelka. Kot je poudaril minister za informiranje Jelko Kacin na novinarski konferenci v Kranju ta teden, naj bi ta sejem zaregal v dosejanju praktičnega gospodarstva in trženja ter spodbudil in poudaril promocijo naše državnosti. To je hkrati tudi izvir državi Sloveniji, da na tem področju določi pravila, opozarja predsednik kranjske vlade in predsednik organizacijskega odbora tega sejma Vladimir Mohorič.

Znak Slovenska kakovosti, ki naj bi odprl vrata našim izdelkom na svetovnih policah, pa je tudi v pravem trenutku in času, kot ocenjuje predsednik Gospodarske zbornice Slovenije Franc Horvat, s sejmom dregnil tudi v naš gospodarski miseln prostor. Državnost in kakovost s slovensko znamko trženja v svetu morata spremeniti tudi sedanje razmerje, ko smo 19 odstotkov izvozili, 23 odstotkov pa prodali na jugoslovenskem trgu. Nezadovoljstvo nad takšno gospodarsko (ne)uspešnostjo pomeni tudi oblikovanje drugečne gospodarske miselne kakovosti. ● A. Žalar

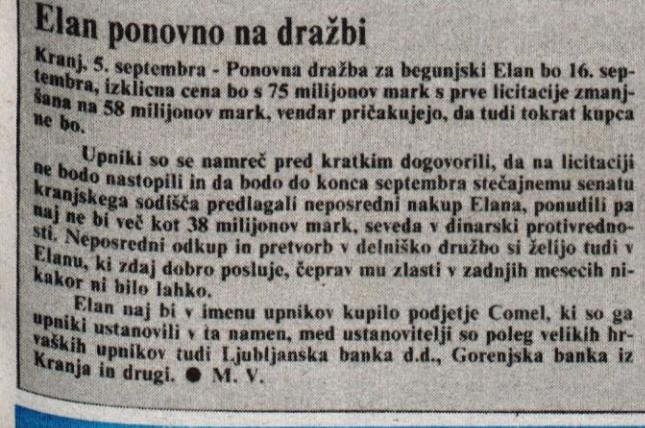
SNOVANJA

1. SLOVENSKI SEJEM

SLOVENSKI
PROIZVOD - SQ

KRAJN, 10. - 13. 9. '91

GORENJSKI GLAS

Elan ponovno na dražbi

Kranj, 5. septembra - Ponovna dražba za begunški Elan bo 16. septembra, izklicna cena bo s 75 milijonov mark s prve licitacije zmanjšana na 58 milijonov mark, vendar pričakujejo, da tudi tokrat kupca ne bo.

Upniki so se namreč pred kratkim dogovorili, da na licitaciji ne bodo nastopili in da bodo do konca septembra stečajnemu senatu kranjskega sodišča predlagali neposredni nakup Elana, ponudili pa naj ne bi več kot 38 milijonov mark, seveda v dinarski protivrednosti. Neposredni odkup in pretvorba v delniško družbo si želijo tudi v Elanu, ki zdaj dobro posluje, čeprav mu zlasti v zadnjih mesecih nikakor ni bilo lahko.

Elan naj bi v imenu upnikov kupilo podjetje Comel, ki so ga upniki ustavili v ta namen, med ustanovitelji so poleg velikih hrvaških upnikov tudi Ljubljanska banka d.d., Gorenjska banka iz Kranja in drugi. ● M. V.

NOTRANJEPOLITIČNI KOMENTAR

Kriješek

JOŽE KOŠNJEK

Vročje meje

V teh razburljivih časih prihajajo na dan nove in nove vroče, pa tudi nevarne teme. Nedvomno gre v tem primeru za dve občutljivi področji: za notranje meje med republikami v Jugoslaviji in za položaj narodnostnih manjšin v Jugoslaviji oziroma v bodočih državah na sedanjem jugoslovenskem ozemlju.

Evropska skupnost in Konferenca o evropski varnosti in sodelovanju sta med tremi točkami postavili na prvo mesto med izhodišči za mirovno konferenco o Jugoslaviji nespremenljivost notranjih jugoslovenskih meja oziroma spremenljivost na osnovi mirnega in spoznega dogovora, ob njem pa spoščevanje pravic vseh ter upoštevanje interesov republik in narodov. Temeljna izhodišča se medsebojno prepletajo, vendarle so meje postavljene na prvo mesto, pa tudi možnost njihovega spremjanja ni izključena. Zato pripravlja Evropa posebno arbitražo, sestavljeno iz vodilnih ustavnih in pravnih strokovnjakov iz držav, član Evropske skupnosti.

Jugoslovanske notranje meje so nevarno vroče. Vse skupaj se začenja pri osnovnem problemu, ali so naše notranje meje meddržavne ali samo administrativne. Slovenija, Hrvaška, Bosna in Hercegovina ter Makedonija trdijo, da so medrepublike meje v bistvu meddržavne, Srbija in Črna Gora pa trdita, da so te meje samo umeetne, administrativne. Tudi iz predpostavke o administrativni navori meja izhaja sedanja agresija Srbije in federalne armade na Hrvaško. Agresija naj bi se končala na zgodovinskih srbskih mejah v Liki, Dalmaciji, Krajini, Kordunji, Baniji, Sremu, Slavoniji in Baranji. Tega nihče iz srbske politike bodisi vladajoče ali opozicisce, več ne skriva. Tak cilj in pogoj, da bodo dali samostojni Hrvaški mir, si zastavljajo tako v vladajoči srbski socialistični stranki kot v strankah Vuka Draškovića, Vojislava Šešlja in zadnji dni tudi v Srbski narodni stranki, ki jo vodi Milan Paroški. Zasedba položajev ob tej meji velike Srbije še pred začetkom mirovne konference o Jugoslaviji je srž srditosti napadov na Hrvaško, kjer napadci ne izbirajo sredstev in ne ciljev. Očitno ne zaležejo opozorila Zahoda, najglasnejši je Genscher, da naj Srbija in armada ne računa na ozemlja, ki si ga bosta prisvojila s silo. Boj za meje se nadaljuje in vprašanje je, kdo ga bo ustavil. Še posebej za to, ker Evropa posredno pristaja tudi na sporazumno spremembo meja. Ob srbskohrvaški meji postaja tudi aktualne tudi meje Bosne in Hercegovine. V tej republiki je v sredo zavrel. Na pragu je spopad med Srbi in Muslimani v tej republiki. Dva mrtva člana Stranke demokratice akcije sta zmanjca tega.

Spoke spornih in nevarnih jugoslovenskih notranjih meja še ni končan. Če Srbija sili na sever, bo tudi na jug, proti Makedoniji. Še selj je bil pred dnevi nevarno jasen: Makedonija naj ne sanja o svoji samostnosti, lahko se pogovarjamo samo o južni Srbiji.

Mogoče smo Slovenci res lahko še srečni, da je naša južna meja še najbolj čista in najmanj sporna v Jugoslaviji.

Najemnika za Vilo Bistrico iščejo

Tržič, 3. septembra - Tržički izvršni svet ugotavlja, da bo vzdrževanje nekdanje protokolarne Vile Bistrice pri Šv. Juriju nad Tržičem zanj le prevelik zalogaj. Za objekt, za katerega bi se kje v zahodnem svetu interesični kar spopadli, pri nas ni posebnega zanimanja. Pa vendar bi bil morda za koga enkratna, edinstvena priložnost. V kratkem jo bodo Tržičani javno ponudili v najem najboljšemu ponudniku.

Vila Bistrica s svojo dominantno lego na strmi skali visoko nad Tržičem je bila včasih last tržičkih tovarnarjev, po vojni pa je bil vse do 1. aprila 1990 protokolarni objekt SRS, kamor so zahajali znani slovenski in jugoslovenski kulturni in politični delavci. Največ se je tu zadrževal Josip Vidmar, večkrat pa je v vili gostoval tudi Miroslav Krleža, obiskal jo je Emil Adamčič, gostila pa je še vrsto znanih imen. Vila sicer danes ni več tako oskrbovana, kot je bila nekoč, za to pač ni denarja, vendar bi se z manjšimi sredstvi spet dalo obnoviti in poziviti vrt, bazen, tenisko igrišče in notranje prostore ponuditi za različne priložnosti. Za sam gostinski objekt višje kategorije niti ni primeren, kajti premalo gostov bi hkrati bilo lahko - namenjeno bi jim bilo lahko le okrog 10 sob - zelo primern pa bi bil za razne kulturne prireditev in poroke, s katerimi so v Tržiču že začeli, za sprejem tujih poslovnih partnerjev raznih podjetij, ki bi radi dali dogodek še poseben poudarek. Za vilo so se zanimali že nekateri naši svetovno znani umetniki in kulturniki, saj bi bila vila enkraten ambient za glasbene večere in se bi se našlo zamisli. Tržički izvršni svet predvideva, da bodo z objavo prišli interesični še z novimi idejami. Zadržek je le-ta, da vilo zaradi trenutno še neurejenega lastništva ne bo moč veliko preurejati; služiti bo morala namenu tak, kakršna je, le z malo popravki. Vendar, če bi se našel pravi, s pravimi zamislimi, bi z njo lahko zašte in za občino iztržil lepe denarce. ● D. Dolenc

Agromehanika

Hrastje 52 a

064/324-033, 324-034

GORENJSKI GLAS

Ustanovitelj in izdajatelj: Časopisno podjetje GORENJSKI GLAS, KRANJ
Uredniška politika: neodvisni nestranski politično informativni poltednik s poudarkom na dogajanjih na Gorenjskem

Predsednik Časopisnega sveta: Ivo Bizjak

Direktor in glavni urednik: Marko Valjavec

Odgovorna urednica: Leopoldina Bogataj

Novinarji in uredniki: Danica Dolenc, Helena Jelovčan, Jože Košnješek, Lea Mencinger, Stojan Šajer, Darinka Sedej, Vilma Stanovnik, Marija Volčjak, Cveto Zapotnik, Danica Zavrl-Žlebjek, Andrej Žalar, Štefan Žargi

Oblikovanje: Igor Pokorn

Tehnično urejanje: Ivo Sekne, Mirjana Draksler, Nada Prevc

Lektoriranje: Marjeta Vozlič; **Fotografija:** Gorazd Šinik

Tisk: Podjetje DELO — TCR, Tisk časopisov in revij, Ljubljana

Uredništvo: Moše Pijadeja 1, telefon: 211-860, 211-835, telefax: 213-163

Naročnine, uprava, propaganda, oglasi: Cesta JLA 16, telefon: 218-463, telefax: (064) 215-366

Malli oglasi: telefon: 217-960 — sprejemamo nepreklenjeno 24 ur dnevno na avtomatskem odzivniku: uradne ure: vsak dan 7.—13.30, ob sredah do 16.30

Časopis izhaja ob torkih in petkih. Cena izvoda 20,00 din. Naročnina: trimesečna za III. trimesečje 1991 500,00 din. Za tujino: letna naročnina 140 DEM. Oglasne storitve: po ceniku. Časopis je oproščen plačila prometnega davka (Uradni list RS, 7/91).

Obvestilo sindikata Železarne Jesenice KNSS Neodvisnost

Poslovodstvo si grabi družbeno premoženje

Jesenice, 4. septembra - Zaradi informacijske blokade in onemogočanja delovanja sindikata Neodvisnost v Železarji Jesenice je ta sindikat izdal sporočilo, v katerem razkriva odnose v upravnem odboru Železarje, izvajanje določil kolektivne pogodbe, odnose z drugim sindikatom ter svoj pogled na zakona o lastninjenju in denacionalizaciji.

Za predstavnika delavcev v upravnem odboru Železarje trdijo, da ravna po navodilih direktorja in ne v prid delavcem, da je ustavljen (en samo izjemo) iz ljudi, ki so prej gospodarili v dogovorni ekonomiji in nosijo del krive za katastrofalno stanje v Železarju. Upravni odbor tudi ne odgovarja na vprašanja in pobude sindikata Neodvisnot. Pod vodstvom sedanjih poslovodnih delavcev pa je tovarna že dolga leta v izgubi in na grbi slovenske družbe, brez izgledov, da bo kaj bolje. Zato bi jih bilo po mnenju tega sindikata treba zamenjati, ne pa da si pri enaki odgovornosti za delo samo povečujejo plače.

Pripombe imajo tudi k izvajajujočim pogodbam, če da takojmenovani delodajalci spodbujajo le tista določila (zlasti pri plačah), ki so v prid njim. Kot vzrok navajajo zakon, ki omejuje

je maso osebnih dohodkov. Ob tem pa se povečujejo plače in število ljudi, plačanih izven kolektivne pogodbe. Zahtevali bodo spisek teh ljudi ter poizvedeli, kdo jih je določil in kdo ugotavlja njihovo odgovornost. Vsi, ki boljujejo 3 mesece, so upravičeni do solidarnostne pomoci v višini ene plače, a se to doslej ni zgodilo.

Delodajalci so si sami postavili tarife kot nadaljevanje kolektivne pogodbe, ni pa niti jasno, do katere skupine so menedžerji in do katere delavci s posebnimi potrebami. Nikjer tudi ni evidentirano zmanjšanje izplačila OD, kot ga določa kolektivna pogodba, da bi to lahko upoštevali pri lastninjenju. Še vedno niso podpisane pogodbe med delavci in podjetjem, delavci so oškodovani tudi zato, ker niso bili izplačani inovacijski prihranki - ustavljeni so bojda po nalogu direktorja.

S seje izvršnega sveta

Stanje se še slabša

Tržič, 3. septembra - Člani izvršnega sveta so ob pregledu gospodarsko-financijskih gibanj v obdobju januar - junij 1991 lahko ugotovili, da se stanje v tržičkem gospodarstvu le poslabšuje. - Večjo skrb posvetiti mladim, ki iščejo prvo zaposlitve.

Gospodarstvo nazaduje, so na torkovi sej znova ugotavljali člani tržičkega izvršnega sveta. V prvem polletju se je fizični obseg proizvodnje zmanjšal za okoli 20 odstotkov, dosedanjim izgubarjem pa sta se pridružila še Obrotni podjetje in SGP Tržič. Boljši rezultat je ob polletju pokazal le Triglav. Povprečni osebni dohodek na delavca je znašal 6.292 din, s čimer so tržički delavci trenutno na boljšem kot na primer jeseniški in radovljški, vendar zna se zgoditi, da bo ta padel. Veliko

upanje imajo, da se bodo razmere v BPT vendarle uredile in se bo nezaposlenost v občini tako občutno zmanjšala. Bati pa se je, da se bo proces odpuščanja začel tudi drugod, kajti tržička podjetja skoraj vsa po vrsti ugotavljajo, da imajo tehnološke presežke, ne le delavce v proizvodnji, temveč jih je največ srednji izobrazbo, pojavljajo pa se tudi že z višjo izobrazbo. Nezaposlenost bo torej problem, s katerim se bodo v Tržiču še srečevali, zato ji bodo posvetili največ

Nedvisnost iz Železarne je neprizanesljiva tudi do drugega sindikata v podjetju, če da delavcem krati osnovno pravico do izbire sindikata. Pravijo, da prenepeti aktivisti in sekretari v svobodnih sindikatih skupaj z delodajalcem grozijo delavcem z izgubo dela, če bi se izpisali iz starega svobodnega sindikata. Predsednik in podpredsednik svobodnih v Železarji tudi očitajo, da sta plačana izven kolektivne pogodbe in da je prvi celo postal eden od direktorjev. Zato je edini sindikat, ki je resnično delavski zastopnik, Neodvisnost KNSS, trdijo slednji.

Opredelili so tudi svoj odnos do zakona o lastninjenju. Ta na najboljši možni način preprečuje nadaljnje ropanje družbenega premoženja (družbeno lastnino namesto upravlja izbranci bivšega komunističnega režima) in omogoča najširšo udeležbo ljudi v upravljanju. O uradnikih bivšega režima, ki so se oklicali za menedžerje, še dodajajo, da so izbrali krog povprečno sposobnih strokovnjakov in funkcionarjev

pozornosti. Ena jesenskih sej IS bo posvečena posebej temu problemu - predvsem prvi zaposlitvi. Za mlade bodo morali pripraviti poseben program.

Na dnevnem redu je bila tudi ocena vojne škode v občini. Nepravno vojno škodo je utrel le en občan, ki pa mu je bila škoda že povrnjena, ocenjujejo pa, da je tržička industrija imela skupne posredne škodo za 85.530.461 dinarjev. Tržičko kmetijstvo pa je utrel veliko škodo ob zadnjih neurjih s točo 14. in 18. avgusta, in jo ocenjujejo na 1.100.000 din. Najbolj so prizadeti nasadi koruze, vrtnine in sadje. Komisija si bo škodo ogledala še enkrat, tokrat bo ocena lahko bolj realna. Oškodovancem bi škodo delno povrnili obliki regresirane cene pri nakupu koruze oziroma ekvivalentnih močnih krmil. ● D. Dolenc

V radovljških občinih se že nekaj let ubadajo s problemom, kje urediti parkirišče za težka vozila na kmetijskem zemljišču na Lancovem, so delno kriv tudi občinski organi, ker niso uresničili sklepa izvršnega sveta in določili območja za parkiranje tovornjakov, avtobusov in drugih težkih vozil. To je tudi razlog, da je izvršni svet na nedavni seji dovolil prevozniku iz Lesc, da parkirišče na Lancovem lahko uporablja še dve leti po ureditvi ustreznega parkirišča v industrijski coni Lesc. Sklenil je tudi, da dovoljuje za začasno uporabo - legalizira posega v kmetijsko zemljišče niti ne morebitnih novih posegov.

V radovljških občinih se že nekaj let ubadajo s problemom, kje urediti parkirišče za težka vozila. Ko so pred šestimi leti iskali lokacijo za Alpetourjeve mehanične delavnice, so hkrati tudi preverjali, katere lokacije bi bile najprimernejše za parkirišče težkih vozil. Že tedaj so ugotovili, da lokacija Cajhnova žaga na Lancovem ni primerna (ne samo iz poslovnih razlogov, ampak tudi zato, ker bi poseg pokvaril krajino) in da je med petimi ocenjenimi lokacijami edino primerna lokacija poslovno-obrtna cona Lesc (ob cesti mimo KŽK-TOK Radovljica). Ker pa bo zazidalni načrt za to cono mogoče spremeniti šele po tem, ko se bodo v Lescu odločili za rešitev križanja ceste in železnice, parkirišče še najmanj eno leto ne bo.

V radovljškem primeru se je še enkrat potrdilo pravilo, ki pravi, da ljudje mimo zakonov in dovoljenj (sebi v korist in okolju v škodo) rešujejo probleme, ki bi jih moral rešiti občina. ● C. Z.

Pryi rezultati spodbujanja zaposlovanja in samozaposlovanja

Čas za prehod iz kvantitete v kvaliteto

Kranj, 4. septembra - Kranjska vlada je na današnji seji obravnavala gospodarske rezultate prvega polletja in ugotovila, da smo kranjsko gospodarstvo s črnimi napovedmi o razsulu in množični brezposelnosti očitno podcenjevali, saj so zaznavni pri pozitivnih premikih. Razveseljivo je tudi, da postajajo opazni tudi rezultati samozaposlovanja, h kateremu je politika spodbujanja odpiranja novih delovnih mest prav gotovo nekaj časa želijo prostor za obrt in nekaj časa je bila aktualna lokacija na Lipcah. Delegati občinske skupščine pa so za to lokacijo izglasovali moratorij, saj so že predvideli, da bi bilo boljše zemljišče na Blejski Dobravi. Ker pa je Železarna pripravljena odstopiti ta zemljišča, je izgradnja obrtne cone smotrna.

Samski dom na Plavžu naj bi deloma preuredili v hotel, v njem pa naj bi bili tudi poslovni prostori. To idejno rešitev argumentirajo z dejstvom, da je na Jesenicah prehodnim gostom potreben ponuditi prenočitev. Ocenjujejo tudi, da bi na Jesenicah zaradi povečanega tranzitnega prometa poraslo zanimanje za nove poslovne prostore, kjer naj bi opravljali dejavnosti, ki so povezane s prometom.

Na Jesenicah so ustanovili projektno skupino, ki bo poskrbel, da se bo pripravil javni natečaj za izgradnjo obrtne cone. ● D. Sedej

la tudi za preverjanje poslovne ideje. Doslej sta veljala za priglasitev le dva formalna pogoja: čas prebivanja v občini in čas brezposelnosti, poslej pa naj bi kandidati na posebnem obrazcu, ki ga je pripravil prizadelen predsednik komisije Miran Tivadar, skupaj z referenti na sekretariatu za gospodarstvo,

Burne razprave o lastninski zakonodaji

Po prvi obravnavi dveh zakonov, ki neposredno posegata na področje lastninjenja - Zakona o denacionalizaciji in Zakona o zadrugah - se hitro približuje 11. september, ko naj bi se na poslanskih klopih slovenskega parlamenta znašel tudi Zakon o lastninskem preoblikovanju podjetij, kot najpomembnejši zakon iz tega paketa. Zakon, ki je od pomladanske razprave v fazi osnutka (po pripravljalcu tedanjem predsedniku slovenske vlade dr. Jožetu Mencingerju smo ga največ-

krat imenovali kar "Mencingerjev zakon") doživel spremembo koncepta in številne zelo pomembne spremembe (in po novem razlagalcu postal "Umekov zakon"), je v teh dneh predmet številnih obravnav, okroglih miz in sporocil slovenskih političnih strank, ki prihajajo s predlogi sprememb in alternativnih rešitev. Danes poročamo o treh takih pogledih.

Stranka demokratične prenove:

Z amandmaji ni mogoče spremeniti koncepta

Ljubljana, 2. septembra - Na tiskovni konferenci SDP smo danes slišali v bistvu dvoje: kritiko predloga zakona o lastninskem preoblikovanju podjetij z opozorili na posledice, ki bi jih sprejem takega zakona povzročil in obrazložitev alternativnega osnutka tega zakona, ki ga je pripravila vlada v senci. Vodja poslanskega kluba SDP Miran

Potreč je v razlagi pogledov na predloženi zakon poudaril, da takrat zasnova vodi v podrževanje lastnine in s tem kontrolo oblasti nad podjetji in menedžerji, da je razdelitev delnic državljanom, ki ne bodo mogli upravljati s parazitnimi skladi, socialna demagogija in da bodo posledice take lastninske zakonodaje uničenje družbenega kmetijstva, administrativna restribucija lastnine in ustvarjanje ozkega upravljalstva sloja odvisnega od oblasti. Nekorektni postopki za sprejem te zakonodaje kažejo, da si oblast prizadeva le za utrditev svoje vladavine, napake preteklosti pa se na tak način ne popravljajo, pač pa ponavljajo. SDP na to opozarja in hkrati ne prevzema za to nakanršne soodgovornosti.

Stranka krščanskih socialistov:

V samostojni in suvereni državi mora lastnina ostati njenim prebivalcem

Ljubljana, 2. septembra - Tudi Stranka krščanskih socialistov, besedah njenega predsednika Mitje Kovačiča, meni, da bi morali Zakon o lastninskem preoblikovanju podjetij vrnilti v fazo zakonskega osnutka, saj ponujene rešitve bolj služijo političnim kot gospodarskim interesom, kar si v časih globoke krize naše družbe in nastajajoče demokratične države, ne moremo privoščiti. Ta izvenparlamentarna stranka, ki je nastala šele pred kratkim, predlaga, da se pripravi nov osnutek zakona, ki bo plod dela vseh političnih strank in prvenstveno orientiran na strukturo, ki bo zagotavljala gospodarsko učinkovitost. Po mnenju SKS ob-

sta velika nevarnost razprodaje družbenega premoženja tujcem, kar bi pomenilo, da bomo postali le načelno samostojna in suverene država. Zato je potreben tak mehanizem privatizacije, ki bo zagotovil, da družbena lastnina preide postopoma v last slovenskih državljanov, vlaganja tujega kapitala pa naj bodo predvsem v dokapitalizacijo in nova podjetja. Za primer, da vladni predlog ne bo umaknjen, so pripravili tudi amandmaje, s katerimi predlagajo, da se tretjino družbene lastnine v obliki prednostnih delnic prenesi na Slovenski pokojniški sklad, tretjino v obliki navadnih delnic na Državljanški sklad Slovenije in tretjino na Sklad RS za razvoj. Medtem ko naj bi po-

kojninski sklad dobil enoodstotne dividende in upravljalске pravice samo v primeru neplačevanja le-teh, naj bi delnice državljanškega sklada razdelili vsem polnoletnim državljanom (dve leti neplensljive), pri čemer bi zaposleni v podjetjih dobili delnice svojega podjetja. Petina delnic razvojnega sklada naj bi bila namenjena za odškodninski sklad (denacionalizacija), ostale pa namenjene odkupu in spodbudam

za dokapitalizacijo podjetij (na tri kupljene delnice podjetja naj bi država iz tega sklada podarila eno). Proses lastninjenja po tem modelu naj bi bil zaključen v 10 letih. S tem bi se, to so člani SKS posebej poudarili, izognili državnemu nadzoru in vplivu na gospodarstvo, ki je, o tem nas uči tudi preteklost, popolnoma nesprejemljiv. Amandmaje in stališča SKS bo v skupščini zastopal in posredoval Andrej Magajna.

SDP in Svobodni sindikati:

Ustava se piše z lastninskimi zakoni

Ljubljana, 3. septembra - Na srečanju Stranke demokratične prenove in predstavnikov Zveze svobodnih sindikatov Slovenije je bila danes poglavita pozornost posvečena lastninski zakonodaji, ki vnaša v našo družbo prelome spremembe družbenoekonomskih odnosov. Pomen zakonov o lastninjenju je tako velik, da utegne povsem razvednotiti prizadevanja za sprejem nove ustave Slovenije, odlaganje ustavne ureditve pa pomeni poglabljanie ravnih negotovosti in nadaljnjo sprejemanje pogosto nesklanih in neurejenih improviziranih rešitev, ki seveda služijo zelo razpoznavnemu interesu. Dejstvo, da skuša sedanja oblast na revolucionarni način spremeniti lastnino zakonodajo, s tem pa last-

nino in drugačno strukturo naše družbe, vodi v nevarnost, da se po vsaki spremembi oblasti to na enak način menjajo. Zato je po mnenju SDP in ZSSS nujno lastninske zakone vrniti v osnutek in doseči družbeno soglasje. ZSSS si bo - tudi s protesti na ulicah, če bo potrebno - prizadevala za interese delavcev, ki jih nova lastninska zakonodaja močno prizadeva, ne smeli pa bi spregledati tudi položaja drugih skupin prebivalcev (ženske, upokojenci, mladi).

Na srečanju so se dogovorili tudi za tesnejše sodelovanje, saj bodo svobodni sindikati, za boljše zaščitjanje svojih pogledov in interesov, organizirali poslanski klub parlamentarnih strank. ● Š. Žargi

Škofjeloški direktorji za sodelovanje stroke pri lastninjenju in proti pavšalnemu obtoževanju za krajo

Kljub temu da nemogoči pogoji za poslovanje direktorjem krajtu čas in spanje, je najbolj pogost pogovor med njimi vezan na lastninske spremembe. Na vse navajeni niso pripravljeni nositi soodgovornosti za posledice sedanjih zakonskih predlogov. Menijo, da poglaviti cilj: bolj učinkovito gospodarjenje, ne bo dosezen, na kar opozarjajo tudi iz stroke. Če strokovnjakov, ki živijo v naših razmerah, nismo pripravljeni poslušati, je vsako dokazovanje koristnih in poštenih namenov predlagatelja po vsebinu zreducirano na uzurpacijo pridobljene oblasti. Direktorji se odločno distancirajo od pavšalnih obtoževanj, kako se »družbeno« premičejo krade in opozarjajo na slabe izkušnje kampanje proti direktorjem iz 70. let.

Ne zahtevajo nobenega izjemnega položaja, temveč enakopravno vlogo, ki si jo s svojim prispevkom zlasti pri vodenju uspešnih podjetij tudi zasluzijo.

Protest Zveze svobodnih sindikatov Slovenije

Novi zakon mora upoštevati tudi delavca

Na torkovi seji izvršnega sveta skupščine občine Škofja Loka so med drugim obravnavali, kot informacijo, tudi protest Zveze svobodnih sindikatov Slovenije "zoper postopek sprejemanja in vsebinski predloga zakona o lastninskem preoblikovanju podjetij". V burni razpravi so predsednik območne organizacije sindikatov Gorenjske in član Škofjeloškega izvršnega sveta ugotovili, da se v marsičem razhajajo.

Škofja Loka, 3. septembra - Novi zakon, na katerega se potegujejo Svobodni sindikati, se po besedah predsednika za gorenjsko območje, Sandiju Bartola, naj bi upošteval tudi delavca in njegove zahteve. "Zakon, ki ne bo zgolj političen, kot je sedaj, ki bo zagotavljal socialno varnost delavcev. Za sprejem takega zakona bi celo morali uvesti referendum, na katerem bi se po podjetjih delavci sami odločili, ali ga hočejo ali ne."

Zveza svobodnih sindikatov Gorenjske v svojem protestu ugotavlja, da najnovejši predlog zakona o preoblikovanju podjetij ne vsebuje stalnič, ocen, predlogov ter zahtev delavcev, včlanjenih v Zvezo svobodnih sindikatov Slovenije in pomeni popolno razlastitev delavcev, dosedanjih upravljalcev družbenega premoženja, ter jim s tem ne priznava družbenega premoženja. Predlagane rešitve v predlogu zakona naj bi bile neekonomske in nestimulativne za delavce, spregledana je dokapitalizacija podjetja. Proces lastninjenja podjetij se ne more odvijati po knjižni vrednosti podjetij, kot je predlagano. Ampak samo po realni tržni vrednosti podjetij, velika razlika med sedanjim in Mencingerjevim predlogom zakona. Vodstvo svo-

kument ali ne; zato, ker vemo, kakšno je razmerje sil okoli tega zakona, ocenili smo, da moramo pokazati ponoven državo v zvezi s tem zakonom."

Član izvršnega sveta so si bili edini, da mora zakon, z nekatерimi dopolnitvami ali mogoče manjšimi spremembami, čimprej "skozi". Mnenje sindikatov je tu seveda nasprotno. Najbolj pa so se iskrene kresale, potem ko je že

kazalo, da je točka zaključena. Dilema: so delavci prikrajšani, če pri osebnem mesečnem dohodu dobijo del tega v vrednostih bonih ali niso? Mnenja so bila tudi v izvršnem svetu deljena. Sandi Bartol pa je že skoraj ogorčeno našteval številne primere podjetij, kjer delavci dobijo tudi že z 30 in 40 odstotki osebnega dohodka v vrednostih bonih.

M. Peternej

Podražitev manjša, kot je predlagala Komunala

Radovljica, 2. septembra - Radovljški izvršni svet je na pondeljkovi seji določil nove cene komunalnih storitev, ki bodo začele veljati na dan, ko bodo objavljene v slovenskem uradnem listu. Vodarina se bo podražila za 60 odstotkov, kanalizacija, smetarina ter bioško in mehansko čiščenje odpak za 50 odstotkov, prav toliko pa tudi prispevek za razširitev in reproducijo. Komunala je sicer predlagala, da bi vodarino podražili za 91 odstotkov, smetarino za 90, kanalščino za 52 ter mehansko in bioško čiščenje odpak za 52, vendar pa izvršni svet s tem ni soglašal.

Komunala je v prvem polletju "prigospodarila" za domača 6,3 milijona dinarjev izgube, od tega samo v osnovnih komunalnih dejavnostih (voda, kanalizacija, odvod odpadkov s metnimi in čiščenje odpak) več kot 3,4 milijone. Kot je povedala Bernarda Podlipnik, v.d. direktorice Komunale, sta glavna vzaka za izgubo v teh dejavnostih manjša prodaja in prenike cene; izguba pa bi bila še večja, če bi opravili tudi nujna investicijska vzdrževalna dela. Da so bile cene prenike, v Komunali dokazujejo tudi z "rang lestvico" cen komunalnih storitev v 56 slovenskih občinah. Ne povsem popoln pregled cen kaže, da je bila Radovljica 1. junija z vodarino na zadnjem, 56. mestu, s smetarino na 46. in s kanalizacijo na 35. mestu.

Ko je predlog podražitev komunalnih storitev v pondeljek obravnaval izvršni svet, se je kar nekaj članov obregnili ob podatek, da je Komunala po plačah precej nad občinskim povprečjem oz. med gospodarskimi organizacijami na drugem mestu. Eden od članov je celo dejal, da je plače mogoče obvladati in da so šli v Komunali v izgubo zavestno. ● C. Zaplotnik

NOTRANJE POLITIČNI KOMENTAR

Davor Jenšter

MARKO JENŠTERLE

Nestrpnost v čakalnici

Ko je že vse kazalo, da se bo končno našla prva država, ki bo priznala Slovenijo kot samostojno in neodvisno državo, so se stvari spet zaustavile na mrtvi točki. Sosedje Avstriji so se odločili, da bodo Slovenijo priznali le skupaj z drugimi državami, zlasti s politično in gospodarsko pomembnimi članicami Evropske skupnosti.

To, da še naprej ostajamo v čakalnici na priznanje (sicer prvi pred vrat), je posledica več političnih iger. Ena med njimi, nikar kor je zanemarljiva, so tudi merjenja političnih moči med avstrijskimi strankami, saj je znano, da zunanj minister Alois Mock in kancler Vranitzky pripadata različnim strankam, predlog za priznanje Slovenije pa je Mockov. Poleg tega moramo upoštevati tudi množico najrazličnejših pritiskov, ki se jih bo Evropa posluževala, da bi umirila stanje na Hrvaškem. To pomeni, da bodo njeni države preigrale prav vse možne variante, preden se bodo tudi dokončno odločile za formalno priznanje Slovenije in Hrvaške. Avstrijska odločitev je tako tudi zelo ostra grožnja srbski strani, ki prevedena iz diplomatske v normalno govorico ne pomeni nič drugega kot naslednje: Če boste še naprej nadaljevali s svojo agresijo, bomo priznali Slovenijo in Hrvaško, vas pa osamil. Vse bolj je namreč očitno, da je velikorskska politika že prestopila meje tolerance, saj danes žrtve ne padajo več samo v tistih hrvaških mestih, kjer so Srbi v večini, temveč tudi tam, kjer so v manjšini. Svet je že dojel bistvo spopadov, vendar se kljub temu še vedno zateka k diplomatskim opozorilom. Ne smemo pozabiti, da priznanje novih držav sproža tudi nevarnost plazu podobnih dejav in drugih, precej bolj stabilnih držav od Jugoslavije. Tako na primer, kot poročajo sredstva obveščanja, Italija s posebno pozornostjo in skrbjo spremila napovedi akcij za združitev Tirolske, ki naj bi vrhunc dosegle z zborovanjem sredi septembra. Podobnih primerov bi lahko našli še več, saj meje evropskih držav niso v popularnih identitetih z nacionalnimi mejami.

Vse to so stvari, ki preprečujejo priznanje Slovenije, čeprav je menda zanj pripravljena že vrsta držav. Vprašanje je torej le, kdo bo storil odločilni korak, oziroma kako se bodo države dogovorile za usklajeno akcijo, v kateri avtomatično porazdelijo tudi odgovornost. Slednje je še posebej bistveno, ker Združene države Amerike glede Jugoslavije še vedno niso zavzele jasnega stališča. Očitno so odločitev prepustile Evropi, same pa iz ozadja stvari skrbno spremljajo.

Vsem skupaj je tudi jasno, da pri jugoslovanskem primeru ne veljajo več nobena pravila igre. Po težko sklenjenem sporazumu o prekiniti ognja na vrhu so se spopadi na Hrvaškem še zaostri. Srbija nadaljuje s premljeno akcijo zavzemanja ozemlja in moreno nasprotuje prihodu mednarodnih opazovalcev, čeprav hrati ves čas poudarja tezo o ogroženosti njenega naroda. Žalostno, vendar resnično dejstvo je, da je priznanje Hrvaške in Slovenije najbolj odvisno od nadaljevanja spopadov. Sedanje razmere nam gredu žal na roko.

Vloga Stipeta Mesića, kot predsednika države in celo vrhovnega poveljnika jugoslovanske vojske, je postala popolnoma nezgodna, saj politično vodstvo že dalj časa ne more več nadzirati stanja v državi. V tej nemoči so se najbolje znašle različne vojaške in paravojaške organizacije, ki bolj kot govorico sodobne evropske diplomacije razumejo govorico orožja. Zaradi tega je tu do vprašanja, kakšen uspeh lahko pričakujemo z mirovnimi konference na Jugoslaviji, ki je napovedana v Haagu, če očitno gverilci in vojska ne priznavajo nobenih političnih apelov, čeprav ti prihajajo iz uglednih mednarodnih vrst.

Jugoslavija je postala država, v kateri se je čas obrnil nazaj. Namesto v sodobno Evropo država plove v smeri srednjega veka, Slovenija se tega predobro zaveda, zato v čakalnici na priznanje tako nestrpno trka na evropska vrata.

Hude posledice vojne v Sloveniji

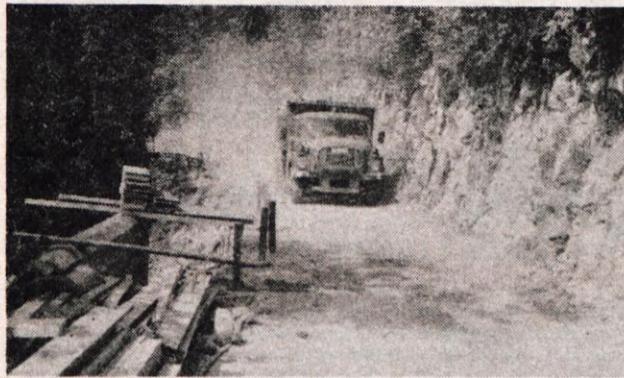
Sosed pomaga

Kranj, 4. septembra - Kar precej posameznikov in ustanov v Avstriji, še posebej pa na Koroškem, organizira akcije za pomoč Sloveniji pri odpravi vojne škode. Tako je bil zadnjo avgustovsko nedeljo v kongresni dvorani v Beljaku koncert, za katerega je bila vstopnica 1.000 šilingov, ves izkupiček pa je bil namenjen pomoči Sloveniji. Dvorana je bila polna, udeleženci pa so zbrali 600.000 šilingov. Zbiralne akcije organizirajo tudi nekateri koroški časniki. Zbrali so že krepko nad 200.000 šilingov. Dobrodeleni prireditve je bila tudi v Tinjah, kjer so udeleženci prispevali za Slovenijo več kot 20.000 šilingov. ● J. K.

STRANKARSKE NOVICE

Parlamentarna pobuda ni nedemokratična

Ljubljana, 2. septembra - Na tiskovni konferenci SDP, ki je bila namenjena predvsem pogledom SDP na lastninsko zakonodajo, je Peter Bekeš odgovoril na nekatere očitke, ki se pojavitajo v zvezi s pobudo te stranke, da na osnovi zbranih podpisov parlamentu predlagajo razrešitev republiškega javnega tožilca. Kot je znano, je SDP skupaj s številnimi političnimi organizacijami, začela akcijo zbiranja podpisov za predlog razre

Uresničevanje dolgoletne želje - Leta in leta so krajani v krajevni skupnosti Šenturška Gora v kranjski občini žeeli urejeno in asfaltirano cestno povezavo iz Grada pri Cerkljah do Šenturške Gore. Po dveh akcijah, ko so cesto urejali z lastnim prispevkom ob pomoči bivše cestno-komunalne skupnosti od Raven proti Šenturški Gori in naprej, pa so se avgusta začela dela tudi na dva kilometra dolgem najzahtevnejšem odseku od Grada do Raven oziroma odcepa za Stičko vas. Ludvik Pavlin, predsednik sveta krajevne skupnosti nam je sredi tedna povedal, da so tokrat krajani iz izvajalcem - Cestnim podjetjem Kran zares zadovoljni. Po programu naj bi cestari dela kontali in cesto asfaltirali do konca tega meseca. Za zdaj vse kaže, da bo res tako. Krajani bodo za ureditev tega odseka prispevali 300 tisoč dinarjev, ostalo pa bo primaknila občina. - A. Ž.

KRATKE GORENJSKE

700 let Besnice

Besnica - V nedeljo, 8. septembra, bodo prebivalci krajevne skupnosti Besnica v kranjski občini proslavili 700-letnico Besnice. Proslavljanje imena kraja, ki je bilo zapisano prvič pred 700 leti, se bo začelo ob 9. uri v cerkvi Sv. Egidija, ko bo maševal pomožni škof Jožef Kvas. Sledila bo ob 10.30 gledališka predstava na prostem, kot slavnostni govornik pa je povabljen predsednik izvršnega sveta Republike Slovenije Lozej Peterle. Podelili bodo spominska darila, ob 12. uri pa se bo začelo ljudsko ravanje, s povabljenimi gosti pa se bodo srečali pod Beštrovim kozolcem. ● (az)

Na Brezjah spet veselo

Brezje - Da bo v krajevni skupnosti Brezje v radovljiški občini danes (petek) popoldne spet veselo, bodo, tako kot konec julija, spet poskrbeli člani Športnega društva Brezje. Tukrat pripravljajo nogometno tekmo Debeli : Suh. Obe ekipi se bosta zbrali pred domom na Brezjah ob 16. uri, po obveznem tehtanju igralcev pa se bo tekma začela ob 17. uri na igrišču za gostiščem Turist na Črnivcu. Po tekmi bo veselo srečanje z zabavnimi igrami. Postregli pa bodo tudi z lovskim golažem. Športno društvo ima v programu, da bi prostor ob igrišču potopoma uredili v športni center. ● (az)

Že deveta prireditev

Kranj - V Domu društva upokojencev v Tomščki ulici v Kranju bo v sredo, 11. septembra, že deveta prireditev letos. Nastopil bo z igranjem na citrah Rado Kokal, ki bo hkrati pridelil tudi razstavo razglednic mesta Kranja in okolice. Komisija, ki vodi gostinstvo, vabi čimveč članov oziroma upokojencev, da pridejo na prireditev in si ogledajo razstavo. Do konca leta pa bo v Domu še več prireditev. Najbližja pa je Vinska trgat; sij grozdje na Vrtu pod trto lepo kaže. ● (ip)

Pokrovitelj Kompas

Kranj - Pokrovitelj nedavne Šaljive pošte v avgustu v Domu društva upokojencev v Kranju je bilo Turistično podjetje Kompas. V tretji Šaljivi pošti je pismeno Dušan raznosił o mize do mize 275 pisem. Dobitnika pisem so še posebej zanimala obvestila in programi Kompasa o letovanjih za upokojence v Rabcu. Po 28. septembra bo na primer sedemdnevni polni penzion za upokojence v Rabcu stal 2.200 dinarjev, oktobra pa 1.990 dinarjev. Prijava že sprejemajo vse Kompasove poslovalnice na Gorenjskem. ● (ip)

Radovljški upokojenci

Radovljica - Sekcije v Društvu upokojencev Radovljica so po poletnem odmoru že začele delati. 24. avgusta je balinarska moška sekacija, ki jo vodi Niko Mohorič, s svojo najboljšo ekipo sodelovala na balinarskem turnirju v Bohinjski Bistrici. Med dvanaestimi moštvimi so bili radovljški balinari prvi. V ekipi so igrali Janez Humerca, Džordž Sinobad, Silvo Leskovar in Čiro Grijevski. Sekcija za pohodništvo in razvedrilno dejavnost pa že pripravlja vsakoletni piknik za vse svoje člane na Mlaki pod Radovljico. Piknik bo jutri, 7. septembra, začel pa se bo ob 12. uri. ● (jr)

Na Roblek in Sankaški koči

Lesce - Godbeniki godbe na pihala DPD Svoboda Lesce so konec avgusta organizirali kar dva izleta za člane. Najprej so organizirali izlet na Roblek, potem pa še k Sankaški koči. Na obeh prijetnih izletih so priredili tudi koncert. Ta teden so začele tudi redne vaje za člane pihalnega orkestra. ● (az)

Ali je res, da privatizacija pomeni tudi izgubo velikega števila delovnih mest?
Kaj bo dobil s privatizacijo navaden državljan?
Kdo bo upravljal z gospodarstvom?
Privatizacija - koncesija delavcem ali managerjem?

Če na našteta vprašanja ne poznate odgovora, potem Vas DEMOS KRAJN vabi v petek, 6. septembra 1991, ob 19. uri v sejno dvorano Skupštine občine Kranj

na razgovor, v katerem bodo sodelovali podpredsednik slovenske vlade dr. Andrej Ocvirk, ministrstva dr. Rajko Pintar ter Igor Urnek in vladni svetovalec dr. Boris Pleskovič, na temo

"Privatizacijska zakonodaja".

Telefonija v krajevni skupnosti Duplje

Še ena siva lisa manj

Po dvajsetih letih in več se bo proti koncu tega meseca želja začela uresničevati.

Duplje, 5. septembra - Bilo je kar nekaj poskusov v preteklih obdobjih, da bi, podobno kot v drugih krajih in krajevnih skupnostih na Gorenjskem, tudi v krajevni skupnosti Duplje v kranjski občini, na meji s tržiško, prišli do telefonov. Zakaj jih poskusi niso uspeli, bi bilo danes pravzaprav nesmiseln ugotavljati. Morda je treba le ugotoviti, da so bile Duplje ob nenehnem širjenju po drugi strani ravno toliko odmaknjene, da so se načrti z računicami veliko težje "ujemali", kot marsikje druge. No, to, kar ni uspelo kar nekaj vodstvom, je zdaj sedanemu oziroma ekipi, ki je prevzela vodstvo v krajevni skupnosti pred tremi leti.

1988. leta so v krajevni skupnosti neverkaterič že ponovno ugotavljali interesente za telefon. Bilo jih je veliko, vendar so takrat le redki še verjeli, da bo izid drugačen, kot že večkrat.

"Ko sem prevzel funkcijo predsednika sveta krajevne skupnosti z 10-članskim svetom, sem si zastavil cilj, da telefonijo moramo rešiti. Ob podpori članov sveta, razumevanju in sodelovanju krajanov, ob izvajalcu (TELA Srečo Lapanja) in veliki opori ter razumevanju ljudi v PTT podjetju Kranju smo danes pred tem, da bo akcija kmalu

končana. Tehnični prevzem smo že imeli, čaka pa nas še pregled in proti koncu tega meseca in v začetku oktobra bomo priča vključevanju 185 novih naročnikov; gasilski dom z vsemi dosežnimi naročniki (41) v krajevni skupnosti pa je že na novem omrežju. Pa smo načrtovali, da bodo telefoni zazvonili že junija, vendar se je zataknilo, ker nismo mogli dobiti dobrih 100 metrov 500-parnega kabla od izvajalca iz Srbije," je ta teden pripovedoval prejšnji predsednik sveta krajevne skupnosti Duplje Brane Klančnik, ki je bil ves čas tudi predsednik gradbenega odbora. Člani sveta pa so bili hrkrati tudi člani gradbenega odbora.

Zdaj, ko so dela pri kraju in bodo v kratkem zazvonili telefoni, izračun kaže, da je bila to investicija v vrednosti 600 tisoč nemških mark. Vsak naročnik bo prispeval okrog 3000 nemških mark v dinarjih; in od razvodne omarice do hiše je tudi vsakdo moral sam poskrbeti za izklop oziroma položitev kabla.

"Zdaj, ko sta želja in cilj v krajevni skupnosti kar zadeva telefonijo dosežena, ko je v tem delu kranjske občine, marsikom nerazumljiva siva lisa telefonskih zvez tako rekoč odpravljena, lahko rečem, da je bilo ob velikem razumevanju v sodelovanju vseh v krajevni skupnosti tudi veliko težav. Vendar s temi sem računal že na začetku, ko smo se akcije lotili.

Brane Klančnik

Razstava ob krajevnem prazniku

Mojster tihožitij

Javornik - Koroška Bela, 5. septembra - Ob letošnjem krajevnem prazniku Javornika in Koroške Bele so v razstavnem prostoru Viktorja Gregorača v delavskem domu na Javorniku pripravili razstavo slikarskih del domačih slikarjev. Sodeluje tudi Tine Markež, so- ustanovitelj Dolika.

Slikar Tine Markež s Koroške Bele je od ustanovitve jesenskega Dolika leta 1946 zvest član te likovne skupine. Bil je med osmimi ustanovitelji tega likovnega kluba in ves ta čas sodi med najbolj redne in marljive člane. S svojimi slikami je sodeloval na več kot 250 skupinskih razstavah Dolika, s svojim ciklom miniatir se je leta 1982 prvič predstavil v galeriji Šivčeve hiše v Radovljici, ob svoji 80-letnici pa je pripravil retrospektivno razstavo. Za svoje likovne ustvarjalne dosežke je leta 1977 prejel Čufarjevo plaketo kot najvišje občinsko priznanje za kulturne dosežke.

Tine Markež s svojimi deli vsako leto sodeluje tudi na skupinskih razstavah, ki jo javornški in belski slikarji pripravijo ob krajevnem prazniku.

"Zadnja leta veliko manj slikam kot prej," pravi Tine Markež. "Tudi v slikarske kolonije odhajam bolj redko. Včasih pa sem zelo rad hodil po hribih in iskal zanimive pokrajinske motive."

"Že v šoli sem rad risal. Ko smo morali narisati cvetico, sem narisal mak in sliko so kar pohvalili. Bilo je nekaj v meni, da sem se vedno znova in znova vratal k slikarskemu platnu in tudi danes, če le morem, kaj narišem. Le sebi veselje in sprostitev, saj svojih del nisem nikoli prodajal. Če je bilo kaj sorodnikom in znancem všeč, sem jim pač dal..."

Tine Markež je kar preveč skromen, še posebej, če preberemo ocene likovnih kritikov o njegovem delu. Maruša Avgustinova ga je takole ocenila: »Življenska usoda je Tinetu Markežu preprečila, da bi postal poklicni slikar, ni pa mu mogla preprečiti, da ne bi svoje slikarske nadarjenosti izražal na ljubiteljski ravni, znotraj katere je dosegel kvalitetno lastno inačico realističnega, razpoloženjsko obarvanega krajinarstva in slikarja tihožitja, v nekaterih miniaturah pa se je intuitivno močno približal poetični abstrakciji. Nekatera njegova dela, predvsem tihožitja s cvetjem v različnih tehnikah in motivih jasno razkrivajo njegovo izrazito umetniško slikarsko naravo... Ustvarja krajine, gorske motive in tihožitja, še posebej cvetlične šopke, od tehnik pa prevladujejo v večjih formatih olja in tempere, miniature pa so slikane v temperi, akvarel, voščenkah in flomastrib. Njegova likovna prizadevanja so segla tudi na poskuse miniaturnega kiparskega oblikovanja v glini, ki so rodila vrsto prepricljivih ekspresivnih upodobitev moških glav in doprsnih figur.«

Markezeve krajine, gorski motivi in tihožitja so upravljeno deležna laskavih ocen - še posebej cvetlični šopki, v katerih je pravi slikarski mojster. Čeprav je sodeloval na veliko skupinskih razstav doma in v tujini in je v slikarskih krogih dobro znan, je prav škoda, da prav zaradi njegove zadržanosti in skromnosti ni imel več samostojnih razstav. Njegova dela so namreč resnično vredna ogleda... ● D. Sedej

Grad, septembra - Kdo ima najdebelejši krompir? Ciril Zupin iz Grada pri Cerkljah spet prireja tekmovanje med kmeti z najdebelejšim predelkom. V konkurenči bodo upoštevali tudi druge plodove nenačudnih dimenzij in oblik. Do 20. septembra jih bo pobudnik sprejemal v svoji gostilni Na vasi. V nedeljo, 22. septembra, pa bo veliki finale, ko bodo lastnikom najdebelejšega krompirja, buč, paradižnika in drugih pridelkov podelili privlačne nagrade. Nekaj pa seveda velja tudi čast! Na sliki: krompir, težak kilogram, ki ga je pridelal Janez Kotnik iz Dvorj. - Foto: D. Ž.

denarja, urejanju projektne dokumentacije, izboru izvajalca so nabavljali takoj tudi material. Kabli in soglasja sta bili dve najbolj zahtevni nalogi; kabli zaradi zahtevane zmogljivosti (na primer 500-parni kabel) in dolžine (najmanj osem kilometrov različnih kablov); soglasja pa zaradi terena (avtocesta, plinovod, daljnovid) in tudi v naselju.

Nismo v krajevni skupnosti seveda naredili še vsega. Nekateri stvari bodo skrb in izvir za jutri. Priznanje pa vsekakor gre gasilcem za sodelovanje. Tudi več drugih del je bilo. In z zadovoljstvom lahko ugotovim, da je tudi Vodovodu Kranj uspela večja poteza, saj letos že ni več v Dupljah tistih vsakodnevnih težav zaradi pomanjkanja vode... ● A. Žalar

Dober prijem in piknik

Bobovek, Praša - Ribiška družina Kranj, katere vodstvo s člani je znano po dobrem gospodarjenju z vodami na svojem območju, so minilo soboto in nedeljo poskrbeli tudi za nadaljevanje tradicije, ki člane združuje tudi na prijetnejši način. V soboto zvečer so namreč ob Bajerju v Bobovku pripravili tradicionalni nočni lov na veliko ribo. Tokrat so bile ribe bolj "razpoložene" za prijemanje in "žajfa" ni bila glavni dobitek. Na tekmovanju, ki je trajala od 20. do 23. ure je bil prvi Janez Zupan (RD Domžale), ki je ujel 3150 gramov težkega krappa. Drugi je bil Jaka Dugančič (RD Kranj) 3000 gramov, tretji Stefan Dugančič (mladinec RD Kranj) 2220 gramov težak krap itd. V ulovu se je pomerilo 76 ribičev, povečini iz RD Kranj pa tudi nekaj nečlanov in članov iz drugih ribiških družin. Voda tekmovanja pa je bil tudi tokrat Viktor Gašperin, ki ima na skrbi tovrstne tekmovale prejme že vsa leta, odkar je pri ribičih.

V nedeljo pa so v Prašah, pri brunarici pripravili že šesti ribiški piknik. Na prijetnem, veseljem srečanju članov z družinami ob jezeru je bila seveda glavna ponudba in poslastica riba. Stalna ekipa, ki skrbi za okusne ribe, in v kateri sta tudi Jana in Martin Dežman, je imela pripravljenih kar 1450 postri. V gosteh pa so

a pikniku tudi koroške ribiče s častnim oroških ribičev Edwaldom Grabnerjem iz

Edwald Grabner je veselo razpoložen povabil, da bo poslej v samostojni in svobodni Sloveniji sodelovanje med ribiči še tesnejše. Sicer pa je častni predsednik klubov koroških ribičev hrkrati tudi častni član Ribiške družine Bled in Lovske družine Radeče. Več kot deset let pa koroški ribiči tudi sodelujejo s kranjsko Ribiško družino, z blejsko in RD Radeče pa so tudi pobrazeni. Prav zdaj pa se pripravljajo na pobratenje z RD Tržič. ● A. Žalar

Letoviči v Pineti in na Stenjaku

V vojni okrnjeno otroško počitnikovanje

Gorenjske občine imajo z letovičema v Pineti in na Stenjaku idealne možnosti za organizacijo otroških letovanj.

Kranj, septembra - Sredi septembra se končuje počitniška sezona tudi v letovičih, kjer vsako leto v kolonijah počitnikujejo gorenjski otroci. Pravzaprav so otok Stenjak otroci zapustili že z zadnjim dнем avgusta, v Pineti v Novigradu pa končujejo s 17. septembrom. Letovanje otrok v kolonijah, za katero je zanimanje večje iz leta v leto, je bilo letos zaradi vojne okrnjeno, število letovičarjev pa tako rekoč razpolovljeno. Več o tem RAJKO KOŽAR, direktor Zavoda za letovanja iz Kranja.

Koliko otrok v normalnih okoliščinah sprejmeta obe gorenjski otroški letoviči?

»Gorenjsko letovično Novigrad Pineta premore 445 ležišč, na otoku Stenjak pa 228 ležišč. Na obeh mestih imamo tudi zmogljivosti, kjer je mogoče letovati individualno. Tako 24 bungalowov v Novigradu v eni izmeni lahko sprejme sto ljudi, enako tudi počitniške hišice in dodatne postelje z zmogljivostjo v gradu na Stenjaku. Prejšnja leta se je skozi vso sezono v Novigradu in na Stenjaku izmenjalo okoli pet tišč letovičarjev, in sicer v zdravstveni koloniji, solah v naravi, gostili pa smo tudi invalide spaštike. Lani denimo smo imeli v Pineti 2847 gostov, na Stenjaku pa 2046.«

Vsi še pomnimo odisejado 250 otrok, ki ste jih v vojnih razmerah predčasno pripeljali iz Novigrada domov. Koliko vam je vojna okrnjena letošnje otroško počitnikovanje?

»Kot vsi turistični delavci smo tudi mi srečali s problemi, ki jih je prinesla vojna. Otok Stenjak smo 28. junija zaprli za do malo ves mesec, v Novigradu pa smo od 3. do 19. julija obratovali okrnjeno. Tedaj smo 250 otrok

zaradi vojnih razmer predčasno pripeljali domov, v letoviču pa je ostalo le 50 individualnih gostov, ki so presodili, da so kljub vsemu varni. Vojna psihoza je povzročila, da so turisti množično zapuščali Istro, prekinila se tudi organizacija letovanja otrok. Mi smo bili pravzaprav zadnji, ki smo zapustili obalo. Otroci so bili tedaj popolnoma na varnem. Vendar odrezani iz deset družin z otroki spastiki, pa kajpada ustrezné zdravstvene ekipe, saj gre tako rekoč za rehabilitacijo. Naj omenim tudi, da v predsezoni pri nas letujejo tudi otroci iz vrtcev, letos smo jih imeli 360.«

Zaradi okoliščin so tudi mnoge šole odpovedale jesenske šole v naravi?

»Konec julija sta letoviči spet zaživeli, vendar z manjšim številom otrok. Stenjak je trenutno zaprt, v Novigradu pa ta čas poteka šola v naravi osnovne šole Helene Puhar iz Kranja. Letuje tudi 170 paraplegikov s spremiščevalci in deset družin z otroki spastiki, pa kajpada ustrezné zdravstvene ekipe, saj gre tako rekoč za rehabilitacijo. Naj omenim tudi, da v predsezoni pri nas letujejo tudi otroci iz vrtcev, letos smo jih imeli 360.«

V novem šolskem (in vrtčevskem) letu

Gmotna stiska še ne prazni gorenjskih vrtcev

Kako se brezposelnost, stečaji in gmotna stiska družin odražajo pri letnosti zasedenosti otroških vrtcev? Kot priča jesensko stanje in gorenjskih vrtceh, so zasedeni kot vsako leto, razen na Jesenicah. Cena okoli dva tisočaka na mesec (polno plačajo le materialno dobro situirani starši) sicer ni majhna, toda odtehta dejstvo, da je otrok v vrtcu devet ur obvarovan, sit, da o vzgojnih vsebinah ne govorimo.

Tako trdijo vzgojiteljice, ki so jim malčki zaupani v varstvo, enakega mnenja pa so verjetno tudi starši, saj klub materialni stiski otroke še vedno vpišuje v vrtce. **V Tržiču** je ta čas v vrtce vpisanih okoli 40 otrok manj kot v številčno rekordnem minulem letu, nam je povedala ravnateljica tamkajšnje vzgojno varstvene organizacije **Tilka Jan**. Osip je v enaki meri pripisati zmanjšanju rojstev in staranju naselij kot stečaju v BPT, ko je veliko mater ostalo brez dela. V Štiri tržiške vrtce je vključenih okoli 510 otrok, pa število bržkone še ni dokončno, saj jih starši vpišujejo tudi med letom. Manj zasedena sta vrtca v Križah in na Deteliču, kar je pripisati staranju naselij, medtem ko je v vrtce v Lomu letos vpisanih 34 otrok, preveč za njihove prostorske zmogljivosti. Kako bodo reševali to stisko, ne vedo, saj se starši večidel ne pustijo prepričati, da bi otroke vozili v enega od mestnih vrtcev. Ob zadovoljivi letnosti zasedenosti pa razveseljuje tudi veliko število otrok, vključenih v popoldanski oblike varstva. Malo jih je strah le podražitve, ki jo staršem obetajo septembra. Še vedno namreč velja februarščica, ob tokratni podražitvi pa si je obetati kar 30-odstotni čenovni skok. Ob tej priložnosti se bodo odločili tudi za 11-mesečno določanje cene vrtca.

Tudi 1800 otrok v 99 oddelkih kranjskih vrtcev je razveseljivo, smo izvedeli od ravnateljice **VVZ Kranj Mihale Renko**. Po vpisu je sicer otrok za štiri oddelke manj kot lani, kar se pozna zlasti na Planini in Golniku, že pred časom pa so zaprli vrtce IBI in v Stražišču vrtce Rezke Dragar. Slednje je povzročilo, da sta preostala vrtca v Stražišču in Bitnjah zdaj prepričljena. Starši se še ne odpovedujejo vrtcu za svojega otroka, čeprav so ekonomski razmere težke. Toda po vsem sodeč so se stečajni tokovi v Kranju umirili, nezasolenost pa tudi se ne zapiira vrtcev. Poleg 1800 otrok v rednih vrtcih jih vsaj polovico toliko obiskuje tudi popoldanske programe male šole (19 oddelkov) in programe za petletne otroke (18 oddelkov). Dovolj polni vrtci pomenijo tudi, da imajo vzgojiteljice in varuhinje delo in da se jim vsaj to leto še ni treba batiti tehnoloških presežkov.

Škofjeloške vrtce pa je letos vpisanih tisoč otrok. Po besedah ravnateljice **Olge Bandelj** ni bojazni, da bi jih bilo premalo, saj so nekatere enote celo prezasedene, tako na Trati in v Najdihojcem. Otrok sicer ne odklanjajo, pač pa staršem svetujejo, naj jih vpišejo v drug vrtec, tudi bližu bivalnemu okolišu. Da je letos za oddelek manj otrok kot minulo leto, pa za škofjeloški VVO pomeni olajšanje, saj so se pretekel le otroci gnetli v vrtčevi zbornici. Menda je osip pripisati dejstvu, da ni več tolikšnega navala mladih družin z juga. Med starši tudi v Škofji Loki še vladata prepričanja, naj bo vsaj za otroka poskrbljeno deset ur v vrtcu in s tremi obroki hrane, čeprav družinam v materialnem smislu ni lahko. Navadili so se tudi na sprotno povečevanje oskrbnine, ki sledi gibjanju živiljenjskih stroškov.

Radvoljci so že maja ob vpisu videli, da se število otrok v vrtcih ne bo spremenilo, bali so se le, da bi vojna in druge okoliščine kaj spremenile tedanjšo sliko. Ravnateljica **Mihuela Zupan** nam je naštela 54 vrtčevih oddelkov in tri dodatne, kjer se otroci pripravljajo na malo šolo (teh je bilo lani pet, pa tudi program je obsegal več ur). V rednem vrtcu je v občini zdaj 1121 otrok. Vrtec jih zaenkrat še ni treba zapirati, tudi onega v Šrednji vasi ne, ki ima letos premašilo otrok. Ker pa štejejo Bohinj za demografsko ogroženo območje, bo vrtec odprt tudi za manj otrok.

Edinole na **Jesenicah** letos beležijo hud osip otrok v vrtcih. **Olga Prezelj**, ena od pedagoških vodij, je povedala, da je bilo še lani 42 oddelkov z 840 otroki, letos pa jih je le še 37, v njih pa 765 otrok. Pozna se, da so se jeseniške matere v boljših časih vozile na delo v tovarne, kot so Elan, BPT, Iskra Blejska Dobrava, delale so v turizmu, zdaj pa so vsi ti v stečaju ali vsaj v hudi stiski. Ob tolikšnem zmanjšanju števila otrok v vrtcu bi bile zaposlene vzgojiteljice in varuhinje (priprave 40, dugih pa pol toliko) že tehnološki presežek, če jih ne bi bilo precej na poročniškem dopustu. ● D. Z. Žlebir

Ekonomska cena letošnjega počitnikovanja v koloniji je bila 3300 dinarjev. Del stroškov so pokrili starši, v povprečju 40 odstotkov cene, sicer pa je bil delež njihovega prispevka odvisen od dohodkov v družini. Prispevki na tej lestvici so se gibali od 1100 do 2500 dinarjev. Desetina staršev pa je bilo tudi neplačnikov. Po 30 odstotkov sta k ceni letovanja primaknili tudi zdravstveno varstvo in odbor za družbene dejavnosti v občinah, ob koder so bili otroci. Kot pravi Rajko Kožar, ekonomsko ceno 3300 dinarjev za 15 dni zmorcejo le z zasedenostjo vseh zmogljivosti. Letos pa bo Zavod za letovanja zaradi tako rekoč polovično zasedenih zmogljivosti težko lovil sa po. Zaradi doseganega gospodarnega obnašanja in ob razumevanju občin, ki so zainteresirane za njegovo obstoj, pa upajo na normalen stan v prihodnje leto. Potlej pa seveda normalne razmere in množičen odziv na letovanje!

»Iz enakih razlogov je letos tudi večina osnovnih šol odpovedala šolo v naravi. Če bo spomladni vse v redu, bomo skušali zamudnikom organizirati šolo v naravi junija.«

Kdaj se je počitnikovanje spet vrnilo na stare tire? Kdo trenutno letuje v Novigradu in na Stenjaku?

»Konec julija sta letoviči spet zaživeli, vendar z manjšim številom otrok. Stenjak je trenutno zaprt, v Novigradu pa ta čas poteka šola v naravi osnovne šole Helene Puhar iz Kranja. Letuje tudi 170 paraplegikov s spremiščevalci in deset družin z otroki spastiki, pa kajpada ustrezné zdravstvene ekipe, saj gre tako rekoč za rehabilitacijo. Naj omenim tudi, da v predsezoni pri nas letujejo tudi otroci iz vrtcev, letos smo jih imeli 360.«

V kolonijah običajno letujejo otroci iz socialno šibkejših družin: koliko jih je letos zaradi znanih okoliščin ostalo prikrajšanih za počitnice ob morju?

»Ko se je pokazala možnost, da znova odpremo letoviča, smo staršem ponudili druge termine za letovanje njihovih otrok. Toda strah je naredil svoje in vsi starši se niso odločili poslati otrok na letovanje. Veliko jih pa vojni niti ni vplačalo za letovanje, dogodilo pa se je tudi, da smo več kot 300 staršem vrnili že vplačane akončnice.«

Zanimanje za tovrstno letovanje se najbrž povečuje s slabšanjem socialnega stanja naših družin. Bodo možnosti zanj ostale? Kakšna utegne biti usoda obeh letovič, glede na dejstvo, da sta tako rekoč v drugi državi?

»Zanimanje za takšno obliko letovanja je veliko, gorenjske občine pa imajo z obema letovičema lepe možnosti za organizacijo. Vrh vsega je Zavod za letovanja.

Nova lekarna v Kranjski Gori

Večja ponudba zdravja

Kranjska Gora, 30. avgusta - Minuli teden so v Kranjski Gori odprli nove lekarniške prostore. V Gorenjskih lekarnah, ki skrbijo za oskrbo z zdravili tudi na tem koncu Gorenjske, so se za ponudbo zdravil in ustreznih prostorov prizadevali že desetletje.

Kot je ob otvoritvi dejala direktorica Gorenjske lekarne **Fernanda Burdych**, je kranjskogorska lekarna v starih prostorih lahko izpolnjevala le svoje osnovno poslanstvo, preskrbo z zdravili. V programu obnove lekarniških enot na Gorenjskem pa je predstavljala nekako belo lis. Pred desetimi leti, ko bi lahko še z lastnimi sredstvi obnovili lekarno, za to ni bilo razumevanja, kasneje pa so možnosti za obnovbo iz leta v leto plahnile.

Iz starih lekarniških prostorov, ki so komajda še zasluzili to ime, se je lekarna preselila v nove prostore v poslovni zgradbi v Kranjski Gori. Kot obljubljajo, bodo prednostno poslovali po etičnem načelu, dodajajo pa mu še tržno, saj se s širšo ponudbo na področju zdravja in širšim izborom blaga za ohranjanje in izboljševanje telesnega počutja želijo čim bolje vključiti turistični utrip kraja. Nudili bodo tudi strokovni nasvet o zdravilih in zdravljenju.

Lekarna je bila zgrajena in opremljena s sredstvi Salusa, podjetja za prodajo zdravil na debelo. Gorenjska lekarna pa je prispevala kadre, znanje in zaloge zdravil ter manjši del opreme. Predstavnik Salusa je ob otvoritvi napovedal tudi skorajšnjo odprtje nove lekarnice na Bledu. ● D. Z.

Dražje ogrevanje

Jesenice, 5. septembra - Jeseniški izvršni svet je minuli torek po daljši razpravi potrdil nove, kajpaki višje cene ogrevanja s toplotno energijo, ki jo je predlagalo podjetje Kres Jesenice. Podjetje Kres je predlagalo podražitev v dveh delih: s 1. septembrom se tako ogrevanje s toplotno energijo podraži za 45 odstotkov, kar pomeni s 13 dinarjev na kvadratni meter na 18,85 dinarjev na kvadratni meter, s 1. novembrom pa še za 30 odstotkov, kar pomeni, da bo končna cena 24,50 dinarjev na kvadratni meter.

Predstavniki Kresa so predlog višjih cen utemeljevali tudi s tem, da se morajo ravnati po ceni, ki jo v začetku kurilne sezone postavi Železarna. Zemeljski plin pa se plačuje z devizami in zelo draži, saj je bila njegova cena januarja 2 dinarja, avgusta pa že 4 dinarje, stroški primerne energije pa tvorijo 77 odstotkov stroškov. Take akontacije ne sledijo dinamiki zvišanja cen energije. Slišali smo tudi, da bodo tako potrošniki, ki živijo v stanovanju s 50 kvadratnimi metri, vse letošnje leto plačali za ogrevanje 8.500 dinarjev, medtem ko po izračunih v zasebnem kurišču samo za olje za 50 kvadratnih metrov plačajo 11.800 dinarjev.

Clini izvirnega sveta so med drugim poudarili, da se veliko energije izgublja predvsem zaradi slabo izoliranih stavb, vendar pa za večje obnove ni denarja. ● D. S.

DELAVSKI ODVETNIK ODGOVARJA

Menedžerske pogodbe

Vprašanje:

V našem podjetju, ki šteje okrog 300 delavcev, je delavski svet na predlog direktorja sklenil s šestimi vodilnimi delavci posebne pogodbe o zaposlitvi, s katerimi so tem delavcem menda priznane plače izven vseh okvirjev, določenih s kolektivnimi pogodbami. Še s o neverjetnih zneskih, vendar nam točni podatki niso dostopni. Ker je med delavci prišlo do velikega razburjenja in nezadovoljstva prosim za vaše mnenje o zakonitosti takšnih pogodb.

Odgovor:

Spolna kolektivna pogodba za gospodarstvo določa, da za poslovne delavce in delavce s posebnimi pooblastili in odgovornostmi (vodilne delavce) ne velja določila tarifnega dela pogodbe. Plače in nekatere druge pravice teh delavcev naj bi bile določene s pogodbami o zaposlitvi, ki jih sklepajo z organom upravljanja (»menedžerske pogodbe«). Pri tem je res zanimivo, da vodilni delavci in mnogih podjetjih od leta 1990 uresničujejo samo to določbo. Tako so v številnih podjetjih že zdavnaj sklenjeno in realizirano menedžerske pogodbe, medtem ko o podjetniških kolektivnih pogodbah in plačah, ki jih te zagotavljajo delavcem, ni ne duha ne slaha. V zvezi z menedžerskimi pogodbami pa je odprtih celo vrsta vprašanj, ki jih podjetja rešujejo zelo različno. Gre zlasti za naslednji vprašanja: katere delavce s posebnimi pooblastili in odgovornostmi je sploh mogoče obravnavati kot menedžerje v pravem pomenu besede, kakšna je primerna plača za dobrega menedžerja in ali naj bodo menedžerske plače javne ali tajne.

Težko bi bilo na pamet oceniti ali je krog menedžerjev glede na velikost podjetja v vašem primeru pravšnji ali preširok. Vsekakor pa je treba vedeti, da vsak delavec s posebnimi pooblastili in odgovornostmi še ni avtomatično menedžer. Zaenkrat so delovna mesta s posebnimi pooblastili v statutih večine podjetij opredeljena zelo široko, vendar pa je med menedžerje mogoče uvrstiti le tiste najbolj odgovorne delavce, ki s svojimi odločitvami bistveno vplivajo in neposredno krejajo poslovno politiko podjetja na posameznih področjih. Vsak »vodja treh čistilk« zagotovo še ni menedžer.

Glede določanja višine menedžerskih plač na razpolago nobenih takšnih ali drugačnih predpisov, pač pa obstajajo le nekakšna

Vojni begunci: pretresljiva prijedlog Grosovih, ki so se vrnili na Jesenice

Deklico je zgrabil za lase in ji odrezal glave

Jesenice, 2. septembra - Družina Grosov, mati Ana, oče Ivan, hči Monika in sin Dalibor je dvajset let živejo na Jesenicah. Ivan je bil kot mehanik zaposlen pri Vtotorju in v Železarni, Ana pa v elektrooddelku Železarne. Dvanajst let so stanovali v hišniškem stanovanju TVD Partizana na Koroški Beli, vsa leta pa živeli nadve skromno. Ivan je bil celo nekaj časa v Libiji, da so si lahko s prihranki kupili zemljo in postavili ter opremili lepo hišo, ki so jo zgradili v Korog Laslovo, dvajset kilometrov od Osijeka. Korog Laslovo je rojstni kraj zakoncev Gros, ki sta po narodnosti Madžari.

»Ko je lani Železarna začela odpuščati delavce in je postala Ana trajni tehnološki presežek, sva to vzela kot resnico in življenjsko dejstvo in se sklenila preseliti na Hrvaško,« pravi Ivan Gros. »Dalibor, ki je že odslužil vojsko in je izučen za valjavca, bi ostal v jeseniški Železarni, 12-letna Monika bi nadaljevala s šolanjem na Hrvaškem, žena bi gospodinjila, sam pa sem našel službo v prevozniškem podjetju v Osijeku. Novembra smo se tako preselili v rodno vas na Hrvaškem.«

Vasi so bile popolnoma blokirane

Korog Laslovo je najmanj osemesto let staro vas, v kateri že od nekdaj v miru in slogi živijo večinoma Madžari. Vas je bogata: kmetje imajo velike posesti, žitna polja. In vsako leto se pred zetivo zberejo v bližnjem Silašu in se pomenijo, kako si bodo najbolje organizirali delo. Tako vsako leto in kaj več koliko let že. Vse do letošnjega leta, ko se je tradicionalni delovni shod kmetov obrnil čisto drugače,« pripoveduje Gros.

»Nepričakovano se je med kmeti znašel nekdo - sami ne vemo, od kdo je prišel - ki je zbranim kmetom zagrozil: v Silašu imate 18 članov HDZ. Zahtevam, da do jutri vsi oddajo orožje! Ker domnevno orožja nihč ni oddal, se je začelo. Naša vas in vse sosednje vasi tja do Osijeka si bile obkljajene in popolnoma blokirane. Nihče, razen tistih, ki so tvegali pobeg preko žitnih polj, ni mogel iz vasi, nihče vanjo. Že nekaj časa lahko hodijo v službo v Osijek samo tisti, ki prebivajo v mestu.«

Noč za nočjo so na vas padale granate: v začetku kar tako, da bi nas strahovali, pozneje pa so do tal porušili zadružo, šolo, cerkev. Tudi z Daliborjem sva kar nekaj noči varovala vas, a kaj, ko smo bili vaščani v primerjavi z napadalci in njihovimi simpatizerji iz vasi tako borno oboroženi. Okoli nas pa so se dogajale grozote!

Če bi samo hotel, bi te že zdavnaj počil!

Dalibor pač nikoli ne bo mogel pozabiti noči, ko sva stražila in ko so v bližnji vasi četniki v eni noči poklali kakih 200 prašičev. Samo predstavljajte si glasove ob takoj množičnem klanju! Ne da se tudi pozabiti Erduta, kjer so napadali skupaj z vojsko kakšnih petnajst hrvaških mupovcev popolnoma stisnili v kot. Ni jih preostalo drugega, kot da so na neki drog privedali belo majico in se vdali. Tisti hip, ko so se približali tanku, se je ta sunkovito premaknil in jih zmlel pod seboj... Bi prenesli pogled na pet ustreljenih bratcev in sestric, zraven leži njihova mati, ki so ji nerojeno dete izrezali iz trebuha? Četniki z obveznimi kokardami hodijo gor in dol po vaseh, dobro so oboroženi, njih in ostale napadalc in teroriste nenehno oskrbjuje vojska. Na Hrvaškem se govori, da so klavci prišli naravnost iz zaporov v poholjševalnic. Pa saj si drugač niti ne da razložiti same enega izmed zločinov, ki smo mu bili priča: mlada deklica z lepimi dolgimi lasmi je šla po vaški poti. Pa jo je četnik zgrabil za lase in ji pred očmi vaščanov gladko perezal vrat. Nato je z njenou glavo v visoko povzdignjeni roki zmaglavno korakal skozi vas...«

Korog Laslovo smo skupaj z drugimi zapustili tudi mi. Odločili smo se tisti hip, ko mi je nekdo dejal: »Ti, Gros, če bi samo hotel, bi te že zdavnaj počil!« Ko si tako niti na dvorišče nismo upali več, smo zjutraj z dvema kovčkom preko žitnih polj bežali v Osijek. Imeli smo srečo, kajti sosedje, ki so bežali dve uri kasneje, so ujeli, jim vse pobrali in jih strahovito pretepli.

Ivan Gros s hčerko Moniko, ki bo letos spet obiskovala osnovno šolo na Koroški Beli... Foto: D. S.

Zakaj tako okrutno prav po madžarskih vaseh?

V Osijeku smo bili mesec dni pri prijatelju, nato pa sta nas nadve prijazno sprejela zakonca Marjana in Sašo Krničar na Kočni nad Jesenicami. Doma so ostali samo starejši in sam bog ve, kakšna je njihova usoda, kajti nemogoče je dobiti kakršnokoli informacijo. Kaj več, morda naše hiše ni več, morda so vse pobrali? Ropajo vseprek: tistim kmetom, ki so vendarle upali požeti, so žito odvzeli in ga odpeljali v Vojvodino. Da ne govorim o imetu: pridejo, naložijo vse, kar je vredno in po 50 mark prodajajo omarje, videorekorderje...«

Nečesa res ne morem razumeti,« pravi Ivan Gros. »Namreč: zakaj s tako okrutnostjo in silovitostjo napadajo prav madžarske vase, najbolj avtohtono prebivalstvo! Morda prav zato, ker smo bili Madžari na Hrvaškem vedno mirni, tiki, delavni in lojalni in smo videti najbolj šibki? Ob teh tragedijah se je izredno izkazala Madžarska, ki je takoj sprejela v varstvo in na šolanje vse otroke madžarske manjšine na Hrvaškem.«

Iz srca smo hvaležni Krničarjem, ki so nas sprejeli in vsem številnim znancem na Jesenicah, ki bi nam radi pomagali. Nikomur nočemo biti v breme kot v vseh letih bivanja na Jesenicah nismo bili. Meni na Jesenicah nikoli nihče ni rekel: »Ti si pa Bosanci in izginji v Bosno, kajti vedno sem bil menjava, da sem pač priseljenec in da nimam nobene pravice komurkoli vsljavit kar-koli...«

Preprčani smo, da bodo pristojne občinske službe Grosovim čimprej naše primerno stanovanje. Skromni, kot so vedno bili, pravijo: »Hvaležni bomo za vsako začasno streho nad glavo, saj še nismo opustili upanja, da se bomo nekoč vendarle lahko vrnil...« ● D. Se-dej

Pogovor z nekim poveljnikom kranjske garnizije Živkom Jurošem

EKSKLUSIVNO Mladá je naredila veliko napako

Kot oficir JLA nisem mogel sprejeti agresije na naše ljudi.

Kranj, 3. septembra - V tistih dneh, ki se jih vsi neradi spominjam - v Sloveniji je vladala napetost zaradi vojne med JLA in našo teritorialno obrambo, je bil še kot komandant garnizije v Kranju nedosegljiv za pogovor. Nekateri so mu morda celo očitali, da predolgo ostaja zvest tej dolžnosti. Že takrat smo slutili, da se bo kot kapitan s potapljačoče se barke zadnji odločil za to potezo. Kmalu tem, ko je to storil, je sam žezel spregovoriti za bralce Gorenjskega glasa. Pogovor je pred vami!

V armadi ste službovali 26 let. Nam lahko najprej poveste, koliko časa ste bili v Sloveniji in na katerih dolžnostih?

JUROŠ: »Po končani vojaški akademiji v Beogradu 1965. leta sem dobil službo najprej v Ljubljani in takoj zatem v Tolminu. Takrat je bilo tam poveljstvo planinske enote, v kateri sem kot podporočnik delal v izvidniških enotah. Ukvartjati sem se začel s planinstvom, alpinizmom in smučanjem, postal sem tudi komandir te enote in pozneje pomočnik komandanata in njegov namestnik. Po usposabljanju v višji vojaški šoli sem se vrnil v Tolmin za komandanta. Vmes, od leta 1968 do 1972, se je moja enota začasno preselila v Kranj, kamor sem prišel spet deset let pozneje, po dveh letih poveljevanja v obmejnih enotah v Novi Gorici, za načelnika štaba planinske enote. Štiri leta sem opravljal to dolžnost, končal komandno-štabno šolo operativke in postal komandant planinske enote, kar sem bil polnih pet let.«

Doma ste s hrvaške ravnic, pa vendar vas je vaš poklic priklenil na gorski svet. Ste ga vzljubili?

JUROŠ: »Po rodu sem pravzaprav Dalmatinec, iz Imotskega. Zaradi slabih razmer za delo in življenje smo se preselili v Illok, v bližino Vukovarja. Iz te ravnine sem prišel v Tolmin, kjer sem se sklenil vključiti v življene okolice. Tam sem se oženil, žena je bila dobra planinka in ta dejavnost je privabila še mene. Že v Tolminu sem sodeloval v planinskem društvu in pozneje v Kranju postal gorski reševalci, instruktor GRS in voditelj smučanja. Veliko sem planinaril, bil pa sem tudi član slovenske odprave v Afriku, na Kilimandžaro.«

Za poveljnike kranjske vojašnice je znano, da je vsak od njih užival ugled ne le znotraj kasarniške ograde, ampak tudi med sosedji. Je bilo tudi za vas pomembno, da nadaljujete to tradicijo ob prevzemu poveljstva?

JUROŠ: »Že moj prvi komandan general Franc Sotlar mi je pripovedoval o sodelovanju planinske enote z okoliškim prebivalstvom. Kot mlade oficirje nas je vzgajal v tem duhu. Tudi komandanti pred mano so veliko storili za poglabljajanje stikov. Vojašnica ni pomagala samo pri raznih delih, ampak so se mnogi starešine vključevali v vrsto dejavnosti v kraju. Dali smo vse od sebe in sodelovanje z ljudjemi doživelvi kot vrhunc povezanosti z okolico, na koncu, ob agresiji, pa se je vse to izkazalo za prav nasprotovo.«

Slovenska javnost je že nekaj časa nazaj vse odločneje kazala nasprotovanje vmešavanju vojske v civilne zadeve. Kako ste to doživljali v armadi?

JUROŠ: »Do tega je prišlo postopno. Vojaški vrh, ki je dajal napotila tudi nam nižje, je imel svojo smer delovanja. Mi, ki smo živeli na drugi ravnini, med ljudmi, smo sprejeli politična dogajanja v Sloveniji in proces demokratizacije. Tako je bilo nam težje tudi zaradi njihovega nerazumevanja. Ko smo prisli skupaj s starešinami iz enot izven Slovenije, so nas obtoževali, da je to posledica naše inkontriranje v krajih bivanja, pa da zato v celoti ne razume-

mo dogajanj. Mi smo seveda trdili, da oni ne razumejo položaja; poskušali smo celo pojasnit, kaj se bo zgodilo in kaj bi vojska morala storiti, vendar smo naleteli na gluha ušesa. Zato smo imeli pogosto konfliktno situacijo, kar je negativno vplivalo na starešine, ki so se v Sloveniji nekako zrasli z okoljem.«

Vojaški vrh oziroma njegov del se nikakor ni mogel otresti politizacije vojske, kar je zame prvi pogoj za njeno profesionalizacijo. Kot drugo, vojska ne more biti nikakrsna zavora niti za demokracijo niti za večstranski sistem; v praksi, moramo priznati, da vojska bila, ker se je bala vznikanja nacionalizmov. Gledano v celoti, vojaški vrh je le počasi sledil spremembam v družbi, veden do določeno zamudo.«

Z oboroženim spopadom med armado in slovensko vojsko se je odkloniln odnos prebivalstva do armade še poglobil. Ste to kot oficir armade lahko razumeli, ali pa vas je to morda kdaj jezilo?

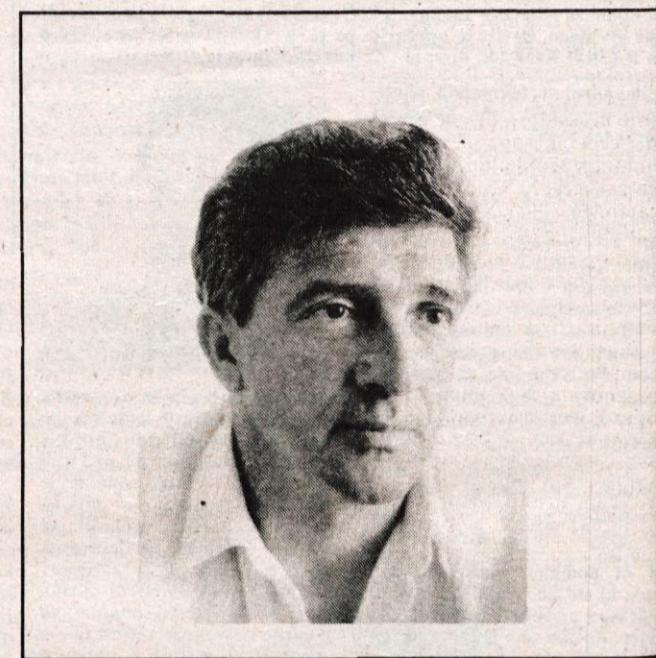
JUROŠ: »Najprej mislim, da to vsega tega sploh ne bi smelo priti. To je posledica slabih cenev tistih nad nami. Če bi poslušali nas, bi jim lahko obrazložili, kaj mislijo tukajšnji ljudje. To voljo bi morali spoštovati. Glede na to, se ni moglo niti pričakovati, da se lahko z eno takšno akcijo vse spremeni.«

Nam so v resnici pojasnjevali, da pomagamo zveznim organom pri prevzemu njihovih funkcij na mejah. Na naši ravni ni nikje resno razmisljal o drugačnih možnostih razpletanja dogodkov. Na primer, naša enota niti ni imela nekih posebnih obveznosti, razen da varuje svoje objekte. Zato sem napad doživel kot nekaj strašnega. Jezilo me je, ko so nas označili za okupatorsko vojsko, saj je bila v resnici okupirana naša vojašnica. Najprej sem upal, da se bo vse končalo na meji, ko pa je prišlo do pravega boja in žrtv, sem bil presuren. Osebno nisem bil nikakor motiviran za tak boj, niti nisem mogel sprejeti, da mi kraj bivanja postane sovražnik. Saj nisem bil nekje na Filipinih, ampak v Jugoslaviji! Svojim oficirjem sem pojasnjeval, da so to naši ljudje; niti mi nismo drugega naroda niti on nima druge vojske. Zato sem v tistih razmerah poskušal, kolikor se je dalo, zavarovati življene svojih ljudi v enotah, pa z druge strani, ne napraviti nobene škode našemu mestu in prebivalcem. Imeli smo tudi take primere, da so bili sinovi naših oficirjev v vrstah teritorialne obrambe in milice, kar nikakor ni bilo lahko.«

Obtožbe čedalje bolj aktivnega oficirja armade Milana Aksentijevića, češ da kranjski vojašnici niso odvzeli električne in vode zaradi vaših groženj za razrušitev nekaterih vitalnih objektov v Kranju, ste javno zavrnili kot neresnico. Ali bi se vam takšno ravnjanje zdelo pod častjo za veljavnega oficirja armade?

JUROŠ: »Res je, težko mi je biti pri srcu. Vse življene sem poklonil armadi, končal sem najvišje vojaške šole, vedno sem dobival pohvale in imel sem tudi dobro perspektivo. Že meseč dni sem doma; bolj ko razmišljam o tem, bolj sem prepričan, da sem se odločil prav, ne glede na vse posledice. Ker ne izpoljujem zahtev za upokojitev, sem oddal prošnjo za delo na zavod za zaposlovanje in na ministerstvo republike Slovenije za obrambo. Pripravljen sem delati naprej na tem področju in pomagati pri razvoju slovenskih oboroženih sil.«

Tudi živel bom naprej v Kra-

nju, kjer imam družino; žena je Slovenka in tukaj dela, otroci hodijo v šole; sin končuje elektrotehniško fakulteto, starejša hčerka se je vpisala na medicino, mlajša hčerka pa obiskuje četrtni razred oblikovalske šole. Družina ni nujesar zahtevala od mene. Vsi so mi rekli, naj se odločim pač po svoji vesti. Videl pa sem, da so pripravljeni na vse žrtve, le da bi ostali skupaj. Seveda upamo, da se bo položaj obrnil na bolje tudi za nas.«

Hrvaški kraji, od koder ste doma, doživljajo posebej zadnje dne težke preizkušnje; menda so begunci iz Vukovarja prišli tudi k vam. Kako kot vojaški strokovnjak ocenjujete nerazumno jugoslovansko stvarnost, ki je uradni krog ne označujejo za vojno, a ima vendar vse značilnosti najostrejšega boja?

JUROŠ: »Kakorkoli že te razmere kdo poimenuje, gre v resnici za vojno, v kateri umirajo nedolžne žrtve in nastaja ogromna materialna škoda. Nerazumljivo mi je, da sta celo Bolgarija in Albanija prej od Jugoslavije sprejeli evropsko opcijo razvoja. Na koncu bo do tega moralno priti, a izgleda, da Balkan zahteva visoko ceno. Za Hrvaško je dobro dejal podpredsednik skupščine Jugoslavije Irfan Ajancović, da je vojska prispevala k še večjim žrtvam, igrajoč nevtralno stran, v resnici delujoč s srbskimi pozicijami. Zaradi vojnih grozot ljudje beže s svojih domov. Naša družina je v Kranju sprejela devet svojcev, ki jim na Hrvaškem vsak dan pretijo smrtjo.«

Če bi imeli možnost vpliva na vojaški vrh, kaj bi mu svetovali za razrešitev sedanje krize?

JUROŠ: »Armada naj bo instrument države, ne pa arbitar oblasti! Čimprej se mora vrniti v vojašnice, oceniti svoje postopek in sprejeti drugačen razvojni koncept. Pri tem bi se moral zgledati tudi po preobrazbi armad v drugih evropskih državah.«

Pogovarjava se dva moška, a v tem hipu bi vpletel še glas tistih žensk, ki zahtevajo od naših generalov vrnitev svojih sinov iz ubijalske armade! Kaj sodite o tem?

JUROŠ: »Mislim, da imajo ženske prav. Čudno je le, da je vojaški vrh sprejel samo matere, ki so izrazile nasprotno željo! Mislim, da bo moral politični vrh napraviti red tudi v armadi, da ne bo ta odločala o vsem po svoje in ravnala z ljudmi, kakor se ji zahoče.«

Hvala za pogovor in najboljše želje za izpolnitve osebnih načrtov! ● Stojan Saje, foto: Aleš Gorišek

V počastitev 500-letnice župnijske cerkve v Kranju

POD ZVONOM SVETEGA KANCIJANA

Kranj bo septembra v znamenju kulturnih prireditve. Priprave na proslavo so potekale skoraj tri leta. Predstavitev enega najpomembnejših obeležij, 500-letnice dograditve župnijske cerkve pa je zbornik Pod zvonom svetega Kancijana.

Že v torek so se v Kranju zvrstile kar tri pomembne kulturne prireditve: otvoritev razstave sester Andreje in Marjetke Dolinar, slikarka slovenskega porekla, doma iz Buenos Airesa, zvečer pa so v Galeriji mestne hiše odprli razstavo notranje cerkvene opreme. Kranjčanom je v tem kulturno tako bogatem mesecu na ogled še ena zanimiva slikarska razstava: V galeriji Prešernove hiše si je moč ogledati likovna dela priznane umetnice Etti Štih, Slovenske, ki že od začetka osemdesetih let živi in dela v Boliviji. Sicer pa si organizatorji prireditve želijo, da tokrat ne bi praznovala le župnija, temveč bi radi v proslavljanje tako pomembne obletnice pritegnili prav vse prebivalce Kranja in okolice. Tako bodo v župnijski cerkvi v nedeljo pripravili orgelski koncert Angle Tomanič, za naslednjo soboto pa načrtujejo koncert Pihalnega orkestra Kranj in po njem otvoritev razstave "Motivi kranjske cerkve" Uroša Žitnika v stranski kapeli župnijske cerkve.

V soboto, 21. septembra, zvečer, bo slavnostna akademija, naslednji dan pa bo ob 16. uri slavnostna maša nadškofa in metropolita dr. Alojzija Šusterja z drugimi slovenskimi škofi, nedelja pa bo obenem tudi Baragov dan ter dan Veslovenskega misijonskega kongresa.

Na novinarski konferenci pa so v torek predstavili tudi knjigo, ki ima po besedah Berete Golob prvine zbornika, krovne in monografije hkrati: POD ZVONOM SV. KANCIJANA. Napisali so jo izključno domači avtorji, pomeni pa za-

Osmega februara zjutraj se je zbudil, ki je bil zunaj že svetel dan. Do njega so prihajali glasovi prebujenega mesta, tu zgoraj pa so vsi še spali, utrujeni od dolgega bedenja prejšnjih večer pri njem. Katra tudi. Ni jih hotel buditi. Tiho je ležal v postelji, poslušal urne korake in bodre kljice otrok, ki se jim je mudilo v šolo, gledal v okno in misil, da je zdaj že daljši dan in da ni več daleč pomlad - Umrl je z jutranjo svetobo v očeh. Mimi malenšek. PESNIKOV NOKTURN. odlomek iz še neobjavljenega romana o Prešernu.

nimivo povezanost preteklosti, sedanjosti in prihodnosti Kranja. Sestavljena je namreč iz treh delov, od katerih prvi, strokovni del prikazuje preteklost oziroma umestitev kranjske župnije in njenih kulturnih spomenikov v čas. Avtorji tega dela so Jože Žontar, Andrej Valič, Milan Sagadin, Damir Globočnik, Alojz Žibert, Angela Tomančič, Majda Žontar, Edo Škulj in Marko Studen. Morda naj pri tem posebej poudarimo prispevek Milana Sagadina z naslovom Najstarejša cerkvena stavba v Kranju, kjer je prvič objavljeno poročilo o rekonstrukciji prvotnega

BALADA

Pozni večer...
Pri nas je tišina,
pri nas je mir.
Le iz ulice temne
se sliši prepri.
Pod mračnim oknom
trepeta netopir
in haldi nemir
s pesmijo uspavanko
v pozni večer.

O prazni večer,
ko ti poje podoknico netopir.
Tone Bohinc

OCENA:

Z razstavo se je tudi Gorenjski muzej pridružil proslavam ob 500-letnici dograditve kranjske župnijske cerkve, točneje povezano sedanje cerkve, kajti njene predhodnice segajo celo v zgodnji srednji vek. Kot so pokazala arheološka izkopavanja Zavoda za spomeniško varstvo v letu 1984, je namreč na prostoru današnje župnijske cerkve, posvečene oglejskim mučencem, sv. Kancijanu in tovarišem, stala že v 7. stoletju cerkvena arhitektura s tremi ladji.

V drugi polovici 10. stoletja, po prenehanju madžarskih vpadov, so začeli v naših krajinah urejati tudi cerkveno organizacijo. Kranj, ki je bil vojaško in upravno središče pokrajine, je odigral pomembno vlogo tudi pri postavljavi cerkvene uprave, ko je postal sedež prazupnije. Prvotna kranjska cerkev je tedaj dobila svojo naslednico, ki je bila zgrajena na istih temeljih.

Gospodarsko močni kranjski meščani, ki so izoblikovali svojo avtonomijo, so kljub turški nevarnosti in drugim velikim stiskam v 15. stoletju dogradili tudi

novo župnijsko cerkev. Glavni pobudnik zdave nove gotske cerkve je bil ugledni kranjski župnik Koloman de Manswerd. Ob koncu 14. stoletja so najprej začenjali nekdano romansko apsidno s t. i. dolgim ali meščanskim korom. Do leta 1440 so postavili nov stolp in stene ladje. Pomembno je leta 1452. Tedaj so kranjski meščani sklenili porabiti del premoženja starejših bratovščin za obokanje in opremo cerkve. Nato so cerkev poslikali s freskami, ki jih umetnostno zgodovina uvršča v čas okoli 1460. Že leta 1486 pa je tajnik oglejskega vizitatorja Paolo Šantonini v svojem Potopisu zapisal, da je cerkev sv. Kancijana prekrasno zidana, da v njej ni videti niti enega lesenega tramu, ampak počiva streha na visokem oboku.

Tako je med kranjskim mestnim obzidjem zrasla naša prva dvoranska cerkvena arhitektura, ki je vplivala tudi na nastanek ostalih cerkv na Slovenskem.

Že doslej smo ob raznih priložnostih v naše razstave vključevali tudi predmete kranjske župnije.

Na naši razstavi so prikazane fotografiske kopije v naravnih velikosti, originala poslikanih kril pa sta razstavljena v Muzeju avstrijske srednjeveške umetnosti na Dunaju.

Na naši razstavi so prikazane fotografiske kopije v naravnih velikosti, originala poslikanih kril pa sta razstavljena v Muzeju avstrijske srednjeveške umetnosti na Dunaju.

Majda Žontar

Na naši razstavi so prikazane fotografiske kopije v naravnih velikosti, originala poslikanih kril pa sta razstavljena v Muzeju avstrijske srednjeveške umetnosti na Dunaju.

Majda Žontar

Na naši razstavi so prikazane fotografiske kopije v naravnih velikosti, originala poslikanih kril pa sta razstavljena v Muzeju avstrijske srednjeveške umetnosti na Dunaju.

Majda Žontar

Na naši razstavi so prikazane fotografiske kopije v naravnih velikosti, originala poslikanih kril pa sta razstavljena v Muzeju avstrijske srednjeveške umetnosti na Dunaju.

Majda Žontar

Na naši razstavi so prikazane fotografiske kopije v naravnih velikosti, originala poslikanih kril pa sta razstavljena v Muzeju avstrijske srednjeveške umetnosti na Dunaju.

Majda Žontar

Na naši razstavi so prikazane fotografiske kopije v naravnih velikosti, originala poslikanih kril pa sta razstavljena v Muzeju avstrijske srednjeveške umetnosti na Dunaju.

Majda Žontar

Na naši razstavi so prikazane fotografiske kopije v naravnih velikosti, originala poslikanih kril pa sta razstavljena v Muzeju avstrijske srednjeveške umetnosti na Dunaju.

Majda Žontar

Na naši razstavi so prikazane fotografiske kopije v naravnih velikosti, originala poslikanih kril pa sta razstavljena v Muzeju avstrijske srednjeveške umetnosti na Dunaju.

Majda Žontar

Na naši razstavi so prikazane fotografiske kopije v naravnih velikosti, originala poslikanih kril pa sta razstavljena v Muzeju avstrijske srednjeveške umetnosti na Dunaju.

Majda Žontar

Na naši razstavi so prikazane fotografiske kopije v naravnih velikosti, originala poslikanih kril pa sta razstavljena v Muzeju avstrijske srednjeveške umetnosti na Dunaju.

Majda Žontar

Na naši razstavi so prikazane fotografiske kopije v naravnih velikosti, originala poslikanih kril pa sta razstavljena v Muzeju avstrijske srednjeveške umetnosti na Dunaju.

Majda Žontar

Na naši razstavi so prikazane fotografiske kopije v naravnih velikosti, originala poslikanih kril pa sta razstavljena v Muzeju avstrijske srednjeveške umetnosti na Dunaju.

Majda Žontar

Na naši razstavi so prikazane fotografiske kopije v naravnih velikosti, originala poslikanih kril pa sta razstavljena v Muzeju avstrijske srednjeveške umetnosti na Dunaju.

Majda Žontar

Na naši razstavi so prikazane fotografiske kopije v naravnih velikosti, originala poslikanih kril pa sta razstavljena v Muzeju avstrijske srednjeveške umetnosti na Dunaju.

Majda Žontar

Na naši razstavi so prikazane fotografiske kopije v naravnih velikosti, originala poslikanih kril pa sta razstavljena v Muzeju avstrijske srednjeveške umetnosti na Dunaju.

Majda Žontar

Na naši razstavi so prikazane fotografiske kopije v naravnih velikosti, originala poslikanih kril pa sta razstavljena v Muzeju avstrijske srednjeveške umetnosti na Dunaju.

Majda Žontar

Na naši razstavi so prikazane fotografiske kopije v naravnih velikosti, originala poslikanih kril pa sta razstavljena v Muzeju avstrijske srednjeveške umetnosti na Dunaju.

Majda Žontar

Na naši razstavi so prikazane fotografiske kopije v naravnih velikosti, originala poslikanih kril pa sta razstavljena v Muzeju avstrijske srednjeveške umetnosti na Dunaju.

Majda Žontar

Na naši razstavi so prikazane fotografiske kopije v naravnih velikosti, originala poslikanih kril pa sta razstavljena v Muzeju avstrijske srednjeveške umetnosti na Dunaju.

Majda Žontar

Na naši razstavi so prikazane fotografiske kopije v naravnih velikosti, originala poslikanih kril pa sta razstavljena v Muzeju avstrijske srednjeveške umetnosti na Dunaju.

Majda Žontar

Na naši razstavi so prikazane fotografiske kopije v naravnih velikosti, originala poslikanih kril pa sta razstavljena v Muzeju avstrijske srednjeveške umetnosti na Dunaju.

Majda Žontar

Na naši razstavi so prikazane fotografiske kopije v naravnih velikosti, originala poslikanih kril pa sta razstavljena v Muzeju avstrijske srednjeveške umetnosti na Dunaju.

Majda Žontar

Na naši razstavi so prikazane fotografiske kopije v naravnih velikosti, originala poslikanih kril pa sta razstavljena v Muzeju avstrijske srednjeveške umetnosti na Dunaju.

Majda Žontar

Na naši razstavi so prikazane fotografiske kopije v naravnih velikosti, originala poslikanih kril pa sta razstavljena v Muzeju avstrijske srednjeveške umetnosti na Dunaju.

Majda Žontar

Na naši razstavi so prikazane fotografiske kopije v naravnih velikosti, originala poslikanih kril pa sta razstavljena v Muzeju avstrijske srednjeveške umetnosti na Dunaju.

Majda Žontar

Na naši razstavi so prikazane fotografiske kopije v naravnih velikosti, originala poslikanih kril pa sta razstavljena v Muzeju avstrijske srednjeveške umetnosti na Dunaju.

Majda Žontar

Na naši razstavi so prikazane fotografiske kopije v naravnih velikosti, originala poslikanih kril pa sta razstavljena v Muzeju avstrijske srednjeveške umetnosti na Dunaju.

Majda Žontar

Na naši razstavi so prikazane fotografiske kopije v naravnih velikosti, originala poslikanih kril pa sta razstavljena v Muzeju avstrijske srednjeveške umetnosti na Dunaju.

Majda Žontar

Na naši razstavi so prikazane fotografiske kopije v naravnih velikosti, originala poslikanih kril pa sta razstavljena v Muzeju avstrijske srednjeveške umetnosti na Dunaju.

Majda Žontar

Na naši razstavi so prikazane fotografiske kopije v naravnih velikosti, originala poslikanih kril pa sta razstavljena v Muzeju avstrijske srednjeveške umetnosti na Dunaju.

Majda Žontar

Na naši razstavi so prikazane fotografiske kopije v naravnih velikosti, originala poslikanih kril pa sta razstavljena v Muzeju avstrijske srednjeveške umetnosti na Dunaju.

Majda Žontar

Na naši razstavi so prikazane fotografiske kopije v naravnih velikosti, originala poslikanih kril pa sta razstavljena v Muzeju avstrijske srednjeveške umetnosti na Dunaju.

Majda Žontar

Na naši razstavi so prikazane fotografiske kopije v naravnih velikosti, originala poslikanih kril pa sta razstavljena v Muzeju avstrijske srednjeveške umetnosti na Dunaju.

Majda Žontar

Na naši razstavi so prikazane fotografiske kopije v naravnih velikosti, originala poslikanih kril pa sta razstavljena v Muzeju avstrijske srednjeveške umetnosti na Dunaju.

Majda Žontar

Na naši razstavi so prikazane fotografiske kopije v naravnih velikosti, originala poslikanih kril pa sta razstavljena v Muzeju avstrijske srednjeveške umetnosti na Dunaju.

Majda Žontar

Na naši razstavi so prikazane fotografiske kopije v naravnih velikosti, originala poslikanih kril pa sta razstavljena v Muzeju avstrijske srednjeveške umetnosti na Dunaju.

Majda Žontar

Na naši razstavi so prikazane fotografiske kopije v naravnih velikosti, originala poslikanih kril pa sta razstavljena v Muzeju avstrijske srednjeveške umetnosti na Dunaju.

Majda Žontar

GOSPODARSKI KOMENTAR

Han

MARIJA VOLČJAK

Vrtoglavna inflacija

Nismo je še pozabili, že spet je tu, vse bolj vrtoglavna inflacija, ki se bo tokrat še hitreje spremenila v hiperinflacijo, kakor se je prvič. Včerajšnje vesti, ki so pričurjale s seje guvernerjev NBJ, so odplavile še zadnje upanje, da temu ne bo tako. Tiskarna denarja na Topčideru spet dela s polno paro, v štirih izmenah, sveže natisnjeni denar pa s helikopterji dovažajo tudi v Slovenijo, da z njim financirajo umik zvezne vojske. Nič ni zastonj, vse je treba plačati, ne samo umik iz Slovenije, tudi vse bolj krvavo vojno na Hrvaškem.

Na Topčideru veselo tiskajo predvsem za vojsko, saj se približno 70 odstotkov zveznega proračuna že financira s primarno emisijo, kar 80 odstotkov proračuna pa gre za vojsko. V zadnjem letošnjem četrletju naj bi zvezni proračun tako dobil še 30 milijard dinarjev. Republike in pokrajine ne plačujejo več davkov, prispevki v carin v zvezni proračun, zato se lahko hrani le še s svežo natisnjeno denarjem. Jugoslavija je torej resnično v razsulu, vendar vojske v denarni sistem je nemara poslednji dokaz, da je propadla, čeprav retorično dopoveduje, da brani Jugoslavijo.

Od ničvrednih dinarjev se bomo torej v Sloveniji zlahka poslovili, morsko se vse pogosteje sprašuje, kdaj bo naposled napočil dan, ko bomo dobili svoj, slovenski denar. Kolikor višja bo inflacija, toliko teže bomo čakali nanj, saj inflacija nič drugega kot prelivanje, v Jugoslaviji je tako očitno, da tega sploh ni potrebno več pojasnjevati. Zadrega je toliko večja, ker je za Slovenijo še vedno zapri dostop do dinarjev in deviz v NBJ, na zadnji seji sveta guvernerjev NBJ je bil dosedanji status quo le podaljšan. S tem tudi negotovost, kaj se bo zgodilo do izteka moratorja oziroma če se bo sploh kaj zgodilo. Negotovost, ki je toliko večja, ker poslušamo različna tolmačenja, kdaj se po iztekel, po prvi različici 7. oktobra, po drugi 1. novembra po tretji sploh še ni začel teči. Zatikati se utegne pri gotovini, zato si bomo moralni nemara kmanu še bolj kot doslej pomagati s čeki, nemara celo z boni, ki že ne kaže časa čakajo v skladišču.

Razmere so torej resnično skrajno konfuzne, saj ob vse večji naglici, s katero poganjajo tiskarske stroje, utegne v Sloveniji pričakujemo gotovine. Potem takem bo udarec za Slovenijo dvakrat.

Včeraj na Ljubljanski borzi

Rekordni tečaji

Ljubljana, 6. septembra - Včeraj je bil običajni borzni sestanek na Ljubljanski borzi, d. d. Številke, ki so nastale na osnovi borzne ponudbe ter povpraševanja, so doslej rekordne: obveznice Republike Slovenije 1 so dosegle tečaj 136,2; vrednostni papirji RSL 2 pa 107,0. Inflacijskemu pričakovanju primerno so zrasli tudi tečaji za EDP - tedensko povprečje Ljubljanske borze znaša že 72,3. Za toliko so namreč devizne pravice na borzi dražje od deviz po uradnem tečaju. Slovenska denarna obračunska enota SECU je bila včeraj oblikovana na 44.0358 din (prejšnji četrtek je bil secu po dobrih 41,00 din).

Če nas je prejšnji četrtek Ljubljanska borza presenetila z deviznimi tečaji za efektivo, čeke ter kreditna pisma, ki so bili praktično enaki kot teden poprej, pa slovenske »zamrznine« menjalniškega tečaja za devize ni več. Od danes (petek) do prihodnjega četrtega (12. 9.) velja stimulacija za odkup tujih valut v višini 78 odstotkov. Za sto mark, ki jih boste v banki hoteli zamenjati (gotovine!), vam bodo odšeli 2.249,00, izplačali pa za višino provizije manj.

IZ GOSPODARSKEGA SVETA

Rekordna žetev

Podatki o letošnji žetvi pšenice še niso znani, v zveznem sekretariatu za kmetijstvo pa ocenjujejo, da je celotna bera težka približno 6,5 milijona ton, kar je absolutni rekord. Zvezni sekretariat za informiranje je sporočil, da bo zvezna vlada že do 15. septembra določila začasitno ceno pšenice za prihodnje leto in bo tako znana že pred jesensko setvijo. Zaradi presekov pšenice, namenjene za kruh, bolje rečeno, zaradi neskladja med ponudbo in povpraševanjem, bodo zmanjšali površine, določene za setev pšenice. Jeseni naj bi s pšenico posejali 1,37 milijona hektarjev, kar je za 10 odstotkov manj kot lańi.

Proizvodnja še naprej pada

Po podatkih Zavoda za statistiko je industrijska proizvodnja na Gorenjskem v sedmih mesecih letošnjega leta v primerjavi z enakim lanskim razdobjem manjša za 11,1 odstotka. Julija je bila glede na junij manjša kar za 23,7 odstotka, v primerjavi z lanskim julijem pa za 5,5 odstotka. Zaradi vojnega padec torej ni bistveno večji, kar kaže, da so marsikje julija izkoristili kolektivne dopuste.

Zanimivi so tudi podatki o obsegu proizvodnje v desetih panogah, ki predstavljajo več kot 90 odstotkov vrednosti industrijske proizvodnje na Gorenjskem. V sedmih mesecih letošnjega leta je bila v primerjavi z enakim lanskim razdobjem večja v štirih panogah in sicer v živilskih proizvodnjah za 20,3 odstotka, v proizvodnji električnih strojev in aparatov za 15 odstotkov, v predelavi kavčuka za 11,6 odstotka in v lesni industriji za 1,9 odstotka. V preostalih šestih panogah pa je padla, najbolj v črni metalurgiji, kjer je padec kar 43,8 odstotkov, s 32,8 odstotnim padcem sledi predelava kemičnih izdelkov, z 22,7 odstotnim proizvodnja tekstilne preje in tkanin, z 19,5 odstotnim kovinsko predelovalna dejavnost, z 18,6 odstotnim proizvodnja obutve in z 11,8 odstotnim padcem proizvodnja končnih tekstilnih izdelkov.

Gorenjska banka ustanovila vzoredno podjetje Tekstilind

S pomočjo slavnate firme rešiti, kar se rešiti da

Kranj, 3. septembra - Tekstilindus je v zadnjem času nekako v zatihu, od tam ne prihajajo več tako razburljive vesti, kar je najboljši dokaz, da se stvari vendarle sučejo malce bolje. Z drugimi besedami - proizvodnja teče, delavci dobivajo plače, bedne sicer, vendar, na cesti niso. Po zapletu z ustanovitvijo vzoredne firme je pobudo prevzela Gorenjska banka, največji Tekstilindusov upnik, ustanovila je vzoredno firmo Tekstilind, ki ga vodi Marjan Hribar, sicer zaposlen v Gorenjski banki. Pogovarjali pa smo se z MARTINOM KOPAČEM, pomočnikom direktorja LB Gorenjske banke v Kranju, ki je "zadolžen" za Tekstilindus.

"Tekstilindus je boleč kranjski problem, v vodstvu Gorenjske banke ste zadolženi za njegovo reševanje?"

"Ukvarjam se z naložbami, vse naše naložbe v Tekstilindusu pa so problematične, zaradi njihove višine in zaradi razmer v tovarni. V Tekstilindusu smo glavni upnik, imamo več kot 100 milijonov terjatev, več kot polovico vseh. Tekstilindus dela z izgubo, ne more več plačevati niti obresti, kadrovski je v razsulu, zato smo dolgo razmišljali, kaj storiti. Dodatni plasmati bi breme le povečali, delovali bi kot mamilo, z mamilom pa je tako, če ga nekome ne daš, si zanj grd, če mu ga daš, si grd za okolje. V tej dilemi smo se odločili za reprogramiranje Tekstilindusovih obveznosti za leto dni, njihovo plačilo je odloženo do 5. februarja prihodnje leto, z obrestmi vred. Tekstilindusu smo torej dali čas, da se nekaj zgoditi, kaj se bo zgodilo, pa je še vedno veliko vprašanje."

"V banki torej upate, da bo Tekstilindus preživel, saj bi sicer preprosto odpisali terjatev?"

"Po reprogramu dodatnih plasmajev v Tekstilindus ni več, to je bil vsekakor trenutek resnice, stres za firmo, vendar je do tega prišlo šele, ko je kot vršilec dolžnosti direktorja nastopil Milan Hudobivnik. Z reprogramom obveznosti, ki je bil izpeljan marca letos, smo skušali napraviti nekaj več, to pa bi lahko le z dobrim vodstvom tovarne, vendar nove

ekipi žal nismo našli, malo jih je, ki so sposobni to narediti, tisti, ki so, pa so še vedno premovali stimulirani. Zato smo oklevali, doživljali očitke iz okolja, da nič ne storimo, čeprav je seveda vprašanje, kaj bi lahko storili."

"V Tekstilindusu so nato pod Hudobivnikovim vodstvom sami poskušali ustanoviti vzoredno firmo?"

"Bolj po domače, napol zasebno, prišlo je do očitkov, ostro so reagirali na občini, kasneje je bila ukinjena. Že tedaj sem na sestanku na občini dejal, da je možno le vzoredno reševati zdravo Tekstilinduso jedro, druge možnosti za njegovo preživetje preprosto ni več. Tekstilindus je kot navrten čoln, če zamaši eno luknjo, se odprejo tri nove. Ta čoln se bo potopil, le za to še gre, da s pomočjo slavnate firme rešimo, kar se rešiti da."

"Vzoredno firmo Tekstilind je zdaj ustanovila banka?"

""20. junija sem to predlagal upravnemu odboru in z minimalnim vložkom smo nato ustanovili Tekstilind in ga praktično dali na uporabo Tekstilindusu. Nameravali smo povebiti tudi druge Tekstilinduseove upnike, vendar ni bilo časa, da bi to izpeljali, saj bi se sicer stvar zavlekla v jesen, tovarna pa bi se medtem lahko ustavila in da se bo pokazalo, kateri posli so pozitivni. V nekaj mesecih, tja do konca leta, naj bi se to pokazalo. Denar, ki ne bo takoj porabljen in bo ležal na žiro računu, bo obresto-

preživetje Tekstilindusa. Kdor želi vstopiti vanj, to še vedno lahko stori, seveda pa bomo vztrajali, da bo kapitalna udeležba sorazmerna z deležem v Tekstilindusovih dolgovih. Takšni reševti nihče ni nasprotoval, dosežen je bil sporazum, da je pot reševanja dobra, Tekstilindus pa je obljudil, da bo upnikom do konca meseca poslal kopijo ustanovne pogodbe in osnutek pogodbe, ki bo urejala odnos med novim in starim podjetjem."

"Kakšen je ta odnos?"

"Glavna naloga Marjana Hribarja, vršilca dolžnosti direktorja Tekstilinda, je, da zagotovi transparentnost poslovanja te firme, da bo jasno, kolikor denarja je prišlo na njegov račun in kako je bil porabljen. Nova firma ne bo smela poslovati z izgubo, tudi z dobičkom ne, saj to ni njen cilj, z njim želimo doseči, da se tovarna ne bo ustavila in da se bo pokazalo, kateri posli so pozitivni. V nekaj mesecih, tja do konca leta, naj bi se to pokazalo. Denar, ki ne bo takoj porabljen in bo ležal na žiro računu, bo obresto-

Martin Kopac

"Mislim, da so razmere drugačne, kot so bile spomladi, takrat so ljudje štrajkali zaradi občutka popolne nemoči. Zdaj je drugače, res so plače vedno nižje, toda dobivajo jih, res jih je nekaj na prisilnem dopustu, toda slika se bistri. Vodstvo je ljudem znalo povedati, da za vseh 1.700 ne bo dela; vendar ravna z vsemi človeško, natačič vino. Prej so bili ljudje zaradi negotovosti že ubopani, mislim, da zdaj upanje imajo."

● M. Volčjak

pa je tri pravne osebe prijavile uvedbo stečajnega postopka.

Najbolj črnogledi so bile napovedi glede zaposlenosti, saj so nam nekateri napovedovali do konca leta v Kranju kar 12.000 nezaposlenih. Podatki za prvo polletje kažejo, da se je zaposlenost zmanjšala glede na mesec decembra lani za 3,5 odstotka, kar je povečalo število nezaposlenih za 38 odstotkov (na Gorenjskem za 45,9, v Sloveniji za 30,3). Tako smo imeli v kranjskih občinih v mesecu juniju 2.480 nezaposlenih, iz podatkov pa je razvidno, da se zaposlenost povečuje le pri zasebnikih - za 9,2 odstotka. ● Žargi

Polletni rezultati kranjskega gospodarstva

Rezultati, ki vzbujajo upanje

Kranj, 4. septembra - Na današnji seji kranjske vlade je bila obravnavana analiza gospodarjenja kranjskega gospodarstva v I. polletju in reki blisko, da so rezultati pokazali precejšnjo trdoživost in hkrati prilagodljivost gospodarstva, ki so mu mnogi napovedovali skorajšnji zlom z velikimi, skoraj neobvladljivimi socialnimi posledicami. Analiza rezultatov sicer pokazuje, da ni vzrok za zadovoljstvo, vendar pa pomenijo ti rezultati glede na razmere, pa tudi dosegno v drugih občinah na Gorenjskem ter rezultate v Sloveniji, pravi dosežek z očitnimi pozitivnimi trendi.

V vsepljenem ustavljanju oz. nazadovanju proizvodnje je bilo v I. polletju v kranjskem gospodarstvu doseženo povečanje za 5,5 odstotka glede na enako obdobje preteklega leta, če primerjamo samo mesec junij z junijem leta 1990, pa znaša to povečanje kar za 11,3 odstotka. Da gre za rast obsega proizvodnje, nas prepričuje podatek, po katerem se je proizvodnja junija glede na maj povečala kar za cel odstotek. K povečanju so največ prispevali pri proizvodnji živilskih proizvodov (47,2), proizvodnji električnih aparativov in strojev (23,8) in predelavi kavčuka (14). Naj za primerjavo poveemo dosežke okolja: na Gorenjskem se je fizični obseg proizvodnje zmanjšal za 11,8 odstotka, v Sloveniji pa za 10,2.

Spodbudni so tudi rezultati zunanjetrgovinske menjave: kranjsko gospodarstvo je v prvem polletju izvozilo za dobrih 121 milijonov dolarjev (od tega 96,7 odstotka na konvertibilne trge), kar je za 3,2 odstotka več kot v enakem obdobju lani, uvozilo pa za skoraj 119 milijonov ali za 12,1 odstotka več kot

lavca na isti ravni. Kako slab je v bistvu raven gospodarjenja v kranjskem gospodarstvu po svojih finančnih učinkih, najbolje kaže podatek, da je bilo v tem gospodarstvu glede na Slovenijo ustvarjeno le 2,4 odstotka bruto dobička, čeprav je dejel prihodkov kranjskega gospodarstva v prihodkih slovenskega gospodarstva kar 4,8 odstotka. Znano dejstvo, da so osebni dohodki zaostali za splošnimi gibanci ni prisotno tudi v Kranju, razkorak (n.pr. zaostajanje za slovenskim povprečjem) pa se je nekoliko zmanjšal. Ob 60-odstotni rasti cen na drobno ter živiljenjskih potrebščin so se osebni dohodki v tem razdoblju glede na enako obdobje preteklega leta povečali za skoraj 64 odstotkov, kar pomeni njihovo realno rast. Ker o akumulaciji in investicijah ob takih skromnih rezultatih ne kaže izgubljati veliko besed, čeprav obe postavki rasteta, poudarimo le dejstvo, ki ga ob vsem prahu ob novi davčni zakonodaji in sprejemaju proračunov ne kaže spregledati: obremenitve za družbeni potrebe so se bistveno zmanjšale - za 18,2-odstotni točki in znašajo v razpojene dohodku (vsi davki in prispevki) 30,7 odstotka. Kljub temu se težave s plačilno sposobnostjo nadaljujejo in poglabljajo, saj je bilo v tem obdobju 41 podjetij na žiro računih blokiranih skupaj kar 776 dni, SDK

NOVO • NOVO
FITNESS studio
Kranj, Ljubljanska c. 29 a.
217-458
NOVO • NOVO

SNOVANJA

STOJAN KERBLER: Deklica s kruhom, 1970

(Kabinet slovenske fotografije, Gorenjski muzej Kranj)

VSEBINA:

28

ALEŠ DEBELJAK: Vesolje v zrnu peska**DR. IVAN SEDEJ:** Oblikovna kultura sodobnih Žirov**JOŽE NOVAK:** Edvard Kocbek: Dnevnik 1945, 1946**MARKO POGAČNIK:** Bled - sveta krajina**MATIJA LOGAR:** Prešernovo gledališče v novi sezoni

Urednikova beseda

Tokratno številko Snovanj uvaja uvodno razmišljjanje pesnika, publicista in prevajalca Aleša Debeljaka. Dr. Ivan Sedej se je poglobil v oblikovno kulturno podobo sodobnih Žirov. Jože Novak je prebral in ocenil Kocbekov Dnevnik 1945, 1946, ki je pred časom izšel pri Cankarjevi založbi. Odmev na letošnje poletno idriartovsko dogajanje na Bledu je sestavek Marka Pogačnika o »sveti« blejski pokrajini. Zanimivo gledališko ponudbo Prešernovega gledališča Kranj za novo sezono 1991/92 predstavlja Matija Logar. Naslovna fotografija Snovanj Stojana Kerblerja opozarja na letošnjo dvajsetletnico obstoja Kabineta slovenske fotografije pri Gorenjskem muzeju v Kranju.

Lea Mencinger

Aleš Debeljak

Vesolje v zrnu peska

»Bosonoga« spoznanja

Na Zahodu mnogi filozofi zatrjujejo, da je napočil apokaliptični čas brez norm. Za nas v vzhodni Evropi se to spričo vojn in socialnih nemirov zdi še toliko bolj očitljivo. Vendar bi bilo napačno, če bi se depresivnim mislim o »zatonu morale« predali že vnaprej. Šele v luči vojnih katastrof morda postane jasno, da nima smisla »blefirati« pri iskanju pristne človeške identitete. Tehnološki napredok nam je namreč vsilil mnoge vnaprej določene identitete, s pomočjo katerih dojemamo sami sebe. Modeli izražanja osebnih želja vzdržujejo zgolj obstoječi mehanizem brezobzirne manipulacije, ki človeka ne približuje samemu sebi. Ne glede na to, da politiki in institucije uporabljajo gesla, ki namigujejo na potrebo po izhodu iz totalne odstojitve, s katero je zaznamovan »človek množice«. Reklamni slogan takoj predpostavljajo, da človek lahko doseže svoj resnični jaz izključno tako, da kupi proizvod, ki ga slogan pomaga prodajati. Neuspeh, da bi nam npr. nov par spretino reklamiranih supergrup prinesel še kaj več kakor polurno zadovoljstvo, nas seveda neizbenično poganja v vedno nove nakupe, ki nas zaslepijo za dejstvo, da ostati na ravni

trenutnega trenda pač ne pomni avtomatično tudi doseči preprosto rečeno, **osebne sreče**. Mnogi ljudje so tovrstnega »socialnega pretvarjanja« do grla siti. Skušajo se odpreti najbolj intimni človeški potrebi po identiteti, ki ohranja zavest o skrivnosti. Z drugimi besedami: skušajo prisluhniti osvobojevalnemu izročilu romantične književnosti, anarhistične filozofije, personalizma, ameriških transcendentalistov in srednjeveških mistikov. Ker pa je do te zatre tretje tradicije Zahoda, ki živi pod sloji tekmovalnega individualizma in političnega kolektivizma, zelo težko priti, se ponavadi zatekajo k popularni astrologiji, naukah z Orienta in šušmarskemu branju prihodnosti z dlani. Vendar bi bilo napačno, če bi se pustili zapeljati obveznemu občutku o premoči znanja nad modrostjo o neizrekljivem, ki presega zmogljivosti razuma. Mislim, da navzlic dejstvu, da obstaja v omenjenih gibanjih - šole jogijev, Gnostična Bela Cerkev, psihotroniki, I Ching, itd. - obilna mera šaratantstva, ne smemo spregledati osnovne stvari. Ceprav člani teh gibanj sproščeno brbljajo o takojšnji »osebni izpolnitvi«, »senzitivnosti«, »blaženi harmoniji«, itd., je treba reči, da nam zahodna

kultura ni dala na razpolago ustreznega slovarja, ki bi zmogel drugače kakor z literarno govorico zadovoljivo opisati kompleksno izkušnjo notranjega življenja in transcendentalnega doživljavanja sveta. Jecljanja pripadnikov teh gibanj seveda še zdaleč ne dosegajo kriterijev Dostoevskega, Prousta ali svetega Janeza od Kriza. Vendar si pravice do samospoznanja ne morejo lastiti le vizionarski pesniki in svetniški mistiki, marveč pripada vsem ljudem. Šepajoči, a vedno bolj odločni poskusi, da bi izrazili notranjo izkušnjo, so legitimna znamenja spremembe v zavesti navadnih ljudi, ki jim gre najbolj za to, da bi spoznali, kdo so, od kod prihajajo in kam grejo. Prav dejstvo, da se ta »bosonoga« samospoznanja dogajajo brez slabe vesti prekletstva, ki vlada v judovsko-krščanski tradiciji in brez občutka absolutne krvide in sramu, ki ga je tako uspešno izkoristila freudovska psihoanaliza, vznemirja gospodarje množičnih standardov ter Velike Inkvizitorje, ki najboljše vejo, kaj je dobro za navadne ljudi. Zato je treba zavreči tako spoznavno domišljavost intelektualcev in političnih oblastnikov kakor tudi mračnjaški amaterizem. Samo z doslej še neznano, da: ljubečo pozornostjo do vsega, kar delamo v vsakdanjem življenu, se nam namreč morda

lahko odpre tisti pogled, ki »vidi vesolje v zrnu peska«, kot pravi angleški romantični pesnik William Blake. To pa je tudi zanesljiva pot k samemu sebi in notranji svobodi. Iste prizore iz krute vojne na Hrvaškem namreč beograjski in zagrebski studio uporabljata v različnem političnem kontekstu. Moralne posledice situacije, v kateri »ni več mogoče verjeti nikomur«, so pač katastrofalne: malodružje in depresija. Vendar tudi našim kolegom na severni strani Karavank ni nič prihranjen. Mešanico pazljivo doziranega seksa, nasilja, nenadnih rezov tona in barvne skale so režiserji sodobnega televizijskega vidiotizma namreč prgnali v osemdesetih do prefinjene skrajnosti. Za to, da bi gledalcu preprečili, da bi preškočil na drug kanal, so razvili osupljivo pretanjene in učinkovite metode. Naj se sliši še tako neumno, vendar človeka ta tiba, nikoli izrečena, a vedno navzoča obljuba, da »tisto« še prihaja, v resnici pribije pred ekran. Odlaganje želje po tem, da bi se končno že srečali z realnim, nas vseskozi drži v stanju nepotешene napetosti, v kateri iz minuti v minuto, iz oddaje v oddajo razdraženo čakamo na razodetje. A realno tu ni Godot, ki morda res ne bo prišel, vendar nas kljub vsemu napolnjuje z gotovostjo čakanja. Realno, ki se v televizijskem kontekstu vedno znova vrača na isto mesto, je namreč vselej že tukaj, obdaja nas kakor zrak, ki ga dihamo po biološkem avtomatizmu: **slika sama na sebi**. Slika, oropana širšega socialnega konteksta. Slika, ki ji je vseeno, ali prikazuje trpljenje beguncov v lastni deželi ali pa najnovejšo tenisko zmago Monike Seleš. Aha, Kurdi so še vedno na begu, je bilo vse, kar sem zmogel reči, ko sem v Ameriki gledal njihovo drama, lepo »pakirano« in časovno omejeno z množico drugih podob. Prav na tak način pa tudi Zahod gleda našo sedanjo dramo razpada Jugoslavije. Televizija je dvorenzen meč, saj ob vsej svoji hitrosti slike vendarle tudi »splošči« vse informacije na isto raven, na kateri razlika med bistvenim in nebistvenim odpade. Gospodarjem medijev, skoz katere se TV standardi vsljujejo kot edini svetovni nazor, je na ta način že skoraj uspešno pasivizirati in s tem podrediti množice, t. i. »svetovno javnost« do mere, o kateri so tradicionalni politični poglavari lahko samo sanjali. Moč nad idejami, kulturo in informacijami, ki ne oblikujejo le modnega okusa, marveč tudi politične preference potrošniške množice, ni bila še nikoli v zgodovini človeštva koncentrirana v manj pisarnah kakor danes, pravi Ben Bagdikian v svoji provokativni knjigi **Media Monopoly** (1990). Zato distanca pri gledanju podob na malem ekranu ni nikoli odveč, pa naj slike prihajajo iz domačih ali tujih logov.

Ali pride Godot?

V čem je prednost televizije, se sprašuje junak v popularnem ameriškem stripu **Zivljene v peku**. Odgovor: v tem, da obdrži na istem kavču ljudi, ki se sicer ne morejo trpeti! Pozornost je v svetu otopenih čutov dejansko največja dobrina in vrednota, za katero se mediji in politiki ne nenehno cufajo med seboj. Poslušajte še tegale: dva junaka v popolni tišini gledata televizijo. Po mnogih urah ne-premičnega ždenja prvi vidno zdolgočasen reče: zakaj vendar gledava to sranje? Drugi: ne morem najti »daljnica«. Z razsvetljenim »aha« se oba spet pogreznata v naslanjače in ponovno prilepita oči na ekran. Resnično: televizija je mogočen medij. Približal nam je tuge kraje in revolucije, pa tudi domače vojne. Brez televizije bi si življenje najbrž že težko predstavljal. Vendar smo zaradi tega tudi mnogo manj odporni na medijske manipula-

Dr. Ivan Sedej

(Ob)likovna kultura sodobnih Žirov

Dandanes so Žiri naselje, ki na malce nenaščen način prekrije dolino, kjer so v ne tako oddaljeni preteklosti živela avtonomna naselja s svojimi arhitekturnimi poudariti in načinom pozidave. Staro jedro Žirov v enem od kotov ob razcepnu poti proti Idriji in proti Logatcu, je kljub junaškemu trudu vseh mogočih činiteljev še vedno ohranilo nekaj tradicionalnih, podedovanij potez. Videti pa je, da so imeli težave s seboj in s svojim okoljem že tudi naši dedje in ocjetje. Že v začetku našega stoletja se je odvijal "kulturni boj" okrog lokacije nove, za tiste čase prav grandiozne cerkev. Del srenej je našlo na staro, častitljivo lokacijo na robu vaškega jedra, manjši, vendar vplivnejši del pa za novo, bolj dominantno mesto. Kot v vseh podobnih primerih pa z resitvijo ni bil (končno) zadovoljen nihče. Ob koncu stoletja se nam zdi ta, takrat nova lokacija kar posrečena. Ne le zato, ker smo se navadili nanjo, ampak tudi zaradi vsebine in nagovora v okolju. Gre namreč za dominanto, ki "potriva" celotno dolino in zelo natančno kaže, kje je pravo središče. Stara cerkev se je zdela veljakom, vsaj v primerjavi s cerkvama na Ledinicah in na Dobračevi premajhna, obenem pa sta obe arhitekturi stali na dosti bolj markantnih mestih, zato sta bili vidni od daleč in sta tako ali drugače oblikovali krajinsko podobo. Kot poudarka krajini sta imeli, vsaj kar zadeva staro žirovsko cerkev, privilegiran položaj.

V takem tekmovanju se kaže struktura ljudske kulture, ki mimogrede priča tudi o funkciji, ki jo ima cerkev v geografskem in socialnem prostoru. Cerkev je pomembna (zunanj) oznaka naselja, saj v dobršni meri priča o njegovem pomenu v širšem okolju. Vas predstavlja v vseh njenih razsežnostih, od ideologije do proizvodnje in gmotne moči. V Žireh se je potreba po novi dominanti legitimirala z razslojevanjem, ki se začenja že v 19. stoletju. Bolj

Spremembe v poseljenem prostoru je na paradoksn način označila gradnja nove cerkve. V tem trenutku se je tudi začel plaz sprememb, ki je dosegel kulminacijo v šestdesetih letih

razvito okolje z novimi sloji, od čevljarskih delavcev, pomočnikov, podjetnikov in trgovcev do kmetov, je namreč hotelo (najbrž bolj podzavestno) svoj novi status poudariti tudi navzven. Svoje račune je seveda imela tudi cerkev kot institucija, saj je razslojevanje vnašalo v sicer zatišno okolje tudi vrsto novih pobud in pogledov, ki so krepko načeli tradicionalna razmerja moči v širšem okolju. Na malce protislovni način sta se obe težnji združili v reprezentativnem objektu - označki.

Veličastni gradbeni podvig pa je izvenel v času (1911), ko so mesto starih arhitekturnih poudarkov prevzemali civilni objekti - od železniških postaj do bank in muzejev. Obenem pa je to tudi čas prevlade zapozneltih historicističnih likovnih in arhitekturnih rešitev, ki so z idejo in obliko vred svojevrstni anahronizem. Z vzpostavitvijo novega poudarka je dobil širši prostor nova likovna in arhitekturna merila, ki so jih graditelji v Žireh in okoliških vaseh postopno že uvajali in sprejemali od srede 19. stoletja naprej. Drobni detajl, ki priča o prevladi historizmov, so na primer rezljana vhodna vratna na nekaj deset hiš, ki so nastajala med sedemdesetimi leti devetnajstega in prvim desetletjem dvajsetega stoletja. To na neki način pomeni, da se je okolje odločilo za konservativnejšo možnost. Zato najbrž ni naključje, da specifična oblika ljudskega kiparstva živi celo v času med obema vojnoma (Tinek Šubic). Predvsem pa moramo ugotoviti, da ne moremo govoriti o takem ali drugačnem (konservativnem) okusu, ampak predvsem o življenjskih interesih določenega okolja, ki se seveda kažejo tudi na likovnih in arhitekturnih ravneh.

Dokler so Žiri in vsa okoliška naselja (od Ledinice in Dobračeve do naselij v višjih legah) živela v okvirih podedovanih socialnih in prostorskih razmerij, se je natanko vedelo, kje in kako se lahko gradi. Zato se je naselbinska struktura ohranjała tudi v obdobjih večje gradbeniške konjunkture. Takrat so največkrat zapolnilni vrzeli, ki so zijkele v vasi ali pa med sicer

našega stoletja. Tudi nova "arhitektura", ki je nastajala v Žireh po prvi in drugi svetovni vojni, ni izraz slabega okusa ali neosveščenosti ali cesar že bodi povezanega s kulturo. Pregled privilegiranih lokacij skozi zgodovino nam pove marsikaj. Pravico do dominantnega mesta v pokrajini sta imela do 19. stoletja cerkev in grad ter mestno naselje, ki je nadavno zraslo na strateški najpomembnejših legah. Šele v 19. stoletju začeno na privilegiranih lokacijah zdidi tudi predstavniki novih, sicer bogatejših, vendar tudi "nižjih" slojev.

V to kategorijo sodijo prve počitniške hiše, ki jih prično na razglednih točkah in najlepših lokacijah graditi bogatejši meščani. Iz teh začetkov se je razvila množična, tudi stanovanjska gradnja, ki pa je postala vprašljiva tisti hip, ko so začeli privilegirane lokacije poseljevati tudi kmetje in delavci. Najbolj vneti preganjalcji "divje urbanizacije" so večinoma tisti, ki so privilegirane lokacije zasedli še pravi čas (sicer pa začetki organiziranega ekološkega gibanja pri Slovencih izvirajo iz istega vira). Ne glede na, milo rečeno, sumljivo argumentacijo, lahko trdimo, da je divja urbanizacija naredila nepopravljivo škodo v prostoru - vendar gre za zelo gospodaren odziv na ekonomske tokove v času in prostoru. Obdelovalna zemlja je izgubila vsako ceno, zaradi ljubega miru pa so oblasti dovoljevale tudi najbolj problematične črne gradnje (sicer pa "bela gradnja" ni nič boljša). Bistveni del gradbeniške polucije gre potem takem na račun varovanja socialnega miru.

Dokler so Žiri in vsa okoliška naselja (od Ledinice in Dobračeve do naselij v višjih legah) živela v okvirih podedovanih socialnih in prostorskih razmerij, se je natanko vedelo, kje in kako se lahko gradi. Zato se je naselbinska struktura ohranjała tudi v obdobjih večje gradbeniške konjunkture. Takrat so največkrat zapolnilni vrzeli, ki so zijkele v vasi ali pa med sicer

ločenimi deli vasi (Žiri - Nova vas - Stara vas - Dobračeva). Tako so naselje izpopolnili v 18. stoletju z baročno "graščino" in v začetku našega stoletja s cerkvijo in nekaj novejšimi zgradbami ob cesti.

Drugično ideologijo so začeli uveljavljati nekmečki sloji; vzhala se je na obcestno gradnjo. Zato se je cerkev (z razumljivo zamudo) preselila bliže novemu centru (moči). Isti proces se je nadaljeval tudi po končani 2. svetovni vojni. V bližini centra, ki ga je označevala cerkev, je zraslo novo središče z dvema izrazitima socrealističnima dominantama - z Zadružnim domom in novo tovarno. V socialistični ikonografiji je bil Zadružni dom simbol "novih odnosov" na vasi, razlaščevanja in boja s "kulaki". Tovarna (ne glede na njen proizvodnjo) pa je tako ali tako paradna sestavina socrealistične ikonografije. V Žireh sta Zadružni dom in Tovarna predstavljala še simbolični par, ki je govoril o zvezni med delavskim razredom (ki je dober že sam po sebi) in poštensimi kmeti, ki so svoje imetje "pravostoljno" oddali v Zadružno. Tako so Žiri že v petdesetih letih pridobile sloves slovenskih Hlebin. Kasneje se je kar nekaj poklicnih slikarjev in piscev odločili, da bodo delali doma in tako prekinili tradicijo izseljevanja intelligence in umetnikov. Povezovalni element je postal Žirovski občasnik, ki ima v podnaslovu malce ironično označko, da gre za revijo za vsa vprašanja na Žirovskem!

Na podeželju se je za razliko od mest, tudi v prvih povojnih desetletjih ohranjala gradnja zasebnih hiš. V Žireh v najširšem smislu pa je že iz predvojnih časov živel tudi najemništvo. Nanju se je navezala povojna gradnja stanovanjskih blokov v naselbinskem osredju, ki je zato izgubilo podedovanja kvalitetna razmerja. Na podoben način se je staro naselbinska struktura razblini tudi zaradi gradnje takoj imenovanih "individualnih stanovanjskih hiš". Dolg naziv za preprosto slovensko besedo - hiša - je bil pač potreben zato, da se je malce zastrlo nelagodje ob pojavi, ki se nekako ni skladal z uzaknjeno averzijo do osebne lastnine.

Dolina, ki so jo še pred vojno in nekaj let po njej, karakterizirali veliki prazni, zeleni prostori in smiseln razporejene skupine hiš na dolinskem obrobu in ob glavnih cestih, je v šestdesetih in sedemdesetih letih dobila novo podobo. Razen najbolj ogroženih površin v nižjih legah, kjer je še živel spomin na možne poplave, je stavbno tukivo prekrilo vse razpoložljive lokacije. Njiva, travnik ali sadovnjak so imeli predvsem gradbeno vrednost. Vsi "individualni graditelji" (ki so bili pogosto v eni osebi: arhitekti, gradbeni delavci, mojstri itd.) pa so skušali zaseseti, ne glede na primarno vrednost, predvsem privilegirane razgledne lokacije, ali pa lokacije ob obstoječih komunikacijah. Predvsem pa je o lokacijski "politiki" odločalo lastništvo, zvezne in še kaj.

Po drugi strani so Žiri, ob gradbeni in prostorski polociji postajale upoštevanja vredni kulturni center, predvsem po zaslugu skupine samoraslih slikarjev. Tako so Žiri že v petdesetih letih pridobile sloves slovenskih Hlebin. Kasneje se je kar nekaj poklicnih slikarjev in piscev odločili, da bodo delali doma in tako prekinili tradicijo izseljevanja intelligence in umetnikov. Povezovalni element je postal Žirovski občasnik, ki ima v podnaslovu malce ironično označko, da gre za revijo za vsa vprašanja na Žirovskem!

Alpina, kjer so še v petdesetih letih izdelovali vse prej kot lepe čevlje, se je specializirala. Počasi so začeli skrbeti tudi za vrhunsko oblikovanje, tako da danes s svojo produkcijo predstavlja upoštevanja vreden faktor na svetovnem tržišču športne obutve. Kdo je na koga vplival, bo najbrž zelo težko ugotoviti, bo najbrž tudi nima smisla. Vendar je skupina intelektualcev skušala vplivati tudi na nadaljnjo usodo urbanističnega urejanja Žirov. Studija o sta-

rem jedru Žirov, zbiranje gradiva o ljudskoumetnostnih pojavih, o funkciji umetnikov v okolju itd., poglobljeni etnološki zapiski in študije, interes za muzejsko prezentacijo najbolj znane dejavnosti (Čevljarski muzej), so prispevki, ki imajo svoj vpliv tudi na urejanje prostora.

Do neke mere bi lahko ugovorili, da so hiše, ki nastajajo v zadnjem desetletju, bistveno boljše in tudi okolju ustreznejše kot starejši objekti. Vendar prave povezave z staro, historično arhitekturo še vedno ne čutimo, tudi zavest o varovanju stavbne dediščine je še vedno na robu individualnih in splošnih interesov. Častne izjeme (vzemimo gospodarje pri Petronu) žal pravilo le potrjujejo, kot ga potrjuje nekaj hiš na Dobračevi, na Ledinici ali na Žirovskem vrhu.

Povezave med obliko naselja in dogajanjem v prostoru so seveda razvidne na prvi pogled. Gradnja tovarne ali malce večjega simboličnega par, ki je govoril o zvezni med delavskim razredom (ki je dober že sam po sebi) in poštensimi kmeti, ki so svoje imetje "pravostoljno" oddali v Zadružno. Tako so Žiri že v petdesetih letih pridobile sloves slovenskih Hlebin. Kasneje se je kar nekaj poklicnih slikarjev in piscev odločili, da bodo delali doma in tako prekinili tradicijo izseljevanja intelligence in umetnikov. Povezovalni element je postal Žirovski občasnik, ki ima v podnaslovu malce ironično označko, da gre za revijo za vsa vprašanja na Žirovskem!

Alpina, kjer so še v petdesetih letih izdelovali vse prej kot lepe čevlje, se je specializirala. Počasi so začeli skrbeti tudi za vrhunsko oblikovanje, tako da danes s svojo produkcijo predstavlja upoštevanja vreden faktor na svetovnem tržišču športne obutve. Kdo je na koga vplival, bo najbrž zelo težko ugotoviti, bo najbrž tudi nima smisla. Vendar je skupina intelektualcev skušala vplivati tudi na nadaljnjo usodo urbanističnega urejanja Žirov. Studija o sta-

Jože Novak

Edvard Kocbek:Dnevnik 1945,1946

v treh knjigah; Cankarjeva založba, 1991

Podoba in pomen Edvarda Kocbeka sta se v slovenski zvesti dostikrat spreminala. Tačko po vojni je bil verjetno poleg Kidriča in Kardelja najpomembnejši slovenski politik. Čeprav ni imel temu ustrezne funkcije, je bil gotovo najbolj priljubljen. Po letu 1953 je živel praktično v hišnem priporu. Objavljjal je le poezijo in skorajda izginil iz zavesti širše javnosti. V začetku sedemdesetih je v Trstu izšel intervju Borisa Pahorja s Kocbekom, v katerem je prvič javno omenil povojne poboje. V Sloveniji ga je najprej skušali objaviti Franci Zagoričnik v »Problemih«, ki so bili zato zaplenjeni. Kmalu so intervju objavili »Naši razgledi«. To je bil prvi poskus, da bi se po vojni javno začelo govoriti o povojnih pobojih v Rogu. Kocbek je bil v tistem času simbol prepovedane, družne in zatrte Slovenije, ki se ni mogla javno artikulirati, dokler ni začela izhajati »Nova revija«. Takrat so mlajše, povojne generacije dobile možnost, da same sodijo o Kocbeku.

Drugačno mnenje o Kocbeku so imeli politični emigranti, predvsem tisti, ki so izhajali iz katoliških krogov in ki so sode-

lovali ali simpatizirati z domobranji. Mnenje teh krogov je najbolj značilno opisal dr. Ciril Žebot v »Neminljivi Sloveniji«, kjer metaforično označuje Kocbeka kot »koristno budojo«. To je bil stalinični izraz za meščanske intelektualce in katolike, ki so sodelovali s komunisti in ki so jih kasneje komunisti v čistkah pobili. Dr. Žebot obtožuje Kocbeka, da je vedel o povojnih pobojih v Rogu in Teharjah, in da je o njih predolgo molčal.

Kocbekovi dnevnički nam nudijo vpogled v čas, ko je bil takoj po vojni v Beogradu minister za Slovenijo in kasneje, ko se je vrnil v Ljubljano. Kocbek je zapisoval vse, kar se mu je zgodilo brez cenzure in moraliziranja, očitno se ni bal, da bi dnevnički prišli v roke UDBI, saj piše: »Da je Tito diktator.« Poboje po vojni omenja večkrat, prvič že v začetku septembra 1945, ko mu je Franc Snoj poročal o domnevnom poboju domobrancev. Kasneje še večkrat omenja poboje, toda še oktober 1946 je na posvetovanju s slovenskim CK zbral pogum in vodilnim tovarišem direktorom zavrstil vprašanje o pobojih. Seveda so ga vsi vodilni komunisti prepričevali, da je

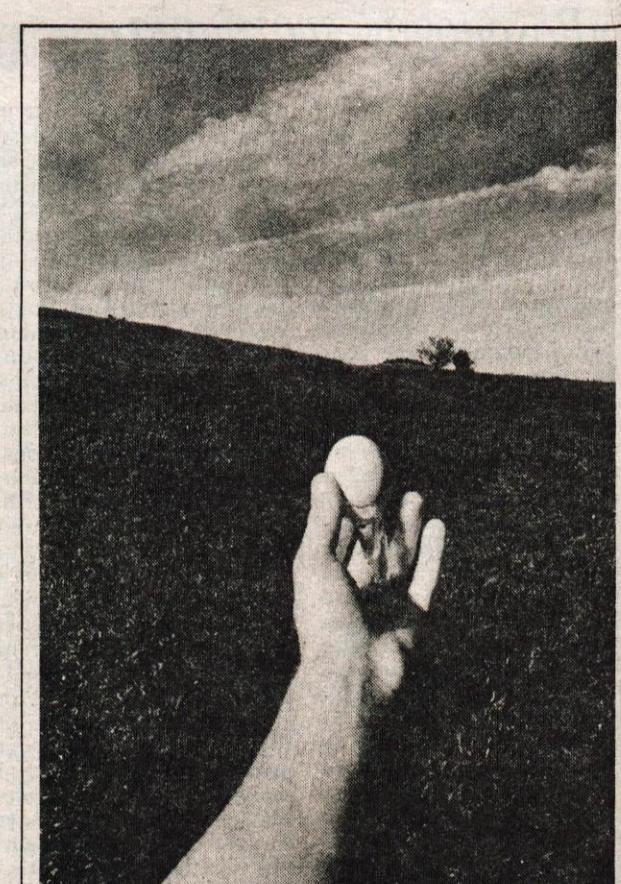
popolnoma napačno informiran. Bolj kot vprašanje pobojev je verjetno zanimivo vprašanje, zakaj je Kocbek dopustil, da je OF izgubila koalicijski značaj in da so komunisti prevzeli vodilno vlogo. Zakaj je bil še po vojni lojalen Dolomitski izjavi, saj mu je bilo jasno, da ga vodilna slovenska komunista Kidrič in Kardelj sovražita iz dna duše. Zakaj je pristal le še na navidezni pluralizmu, na Kidričeve obljluge o krščanski reviji in obnovi Mohorjeve družbe? Zakaj ni solidariziral z opozicijo po vojni, ampak je pustil, da so krščanski socialisti bili le debatna skupina. Takšnih protislovij je pri Kocbiku še veliko. V dnevničkih nekaj hvali markizem, drugje ga ostro kritizira, včasih realistično ocenjuje razmere, drugič spet govoriti o »novem človeku« itd.

Seveda je danes lahko, toda obenem nekoliko nepravično obtoževati Kocbeka, da je naselil komunističnim utopijam in ko so se začele uresničevati z nasiljem, takrat se jim ni uprl. Od Platonovega filozofa - vladarja so bile utopije vedno znova vabljive za intelektualce. Mnogi briljantni intelektualci so nasedli sanjam o idealni družbi, in ko so jo diktatorji za-

čeli uresničevati z nasiljem, se ti intelektualci niso zbudili. Kocbek se kot pesnik mogoče zato ni mogel izogniti duhu časa, saj, ko se vidi iz dnevnikov, ni bral političnih filozofov (Machiavelli, Hobbes itd.), ampak francoske moraliste. Zato se je znašel sredi front, toda vseeno je bil intelektualno pošten in verjetno ga je problem pobojev mučil še desetletja. Toda zakaj ni razumel, da nič več ne more narediti? Zakaj ni odšel v tujino? Kocbek se vrti v krogih navznoter, včasih navzven, toda izogiba se bistvenim odločitvam. Mogoče bodo objave dnevnikov iz naslednjih let dale kaj več odgovorov.

Dnevnički nam odkrivajo Kocbeka kot senzibilnega človeka in pretjanenega opazovalca, ki je bil po vojni del politične elite, zato so dokument časa. Obenem so tudi avtoportret Kocbeka, čisto človeški, in zdi se, da nič olepšan in v tem je njihova veličina.

Dnevnički opisujejo današnje mu bralcu odmaknjeni čas in politične dogodke. Zato bi bili skorajda nujni kratki komentarji ali opombe ob posameznih dogodkih, posebej zato, ker so še mnogi udeleženci živi.

JANEZ BOGATAJ: Roka, 1979

GLAS

GORENJSKI GLAS, PETEK, 6. SEPTEMBRA 1991

Moda
in
kvaliteta

Elita

Ko mačke ni doma, miši plešejo

Vsi vemo, da je šef naše vlade Lojze Peterle službeno v Ameriki. Mi pač samo vemo, njegovi ministri pa so ob tem nespornem dejstvu zaukali: »Juhuhu, mi gremo pa na rafting!«

In so šli Janša, Bavčar, Kacin, Ocvirk pa še Ivan Bizjak - tudi Bučar je moral biti odsoten! - s svojimi pomočniki na Šobec in se spustili do Podnarta. Občinstvo je trepetalo: pa je ja vodostaj Save normalen in jih ne bo zaneslo kam v dalj? Peterle bi bil silno žalosten, mi bi jih morali pančno iskati in sam bog ve, če bi nam jih v tistih daljavah sploh dali nazaj?

In kar je najhuje: Peterle sporoča, da podaljšuje obisk v Ameriki. Še bo juhuju! Ampak pozor: Janša je res v imenitni športni formi, ampak ob tako grupni rekreacijski vne-mi se lahko zgodi, da kakšen drug član moštva omaga in kam zatava!

Zato vas toplo prosimo: če kakšen tak primerek najde-te, ga dajte nazaj! Ko se Peterle vrne, bo kazen vzgojna! ●
D. S. - Foto: J. Cigler

VREME:

Indijansko poletje

Vremenoslovci nam za letošnji september obljudljajo »indijanskop letje, se pravi, da bo do konca septembra lepo, sončno in dokaj toplo vreme. Pa poglejmo, kaj o vremenu v naslednjem tednu pravi pratika.

V soboto, 7. septembra, bo stanovitno; v nedeljo, 8. septembra, bo milaj, v ponedeljek, 9. septembra, bo jasno, v torek, 10. septembra, bo toplo, v sredo, 11. septembra, in v četrtek, 12. septembra, bo toplo, v petek, 13. septembra, pa oblačno.

LUNINE SPREMENI

Ker se Luna spremeni 8. septembra ob 12. uri, bo po Herschlovem vremenskem ključu dež!

KOLEDAR IMEN

Sobota, 7. septembra: Regina, Regica, Branka, Marko
Nedelja, 8. septembra: Marija, Binče, Adrij, Sergej
Ponedeljek, 9. septembra: Petra, Dorotej, Dore, Aljoša
Torek, 10. septembra: Niko, Oto, Otokar, Luka
Sreda, 11. septembra: Helga, Prot, Jacinta, Almar, Milan
Četrtek, 12. septembra: Silvo, Marinka, Vid, Gvido, Tamar
Petek, 13. septembra: Lipe, Filip, Veno, Janez Zlatoust

SAMSUNG
Electronics

VIDOREKORDER, 3 glave, VPS,
počasni posnetek, LCD zaslon

samo 14.430,00

CD gramofon, 2 x 30 W, dvojni kasetofon
digitalni radio, ura, daljinsko upravljanje

samo 14.430,00

SAMSUNG
Electronics

CDA

del. čas
od ponedeljka
do petka
9. do 12. ure,
od 15. do 19. ure
CENTER KRAJN
C. Talcev 3
(pri gostilni Blažun)
tel.: 212-367

1. PROGRAM TV SLOVENIJA

- 8.50 Video strani
9.00 Mozaik, ponovitev
9.00 Spored za otroke in mlade:
1000 idej za naravoslovce:
Opazovanje živali
9.20 Mož, ki je stanoval v Ritzu,
ameriška nadaljevanka
10.05 Video strani
14.55 Video strani
15.05 Sova, ponovitev
16.50 EP, Video strani
16.55 Poslovne informacije
17.00 TV dnevnik
17.05 Mozaik, ponovitev: Tednik
18.05 EP, Video strani
18.10 Spored za otroke in mlade
18.10 Slovenija - Umetnostni vodnik:
Sv. Ignacij v Gorici
18.20 Nevarni zalog, kanadska nani-
zanka
19.00 Risanka
19.15 TV okno
19.24 EPP
19.30 TV dnevnik
19.55 Vreme
19.59 Forum
20.14 EPP
20.20 Festivali sveta, avstralska do-
kumentarna serija
20.45 Paralaksa, nizozemska do-
kumentarna serija
21.10 EPP
21.15 Vrtinec, angleška nadaljevanka
22.05 TV dnevnik, vreme
22.25 EP, Video strani
22.30 Sova
Pri Huxtabloih, ameriška nani-
zanka
Ženska sokol, ameriški film
Dražljivo, francoski erotični
program
1.40 Video strani

2. PROGRAM TV SLOVENIJA

- 15.30 Odprto prvenstvo ZDA v teni-
su, posnetek iz New Yorka
17.30 Regionalni programi TV Slove-
nija studio Maribor: Tele M
19.00 Videomeh v Ameriki, ponovi-
tev
19.30 TV dnevnik ZDF
20.00 Žarišče
20.30 Oči kritike
21.10 Mozart na turneji - London
22.05 Videonoc
2.05 Yutel, eksperimentalni pro-
gram

GORENJSKI GLAS
več kot 20 let

1. PROGRAM TV HRVATSKA

- 8.40 TV koledar
8.50 Informativni program
12.15 Izobraževalna oddaja
12.35 Dom brez doma, dokumentar-
na oddaja za mlade
13.30 Hišni ljubljenci, angleška nani-
zanka
13.55 Od maja do decembra, angle-
ška nani-
zanka
14.20 TV koledar
14.30 Informativni program
15.15 Hemingway, zadnji del nemško
ameriške nadaljevanke
16.10 TV izbor, ponovitev
17.15 Informativni program
17.55 Dokumentarna oddaja
18.45 Ah, te male razlike, ameriška
humoristična nani-
zanka
19.10 Risanka
19.30 TV dnevnik
20.05 Bruno, nedeljski otrok, franco-
ski film
21.35 TV dnevnik
22.05 Slike časa
23.05 TV izbor
0.05 Poročila

TV HRVATSKA 2

- 14.50 Video strani
15.00 Dom brez doma, mladinska
dokumentarna serija
16.30 Renesančno kiparstvo na Hrva-
škem
17.00 Hišni ljubljenci
17.25 Od maja do decembra
17.50 Hemingway
18.45 Ah, te majhne razlike
19.10 Risanka
19.30 Dnevnik
20.05 Risanka
20.15 Nenadni uspehi, ameriška hu-
moristična nani-
zanka
20.45 Bruno, nedeljski otrok
22.15 Nostalgija
22.45 Ves svet je oder

KANAL A

- 20.00 Dober večer
20.15 Informativno dokumentarni
program
20.30 Pregreti stroji, ameriški barvni
film

TV KOPER

- 17.30 Športne oddaje
18.30 Risanke
18.50 Odprtja meja
19.00 TV dnevnik
19.30 Čarobna svetilka, otroški pro-
gram
20.10 Superpass, glasbena oddaja
20.40 Naš prijatelj Koper... poleti
21.00 Grki - potovanje skozi čas
21.40 Agent Pepper
22.20 TV dnevnik
22.30 Ameriška zgodba, ameriška
nanizanka
23.10 Športna rubrika

TV AVSTRIJA 1

- 9.00 Jutranji program: Čas v sliki
9.05 Pravica do ljubezni, ponovitev
9.30 Quetzal - ptič bogov, do-
kumentarna oddaja
10.00 Mi, ponovitev
10.30 Kot mačka in pes, ponovitev
ameriškega filma
11.45 Kratki film
12.10 Nekoč
12.15 Domača reportaže
13.00 Čas v sliki
13.10 Ohrani mirno glavo, britanski
film
14.40 Glasbena skrinja
14.55 Popaj, risanka
15.00 Charlie Brown in Snoopy
15.25 Lažni flamingi, risanka
15.35 Čista čarovnjava
16.00 IFA
16.15 Stekljeni studio
17.00 Mini čas v sliki
17.10 Wurlitzer
18.00 Čas v sliki
18.05 Mi
18.30 Münchenčana v Hamburgu,
Slovo od Isara
19.21 Znanost danes
19.30 Čas v sliki
20.00 Šport
20.15 Stari, izgubljena zmaga
21.15 Znane osebnostikuhajo
21.25 Pogledi s strani
21.35 Žametne roke, italijanski film
23.10 Šport
23.30 Sodnik imenovan šerif, franco-
ski film
1.15 Čas v sliki

TV AVSTRIJA 2

- 8.30 Vremenska panorama
14.40 Leksikon umetnikov
15.00 Šport

- 16.00 Kako uspeš brez velikega tru-
da, ameriški film
17.30 Boj za preživetje
18.30 Milijonsko kolo
19.00 Lokalni program
19.30 Čas v sliki
20.00 Kultura
20.15 Diagona
21.00 Znanost
22.00 Čas v sliki
22.30 Caracas, avstrijski film
0.00 Spitting image, satirična lutko-
vna serija

1. PROGRAM RADIO SLOVENIJA

- 4.30-8.00 Jutranji program - glasba -
6.50 Dobro jutro, otroci - 10.00 Do-
poldanski dnevnik - 11.05 Petkovo
srečanje + glasba - 12.00 Poročila -
na današnjem dan - 15.30 Dogodki in
odmerti - 16.00 Obvestila, čestitke po-
slušalcev + EP - 17.00 Studio ob
17.00 - 19.00 Radijski dnevnik - 19.45
Lahko noč, otroci - 20.00 Oddaja za
pomorščake + glasba - 20.30-23.00
Slovencem po svetu - 22.00 Zrcalo
dneva + EP + vreme - 23.05 Literar-
ni nokturno - Desanka Maksimović:
Rojenje - 23.15-4.30 Nočni program -
glasba

RADIO TRIGLAV JESENICE

- 11.45 - Začetek - 12.00 - Opoldanski
telegraf - 12.15 - Horoskop - 13.00 -
Opoldanski poročevalec - prenos Radia
Slovenija - 14.30 - Domača novice
1 - 15.00 - Petkov ocvirek - 15.30 -
Dogodki in odmerti - prenos Radia
Slovenija - 16.00 - Obvestila - 16.30 -
Domača novice - 17.00 - Tema - 18.00 -
Čestitke poslušalcev in EP - 18.30
do 18.40 - Neposredni prenos večer-
nih novic radia BBC - 18.59 - Odpo-
ved programa

PRO 7

- 6.10 Moji trije sinovi 6.30 Takšen
opicji teater 6.55 Waltonovi 7.50 Šerif
Chade 8.35 Risanke 9.20 Gospod Ed
9.50 Medvedje prihajajo 10.15 Agen-
cija Maxwell 11.10 Šerif Cade 12.00
Deseterica izmed nas 12.25 Barney
Miller 12.50 Dvojica s šarmom 13.40
Perry Mason 14.35 Risanke, ponovi-
tev 15.35 Koozarec vode, nemški film
17.10 Trd, toda prisrčen 18.00 Poročila
18.05 Risanke 19.50 Cosby show
20.15 Fantastična pustolovščina,
ameriški fantastični film 22.15 Ulice
San Francisca 23.15 Sužnja za eno
poletje, italijanski erotični film 1.25
Hawk, ameriški film, ponovitev 2.10
Podedovani smrtni strah, ameriška
kriminalka, ponovitev

SLOVENIJA 1 SOVA

ŽENSKA SOKOL
(Lady Hawke)

režija: Richard Donner; igrajo:
Mathew Broderick, Rutger Han-
ner, Michelle Pfeiffer, Leo
McKern, John Wood, Ken Hutch-
inson.

Osnova filma je legenda iz 13.
stoletja; govori mlademu žepari-
ju Philippu Gatsunu, ki pobegne
iz ječe v Aquili. Pred peganjalci
ga reši skrivnostni vitez Etienne
Novarsi, nekdajni kapetan stra-
že v Aquili. Philippe postane nje-
gov služabnik in kmalu o svojem
skrivnostnem rešitelju izve vso
resnico - potem ko pomaga rešiti
vitezovo ranjeno ptico - sokola.
V Aquili je bil gospodar škof, ki
ga je obsedela strast do lepe Isabe-
an Anjonske. Njej seveda star-
čevu dvorjenje ni šlo do srca, saj
je bila že zaljubljena v čednega
Etienne Novarskega. Maščevalni
škof je oba prekel in uročil, tako
da se Etienne ponosi spremeni v
volka. Isabeau pa podnevi v so-
kola. Phillip Gaston s pomočjo
puščavskega meniga in hkrati ra-
nocelnika Imperiusa izve resnico
o čudnem izginotju gospodarja s
sokolom in pojavljanju lepega
dekleta z volkom ponoči. Skupaj
se zarotijo, da bodo rešili Etienne
in Isabeau prekletstva, zato pa je
treba prodreti v Aquilo in ubiti
grešnega škofa...

RTL PLUS

- 6.00 Dobro jutro, poročila 9.15 Otro-
ške oddaje 11.25 Divja vrtnica 13.10
Vaš nastop, Al Bundy 13.10 Kalifor-
nijski klan 14.25 Springfieldska zgodba
14.40 Klan volkov 15.30 Chips
16.45 Tvegan 16.50 Prenos odprtga
prvenstva ZDA v tenisu 18.45 Poročila
21.15 Umor je njen konjiček 22.10
Poročilo iz nemške nogometne lige
23.15 Erupcija, ameriški erotični film
1.05 Model in volhija

SCREENSPORT

- 8.00 Eurobika 8.30 Bowling 9.00 Moto
dirke 9.30 Ameriški nogomet - Arkan-
das - Miami 11.00 Dirke starih avto-
mobilov 11.45 Športni show 12.00
Hokej na ledu - Kanada : ZDA 14.00
Formula 3000 15.00 Rokomet 17.00
Argentinski nogomet 18.00 Moster
Trucks 19.00 Ameriški nogomet 20.00
Surfanje 20.30 Svet športa 21.30 GO!
- nizozemski moto šport 22.00 Ameri-
ški profesionalni boks 23.00 Ameriški
nogomet 23.30 Speedway 0.30 Golf

Poletje v Kranju

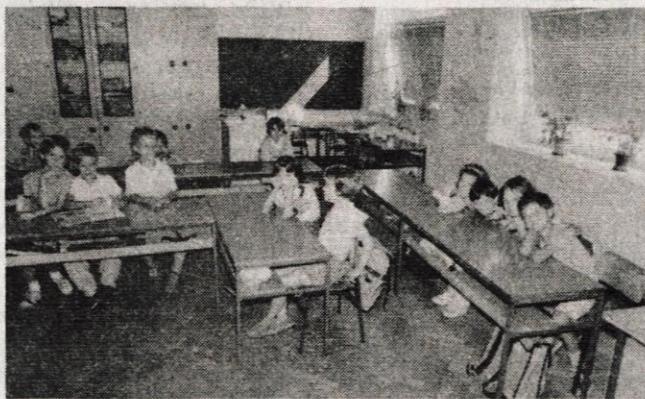
V okviru prireditev Poletje v Kranju bo danes, v petek, 6. septembra, ob 19. uri nastopila slovenska etno skupina Trinajsto prase. V soboto bo od 10. do 11. ure na Maistrovem trgu promenadni koncert pihalnega orkestra Kranj. Ti koncerti bodo ob lepem vremenu tudi vse prihodnjé sobote v septembru. ● D. S.

KINO

6. septembra

CENTER amer. akcij. film LOV ZA PRAVICO ob 18. in 20. uri STORŽIČ amer. trda erot. ROŽNATI SEKS ob 18. in 20. uri ŽELEZAR prem. amer. akcij. filma AMERIŠKI NINJA IV. ob 20. uri KOMENDA amer. akcij. film ŠE 48 UR ob 20. uri ČESNJICA amer. akcij. fant. film MRAČNI ANGEL ob 20. uri ŠKOFA LOKA amer. drama POLJE SANJ ob 18. in 20. uri ŽELEZNIKI amer. tril. KO JAGENJČKI OBMOLKNEJO ob 19. uri

Spet v šoli

Lepi počitniški včasi bodo kmalu zbledeli, dali prostor novim, upajmo in želimo vam, dragi šolarji, da prav tako lepim. Prvi šolski dnevi so bili že gotovo prijetni; novi sošolci, novi učitelji, nove knjige... Pišite nam o svojih doživljajih, bodisi počitniških, še raje pa svežih šolskih. ● Foto: A. Gorišek

Srečanje z Janezom Čučkom

V torek, 6. avgusta, sem prejela pismo Janeza Čučka. Bila sem zelo vesela, zakaj odpisal mi je šele na "obletnico" mojega pisma. Veselje se je stopnjevalo, ko je v pismu omenil, naj ga obiščem na TV Slovenija.

Že naslednji dan sem zavrtela njegovo telefonsko številko v službi in glas na oni strani, ki je bil zelo prijazen, mi je velel, naj dan zatem prideam na TV.

Ura se je bližala enajsti, ko sem zagledala velikega, suhega moškega srednjih let, običenega v belo majico s kratkimi rokavi in v kavboijke, oči pa so mu zakrivala velika sončna očala. Spoznala sem Janeza Čučka, saj sem ga večkrat videla na TV kot voditelja TV dnevnikov.

Razkazal mi je studie, prostore, v katerih snemajo nadaljevanke, razne oddaje in TV dnevниke. Ker je bila večina studiev še zaprtih, sem si lahko pobliže ogledala studio, kjer pripravljajo TV dnevnike. Prostor je majhen in krasijo ga številne kamere in luči. V tem studiu pripravljajo tudi oddajo Zarisci.

V senci sva ob kavi in soku klepetala o delu novinarjev. Povedal mi je, da je zdaj sicer urednik zunanjepolitičnih oddaj, a ga bomo jeseni zopet srečevali pri TV dnevnikih.

Pred dvajsetimi leti je intervjuval celo Agatha Christie, ko je obiskala Bohinj.

Pogovarjala sva se o minuli vojni, ki nam je pustila veliko trpljenja, grozo in bolest.

Za konec sva si zaželeta veliko sreče v prihodnosti in vse najlepše. Z lepimi včasi sem se vračala domov in bila sem srečna, da sem dobila vsaj megleno predstavo o delu na TV.

Mateja Marguš, zdaj že bivša osmošolka iz Škofje Loke

Moja Jona

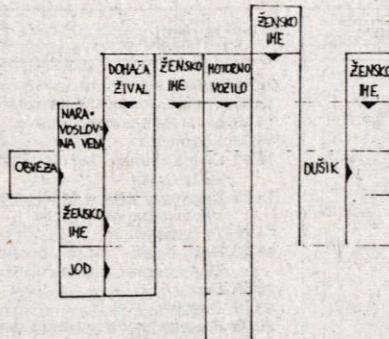
Jona je psička. Maja je bila stara dve leti. Imam jo zelo rada. Jona je majhna psička. Ima zelo dolge dlake, košat rep, povešena ušeska in majhen gobček. Je svobole barve. Zelo rada se igra in skače. Vesela je, kadar jo spustimo v naravo. Kadar gremo na sprehod, se prekopicuje od veselja. Ce jo pustimo doma za čuvanja, je zelo žalostna in civili.

Moja Rozman, OŠ J. in S. Mlakarja, Šenčur

Sanjalo se mi je

Sanjalo se mi je, da sem Superman. Letel sem visoko nad strehami. Videl sem hiše, drevesa in ljudi, ki so bili čisto majhni pod menoj. Ogrnjen sem bil v rdeče ogrnjalo. Pomagal sem otrokom, invalidom in starim ljudem. Ko sem zopet letel zelo visoko, me je ati zbudil in moral sem v šolo.

Sašo Podviz, OŠ Cvetka Golarja, Škofja Loka

Iz šolskega glasila Loška medla

Kaj je zame trd oreh

Zame je trd oreh matematika. Dobro jo razumem, ampak pri geometriji sem preveč površna, pri računu pa mi v naglici ne gre in ne gre poštovanca. Ne morem se poglobiti v to, kar delam. Upam, da bo bolje in da bom premagala najtrši oreh.

Maja Koselj, OŠ heroja Bračiča, Tržič

Našel sem košček kruha

Ko sem šel iz šole, sem ob cesti našel kos kruha. Spomnil sem se, da mi je mami rekla, da se kruha ne sme metati. Urno sem se sklonil in ga pobral. Spravil sem ga v torbo ter ga odnesel domov. Doma sem ga dal kravi.

David Egart, OŠ Sorica

Šobec

Zjutraj vstanem, se oblecem, pozajtrkujem in grem ven. Zunaj se igrava z bratcem v peskovniku, ko pride ata in reče, da bi šla na Šobec. Seveda mu ne odrečem in grem k mamici. Čez nekaj minut že stojim s torbo na dvorišču in željno pričakujem ata.

Končno se odpeljeva. Ko prideva v kamp, zloživa stvari, se preoblečeva v kopalte in odideva na mini golf. Ko ga odigrava, je ura zabave, primeva se za roke in skočiva v vodo, nato še malo plavava in greva ven. Obriševa se in pomalicava. Potem odideva balinat. Po balinjanju je na vrsti sladoleđ, ko ga poliževo, vse lepo pospraviva in greva domov. Zvečer, ko grem v posteljo, sem vesel, saj je lep dan za mano.

Simon Kocijančič, OŠ Mavčiče

Ljubezen

Ljubezen je, ko človek ljubi človeka.

Ljubezen je kakor pomladansko drevo.

Ljubezen raste hitro kakor sočno drevo.

Ljubezen je tudi sreča.

Ljubezen je, ko človeka ljubi človek.

Ljubezen je mehka in nežna.

Ljubezen je velika kakor morje, ki nikoli ne izhlapi.

Ljubezen zdravijo dekleta, dekleta iz srca.

Edo Muranovič, OŠ Matije Valjavca, Preddvor

1. PROGRAM TV SLOVENIJA

8.20 Video strani
8.30 Mozaik, ponovitev
8.30 Angleščina - Follow me
9.00 Radovedni Taček: Okno
9.15 Lonček kuhaj: Ajdovi žganci
9.25 Klobuk in klobučica
10.10 Alf, ameriška nanizanka
10.35 Večerni gost: Dušan Jovanović
11.25 Oči kritike
12.05 Mozart na turneji - London
13.00 Forum
13.15 Video strani
15.10 Video strani
15.20 Euromusica, ponovitev
16.20 Sova, ponovitev
16.50 EP, Video strani
16.55 Poslovne informacije
17.00 TV dnevnik
17.05 Pes, ki je končal vojno, kanadski film
18.30 EP, Video strani
18.35 Svetilo, angleška dokumentarna oddaja
19.05 Risanka
19.20 TV okno
19.24 EPP
19.30 TV dnevnik
19.55 Vreme
19.59 Utrip
20.14 EPP
20.20 Žrebanje 3 x 3
20.30 EPP
20.35 Tvarierte
21.35 Sova
Na zdravje, ameriška nanizanka
22.00 TV dnevnik, šport, vreme
22.20 EP, Video strani
22.25 Sova
Vojna in spomin, ameriška nadaljevanka
Ko so ženske imele rep, italijanski film

2. PROGRAM TV SLOVENIJA

16.00 Satelitski programi - poskusni prenos
16.50 New York: Odprto prvenstvo ZDA v tenisu
19.05 Garfield in prijatelji
19.30 TV dnevnik Beograd
20.15 Filmske uspešnice: Pobeg v sanje, ameriški film
21.50 New York: Odprto prvenstvo ZDA v tenisu
1.00 Yutel, eksperimentalni programi

1. PROGRAM TV HRVATSKA

8.20 TV koledar
8.30 Informativni program
9.45 Vesela sobota, spored za otroke
10.45 Informativni program
11.45 Vrtoglavica, oddaja o filmu
12.45 Coplan, francoska nanizanka
14.15 Ciklus filmov Nikole Babića
14.30 Informativni program
15.00 Sedmi čut
15.10 Brezrepi Peter, švedski risani film
16.55 Informativni program
17.25 Na dlan morja, folklorna oddaja
17.55 TV razstava
18.05 Pancho Burns, TV nadaljevanja
18.50 Na začetku je bila beseda
18.55 Ewoxi, risana serija
19.30 TV dnevnik
20.00 Intervju tedna
20.15 Ko sloni ponorijo, francoski film
21.40 Silnice
22.25 TV dnevnik
22.25 Športna poročila
23.05 Fluid, magazin pop kulture
23.50 TV izbor
0.50 Poročila

TV HRVATSKA 2

12.05 Vesela sobota
13.05 Coplan, francoska nanizanka
14.35 Nenavadni uspehi
15.00 Sedmi čut
15.10 Ciklus filmov Nikole Babića: »Gaziovack«
15.25 Brezrepi Peter v Mačkameriki, švedska barvana risanka
16.40 TV razstava
16.50 New York: Odprto prvenstvo ZDA v tenisu, prenos
19.05 Ewoxi
19.30 Dnevnik
20.05 Plesalci za dobro vrsto, ameriški barvni film
22.00 Tenis, odprto prvenstvo ZDA - finale (ženske)
1.00 Maraton z nadaljevanjem
Twin Peaks

KANAL A

20.00 Dober večer
20.15 Informativno dokumentarni program
20.30 Karnevalska zgodba, ameriški film

TV KOPER

17.30 Športne oddaje
19.00 TV dnevnik
-Jutri je nedelja
19.30 Čarobna svetilka, otroški program
20.40 Že je moj, ameriški barvni film
22.15 TV dnevnik
22.20 Agent Pepper
23.10 Športna rubrika

TV AVSTRIJA 1

9.00 Čas v sliki
9.05 Pravico imamo ljubiti
9.30 Angleščina
10.00 Francoščina
10.30 Ruščina
11.00 Columbo - Umor po dnevnem redu
12.30 Hello Austria, hello Vienna
13.00 Čas v sliki
13.10 Mi
13.35 Dvorni svetnik Geiger, avstrijski film
15.10 Nekoč
15.15 Comedy Capers
15.30 V senci sove
16.00 Otroški Wurlitzer
17.00 Mini ČVS
17.10 Medved Bojan
17.15 Sea World, dokumentarna oddaja
18.00 Čas v sliki
18.05 Nogomet
18.30 Münchenčanca v Hamburgu
19.30 Čas v sliki
20.00 Šport
20.15 Družinski praznik
21.50 Novo v kinu
22.00 Trafik, zahteve
22.50 Priča noči, kanadski film
0.25 Čas v sliki
0.30 Skok čez plot s preprekami, italijanski film
2.05 Čas v sliki
2.10 Ex libris

TV AVSTRIJA 2

8.30 Vremenska panorama
13.20 Leksikon umetnikov
13.30 Šport
14.20 Antonin Dvorak
16.00 Zdržljene igre narodov
17.00 Točke, metri in sekunde
15.10 Nekoč
17.45 Kdo me hoče? - živali iščejo dom
18.00 Pravica do ljubezni

18.30 Slika Avstrije
19.00 Avstrija danes
19.30 Čas v sliki
20.00 Kultura
20.15 Kandidat, ameriški film
21.55 Čas v sliki
22.00 Pogledi s strani
22.30 Šport
Formula 1 za VN Italije, trening iz Monze

1. PROGRAM RADIO SLOVENIJA

4.30-8.00 Jutranji program, glasba - 8.05 Zabavna v narodnozabavna glasba + EP - 9.20 Dnevnik odmev - 10.00 Dopoldanski dnevnik - 12.05 Na današnji dan - 12.10 Naši poslisci čestitajo in pozdravljajo - 15.00 Radio danes, radio jutri - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.00 Obvestila, čestitke poslušalcev + EP - 17.00 Studio ob 17.00 - Tedenski aktualni mozaik - 19.00 Radijski dnevnik + EP + vreme - 19.45 Lahko noč, otroci - 20.00 Radio na dopustu - 22.00 Zrcalo dneva - 22.30 Kratka radijska igra - 23.05 Literarni nočturno - Bruno Dubak: Čuvan meha - zgodovinarja - 23.15-5.00 Nočni program - glasba

RADIO TRIGLAV JESENICE

11.45 - Začetek - 12.00 - Opoldanski teograf - 12.10 - Duhovna obzorja - 12.30 - Horoskop - 13.00 - Opoldanski poročevalec - prenos Radia Slovenija - 13.40 - Kuharski nasvet - 14.30 - Domäca novice 1 - 15.00 - Tečaj angleškega jezika - ponovitev - 15.30 - Dogodki in odmevi - prenos Radio Slovenija - 16.00 - Obvestila - 16.30 - Domäca novice 2 - 17.00 - Zabavno glasbena oddaja - 18.00 - Čestitke poslušalcev in EP - 18.59 - Odgoved programa

1. RADIO ŽIRI

16.00 - Razvedrilno popoldne na valovih Radia Žiri - vmes EPP in obvestila - 19.00 - Odpoved programa -

PRO 7

5.55 Dusty Dusty 6.20 Jimmy Stewart show 6.45 V kanadski divini 7.10 Skrnosti Mangrove, avstralski dokumentarni film 8.00 Papirnat mesec 8.25 Čarovnik 9.10 Muppet show 9.40

NOVO V KINU

MRAČNI ANGEL
(Dark Angel)

ameriški akcijski znanstvenofantastični film; režija: Craig R. Baxley; igrajo: Dolph Lundgren, Brian Benben, Betsy Brantly, David Acroyd. Zaradi nepazljivosti policaja Jacka lopovska banda lokalnega »narko-kralja« ubije njegovega partnerja. Jack se odloči za maščevanje, vendar pa se cilj njegovega odločitve zaradi precej čudnih stvari vse bolj oddaljuje...

Glavni igralec Dolph Lundgren je s serijami o Jamesu Bondu postal vse popularnejši in tako je tudi ta film narejen po njegovih merah, poln napetosti in akcije.

KINO

7. septembra

CENTER amer. akcij. film LOV ZA PRAVICO ob 17. in 19. uri, prem. amer. akcij. fant. filma MRAČNI ANGEL ob 21. uri STORŽIČ prem. amer. trde erot. VROČE SANJE ob 18. in 20. uri ŽELEZAR amer. akcij. film AMERIŠKI NINJA IV ob 19. in 21. uri DUPLICA amer. akcij. film VRATOLOMNA IGRA ob 19. in 21. uri ŠKOFA LOKA amer. tril. KO JAGENJČKI OB-MOLKNEJO ob 18. in 20. uri ŽELEZNIKI amer. drama POLJE SANJ ob 19. uri

SLOVENIJA 2 20.15

POBEG V SANJE
(Dreamspace)

ameriški barvni film; režija: Joseph Ruben; igrajo: Dennis Quaid, Max Von Sydow, Christopher Plummer, Eddie Albert, Kate Capshaw, David Patrick Kelly, George Wendt.

Pobeg v sanje je znanstvenofantastična grozljivka B produkcije. Ne gre za slab film - nasproto - znanstvenofantastično tezo, da je preko podzavesti mogoče prodreti v podzavest drugega človeka, sa avtorji izkoristili za nekakšno politično srljivko. Film se začne s prizori more, ki tlači predsednika ZDA. Sanja se mu o nuklearni katastrofi, verjetno pod vplivom sporazuma, ki bi ga bilo treba podpisati z Rusi na bližnjem srečanju v Ženevi. Medtem na Zahodni obali ugrabijo Alexa Gardnerja (D. Quaid), ki zaradi posebnih političnih moči služi veliko denarja na stavah. Prijelej ga k dr. Novotnemu (M. Von Sydow), ki bi rad njegove sposobnosti preskusil v svojem laboratoriju Thornhill. Pri njem dela lepa dr. Jane De Vries (Kate Capshaw), ki hitro očara mladega Alexa. Oba ugotovita, da ima Bob Blair (C. Plummer) z Alexom posebne načrte in da predsednik grozi velika nevarnost...

Moj ljubi bober 10.05 Mork in Mindy 10.35 Barney Miller 11.00 Cosby show 11.30 M.A.S.H. 11.55 Hardcastle & McCormick 12.45 Kozarec vode, nemški film, ponovitev 14.15 Skrnosti Mangrove, avstralski dokumentarni film, ponovitev 17.00 Angel na zemlji 17.55 Poročila in vreme 18.05 Usodno priznanje, uvodni film k nadaljevanju 19.50 Cosby show 20.15 Seven in jug, ameriški film 22.00 McQ, ameriška kriminalka 24.00 Ulice San Francisca, ponovitev 1.30 Sužnja za eno poletje, italijanski erotični film

RTL PLUS

6.00 Chips 7.10 V deželi dinozavrov 7.35 Dragis tric Bill 8.00 Različne mladinske oddaje 9.30 Klack 10.10 Jetsonovi 10.35 Mr. T. 11.00 Različne mladinske oddaje 12.40 He Man 13.25 Super Mario Brothers 14.20 Adam 12 14.45 Mačke in psi 15.10 Daktari

1. PROGRAM TV SLOVENIJA

- 8.30 Video strani
8.40 Otraška matineja
8.40 Živ žav
9.35 Nevarni zaliv, ponovitev kanadske nanizanke
10.05 V znamenju zvezd: Ribi, nemška dokumentarna nanizanka
10.35 Garfield v prijetljivi, ponovitev
11.00 Videomeh
11.30 Obzorja duha
11.50 EP, Video strani
11.55 Murphy Brown, ameriška nanizanka
12.25 Slovenija - Umetnostni vodnik: Sv. Ignacij v Gorici
12.35 Video strani
14.40 Video strani
14.50 Sova, ponovitev
16.50 EP, Video strani
16.55 Poslovne informacije
17.00 TV dnevnik
17.05 Sreča gospe Blossom, angleški film
18.35 Pavle Zidar: Tončkove sanje
18.50 Risanka
19.00 TV mernik
19.15 TV okno
19.24 EPP
19.30 TV dnevnik
19.55 Vreme
19.59 Zrcalo tedna
20.14 EPP
20.20 A. Marodić: Mali oglasi - V pasti, TV nanizanka
21.10 EPP
21.15 Zdravo
22.35 TV dnevnik, šport, vreme
22.55 EP video strani
23.00 Sova
Polna hiša, ameriška nanizanka
V senci kobre, angleško avstralska nadaljevanka
0.30 Video strani

2. PROGRAM TV SLOVENIJA

- 14.00 Satelitski programi - poskusni prenos
14.50 Monza: F-1 za veliko nagrado Italije
17.00 GP v atletiki, posnetek iz Koeln
19.00 Da ne bi bolelo: Učne težave našega šolarja
19.30 TV dnevnik HTV
20.00 Svet narave: Od podzemskih svinjki do zebre - Kilimandžarske skice, angleška poludno-zanestvena serija
20.50 Ciklus filmov Jirija Menzla: Slavnostni zvonček, češkoslovaški film
22.15 New York: Odprto prvenstvo ZDA v tenisu, finale M., vključitveni prenos
1.00 Yutel, eksperimentalni program

1. PROGRAM TV HRVATSKA

- 8.15 TV koledar
8.30 Poročila
8.40 Frontna linija
9.00 Tiskovna konferenca iz Osijeka
10.00 TV izbor, ponovitev
11.00 Poročila
11.05 Tiskovna konferenca iz skupščine republike Hrvaške
12.00 Plodovi zemlje, kmetijska oddaja
13.00 Poročila
13.30 Obvestilo prebeglim
14.00 Dokumentarna oddaja
15.10 Stanje na cestah
15.30 Civilna zaščita
16.30 Poročila
17.00 Frontna linija
17.30 Gospodarjenje v vojni
18.35 Dokumentarna oddaja
19.05 Pojmovnik vojne
19.30 TV dnevnik

- 20.10 Posebna oddaja
22.00 TV dnevnik
23.30 Poročila
0.05 TV izbor
1.05 Poročila

TV HRVATSKA 2

- 12.50 Video strani
12.45 Nedeljski dopoldne za otroke
13.45 Obarvani hribi
14.45 Formula 1 za veliko nagrado Italije, prenos
15.30 Anne z zelenim pročeljem, kanadska nadaljevanka
17.30 Veni vidi
17.35 Dekle, ki je imelo vse, ameriški čb film
18.45 Busove zgodbne, risana serija
19.10 TV fortuna
19.30 TV dnevnik
20.15 Dragi John
20.45 Policisti
21.50 Tenis - odprto prvenstvo ZDA, finale

KANAL A

- 20.00 V znamenju orla, angleški barvni film
22.00 Megla, ameriški barvni film

TV KOPER

- 17.30 Športne oddaje
19.00 TV dnevnik
19.30 Čarobna svetilka
20.30 Kako rešiti zakon... in si uničiti življenje, ameriški barvni film
22.20 TV dnevnik
22.30 Agent Pepper
23.15 Športna rubrika

TV AVSTRIJA 1

- 9.00 Čas v sliki
9.05 Zlatokopi, ameriški glasbeni film
10.40 Nekoc
10.45 Z ljubezni Catherine, kratki film o nenavadnem prijateljstvu
11.00 Tiskovna konferenca
12.00 Tednik
12.30 Orientacija
13.00 Čas v sliki
13.10 Pravico imamo ljubiti
13.35 Rudniki kralja Salomona, ameriški film
15.15 Risanke
15.25 Biblija za otroke
15.30 The Real Ghostbusters, risanca
15.55 Jaz in ti, pregled otroškega programa
16.15 Kraljestvo miru
17.00 Mini čas v sliki
17.10 X-large
18.30 Münchenčana v Hamburgu
19.30 Čas v sliki
19.48 Šport
20.15 Dobrodošli v Berlinu, prenos
21.45 Vizije
21.50 Princ z Bel Aira, ameriški TV film
23.20 Roparice, francoski film
0.55 Čas v sliki

TV AVSTRIJA 2

- 8.30 Vremenska napoved
9.00 Čas v sliki
9.05 Kulturni tednik
9.30 Kultura za zajtrk
10.15 Universum: V vročini savane, ponovitev
11.00 Mozart koledar: Staviti na harmonijo
11.05 Pihalne serenade
12.30 Iz moje knjižnice
13.00 Dober dan, Kordška

- 13.30 Sportno popoldne
17.10 Klub za seniorje
18.00 Pravica do ljubezni
18.30 Slika Avstrije
18.55 Kristjan v času
19.00 Avstrija danes
19.30 Čas v sliki
19.48 Primer za tožilca
20.15 B. L. Stryker - Smrtonosna preteklost, ameriški TV film
21.55 Čas v sliki
22.00 Šport
Čas v sliki

1. PROGRAM RADIO SLOVENIJA

- 5.00-8.00 Jutranji program, glasba - 8.05 Radijska igra za otroke - 9.05 Pomnenja - 10.00 Poročila - 11.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 16.00 Lojtrca domačih - 18.00 Reportaža na kratko - 19.00 Radijski dnevnik - 19.45 Lahko noč, otroci - 20.00-22.00 V nedeljo zvečer - 22.00 Zrcalo dneva - 23.05 Literarni nočturno - 23.15-04.30 Nočni program, glasba

RADIO TRIGLAV JESENICE

- 8.00 - Začetek - 8.05 - Oddaja za otroke - 9.15 - Horoskop - 9.45 - Špikov kot - 10.15 - Slovenci v svetu - 10.45 - Nasvet za nedeljsko kosilo - 11.00 - Radijski sejem - 12.00 - Čestitke poslušalcev - 13.00 - Tema - 14.00 - Čestitke - 15.00 - Razgovor - 16.00 - Čestitke poslušalcev - 17.00 - Tema - 18.00 - EPP - 18.59 - Odpoved programa -

1. RADIO ŽIRI

- 9.00 - Napoved programa - radijski koledar - EPP - sprehod po kinodvoranah - 10.00 - Športne novice - 10.20 - Od tu in tam - 11.00 - Novice in dogodki - obvestila - mali oglasi - 12.00 - Nedeljska duhovna misel - 12.15 - EPP - 12.30 - Čestitke in pozdravi - 13.30 - Odpoved programa -

SLOVENIJA 1 17.05

SREČA GOSPE BLOSSOM

britanski celovečerni film; režija: Joseph McGrath; igrajo: Shirley MacLaine, Richard Attenborough, James Booth
Na začetku filma gospa Blossom še ni srečna. Prej nasprotno. Preživila zelo dolgočasno življenje bogate gospodinje. Njen mož, gospod Blossom je cele dneve zdoma. Njegova tovarna nedrkov ima pač prednost pred njegovim soprogom, ki ga potrežljivo čaka iz dneva v dan s kosiom. No, nekoga dne se na vrati potovi Ambrosse Tuttle, mehanik, ki ga je njen mož poslal iz tovarne, da popravi ženin šivalni stroj. Veliki, dobrodušni Tuttle se hitro prikupi gospo Blossom, še zlasti, ko se ji izpove, da je sirota. Mechaniku je pri gospo Blossom takoj všeč, da se odloči, da bo ostal. Tudi gospo Blossom ugaja domiseln Ambrose Tuttle, njena zaletavost, razumevanje, nekonvencionalnost. In tako se Ambrose Tuttle naseli pri gospo Blossom, na podstrešju njene hiše, ure, ko ne more biti z gospo Blossom, pa posveča najrazličnejšim študijem. In gospo Blossom je srečna. Dopoldne preživila z ljubimcem, popoldne z možem, noč pa kakor kdaj...

RTL PLUS

- 6.00 Mr. T 6.20 Flintstone Kids 6.45 Jetsonovi 7.10 Različne mladinske oddaje 9.35 Alex, govoreči šimpanz, ameriški film 12.10 Velikani 13.05 Mladinske oddaje 14.30 Prenos dirke Formula 1 iz Monze 18.45 Poročila 19.10 Dan kot noben drug 20.15 Velika sreča, avstrijski glasbeni film 22.00 Prenos odprtga prvenstva ZDA v tenisu, moški finale

SLIKA IZ FILMA AMERIŠKI NINJA

KINO

8. septembra

CENTER amer. akcij. film LOV ZA PRAVICO ob 17. in 19. uri, prem. amer. akcij. filma AMERIŠKI NINJA IV. ob 21. uri STORŽIČ amer. trda erot. VROČE SANJE ob 18. in 20. uri ŽELEZAR prem. amer. krim. filma NEUSLIŠANA LJUBEZEN ob 19. in 21. uri DUPLICA prem. amer. akcij. fant. filma MRACNI ANGEL ob 19. in 21. uri ŠKOFJA LOKA amer. tril. KO JAGENJČKI OBMOLENKOJO ob 18. in 20. uri

1. PROGRAM TV SLOVENIJA

8.50 Video strani
9.00 Mozaik, ponovitev
9.00 Igrajmo se gledališče
9.25 Da ne bi bolelo: Učne težave našega šolarja
9.55 Slovenski ljudski plesi: Gorenjska
10.25 Utrip
10.40 Zrcalo tedna
10.55 TV mernik
11.10 Video strani
14.50 Video strani
15.00 Obzorja duha, ponovitev
15.00 Poročila
15.20 Sova, ponovitev
16.50 EP, Video strani
16.55 Poslovne informacije
17.00 TV dnevnik
17.05 Mozaik, ponovitev: Zdravko EP, Video strani
18.25 Spored za otroke in mlade
18.30 Radovedni Taček: Kladivo
18.45 Novosti založbe: Odprta knjiga - »Okno in roža«
19.00 Risanka
19.15 TV okno
19.24 EPP
19.30 TV dnevnik
19.55 Vreme
19.59 EPP
20.05 Denis Poniž: Lily Novy - Pesniča dveh svetov, filmski eseji
20.45 EPP
20.50 Osmi dan
21.35 TV dnevnik, vreme
21.55 EP, Video strani
22.00 Orgle: Kraljica glasbil - Otto-beuren, 2. oddaja
22.30 Sova
V senci kobre, angleško avstralska nadaljevanja
Nedotakljivi, ameriška nanizanka
0.00 Video strani

2. PROGRAM TV SLOVENIJA

17.30 Regionalni programi TV Slovenija - Studio Ljubljana
19.30 TV dnevnik Koper - Capodistria
20.00 Rezervirano za kancono: San Remo
20.45 Alternativni viri energije, znanstvena oddaja
21.15 Sedma steza
21.45 Omizje
Yutel, Eksperimentalni program

1. PROGRAM TV HRVATSKA

8.15 TV koledar
8.30 Poročila
8.40 Frontna linija
10.00 TV izbor
11.00 Poročila
13.00 Dobrodnelna akcija
13.15 Obvestilo prebeglim
13.50 Dokumentarni program
15.10 Stanje na cestah
15.30 Civilna zaščita
16.30 Poročila
17.00 Frontna linija
17.30 Gospodarjenje v vojni
18.35 Alpe Jadran
19.05 Pojmovnik vojne
19.30 TV dnevnik
20.10 Posebna oddaja
22.00 TV dnevnik
23.30 Poročila
0.05 TV izbor
1.05 Poročila

TV HRVATSKA 2

17.25 Videostrani
17.35 Zlata nit
18.05 Dragi John, ponovitev humornične nanizanke

18.30 Policisti, dokumentarno-igrana serija
18.30 TV dnevnik
20.05 Risanka
20.15 Prvaki razreda
20.45 Twin Peaks
21.30 Temna plat pravice, špansko/angleška nadaljevanja

KANAL A

20.00 Dober večer
20.15 Informativno dokumentarni program
20.30 Gospod z brazgotino, italijansko-nemški film

TV KOPER

17.30 Športne oddaje
18.30 Risanka
18.50 Odprtva meja
19.00 TV dnevnik
19.30 Čarobna svetilka - otroški program
Stanio in Olio
20.10 Superpass, glasbena oddaja
20.30 Dokumentarna oddaja
21.00 Glasbena oddaja
21.30 Dokumentarna oddaja
22.00 TV dnevnik
22.10 Agent Pepper
23.10 Sportna rubrika

TV AVSTRIJA 1

9.00 Čas v sliki
9.05 Pravica do ljubezni
9.30 Slika Avstrije
10.00 Šolska TV
10.30 Prvi poljub, avstrijsko-nemški film
12.00 Misleči časa
12.45 Znanost
13.00 Čas v sliki
13.10 Primer za tožilca
13.40 Boj za preživetje
14.10 Jack Clementi, Visoko zavarovana mamilia
15.00 Otroški program
15.05 Garfield in njegovi prijatelji, risanka
16.05 Čista čarovnija
16.30 Video uspešnice in kviz
17.00 Mini ČVS
17.10 Wurlitzer
18.00 Čas v sliki
18.05 Mi
18.30 Münchenčana v Hamburgu
19.21 Znanje danes
19.30 Čas v sliki
20.00 Šport
20.15 Šport v ponedeljek
21.08 Kužarski mojstri
21.15 Pogledi s strani
21.25 Hunter
22.15 Ženska škorpion, avstrijski film
23.50 Antonin Dvorak - Dumky Trio
0.30 Dance House
0.35 Čas v sliki

TV AVSTRIJA 2

8.30 Vremenska panorama
16.50 Leksikon
17.00 Sedem čudes antičnega sveta
17.30 Lipova ulica, družinska serija
18.00 Pravica do ljubezni
18.30 Drops, kviz
19.00 Lokalni program
19.30 Čas v sliki
20.00 Kultura
20.15 Vaški zdravnik
21.08 Kužarski mojstri
21.15 Teleskop
22.00 Čas v sliki
22.30 Trpljenje živali
23.10 Nočni studio
0.10 Hello Austria, Hello Vienna
0.40 Čas v sliki

1. PROGRAM RADIO SLOVENIJA

4.30-8.00 Jutranji program, glasba - 7.00 Druga jutranja kronika - 8.05 Zabava in narodnozabavna glasba + EP - 10.00 Dopoldanski dnevnik: Informacije, gospodarstvo, glasba - 12.05 Na današnji dan - 12.30 Kmetijski nasveti - 15.00 Radio danes, radio jutri - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.00 Obvestila, čestitke poslušalcev + EP - 17.00 Studio ob 17. in glasba - 19.00 Radijski dnevnik + EP + vreme - 19.45 Lahko noč, otroci - 20.00 Sotočja (prenos iz studia Radia Maribor) - 21.05 Zaplešite z nami - 23.05 Literarni nočturno - Boris Pangerc: Moji briegi - 23.15-4.30 Nočni program, glasba

SLOVENIJA 1 20.05

LILI NOVY - PESNICA DVEH SVETOV

Pesnica Lili Novy (1885 - 1958) sodi med tiste umetnike, ki jih je živiljenjsko, svetovnonazorsko in umetniško izobiloval prostor srednje Evrope. Njena umetniška pot se je začela v nemškem jeziku in je doživela manj naklonjenje usodo kot slovenska. Čeprav njen nemško liriko z vso gotovostjo lahko uvrstimo med pomembno avstrijsko liriko našega stoljetja, ta še ni bila tiskana v knjigi.

Monster Trucks 11.45 Spanski šport
12.00 Ameriški nogomet 14.00 Rally-kros 15.00 Atletika 16.30 REVS - britanski moto šport 17.00 Surfanje 17.30 Svet športa 18.00 Wrestling 18.45 Športni show 19.00 GO - nizozemski moto šport 20.30 Španski goli 21.00 Speedway 22.00 Boks 23.00 Golf - švicarski open 24.00 Rugby 1.00 Svet športa 1.30 Britanski avto šport

PRO 7

6.15 Moji trije sinovi 6.40 Moj prijatelj Taffdi 7.05 Agencija Maxwell 7.50 Šerif Cade 9.20 Richmond Hill 10.10 Čarovnik 11.05 Šerif Cade, ponovitev 11.50 Grk osvaja Chicago 12.15 Cosby show 12.40 Trd, toda prisrčen 13.30 Bela roba, komedija 15.00 Risanke 16.05 Mladenič z druge zvezde 17.00 Deseterica izmed nas, ameriški film 17.45 Kolt za vsak primer 18.30 Risanke 20.15 To imajo dekleta rada, avstrijski glasbeni film 22.00 Nočni sokol 22.55 Grabežljivci, avstralska kriminalka 0.40 Ulice San Francisa 1.30 Mc Q, ameriška kriminalka, ponovitev 3.20 Avtostopar

RTL PLUS

6.00 Dobro jutro in poročila 9.05 Razine mladinske oddaje 11.00 Show program 11.25 Divja vrtnica 13.10 Hammer 13.35 Kalifornijski klan 14.25 Springfieldska zgodba 15.10 Volčji klan 15.55 Chips 16.45 Tvegano 17.10 Vroča nagrada 18.10 tekma smrtjo, ponovitev 18.45 Poročila 19.25 Ekipa A 20.15 Šef 21.15 Lepi poljubi iz daljnega vzhoda, ferancoska komedija 23.00 10 pred 11 23.30 Moški magazin 24.00 V newyorški vročici, ameriški pustolovski film

ODDAJNIKI RADIA TRIGLAV

BRVOGI JESENICE BLEJSKA DOBRAVA ŠPANOV VRH VOGL

FREKVENCE:

96.8 Mhz,
89.8 Mhz
96.0 Mhz
87.7 Mhz
101.1 Mhz
Gornjesavska dolina
mesto Jesenice
Radovljica, ostala Gorenjska
Jesenice, Radovljica, Gorenjska Bohinj

SCREENSPORT

8.00 Eurobika 8.30 Dirke kočij 9.30 Super kolesarji 10.30 Eurobika 11.00

Zvezni kancler Marković odhaja na mirovno konferenco o Jugoslaviji dobro oborožen: s celim avionom »svojega« orožja, ki ga je nedavno zaplenil.

TO v raznih krajih Slovenije beleži vse večje število preletov helikopterjev, ki niso označeni z oznakami Rdečega križa. Brez panike! Polovico preletov odpade na helikopter ministra Kacina, ki leta po Sloveniji po svojih opravkih.

KINO

9. septembra

CENTER amer. krim. film NEUSLIŠANA LJUBEZEN ob 18. in 20. uri
STORŽIČ in ŽELEZAR Danes zaprl!

TA MESEC NA VRTU

Takole pravi za september Marija Omahen v svoji znameniti knjižici Moj bio - vrt:

Endivijo v suhih dneh zvežemo v glave, da postane mehkejša. Vendar le toliko rastlin, kot jih rabimo za teden dni.

Sejemo zimsko solato, špinaco, redkvice in motovilec. Sladki Janež razredčimo. Prve dni v mesecu lahko zasadimo še gredo vrtnih jagod. Zemljo izboljšamo s kompostom, okolico rastlin dobro zalijemo, pokrijemo s pokošeno travo ali z žaganjem, da so tla stalno vlažna. Tudi dosedanjim jagodnim vrstam damo kompost. Tretje leto je donos majhen, zato stare rastline odstranimo.

Sadimo maline, ki so zelo zdrave in bodo rodile 15 let, vsako leto julija. Primeren je prostor ob robu zelenjavnega vrta, kjer ne delajo poleti sence. Zemlji damo grob kompost in pepel. Na dolžinski meter vsadimo 5 močnih sadik, palic, ki jih privežemo na 3 žice, napete med koli. Za pokrivanje tal so najboljši volneni odpadki in žaganje. Stalna vlaga je zelo važna (gozdne rastline).

Sadimo tudi rabarbaro (v dobro zemljo s kompostom). Kjer pridele pobremo, sejemo rastline za zeleno gnojilo (gorčico, enoletne detelje), da bodo rahljale, pokrile, izboljšale tla do pomoči. Da nam zelnate glave ne počijo, pred močnim deževjem zarežemo stebla do polovice. S tem zmanjšamo nagel dvig soka v glave in zelje nepoškodovano ohranimo tudi za zimo.

Nizek fižol rodi še enkrat, če ga po obiranju obrežemo in zalijemo. Fižolovih in grahovih rastlin ne izpulimo, ampak odrežemo nad zemljo. Korenine boljšajo zemljo z dušičnimi gomoljčki.

GOBRSKI KOTIČEK

Te dni sicer gobe ne rastejo najbolje, suho je po gozdovih, toda po prvem močnejšem deževju lahko pričakujemo dobro gobjo bero. Kranjski gobarji so nam zaupali enega od svojih odličnih receptov za pripravo gob, kakršne smo lahko okušali na njihovi vsakoletni razstavi gob v Kranju.

Piščančja jetra z gobami

Potrebujemo 40 dkg svežih ali prevretih na lističe rezanih gob, 20 dkg jetrc, 1 dcl olja, 1 svež paradižnik, 1 čebulo, polovico kocke omake za pečenje, peteršilj, česen, poper, majaron, malo timijana, sol, kis in konjak.

Na olju prepražimo čebulo. Ko zarumeni, dodamo rezana jetra in jih na hitro prepražimo. Nato jih s penovko pobremo v drugo posodo. V isto maščobo damo na kocke rezan paradižnik, ga prepražimo, da se razpusti. Dodamo gobe, začimbe in solimo. Pražimo 10 minut. Pridenemo jetra. Nato potresemo s kavino žličko moke, premešamo, zalijemo z 1 dcl vode ali juhe. Pustimo še nekaj minut prevreti, dosolimo in blago okisamo. Jed je gotova.

Za prilog ponudimo kruhove ali skutne cmoke.

MODA

Romantika za najmlajše

Morda vse preveč naše otroke tlačimo v džins. Saj je res hvalezen in vsestransko uporaben, vendar, verjemite, tudi otroci si za spremembo zaželete malce romantične: deklice rožaste oblike, z volanci, dečki pikčaste srajčke in črtaste hlače, predvsem pa veliko barv.

Domače dišavnice
Timijan

Največji pridelovalci timijana so Španija, Avstrija, Bolgarija, Jugoslavija in Francija. Na vrtu lahko vzgojimo trajni timijan (razmnožuje se z delitvijo starih rastlin) ter enoletni timijan. Enoletni timijan je za začimbbo bolj učinkovit, ker trajni polgrm izgubi vsako leto nekoliko svoje moči. Rastlina je primerna tudi za skalnjake, za živo mejo in za gojenje v cvetličnem lončku.

Ime rastline je izpeljano iz grške besede "thymos" - pogum, moč in kaže torej na kreplino, pozivljajoče delovanje začimbe. Egipčani so ga uporabljali za parfum in pri balzamiranju. Grki so z njim začinjali določene vrste sira in pihač, dodajali pa so ga tudi pri dimljenju mesa. Ponekod je še danes običaj, da si nevesta pri poroki vtakne timijanovo vejico v čevelj in s tem dokazuje svojo pravico do zakonske zvestobe. Timijan gre dobro k seskljani pečenki in jetrnim emkoma, goveji in divjačinski pečenki, perutnini in pečenim ribam, zelenjavnim prikuham in juham, krompirjevim juham in juham iz stročnic. Posebej priljubljen je kot dodatek k marinadam in zeliščnemu kisu, odlično se druži z ovčetino in mastnimi svinjskimi mesom, paradižnikovimi jedmi vseh vrst in z vloženimi kumaricami. Kot majaron spada tudi timijan med začimbe za jetrno klobase. Kocke za omake k pečenkam pogosto vsebujejo tudi timijan.

Timijan uporabljajo tudi v industriji ribnih konzerv za ribje konzerve z zelenjavno. Timijanovo olje pa dodajajo sirupu proti kašlu, uporabljajo ga pri pripravi ustnih vod iz zobnih past. Timijan dodajajo tudi k celi vrsti zeliščnih in grenkih likerjev.

PRIPRAVIMO SE NA ZIMO

Doma kisane kumare

Potrebujemo kumare, višnjeve ali trtne liste, koper, sol

Srednje debele zdrave kumare dobro ocistimo, jih denemo v posodo s čisto vodo in jih v njej pustimo čez noč. Naslednji dan jih pobremo iz vode in odcedimo, da so popolnoma suhe. Dno soda ali večje posode obložimo z višnjevimi in trtнимi listi ter s koprom, nato zložimo v posodo plast kumar, ki jo dobro posolimo, potem spet plast listov in kopra, nato kumare itd. Na vrhu naj bodo listi in koper. Na vložene kumare nalijemo toliko mrzle prekuhanje vode, da jih prekrije. Vse skupaj pokrijemo z dežičami in obtežimo s čistim kamnom. Kumare kisamo le 10 do 14 dni v toplem prostoru. Kisle prenesemo v hladno shrambo.

Kisle kumarice

Potrebujemo kumarice, sol, šalotko, koper, poper, hren in lovorov list, vinski kis

Za prst velike kumarice dobro operemo, jih nasolimo in pustimo nekaj ur. Dobro osušene zložimo v čist kozarec ali tudi lončen lonec. Vmes vlagamo šalotko, koper, cel poper in hren, narezan na koleščke. Zavremo dober vinski kis, ga po okusu solimo in mu dodamo lovorov list in nekaj zrn popra. Se vročega zlijemo na kumarice. Čez 3 ali 4 dni tekočino odlijemo, ponovno zavremo, ohladimo in zlijemo nazaj. Kumarice obtežimo in zavremo.

Stročji fižol v steklenicah

Potrebujemo 1 kg mladega stročjega fižola, 6 dkg sladkorja, pest soli

Mlado fižolovo stročje operemo, odrebimo nitk, nato pa ga zrežemo prav na drobno. Zrezan fižol denemo v porcelansasto skledo, ga osladimo in posolimo, dobro premešamo in pustimo nekaj časa, da stoji. Medtem ga večkrat dobro pretresem, da se enakomerno preslati in pesoli. Nato ga na temno natlačimo v navadno steklenico z bolj širokim vratom. Med stroki ne sme biti zračnih prostorov, zato ga večkrat potlačimo s prekuhanim ročajem od kuhalnice. Po vrhu natremo še soli, steklenico zamašimo s prekuhanim zamaškom, nato pa zamašek še zalijemo s parafinom. Tako konserviran fižol se dolgo drži. Uporabljamo ga kot sveže stročje. Paziti pa moramo, da so steklenice zanesljivo čiste in razkužene.

Komarjem je odklenkalo

Ratečani so z uspešnim škropljenjem uničili komarje v Ledinah. Stalni nadzor in pravočasni ukrepi.

Kar nekaj minulih let so imeli v Ratečah, v Podkorenju, Planici in celo v Tamarju v poletnih mesecih neznanske težave s komarji, zelo agresivnimi travniškimi komarji. Bilo jih je toliko, da se je čudil celo priznani nemški strokovnjak dr. Norbert Becker, ki so ga povabili v Rateče, da bi pomagal. Gospod Becker ima nameč bogate izkušnje s tovrstno nadlego, saj je sodeloval pri uničevanju renskih komarjev. Ko je prišel v Rateče, je vzel vzorce in v štirinajstih dneh poslal analizo: komarjev v Ratečah je toliko, da se več kot 200 komarjev v dveh minutah spravi na osebo!

Ratečani niso mogli stati križem rok, kajti poleti vaščani niso niti mogli biti na polju, da o turizmu sploh ne govorimo. Hudo je trpela tudi živila, zato se je poseben odbor, ki ga vodi Anton Požar, odločil, da uporabi izkušnje, ki so jih imeli z uničevanjem komarjev v Zadnji Evropi. Ratečani so vplačali 1.500 nemških mark in postali neformalni člani družbe v Porenju, v zameno za članarino pa so dobili nekaj materiala za uničevanje. Odločili so se za BTI, beljakovinski ekstrakt. Ze

ob koncu lanskega avgusta so poklicno škropili v Ledinah, kjer je največ komarjev, letos pa so začeli z intenzivnim škropljenjem. Škropljenje so opravili prostovoljnimi delom, redno so jemali vzorce in Lidine stalno nadzorovali. Brzko se komarji pojavijo, je treba spet škropiti.

Tako biološko uničevanje je v Evropi preizkušeno in je ekološko neoporečno. Kljub temu so zaprosili za odobritev društvo ekologov in ministrstvo za varstvo okolja in urejanje prostora, kjer so jim seveda odobrili metodo in način uničeva-

nja nadležnih komarjev. Doslej so porabili okoli 4.500 nemških mark. Stroški so majhni predvsem zato, ker so Ratečani opravili veliko prostovoljnih ur.

Komarje pa se ne da uničiti kar čez noč - potrebno je več let stalnega nadzora in jemanja vzorcev. Komarji se v Zelencih niso več pojavili, občasno pa se na Ledinah, vendar odbor takoj ukrepa.

Kot pravi tajnik krajevne skupnosti Jože Brdar, so z nehnim škropljenjem letos že dosegli precejšnje rezultate. Uspeh je 70-odstoten, kar je za

prvo leto vsekakor razveseljivo. Računajo, da bodo jeseni škropili tudi na italijanski strani, od italijanske meje proti Beli peči, kjer se na zamočvirjenih predelih pojavljajo roji komarjev.

Rateška metoda je bila torej uspešna in s pridom bi jo lahko uporabili povsod tam, kjer se ne morejo znebiti nadležnih komarjev.. ● D. Sedej

TEČAJI NEMŠČINE

- za odrasle
(od 1. do 4. stopnje)
- za študente
(od 1. do 4. stopnje)
- za dijake
(začetniki, konverzacija, utrjevanje snovi)
- za učence
(od 1. do 8. razreda)

Inf. po tel.: 621-998, KON, Škofja Loka, Podlubnik 253

NOVA TEL. ŠT.
328-540

Candy Servis
RAJKO KNIFIC

Tončka Dežmana 4, Kranj

DELAWSKA UNIVERZA RADOVLJICA

Vpisuje v šolskem letu 1991/92 v naslednje

oddelke za odrasle:

1. letnik VIŠJE UPRAVNE ŠOLE
1. letnik SREDNJE EKONOMSKE ŠOLE (ekonomsko komercialni tehnik - 4. leta)
3. in 4. letnik VIP STROJNIŠTVA, ELEKTRONIKE IN ENERGETIKE (strojni in elektrotehnik - 2. leti)
1. letnik POKLICNE ADMINISTRATIVNE ŠOLE (administrator - 3. leta)
- 5., 6., 7. in 8. razred OSNOVNE ŠOLE ZA ODRASLE

V sodelovanju s srednjo šolo gostinsko-turistične in ekonomsko usmeritve. Bled organizira izobraževanje za poklice

GOSTINSKI POSLOVODJA (2 leti)

NATAKAR, KUHAR in KUHAR - NATAKAR
(možnost dokvalificiranja in prekvalificiranja)

in tečaje:

- tujih jezikov za odrasle: nemščine, angleščine, italijansčine in francoščine 1. - 5. stopnje, španščine 1. in 2. stopnje, obnavjalni in konverzacijski tečaji nemščine in angleščine, video tečaj poslovne komunikacije v nemškem jeziku
- tujih jezikov za otroke: nemščine, angleščine in francoščine za različne starostne in zahtevnostne skupine
- sivanja in krojenja 1. in 2. stopnje
- klekljanja - čipkarska šola
- za strojneke centralnega ogrevanja
- iz varstva pri delu (osnovni in obnovitveni)
- higienškega minimuma (osnovni in obnovitveni)

Prijave in informacije: Delavska univerza Radovljica, Linnhartov trg 1, telefon: 75-265, do 9. 9. 1991.

Iščemo dobre gospodarje

Dom v Planici je že nekaj časa pravi pastorek. Dom je last Zveze telesnokulturnih organizacij Slovenije, gospodarji pa očitno nimajo srečne roke z oskrbniki. Vsi, ki so doslej prišli, so vzdržali le nekaj časa, nato pa odšli.

Nžares škoda, kajti Planica bi morala imeti vsaj spodobno gostišče, saj raj pod Poncami tudi poleti ob vikendih obiše zelo veliko ljudi. ● D. S.

PIOMA

d. o. o. Bled, Ljubljanska 13 a

Trgovina in inženiring poslovne opreme in materiala išče zastopnika za delo na terenu. Delo je pogodbeno. Pokličite nas po tel. 77-426.

Ne obljudljamo gradov v oblakih, nudimo pošteno plačilo za pošteno delo!

Naj živi Slovenija in Bog vas varuj!

V časih, ko šele ob astronomskih cenah v bližnji samopostrežni vidimo, kako bedne so pravzaprav naše plače, so raznorazne igre na srečo v polnem razmahu. Kdaj pa si bolj ne želiš avtomobila ali milijard, čeprav samo dinarjev, če ne prav tedaj, ko si finančno dotolčen? Tedaj je pač dovetnost za hiter in lahek zaslužek neprimerno večja kot v časih, ko se je še kar nekako le dalo skrpati začetek meseca z njegovim koncem.

Ob igrat na srečo, ki so zakonite, legalne, imamo tudi kopico nelegalnih pogruntavščin, ki jim lahko vrnim na vsej črti nasedajo. Ena izmed njih je pred dnevi priletela tudi v moj pisemski nabiralnik in je po svoje prav zanimiva.

V tem projektu, kakor anonimni sestavljalci imenujejo svojo igrino, bi sodelujoči zanesljivo dobil 13 milijonov dinarjev v šestih do osmih tednih! Njihov sistem bojda prihaja iz Amerike, Nemčije in Avstrije, kjer je doživil uspeh za uspehom. V njihovem »konceptu samopomoči« sploh ne potrebujete sreče, saj temelji na čisto logičnem in računskem konceptu! Cilj njihovega »kreativnega projekta za samopomoč« je v tem, da ljudem pomaga v stiski, da LJDJE, ki plačujejo kredite, lahko SPET BOLJE SPIJO in da si tudi sami pomagamo!

In kako se gremo?

Na kratko: Prvemu naslovniku na lestvici pošljete denar, sami pa se napišete na zadnje mesto, tako da zapišete tudi naziv banke in številko vašega tekočega računa, kamor vam bo v šestih mesecih dotele famoznih 13 milijonov dinarjev! Če hočete biti med udeleženci projekta, morate prvemu na lestvici poslati 500 dinarjev, stopiti do prve pošte in kupiti 100 znakov za pismo, pismo, ki vam je prišlo v nabirnik, pa morate kopirati najmanj stokrat in ga postati na naslove izbranih družin, znancev, prijateljev, tistim torej, za katere mislite, da bodo v projektu sodelovali. Ne vem zakaj, ampak za uspeh projekta je baje pomembno, da udeleženci živijo širok vse Slovenije, zato pobrskajte tudi po telefonskem imeniku! Vse skupaj vas bo »koštalo« 1.350 dinarjev, kar je seveda prava pasja figa v primerjavi s pričakovanimi 13 milijoni!

Za vsakega udeleženca naj bi bilo tudi obvezno, da bi od dobička podaril 10 odstotkov republiki Sloveniji ali dobrodelni organizaciji!

Če pa bi naprimer goljufali in se namesto na koncu lestvice napisali na začetno pozicijo, vas sestavljalci svarijo: tako ne bo ste dobili 32.768 krat po 500 dinarjev, ampak samo 64-krat po 500 dinarjev! Morate se tudi prepričati, ali je oseba, ki vam je dokument poslala in je sedaj na koncu lestvice, res vplačala nakazilo in priložila kopijo poštnega potrdila o nakupu 100 znakov za pisma, saj brez kopiranih računov oseba na koncu lestvice ne sme sodelovati.

Na koncu vas opominjajo, da se nima smisla obotavljati, saj od samega čakanja in premišljevanja še nihče ni obogatel! Zagotavljajo, da nobena agencija ne more spravljati denarja na svoj konto in da nihče ne more nekontrolirano jemati denarja, saj so vsa vplačila namenjena izključno samo aktivnim udeležencem »kreativnega projekta za samopomoč«.

IN KONČUJEJO TAKOLE: NAJ ŽIVI SAMOSTOJNA SLOVENIJA IN BOG VAS VARUJ!

Samostojna Slovenija naj le živi, Bog pa me varuj takih potegavščin, ki jim verjetno ljudje v upanju, da morebiti res kapne kaj denarja, nasedajo. V vseh teh in podobnih igricah v resnicu dobivajo le prvi: vsi nadaljnji udeleženci le participirajo s svojim vložkom, brez sleherne možnosti, da nekoga dne na takšen način postanejo bogati.

Ali pa si je vse skupaj omislil kakšen lump, ki mu na ta način na njegov tekoči račun promptno dotečajo milijončki... ● D. Sedej

DEMOKRAJCI

Iz predloga za postavitev novega starega vodnjaka na kranjskem glavnem trgu ni popolnoma razvidno ali bo vodnjak stal zato, ker bo vodarina tako poskočila in se bodo obubožani občani le-tam še lahko poceni odježali ali pa je v občinskem proračunu ostalo še nekaj neporabljениh sredstev, ki jih je treba koristno porabiti. Kranjski šolarji, ki bodo zaradi pomanjkanja šolskega denarja jeseni ostali brez vode, bojda podpirajo oba namena.

Sama žalost, sama beda!

Ali ste že zadnje čase kaj pomislili, kdaj ste se zadnjič odkritosrčno, od srca in zdržema smeiali vsaj deset minut skupaj in vam ni v naslednjem trenutku kakšna skrb spet stisnila ustnic v dve gubi? Dandanes so veseli in brezbržni kvečjemu mladi in otroci, hraničarska struktura prebivalstva pa zgrevana in namrgodenogleda v ta naš vedno bolj žalostni in vedno bolj obubožani vsakdanik.

Tam dol divja vojna, ki je Evropa ne pomni in je niti malo ne razume. Ne v taktiki, ne po metodah in postopkih! V nobeni vojni se nobena stran ne bojuje v rokavica, ampak za okrutne zločine nad civilnim prebivalstvom, ki jih dnevno uprizarjajo na Hrvaškem, pri najboljši volji ni nobene primerjave. Jugosoldateska nas prepričuje, da je pomirjujoči tampon! Saj! Tamponiraš ti lahko tudi tako, da odkrito stopiš na eno stran, tako da na drugi sploh ni več kaj tamponirati, ker je vse požgano in poklano. Poveljujoči nižji častniki so pač že nekaj časa v elementu: odločajo po svojih trenutnih vzgibih in nagibih! Ti pa so po temeljiti kadrovske selekciji nedvoumno prosvrški. Kar pomeni: srbski imperij tu in tam in še dalj, se pravi povsod tam, kjer žive Srbi. Se pravi tudi v Culakafriji. Če je v Culakafriji morda poginal korenine kakšen Srb, adijo Culakafrija. Milom ali silom bo kmalu Srbokafrija, saj se je tako že pred leti memorandumsko odločila srbska akademija znanosti in umetnosti. In kar srbski akademiki rečejo, se res in krvavo udejanja...

Srbokafrija

Nekaj mesecev pred okupacijo Slovenije je bilo, ko so vprašali nekdanjega visokega partijskega funkcionarja, kaj bo, kaj pravijo generali v Beogradu, s katerimi se vsaj zasebno kdaj še sreča. In najblžnjim znancem je naš upokojeni funkcionar dejal: »Generali v Beogradu so odločeni in pravijo: magari do kolen v krv!...« Tedaj smo se tem besedam samo cinično nasmiali, a minilo nas je tisti hip, ko smo drveli v zaklonišče.

Zdaj imamo krv do kolen in še več: glede na - milo rečeno - skrajno kaotične razmere, v katerih poteka imperialistična vojna, se mimogrede lahko zgodi, da kakšen polkovnik vstane z levo nogo in pošlje kakšen mig nad Slovenijo. In kaj moreš? Nič ne moreš! Ne ti sam in ne Evropa, ki bo priznala samostojnost samo in le tedaj, ko bo to v njenem ekonomskem interesu. V interesu kapitala, ki obvladuje evropsko in svetovno politiko. Imenitno je komentiral neki britanski novinar tradicionalno srečanje šefov najbogatejših držav v Londonu. Nekako takole je dejal: »Sploh niso to, za kar se predstavljam in v resnici ne govorijo tistega, kar ste slišali...«

Normalnim ljudem, ki premorejo vsaj kanček civilizacijskih norm, bi bila prihajajoča mirovna konferenca kljub vsemu up in nada. Na teh prostorih pa je kakrsnakoli pomiritev utopija, saj je tudi v primeru premirja na Hrvaškem še nekaj potencialnih front, ki se jih da odpreti in zadeve pred svetom zmanipulirati.

Namen posvečuje sredstva. Cilji pa so velikopotezni in sila zahtevni. Če se celo na daljnji Papui odkrije kakšne srbske korenine, je po velikosrbski logiki tudi tam nujna srbska avtonomija. Če pa bi se tamkajšnji domorodci slučajno kaj puntali, jih lahko pridejo utišat tiste srbske matere, ki simpatizirajo z našimi generali. Le-te so nam v krogu generalov že povedale, da so najbolj ponosne, ker rojevajo sinove za našo krasno armijo. Njihova izpoved je bila tako enako nedoumljiva in grozljiva kot slika z najbolj krvavih hrvaških bojišč... ● D. Sedej

Vse, kar se dobro začne, se slabo konča.
Vse, kar se slabo začne, se konča še slabše.
(Pudderjev zakon)

Devetdeset odstotkov vsega je sranje.

(Sturgeonov zakon)

1. PROGRAM TV SLOVENIJA

8.50 Video strani
9.00 Mozaik, ponovitev
9.00 Zgodbe iz školice
11.25 Sedma steza
11.55 Osmi dan
12.40 Omizje
14.40 Video strani
14.50 Mozaik ponovitev: Angleščina, Follow me, 18. lekcija
15.15 Sova, ponovitev
16.50 EP, Video strani
16.55 Poslovne informacije
17.00 TV dnevnik
17.05 Mozaik - šolska TV
17.05 Velikani svetovne književnosti: Gogolj
17.40 Neko je bilo življenje: Rojstvo
18.10 EP, Video strani
18.15 Spored za otroke in mlade
18.15 Lonček kuhaj: Testenine s čičerkjo
18.25 Resnična legenda in legendarna resničnost
19.10 Risanka
19.20 TV okno
19.24 EPP
19.30 TV dnevnik
19.55 Vreme
19.59 EPP
20.05 V senci smrti, ameriška nadaljevanja
20.50 EPP
20.55 Slovenija - Umetnostni vodnik: Grad Dornava
21.05 Evropski turistični kažipot
21.35 Glasbena medigra: Alenka Goodec in skupina Cafee
21.50 TV dnevnik, vreme
22.10 EP, Video strani
22.15 Sova
Skupni računi, angleška humoristična serija
V senci kobre, angleško avstralska nadaljevanja
Umetnost za vsak dan, francoška dokumentarna serija
0.30 Video strani

2. PROGRAM TV SLOVENIJA

17.30 Regionalni programi TV Slovenija - Studio 2 Koper
19.00 Berlin: GP v atletiki, prenos
21.30 Žrebanje lota
21.35 Umetniški večer: Katica iz Heilbronna, nemški film
23.35 Satelitski programi - poskusni prenos
0.40 Yutel, eksperimentalni program

1. PROGRAM TV HRVATSKA

8.15 TV koledar
8.30 Poročila
8.40 Frontna linija
9.00 Tiskovna konferenca iz Osijeka
10.00 TV izbor
11.00 Poročila
11.05 Tiskovna konferenca iz skupštine republike Hrvatske
12.30 Poročila
13.00 Dobrodelenja akcija
13.15 Obvestilo prebeglim
13.50 Dokumentarna oddaja
15.10 Stanje na cestah
15.30 Civilna zaščita
16.30 Poročila
17.00 Frontna linija
17.30 Gospodarjenje v vojni
18.35 Znanost in mi
19.05 Pojmovnik vojne
19.30 TV dnevnik
20.10 Posebna oddaja
22.00 TV dnevnik
23.30 Poročila
0.05 TV izbor
1.05 Poročila

TV HRVATSKA 2

16.40 Video strani
16.50 Mali svet
17.20 Temna plat pravice
18.05 Prvaki razreda
18.30 Twin Peaks
19.20 Risanka
19.30 TV dnevnik
20.05 Risanka
20.20 Shingen, japonska nadaljevanja
21.15 Pujsovi dosjeji
22.20 Otroci sužnji

KANAL A

20.00 Dober večer
20.15 Informativno dokumentarni program
20.30 Umetniški večer
Katica iz Heilbronna, nemški barvni film

TV KOPER

17.30 Športne oddaje
18.30 Risanke
18.50 Odprta meja
19.00 TV dnevnik
19.30 Čarobna svetilka - otroški program
20.00 Rubrika
20.30 Na zahodu smo vsi bratje, italijanski barvni film
22.05 Žrebanje lota
22.10 TV dnevnik
22.20 Agent Pepper
23.10 Športna rubrika

TV AVSTRRIJA 1

9.00 Jutranji program
9.00 Čas v sliki
9.05 Pravica do ljubezni
9.30 Angleščina
10.30 Moja teta, tvoja teta, ponovitev
9.45 Šolska TV
10.30 Princ z Bel Aira, ponovitev
13.00 Čas v sliki
13.10 Mi
13.35 Čudovita leta
14.00 Waltonovi
14.45 Mojstri jutrišnjega dne
15.00 Otroški program
15.05 Tudi hec mora biti
15.20 Am, dam, des
15.55 Zeleni pašnik
16.05 Čista čarovnija
16.30 Glasbena delavnica
17.00 Mini ČVS
17.10 Wurlitzer
18.00 Čas v sliki
18.05 Mi
18.30 Münchenčana v Hamburgu
19.21 Znanje danes
19.30 Čas v sliki, vreme
20.00 Šport
20.15 Univerzum
21.00 Naredi si sam
21.07 Pogledi s strani
21.15 Twin Peaks
22.45 Nekje v času, ameriški film
0.25 MacGyver
1.10 Čas v sliki

TV AVSTRRIJA 2

8.30 Vremenska panorama
16.30 Leksikon umetnikov
16.40 Rumena reka
17.30 Orientacija
18.00 Pravica do ljubezni, serija
18.30 Pozdravljenia Avstrija, rdečo-belo-rdeča nagradna igra
19.00 Lokalni program
19.30 Čas v sliki
20.00 Kultura
20.15 Jolly Joker
21.00 Naredi si sam

21.07 Reportaža iz tujine
22.00 Čas v sliki
22.30 Klub 2
Poročila

1. PROGRAM RADIO SLOVENIJA

4.30-8.00 Jutranji program, glasba - 8.05 Zabavna in narodnozabavna glasba + EP - 10.00 Dopoldanski dnevnik - 12.05 Na današnji dan - 12.30 Kmetijski nasveti - 13.20 Osmrtnice in obvestila - 19.00 Radijski dnevnik - 19.45 Lahko noč, otroci - 20.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi - 22.00 Zrcalo dneva - 23.05 Literarni nočturno - Robert Frost: Dve poti - 23.15-4.30 Nočni program, glasba

RADIO TRIGLAV JESENICE

11.45 - Začetek - 12.00 - Opoldanski telegraf - 12.15 - Horoskop - 13.00 - Opoldanski poročalec - prenos Radio Slovenija - 14.30 - Domače novice 1 - 15.30 - Dogodki in odmevi - prenos Radio Slovenija - 16.00 - Obvestila - 16.30 - Domače novice 2 - 17.00 - Torkov popoldan, vmes čestitke poslušalcev in EP - 18.30 do 18.40 - Neposredni prenos večernih novic radija BBC - 18.59 - Odpoved programa

PRO 7

6.10 Moji trije sinovi, ameriška serija
6.40 Moj prijatelj Taffdi 7.00 Richmond Hill 7.45 Šerif Cade 8.30 Risanke 9.15 Mladenci z druge zvezde, ponovitev 10.10 Shane, ameriška nadaljevanja 10.05 Šerif Cade 11.50 Deseterica izmed nas 12.15 Harryjeva čudovita kazenska porota 12.40 Colt za vse primerje 13.345 To imajo dekleta rada, avstrijski glasbeni film, ponovitev 15.05 Risanke 16.10 Planet opic 17.05 Deseterica izmed nas 17.30 Poročila 17.45 Tenis, loparji in tatovi, kriminalna nadaljevanja 18.35 Risanke 20.15 Vstopnica za dva, ameriška komedija 21.55 Entity, ameriška grozljivka 0.05 FBI 2.40 Neverjetne zgodbe

RTL PLUS

6.00 Dobro jutro in poročila 9.20 Mladinske oddaje 11.25 Divja vrtnica, serija 12.10 Vaš nastop 13.10 Hammer 13.35 Kalifornijski klan 14.25 Springfieldska zgodba 14.40 Volčji klan, měhiška telenovela 15.30 Chips 16.20 Tvegan 17.10 Vroča nagrada 18.00 Tekma s smrtnjo 18.45 Poročila 19.25 Knight Rider 20.15 Skrivnost iz Twin

SLOVENIJA I SOVA

SKUPNI RAČUNI

angleška barvna humoristična nanizanka; igrajo: Peter Egan, Hannah Gordon, John Bird in drugi.

Scenaristu Donu Webbu je s scenarijem za humoristično nanizanko Skupni računi nedvomno uspel lep, uspešen met. Poglavitna zagata vrste humorističnih nanizank je pač osnovna situacija, iz katere se razvijajo humorni zapleti, duhoviti dialogi, směšna srečanja. Scenarist Webb si je izmisliš situacijo, ki ni verjetna, ampak zanimiva in izzivalna ne samo za angleško okolje. Junaka nanizanke Skupni računi sta zakonca Braithwaite. Kar ju loči od podobnih parov, je dejstvo, da ona, Belinda Braithwaite dela, oziroma služi denar, on, David Braithwaite pa doma gospodinji. Oba sta - vsaj na začetku - s svojo vlogo zelo zadovoljna. Potem ko Belinda odide na delo, si David privošči jutranji klepet, postopi gospodinjska opravila, čas pa najde tudi za dobrodelno dejavnost. Belinda se vozi na delo z večjim avtomobilom, ima svoje parkirno mesto, predvsem pa je uspešna direktorica manjše banke. Na delu ima sicer včasih neprijetnosti, zlasti njen pomočnik je trdno prepričan, da morajo biti vsi direktorji bank moški. Prav zaradi stalnih prerekanj s svojimi moškimi sodelavci se želi Belinda vrnilti v mirno gospodinjsko življenje. In tu vznike problem. Zakonca, ki sta prepričala svoje sosedje v pravilnost svoje odločitve, imata enako željo. Oba bi želela gospodinjiti...

Peaka 22.00 Eksplozivno 24.00 Na visoki točki se je izmuznil plen, kanadska komedija

SCREENSPORT

8.00 Eurobika 8.30 REVS - britanski moto šport 9.00 Atletika - Koeln 10.30 Eurobika 11.00 Wrestling 12.00 Britanski moto šport 12.30 Španski nogomet 13.00 Super kolesarji 14.00 Mednarodni moto šport 15.00 Golf - Švicarski open 16.00 Boks 17.00 Košarka - Milano : Antibes 18.00 Odbojka na plazi 18.45 Športni show 19.00 Super kolesarji 19.30 REVS - britanski moto šport 20.00 Tenis 21.00 Rally - Finska 22.00 Boks, prenos 23.00 Atletika - Berlin 0.30 Hokej na ledu - Švedska : Finska

Izjava, da te kap

Znameniti general Blagoje Adžić je dal nekaj znamenitih izjav. Prav posebna cvetka je v njegovem intervjuju saj rajevsko Osloboedenje: »Prepričan sem, da noben naš narod nima interesa oditi iz Jugoslavije, saj mu nikjer ne bo bolje, kot mu je v Jugoslaviji«.

K sreči nam prav vsake zgodovinske izjave ni treba komentirati. Bi pa človek ob taki misli iz generalskih ust kaj rekel...

KINO

10. septembra

CENTER amer. krim. film NEUSLIŠANA LJUBEZEN ob 18. in 20. uri
STORŽIČ amer. trda erot. VROČE SANJE ob 18. in 20. uri
ZELEZAR amer. akcij. film AMERIŠKI NINJA IV. ob 20. uri
ŠKOFJA LOKA amer. drama AVALON ob 20. uri

KOVINAR JESENICE

Spodnji Plavž 6
64270 Jesenice

Razpisuje na osnovi sklepa delavskega sveta podjetja z dne 29. 8. 1991 in v skladu z 41. členom statuta podjetja prosta dela in naloge

DIREKTORJA PODJETJA

za štiri leta

Kandidati morajo v skladu z 41. členom statuta poleg z zakonom predpisanih splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

- da imajo visokošolsko izobrazbo
- da imajo vsaj 5 let delovnih izkušenj v stroki, od tega vsaj 3 leta na vodilnih delovnih mestih
- da obvladajo aktivno vsaj en tuj jezik oziroma dva pasivno
- da imajo sposobnost za uspešno gospodarjenje in organizacijske sposobnosti, razvidne iz dosedanjih zaposlitev
- da predložijo program dela za mandatno obdobje

Kandidati naj pošljejo pisne prijave na razpis z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 15 dneh po objavi v zaprtih ovojnicih na naslov: Družbeno podjetje Kovinar Jesenice, Razpisna komisija podjetja, Jesenice, Spodnji Plavž 6, 64270 Jesenice.

AMZS - AS
AVTO MOTO DRUŠTVO KRANJ

NOVO - NOVO

PRODAJA AVTO MOBILOV znamke OPEL-FORD

PRODAJA TRAKTORJEV znamke UNIVERZAL

Nekatere vrste vozil tudi na leasing sistem!
PRODAJA STARO ZA NOVO - SERVISNA
PRODAJA RABLJENIH VOZIL.

Dobava vseh vozil takoj po vplačilu do razprodaže zalog.

Člani AMD Kranj posebne ugodnosti!

Informacije po tel.: 211-127

REMONT p.o. KRANJ

RENAULT - ŠKODA

ALPETOUR REMONT KRANJ - LABORE ponovno sprejema dinarska vplačila za vozila RENAULT: R 4 GTL, R 5 Campus in druge modele. Cena je še vedno zelo ugodna.

V zalogi je še nekaj vozil ŠKODA FAVORIT in FORMAN po 12 % nižji ceni.

Možnost nakupa tudi staro za novo.

Znamka starega vozila ni pomembna.

Informacije po tel.: 223-276.

alples

PRODAJA PROIZVODNIH ODPADKOV

V SOBOTO, 7. 9. 1991
od 9. do 13. ure

V ALPLESU V ŽELEZNIKIH

oplemenitene iverne plošče, mizne plošče,
masivne letve, stekla
in drugi odpadni izdelki

VSAKO PRVO SOBOTO V MESECU

ISKRA KIBERNETIKA
PODGETJE ŠTEVCI KRANJ, p. o.
64000 Kranj
Savska loka 4

razpisuje na podlagi sklepa delavskega sveta z dne 15. 7. 1991

JAVNO LICITACIJO

za prodajo naslednjih osnovnih sredstev: Izključna cena

1. Ploskovno brusilni stroj KIROVO BPI, tip 337 1M, brusilna dolžina z mag. ploščo 560 mm, brez mag. plošče 630 mm. 70.000.- din
2. Navadna stružnica z utorno in vijačno gredjo 1. maj, tip TES-1/750, stružna dolžina 700 mm, max. prečni pomik sani 235 mm, max. vzdolžni pomik sani 130 mm. 24.000.- din
3. Ekscentrska stiskalnica z enim stebrom, TIP ISKRA ES-5, delovni pritisk 5 t 25.000.- din
4. Stebrni vrtalni stroj OLIVETTI, VS-TS2 13.000.- din
5. Namizni vrtalni stroj - zobniški prenos 7.000.- din
6. Stružnica G. Karger AG Berlin, stružna dolžina 500 mm, vzdolžni pomik sani 110 mm, prečni pomik sani 180 mm. 26.000.- din
7. Rezkalni stroj navpični F2S, prečni pomik 200 mm, vzdolžni pomik 400 mm, dvig mize 350 mm. 28.000.- din
8. Sušilna peč (250° C) 2.500.- din
9. Garderobne kovinske omare, 6 kosov 2.000.- din/kos
10. Merilni temperature 3.000.- din

Javna licitacija bo v četrtek, 12. 9. 1991, ob 10.30 uri na sedežu prodajalca Savska loka 4, Kranj. Ogled osnovnih sredstev bo mogoč dve uri pred začetkom licitacije. Javne licitacije se lahko udeležijo pravne in fizične osebe. Pred licitacijo morajo interesenti vplačati varščino v višini 10 % izključne cene (v gotovini). Varščino bomo kupcu vračunalni v kupnino, drugim udeležencem pa takoj po dražbi vrnili. Osnovna sredstva bomo prodali po sistemu video - kupljeno in kasnejših reklamacij ne bomo upoštevali. Nakupna cena pomeni t.c. skladšče prodajalca. Kupec mora blago plačati in na podlagi dokazila o vplačilu prevzeti v roku 3 dni, sicer varščina zapade. Prometni davek plača kupec.

GORENJSKI GLAS
več kot časopis

1. PROGRAM TV SLOVENIJA

8.50 Video strani
9.00 Mozaik, ponovitev
9.00 Spored za otroke in mlade: Živ žav
9.55 V senci smrti, ameriška nadaljevanja
10.40 Video strani
15.20 Video strani
15.30 Sova, ponovitev
16.50 EP, Video strani
16.55 Poslovne informacije
17.00 TV dnevnik
17.05 Mozaik
17.05 Boj za obstanek: Extremadura: Španski pozabljeni gozd, angleška poljudnoznanstvena serija
17.35 Kanada, kanadska dokumentarna oddaja
17.45 EP, Video strani
17.50 Spored za otroke in mlade: Saj si vendar punca, SNG Maribor
19.00 Risanka
19.15 TV okno
19.24 EPP
19.30 TV dnevnik
19.55 Vreme
19.59 EPP
20.05 Film tedna: Marie, ameriški film (resnična zgodba)
21.55 EPP
22.00 TV dnevnik, vreme
22.20 EP, Video strani
22.25 Druga godba '91, Mala dudacka muzika (češka), 1. del
22.55 Sova
Alf, ameriška nanizanka
V senci kobre, angl. avstralska nadaljevanja
0.10 EP, Video strani

2. PROGRAM TV SLOVENIJA

18.30 Slovenci v zamejstvu
19.00 TV Slovenija 2 - Studio Maribor
19.00 Poslovna borba
19.15 TV ruleta
19.30 TV dnevnik ORF
20.00 Danes v skupščini
20.30 Ivan Zajc: Nikola Šubić - Zrinski, posnetek HNK Split
22.55 Svet poroča
23.40 Premor
23.50 Yutel, eksperimentalni program

1. PROGRAM TV HRVATSKA

8.15 TV koledar
8.30 Poročila
8.40 Frontna linija
9.00 Tiskovna konferenca iz Osijeka
10.00 TV izbor, ponovitev
11.00 Poročila
11.05 Tiskovna konferenca iz skupštine Republike Hrvatske
12.30 Poročila
13.00 Dobrodelna akcija
13.15 Obvestilo prebeglim
13.50 Dokumentarna oddaja
15.10 Stanje na cestah
15.30 Civilna zaščita
16.30 Poročila
17.00 Frontna linija
17.30 Gospodarjenje v vojni
18.35 Lepa naša
19.05 Pojmovnik vojne
19.30 TV dnevnik
20.10 Posebna oddaja
22.00 TV dnevnik
23.30 Poročila
0.05 TV izbor
1.05 Poročila

TV HRVATSKA 2

16.40 Video strani
16.50 Pozabljeni zgodba, otroška nanizanka

17.20 Shingen, dokumentarna serija
18.30 Pujsovi doseji
19.20 Risanka
19.30 Dnevnik
20.05 Risanka
20.15 Ciklus filmov znanstvene fantastike
Iztrebljevalec, ameriški barvni film
22.10 Krila, ameriška humoristična nanizanka
22.40 Twin peaks, ameriška nadaljevanja
23.30 Poirot

KANAL A

20.00 Dober večer
20.15 Informativno dokumentarni program
20.30 Osvajanje Atlantide, italijanski znanstvenofantastični film

TV KOPER

17.30 Športne oddaje
18.30 Risanke
18.50 Odprta meja
19.00 TV dnevnik
19.30 Čarobna svetilka - otroški program
20.10 Superpass, glasbena oddaja
20.40 Naš prijatelj... Koper
21.00 Buck Rogers
21.50 TV dnevnik
22.00 Italijanski slikarji
22.30 V svetu domišljije
23.20 Športna rubrika

TV AVSTRRIJA 1

9.00 Jutranji program
9.00 Čas v sliki
9.05 Pravica do ljubezni, ponovitev
10.00 Šolska TV
10.30 Rudniki kralja Salomona, ponovitev ameriškega filma
12.10 Reportaže iz tujine
13.00 Čas v sliki
13.10 Mi, ponovitev
13.35 Čudovita leta
14.00 Wichtroti iz sošeske
14.45 Metroji sveta
15.00 Otroški program
15.05 Lubomir, lutkovna igrica
15.30 Rdeča žoga
15.55 Dobro poglej
16.00 Kotiček za živali
16.05 Čista čarovnjava
16.30 Za in proti
17.00 Mini ČVS
17.10 Wurlitzer
18.00 Čas v sliki
18.05 Mi
18.30 Münchenčana v Hamburgu
19.21 Znanje danes
19.30 Čas v sliki
20.00 Šport
20.15 Columbo
21.45 Pogledi s strani
21.55 Dallas
22.40 Veter z jugovzhoda
0.45 Čas v sliki

TV AVSTRRIJA 2

8.30 Vremenska panorama
14.50 Leksikon umetnikov
17.00 Literarni pregled
17.30 Zemlja in ljudje
18.00 Pravica do ljubezni
18.30 Zarjovi, lev!
19.00 Lokalni program
19.30 Čas v sliki
20.00 Kultura
20.15 Dolga pot v vesolje
21.00 Zlata nika - Prix Ars Electronica
Gala 91
22.00 Čas v sliki
22.25 Šport
Nogomet
Čas v sliki

RADIO ŽIRI:

FREKVENCE:

Koprivnik: 98,2 MHz
Lubnik: 91,2 MHz
Miklavš: 96,4 MHz

1. PROGRAM RADIO SLOVENIJA

4.30-8.00 Jutranji program, glasba -
8.05 Zabavna in narodnozabavna glasba -
9.20 Dnevnikov odmev -
12.05 Na današnji dan -
12.30 Kmetijski nasveti -
15.00 Radio danes, radio jutri -
17.00 Studio ob 17. in glasba -
19.00 Radijski dnevnik -
20.00 Zborovska glasba po želji poslušalcev -
21.05 S knjižnega trga -
23.05 Literarni nokturno -
Slavomir Mrožek: Črtica -
23.15-4.30 Nočni program -
glasba -

RADIO TRIGLAV JESENICE

11.45 - Začetek -
12.00 - Opoldanski teleskop -
12.15 - Horoskop -
13.00 - Opoldanski poročevalec -
14.00 - Novosti iz narodno-zabavne glasbe -
14.30 - Domäče novice 1 -
14.45 - Radijski sejem -
16.00 - Obvestila -
16.30 - Domäče novice 2 -
17.00 - Tema -
18.00 - Čestitke poslušalcev -
18.30 do 18.40 -
- Neposredni prenos večernih novic radija BBC -
18.59 - Odpoved programa

1. RADIO ŽIRI

16.00 - Napoved programa - EPP -
17.00 - Obvestila -
17.15 - Praznjuje z nami ob našem 12. rojstnem dnu -
19.00 - Odpoved programa -

PRO 7

6.10 Moji trije sinovi, družinska serija
6.35 Moj prijatelj Taffdi 7.00 Shane
7.45 Šerif Chade 8.30 Risanke 9.15
Planet opic 10.10 Hiša na trgu Eaton
11.00 Šerif Chade 11.45 Deseterica izmed nas 12.10 Grk osvaja Chicago
12.35 Tenis, loparji in topovi 13.25 Sever in jug 15.10 Risanke 16.10 Godspod Ed, humoristična serija 16.35
Moj prijatelj Ben 17.10 Deseterica izmed nas 12.30 Poročila 17.45 Agentka s srcem, ameriška detektivska nadaljevanja 18.35 Risanke 20.15 Sever in jug, ameriški film, tretji del 22.00
Spenser 23.00 Satirikon, italijanski film 1.20 Nočni sokol 2.10 Entity, ameriška grozljivka 4.10 Avtoštopar

RTL PLUS

6.00 Jutranji program 9.15 Otoške oddaje 11.30 Divja vrtnica 12.10 Vaš

Stari ljudje se edini ne sekirajo zaradi novih lastniških zakonov. Najprej so delali za de-narce, potem za de-lavski razred, nato za de-valva-cije, zatem za de-vize, odslej bomo pa vsi delali za de-nacionalizacijo.

Vse slovenske stranke bi delavcem rade priskrbele brezplačne delnice olastnjenih podjetij, ena nekoliko več, druga nekoliko manj. Stvar postaja že nekoliko zaksrbljujoča. Da s temi delnicami ni nekaj narobe?

KINO

SLOVENIJA 1 20.05

MARIE

ameriški barvni film; režija: Roger Donaldson; igrajo: Sissy Spacek, Jeff Daniels, Keith Szarabajka, Morgan Freeman, Fred Thompson.

Marie je mlada ženska s tremi otroki, ki se lepega dne zave, da rešuje svoj zakon, a dovoli, da jo mož neprestano terorizira. Na videz krvna, polna miline je Marie v resnicu odločna in polna energije ter upanja v lepše življenje. Leta 68 se s tremi otroki preseli k invalidni materi v Tennessee, kjer začne delati v nočnem lokalu, hkrati pa opravlja izpite iz psihologije. Leta 73 začne delati v državnih vladih, njen delo pa je takoj uspešno, da jo sam guverner promovira v predsednico sveta za pomilostivite. Marie je uspešna in kmalu se izkaže, da celo preveč vestna. Na uho ji pride, da obstajajo vezi med izpuščenimi zaporniki in članji vlade, ki se na ta način okoriščajo. Medtem ko ji v državnih krogih skušajo preprečiti, da bi se dokopala do resnice, Marie kljub družinskim težavam (mlajši sin ima nevarno bolezni na dihalih) ne odneha brskati po dosegih, ki mnogokrat tudi nenadoma izginejo. S pomočjo prijatelja, ki ga kasneje država ubije in spretnega advokata, se dokopije do potrebnih dokazov. Tedaj ji začnejo groziti odpovedi. A Marie se odloči drugače: pred sodiščem bo sama nastopila proti vladni, čeprav ve, da je zadeva tveganja...

nastop 13.35 Kalifornijski klan 14.25 Springfieldska zgodba 14.40 Volčji klan, telenovela 15.30 Chips 16.50 Tvegan 17.10 Vroča nagrada 18.00 Tekma s smrtoj 18.45 Poročila 19.15 Nazaj v preteklost 20.15 Takšen dan, Haino 21.15 Narodnozabavne melodije 22.10 Sternov TV magazin 23.25 Benny Hill 24.00 Skrivnost iz Twin Peaks, film

SCREENSPORT

8.00 Eurobička 9.00 Španski nogomet 9.30 Golf - švicarski open 10.30 Eurobička 11.00 Odbojka na plazi 12.00 Hokey na ledu 14.00 Tenis 15.00 Atletika 16.30 Super kolesarji 17.00 Košarka - Real Madrid - Aris 18.00 Surfanje 18.30 Dirke s hidroplani 19.00 Ameriški nogomet 20.00 Bowling 21.00 Dirke japonskih prototipov 22.00 Golf - kanadski open 23.00 Baseball - Milwaukee : California 1.00 Boks - Aryeh : Forde

11. septembra

CENTER amer. akcij. kom. ŠE 48 UR ob 18. in 20. uri STORŽIČ amer. akcij. film MLADI BOJEVNIKI ob 18. uri, amer. trda erot. VROČE SANJE ob 20. uri ŽELEZAR amer. trda erot. ROZNATI SEKS ob 20. uri DUPLICA amer. akcij. film LOV ZA PRAVICO ob 20. uri ŠKOFJA LOKA amer. drama AVALON ob 18. in 20. uri

Koliko je vreden dinar

Vsek torek v Gorenjskem glasu na poslovnih straneh objavljamo rubriko o uradnem, borznem in črnom tečaju jugoslovenskega dinaria, ki je še vedno uradno plačilno sredstvo v Sloveniji in na Gorenjskem.

Marsikdo je že podvomil o številkah v tej naši rubriki - kako tudi ne, če pa večini ostajajo dinari za veriženje v devize le ob izplačilu plači ali pokojnin, vmes pa črna borza povečuje šticungo čez in čez.

Zato ponavljamo nasvet, ki smo ga enkrat že omenili: zapejlite se preko Jesenic skozi Karavanški predor v Avstrijo in nazaj, pa boste natanko vedeli, koliko je (še) vreden dinar. Ko smo pred tremi meseci odprli Karavanški predor, je bilo predornina 200,00 din oziroma 90.- avstrijskih šilingov. Na papirju - dejansko je bilo v Avstriji treba plačati 300,00 din predornine, če niste imeli trdnejše valute.

Najnovejše cene: 90.- ATS ali 13.- DEM ali 400,00 din, na vstopni postaji na avstrijski strani. Šiling je torej po 4,44 din, marka pa po 30,76 din. Na črni borzi je trenutno možno ta denar dobiti ceneje.

Zmeda s cenami dijaških vozovnic

Pri Alpetouru v Škofji Loki prodajajo letne vozovnice za dijake.

Tako se je oni dan zgodilo, da je dijakinja prišla po letno vozovnico za relacijo Poljanska dolina - Kranj. Najprej so ji dejali, da letna vozovnica stane 14.000 dinarjev! Oče je v banki dvignil 15.000 dinarjev in s tem denarjem se je spet oglasila v Alpetouru. A glej ga zlomka: veljala je nova cena, nekaj manj kot 16.000 dinarjev! Dijakinja je pohitela k očetu v tovarno, kjer ji je dal manj kajoče dinarje.

Naslednji dan je zvedela, da so nekaterim kupcem tovrstnih vozovnic vračali denar, ker so jim preveč zaračunali. Spet je vzela pot pod noge in se oglasila v Alpetouru. In ne boste verjeli: vrnili so ji kar 3.600 dinarjev!

Zdaj pa se človek upravičeno sprašuje: je dobila nazaj dovolj denarja ali premalo? Če se pri Alpetouru opravičujejo, da jim je ponagajal terminal, je vprašanje, ali so ta nagajivi terminal že ukrotili ali pa se še kar naprej norčuje iz kupcev in dela sramoto podjetju in spravlja ob živce kupcev?

Zato svetujemo: kar »peš«, na roke, bo še najbolj zanesljivo!

SONČKOV KOT

Alpskonarodnimetal

Tako, teden je naokoli, mogoče so po novem tudi koli na o, no, mi pa po starem kar k žrebanju. Dopisnic je prispelo too much, ne rekord, ampak too much, kot je bilo napisano. Seveda, pravilni odgovor je bil štiri, šter ali pa 4. Vleklo se je tokrat na licu mesta v Sončku in... šefica tekstilnega dela Sončka, Branka je na dan privleklka (pogledala je seveda v strop) Uroša Filipiča iz Posavca 14, 64244 Podnart. pride dopis, z njim pa v prodajalno Sonček v Kranj.

TOP 3

1. Melodije morja in sonca XIV (kaseto)
2. Poletni hiti 2 - Pop design (kaseto)
3. Arise - Sepultura (kaseto)

NOVOSTI

Prišla je še ena pošiljka metala, ne bom našteval kaj, saj je na policah moč najti vse, kar si mlad pripadnik heavya lahko zaželi. Tu sta še domači pop novosti, Big Ben s Staro mamo in Play On s kaseto Cigo (par excellence drugi komad na kaseti ima naslov Slovenija), tu je spet nekaj novih cedejev, z novo kaseto pa se je pojaval tudi Ansambel Slaka - Zvezda, ki se utrne, je naslov, aja tu je še ena kaseta z naslovom Stari Spomini.

IN ŠE NAGRADNO VPRAŠANJE ŠT. 14:

Tokrat nas zanima, kako se kliče imenuje skupine Big Ben, ljubitelji narodne muzike pa lahko napišete tudi ime harmonikarja Slaka? (oboje ne velja). Dopisnice pričakujemo do srede, 11. septembra, v uredništvo Gorenjskega glasa v Kranj. Pripis, Sunny Corner, velja. Nagrada klasična, aja še nekaj, ko bo prodajalna Sonček - oddelek muzik, praznovala prvo leto bo eno veliko žrebanje, saj se vse dopisnice skrbno hranijo - ne s krompirjem. Cav.

GLASBENI KOTIČEK

Piše: Drago Papler

Sonce sreče Jožeta Burnika

44-letni Škofjeločan Jože

Burnik je na glasbeni sceni četrto stoletje in letos praznuje srebrni jubilej svojega bogatega glasbenega delovanja. Najprej mu je bila bližja zabavna muzika, od leta 1966, ko je sestavil svoj prvi trio, pa se je podal v narodnozabavne glasbene vode. Tri leta je sodeloval z ansamblom Miha Dovžana, desetletje z Alpškim kvintetom, dve leti pa je moral zaradi bolezni pavzirati. Nato se je s še večjim elanom in voljo znova podal kot harmonikar v tujino, za pet let k ansamblu Heimatland Echo, skoraj leto dni pa je že član Oberkärtner Sextetta.

V svojem zadnjem petletnem obdobju je uveljavil svoje bogate ideje v kompozicijah in aranžmajih ter s studijsko zasedbo svojega ansambla Jožeta Burnika posnel tri kasete za slovensko tržišče. Po kasetah Ljubezen, Ijubezen (1985) in Vračam se v Slovenijo (1987) je Jože Burnik izdal letos tretjo kaseto z naslovom Sonce sreče pri Založbi kaset in plošč RTV Slovenija. Kaseto je nekak prerez njegovega zadnjega triletnega dela. V ducatu poskočnih in otožnih viž je izpel različne glasbene izraze in pestre prijeme v svojem stilu, ki ga občudevajo vsa Evropa, po njem pa se zgleduje celo vrsta muzikantov.

»Meni je z nove kasete najbolj všeč viža Mlajši več ne bo mo z zanimivim besedilom in izrednim solističnim prepevanjem Braca Korena. Zahtevam tržiča in namensko za radijske čestitke sem namenil naslovno skladbo Sonce sreče ter Na medene tedne in Obljetnico slaviva. Druge teme sem iskal izven standardnih okvirov, še posebej pa so drugače ubrane tudi kompozicije. Instrumentalno je zanimiva skladba Na morskih valovih in melodija Malo druge, kjer je ob kvintetu vključen tudi zvok citer priatelja

Miha Dovžana s posebnim aranžmajem. Na Gabrovem pa je instrumentalna polka v modernem stilu s harmonikarskim solom. Nadaljevanje te je melodijska Spet v Mengšu, kjer sem uporabil tri različne harmonike - klavirsko, kromatično in diatonično. Bodí z menoj je skladba z dvema saksafonoma in triglasnim prepevanjem Nadje Fabris. Njej sem namenil še izredno pevsko zahtevno skladbo Kraška vas. Izven narodnozabavnih dogem pa sem ubral Swing polko z zanimivimi ritmičnimi rešitvami, ki malo potegne na zabavno glasbo,« je o kaseti povedal Jože Burnik.

Pri tretji kaseti sta se odlično zlila glasova Braca Korena in Nadje Fabris, operne pevke iz Gorice v Italiji, sicer pa zavedne Slovenke. Z ansamblom Oberkärtner Sextet je Jože Burnik že posnel naslednjo kaseto v nemščini, ploščo in lasersko ploščo CD, nanje pa uvrstil nekaj zanimivih instrumentalnih viž, med drugim tudi virtuozen polko Pogled na Stol, ki ga spominja na mladostne dni, ko je še živel na Jesenicah. In po teh tujih odrih, kjer igra v večinsko nemškem ansamblu, je Jože Burnik vedno oblečen v slovensko narodno nošo in s tem kot ambasador domovine, dokazuje sebi in svetu, pripadnost matični Sloveniji.

Festival domače glasbe Ptuj 91

Od 6. do 8. septembra bo v dvorani srednješolskega centra na Ptuju 22. slovenski festival domače zabavne glasbe Ptuj 91. V petek, 6. septembra, bo večer ansamblov za zlate, srebrne in bronaste Orfejeve značke, ko bo nastopilo več ansamblov, med njimi tudi ansambl z Gorenjskega. Ansamble bo ocenjevala strokovna žirija, ki jo bo vodil Bojan Adamič.

V soboto, 7. septembra, bo finalni nastop ansamblov, ki jih je izbrala strokovna žirija na petkovem večeru, v revijальнem delu pa sta nastopila Celjski instrumentalni kvintet in Vinko Simek.

V nedeljo, 8. septembra, bo ob 10. uri v Narodnem domu na Ptuju podelitev Orfejevih odličij in razgovor z žirijo, v nedeljo ob 16. uri pa Večer novih skladb, ko bodo nastopili doslej »zlati« ansamblji. Ansambl bodo predstavili osemnajst novih skladb, v revijálnem delu pa se bo predstavil vokalni kvintet Ajda s citrarko Cito Galic. Organizator prireditve je Zavod Radio Tednik Ptuj. ●

1. PROGRAM TV SLOVENIJA

8.50 Video strani
9.00 Mozaik, ponovitev: Indijanske legende, kanadska nanizanka
9.30 Mozaik: Šolska TV, ponovitev
9.30 Velikani svetovne književnosti: Gogolj
10.05 Nekoč je bilo... življenje: Rojstvo
10.30 Mozaik, ponovitev
10.30 Slovenci v zamejstvu
11.00 Vrtinec, angleška nadaljevanka
11.50 Video strani
15.15 Video strani
15.25 Mozaik, ponovitev: Slovenci v zamejstvu
15.55 Sova, ponovitev
16.50 EP, Video strani
16.55 Poslovne informacije
17.00 TV dnevnik
17.05 Mozaik, ponovitev:
Alternativni viri energije, znanstvena oddaja
17.35 V četrtek ob 17.30
18.35 EP, Video strani
18.40 Spored za oroke in mlade: Alf, ameriška nanizanka
19.05 Risanka
19.15 TV okno
19.20 Dobro je vedeti
19.24 EPP
19.30 TV dnevnik
19.55 Vreme
19.58 EPP
20.05 Mož, ki je stanoval v Ritzu, ameriška nadaljevanka
20.55 EPP
21.00 Tednik
22.00 TV dnevnik, vreme
22.20 EP, Video strani
22.25 Sova
Gremo na zabavo, angleška humoristična nanizanka
Beda bogatih, francosko kanadska nadaljevanka
Jazz, blues...
0.10 Video strani

2. PROGRAM TV SLOVENIJA

17.30 Regionalni programi TV Slovenija - Studio Ljubljana
19.30 TV dnevnik RAI
20.00 Danes v skupščini
20.30 V kaj drvimo skupaj z zemljot, angleška poljudnoznanstvena serija
21.00 Mali koncert nagrajoencev XX. tekmovanja učencev in študentov glasbe Slovenije: Tanja Petrej - obo
21.05 Svet na zaslonu
21.55 Retrospektiva Jožeta Babiča
22.55 Satelitski programi - poskusni prenos
23.45 Yutel, eksperimentalni program

1. PROGRAM TV HRVATSKA

8.15 TV Koledar
8.30 Poročila
8.40 Frontna linija
9.00 Tiskovna konferenca iz Osijeka
10.00 TV izbor
11.00 Poročila
11.05 Tiskovna konferenca iz skupščine Republike Hrvatske
12.30 Poročila
13.15 Obvestilo prebeglim
13.50 Dokumentarna oddaja
15.10 Stanje na cestah
15.30 Civilna zaščita
16.30 Poročila
17.00 Frontna linija
17.30 Gospodarjenje v vojni
18.35 Dokumentarna oddaja
19.05 Pojmovnik vojne
19.30 TV dnevnik
20.10 Posebna oddaja
22.00 TV dnevnik
23.30 Poročila

0.05 TV izbor
1.05 Poročila

TV HRVATSKA 2

16.45 Video strani
16.55 Karel Čapek: Mačja zgoda
17.25 Krila
17.50 Shingen
18.35 Twin peaks
19.30 Dnevnik
20.05 Risanka
20.20 Hišni ljubljenci, angleška humoristična nanizanka
20.45 Srce mesta, ameriška nadaljevanka
21.30 Twin Peaks
21.25 Od maja do decembra, angleška humoristična nadaljevanka
21.50 Twin Peaks

KANAL A

20.00 Dober večer
20.15 Informativno dokumentarni program
20.30 Duhovniki templja Šaolin, hongkonški akcijski film

TV KOPER

17.30 Športne oddaje
18.30 Risanke
18.50 Odperta meja
19.00 TV dnevnik
19.30 Čarobna svetilka - otroški program
20.00 Rubrika
20.35 Rayanovi, ameriška nanizanka
21.00 »Tutti frutti«, glasbena oddaja
22.00 TV dnevnik
22.10 Agent Pepper
23.00 Športna rubrika

TV AVSTRRIJA 1

9.00 Jutranji program
9.00 Čas v sliki
9.05 Pravica do ljubezni
9.30 Zemlja in ljudje
10.00 Šolska TV
10.30 Moje otroštvo v starem Pekingu, kitajski film
12.00 Jesenski dnevi v Karwendlu
12.15 Klub za seniorje
13.00 Čas v sliki
13.10 Mi
13.35 Čudovita leta
14.00 O Bog, gospod župnik
14.45 Nekoč...
14.50 Živalski svet na Kitajskem
15.00 Otroški program
15.05 Lubomir, lutkovna igrica
15.30 Am, dam, des
15.55 Mini scena
16.05 Čista čarorvna
16.30 Uspešnice in nasveti
17.00 Mini CVS
17.10 Wurlitzer
18.00 Čas v sliki
18.05 Mi
18.30 Münchencana v Hamburgu
19.21 Znanje danes
19.30 Čas v sliki
20.00 Šport
20.15 Nekoč
21.20 Pogledi s strani
21.30 Lasovna past, ameriški film
23.00 Moški, ki mi ugaja, francosko-italijanski film
0.45 Čas v sliki

TV AVSTRRIJA 2

8.30 Vremenska panorama
17.05 Lesikon umetnikov
17.15 Tečejo za svoje življenje
18.00 Pravica do ljubezni
18.30 Povej resnico
19.00 Lokalni program
19.30 Čas v sliki

20.00 Kultura
20.15 Domäte reportaže
21.00 Trailer
21.30 Pozor, kultura
22.00 Čas v sliki
22.30 Spomini
23.30 The Manhattan Transfer
0.30 Čas v sliki

1. PROGRAM RADIO SLOVENIJA

4.30-8.00 Jutranji program, glasba - 8.05 Zabavna in narodnozabavna glasba - 9.20 Dnevník odmev - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.45 Spot - 15.30 Dogodki in odmevi - 17.00 Studio ob 17.00 - 19.00 Radijski dnevník - 19.45 Lahko noč, otroci - 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov - 21.05 Literarni večer - Iz Boccacciove bogate sklede - 21.45 Lepe melodije - 22.00 Zrcalo dneva - 22.20 Iz naših sporedov - 23.05 Literarni nočturno - Arthur Rimbaud: Charles Orleanski Ludvik XI. - 23.15-4.30 Nočni program, glasba

RADIO TRIGLAV JESENICE

11.45 - Začetek - 12.00 - Opoldanski telegraf - 12.15 - Horoskop - 13.00 - Opoldanski poročalevac - prenos Radio Slovenija - 14.00 - Zimzelene melodije - 14.30 - Domača novice 1 - 15.00 - Tečaj angleškega jezika - 15.30 - Dogodki in odmevi - prenos Radio Slovenija - 16.00 - Obvestila - 16.30 - Domača novice 2 - 17.00 - Tema - 18.00 - Čestitke poslušalcu in EP - 18.30 do 18.40 - Neposredni prenos večernih novic radija BBC - 18.59 - Odpoved programa

1. RADIO ŽIRI

16.00 - Napoved programa - EPP - 17.00 - Športne novice - 17.30 - Iz zgodovinenaših krajev - 18.00 - Novice in dogodki - obvestila - mali oglasi - 19.00 - Odpoved programa -

PRO 7

6.25 Moji trije sinovi 6.40 Moj prijatelj Taffdi 7.05 Hiša na trgu Eaton, ponovitev 8.00 Šerif Cade 8.45 Risanke 9.50 Moj prijatelj Ben 10.50 Waltonovi 11.10 Bret Maverick, ameriška western nadaljevanka 11.55 Deseterica izmed nas 12.20 Alice 12.45 Agentka s srcem 13.30 Kolt za vsak primer, uvodni film k ameriški nadaljevanki 15.05 Risanke 16.05 Gosпод Ed, serija 16.35 Medvedje prihajajo 17.05 Deseterica izmed nas 17.30 Poročila 17.45 Dvojica s šarmom 18.30 Risanke 20.15 Personal Best, ameriški film 22.35 Hawk 23.30 Schizo, angleška srhičjalka 1.35 Spenser 2.20 Satirikon, italijanski film 4.25 Neverjetne zgodbe, ponovitev

RTL PLUS

6.00 Dobro jutro 9.15 Otroške oddaje 11.25 Divja vrtnica 12.10 Vaš nastop

GORENJSKI GLAS

SLOVENIJA 1 SOVA

GREMO NA ZABAVO

angleška barvna humoristična nanizanka; igrajo: David Jason, Gwen Taylor, Nicola Pagett in drugi.

Iztek odlične humoristične nanizanke Samo bedaki in konji še ne pomeni slovesa njenega glavnega igralca Davida Jasona. Simpatični igralec je namreč odigral eno glavnih vlog v novi nanizanki. Kot napoveduje že naslov, so prizorišča zgodob zabave: različne, od poročnih slavij naprej. Zabava kot družbena obveza, nizi mučnih situacij, ob napačnih trenutkih izrečene napačne misli; skratka nekaj, kar naj bi bilo udeležencem v razvedri, sprostitev, užitek, pa se pogosto izčimi v zoporno obveznost ali nelagodno situacijo. Še zlasti, če je eden izmed udeležencev zabave Ted Simcock, nepomemben yorkširski tovarnar.

Prva epizoda tako prikazuje poroko Simockovega sina Paula z Jenny, hčerkjo Laurencea Rodenhorsta, sicer zbozdravnika višjih slojev. Med zakoncerma Simcock in Rodenhurst pa ne obstajajo zgolj socialne razlike, ampak zlasti razlike v temperamentu, značaju, navadah. Gospa Simcock dvomi vase, nasprotno pa želi Liz Rodenhurst nemudoma utrditi novonastale družinske vezi - presenečenega, zbeganega Simocka povabi v zgornje nadstropje, češ da v vrvežu poročne zabave nihče ne bo opazil njune odstotnosti. Gremo na zabavo tako ne bo samo nanizanka o zabavah, ampak bo predvsem zabavna nanizanka.

13.25 Hammer 13.35 Kalifornijski klan 14.25 Springfieldska zgodba 15.05 Volčji klan, mehiška telenovela 15.50 Chips 16.40 Tveganjo 17.10 Vroča nagrada 18.00 Tekma s smrtoj 18.45 Poročila 19.15 Na avtocesti je veselo, ameriška komedija 22.00 Volk, ameriški film 24.00 V letu zmaja, ameriški kriminalni film

OZNINA
SPORT MARKET

KRANJ, CANKARJEVA 4

SCREENSPORT

8.00 Eurobika 8.30 Šport v Franciji 9.00 Avto šport 9.30 Golf - kanadski open 10.30 Eurobika 11.00 Surfanje 11.30 Dirke s hidroplani 12.00 Baseball - Milwaukee : California 14.00 Košarka 15.00 Golf, prenos 17.00 Košarka - Limoges : Georgia 18.00 Dirke starih avtomobilov 19.00 Argentinski nogomet 20.00 Dirke NASCAR 21.00 Formula ena - reportaža o VN Italije 22.00 Španski nogomet 23.30 Golf 24.00 Hokej na ledu

12. septembra

KINO

CENTER amer. akcij. film AMERIŠKI NINJA IV, ob 18. in 20. uri STORŽIČ amer. akcij. film MLADI BOJEVNIKI ob 18. in 20. uri ŽELEZAR amer. akcij. kom. ŠE 48 UR ob 20. uri DUPLICA amer. akcij. film LOV ZA PRAVICO ob 20. uri ŠKOFJA LOKA amer. drama PREBUJENJA ob 20. uri xxxx

**SOCIALISTIČNA STRANKA SLOVENIJE
OBČINSKI ODBOR RADOVLJICA
Gorenjska 25, Radovljica**

Na podlagi sklepa odbora objavljamo razpis za
ODDAJO POSLOVNICH PROSTOROV

v centru Radovljice na Gorenjski cesti 25.

Poslovni prostori so primerni za pisarne, predstavnistva in za opravljanje drugih neproizvodnih storitev. Izhodiščna najemnina znaša 10 DEM na 1 m² mesečno, plačljivo v dinarski protivrednosti po borznem tečaju DEM. Najemnik posebej plača tekoče stroške obratovanja in upravljanja poslovne stavbe sorazmerno površini, ki jo uporablja. Prijave sprejemamo do srede, 11. 9. 1991. Prednost pri izbiro bodo imeli interesenti z bolj sprejemljivo dejavnostjo in tisti, ki bodo ponudili višjo najemnino. Informacije dobite po tel.: 064/75-169 v ponedeljek, 9. 9. 1991, od 9. do 12. ure, vse prijavljene kandidate pa bomo povabili na razgovor.

**UGODNO -
NIZKE CENE**

Trgovina

KASABLANKA

pri Vodovodnem stolpu v Kranju
vam nudi:

- veliko izbiro trenirk (tudi za otroke)
- vetrovke
- jeans hlače
- svilene kimone
- spodnje perilo

Obiščite nas in se prepričajte!

**AVTO ŠOLA ZŠAM
ŠKOFJA LOKA**

Organiziramo tečaj cestnopro-
metnih predpisov v gasilskem
domu na Trati.

Pričetek: 11. 9. 1991

Vožnja na vozilih **OPEL COR-
SA** in **GOLF**

Informacije po telefonu
631-729

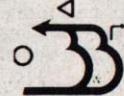

KRANJ, KOROŠKA C. 16.
tel.: 212-249

GORENJSKI GLAS

Kvadratni meter stanovanja je dosegel že vrtoglavno ceno, zato prihranite nekaj s funkcionalno opremljenimi prostori! Kako? Oglasite se in povedali vam bomo.

SALON POHIŠTVA ZLIT DETELJICA
tel. 064/50-795

d.o.o. Kranj
AVTOSOLA
Begunjska 10
tel. 064 26245

KRANJČANI IN TRŽIČANI

V tečaj CPP se lahko vključite vsak ponedeljek dopoldne ob 9. uri ali popoldne ob 18. uri.

Obiščite nas na Begunjski 10 pri Vodovodnem stolpu ali pokličite po telefonu 216-245 od 8. do 11. ure ali od 16. do 19. ure. V Tržiču se v avtosalu JURE tečaj CPP začne v ponedeljek, 16. 9. 1991, ob 16. uri, informacije po telefonu 064/51-864.

**PRI VOŽNJI LAHKO IZBIRATE MED VOZILI OPEL COR-
SA, GOLF ali R 5.**

Koture Kranj

VAS VABI

na

MODNO REVIVO

letošnje jesensko-zimske konfekcije, ki bo

V PETEK, 6. 9. 1991, ob 17. uri

pred hotelom "Creina" v Kranju

(V primeru slabega vremena bo revija ob istem času v
avli Škopščine občine Kranj)

Kranjčani in ostali - prisrčno vabljeni!

TOVARNA
PREŠIĆIH ODEJ ŠKOFJA LOKA
KIDRIČEVA 80, tel. 064/632-251

VAS VABI V SVOJO

INDUSTRIJSKO PRODAJALNO

RAZPRODAJA DO 50 %

VSAK DAN OD 8. - 19.

V SOBOTO OD 8. - 12. URE

PREGRINJAL IN ODEJ

PRIDIITE NE BO VAM ŽAL!

NAGRADNA KRIŽANKA

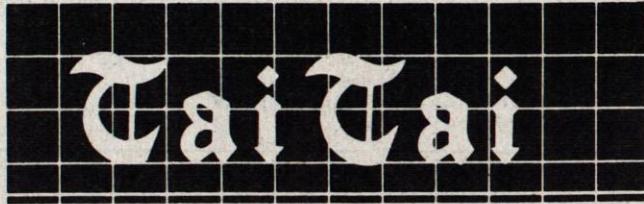
TAI TAI ima NOVO telefonsko številko: 221-183

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22

Izpolnjen kupon z vpisano rešitvijo, nalepljen na dopisnico, pošljite v uredništvo Gorenjskega glasa, 64000 Kranj. Pri žrebanju bomo upoštevali vse pravilne rešitve, ki jih bomo prejeli do četrtka, 12. septembra 1991, do 8. ure. Ne pozabite pripisati svojega naslova!

Za današnjo križanko razpisujemo naslednje nagrade:

1. originalna kitajska slika
2. vaza iz medenine
3. gong iz medenine
- 4.. 5. in 6. nagrada praktična darila Gorenjskega glasa

Pravilno geslo prejšnje križanke je bilo M—MLEKARNA KRANJ DOBRO IN ZDRAVO. Prejeli smo kar 1736 rešitev, izmed katerih je komisija v sestavi Jadranka Švarc (predstavnica bralcev), Marija Matjačič in Andrej Mali izrebelo:

1. nakup v vrednosti 1.500,00 din v diskontu Mlekarne Kranj - Milka Pavlovičič, Podlubnik 149, Škofja Loka
2. nakup v vrednosti 1.000,00 din v diskontu Mlekarne Kranj - Lidija Košutnik, Selovec 71, Šentjanž pri Dravogradu
3. nakup v vrednosti 500,00 din v diskontu Mlekarne Kranj - Marija Milojevič, Gubčeva 2, Kranj

praktična darila Gorenjskega glasa prejmejo:

Marica Dolenc, Sv. Duh 179, Škofja Loka
Slavi Črnogar, Boštjanova 10, Lesce
Angelca Majes, Kropa 104

Nagrajencem čestitamo, druge reševalce pa še naprej vabimo k sodelovanju in jim želimo več sreče prihodnjič!

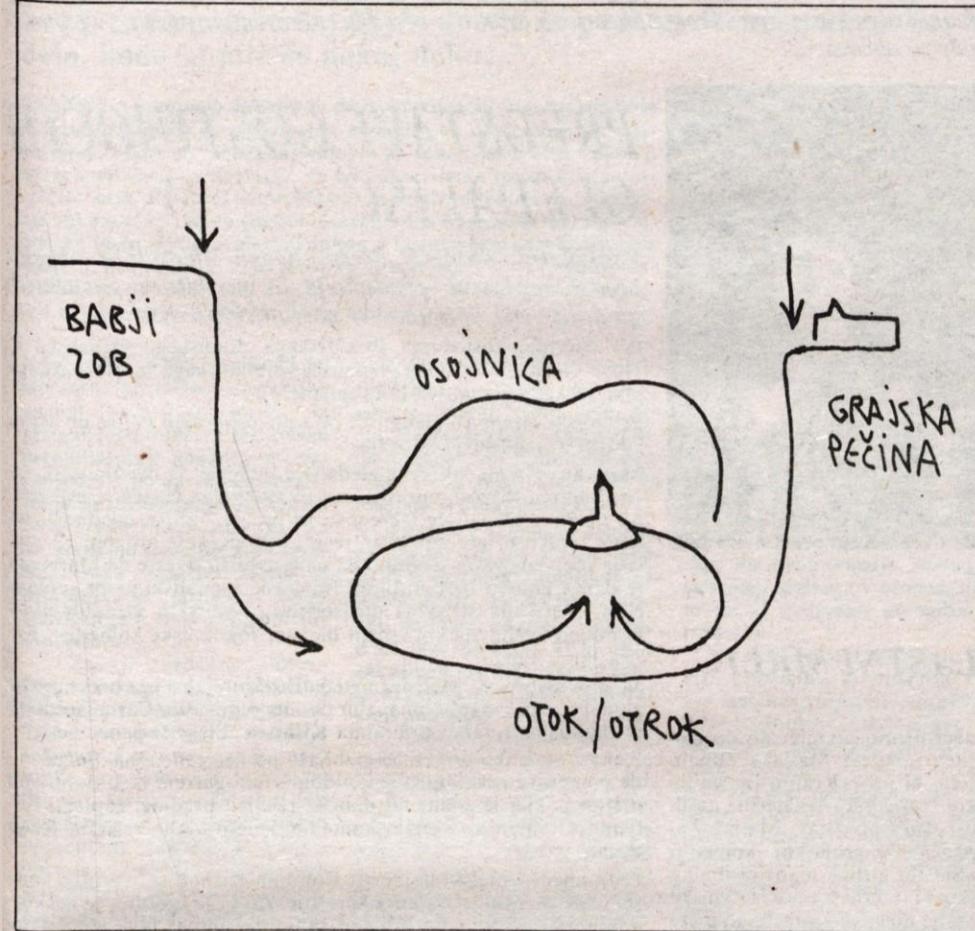
GORENJSKI GLAS

AVTOR KRIŽANKE R. NOČ	LEKARNA	FR. SKLA- DATELJ (EDOUARD)	HUDA JE- ZA BES	TEŽA OVOJNINE	POLET: VNEMA	KNJIŽNA POLICA	OGNUJENA TEKOČA GMOTA V NOTRA- NJOSTI ZEMELJE	ZIMLETA ŽITNA ZRNA	NEKDANJI TURŠKI VELIKĀŠ	NIZKA OLE- SENELA RASTLINA	ROČNI IZDELEK	NEKDANI UGANDSKI DIKTATOR (IDI)
REKA V HAMBURGU	14						SLOVANSKO DREVO					
ČETVEROKOTNIK UM RAZUM									20	9		
GORENSKI GLAS	SREDIŠČE HRVAŠK. ZAGORJA	SEV ATL PAKT MAŠCOBA IZ SUR. OV. CJE VOLNE										
ZMЕШANE SANJE						ČRNOMORSKO LETOVISCE	21					
KRAJ POD RAKITNIŠKO PLANOTO						LOVRENC ARNIC		12	ANGL. LETALSTVO KANAANSKI BOG	22		
AM. FILM IGRALKA EKBERG							KSENUA VIDALI	SREDIŠČE ROMUNSKE MOLDAVUE	HRV. LUKA S KOKSARNO FR. PESNIK (TRISTAN)			
ZNOJ		4	JUŽNOAM. NARODNI JUNAK (SIMON)	GLASBENIK SOSS								
IVAN LEVAR	6	11	BARU REPUBLIKA V INDOKINI	2	PRIPADNIK NEKD. NARODOV VITALIJ	OSTANEK. PREBITEK INDU. ŽEN. OBLAČILO						
LIUDSTVA V NILSKI DOLINI V VZH. AFRIKI							PEVKA KOHONT	OKRASNA RASTLINA	ZDRAV. RASTLINA TRAVNIK OB VODI			
VEDA O ANALIZI				10					SVETLO ANG. PIVO SOD. ANGL. FILOZOF (ALFRED J.)			
OLIMPUSKE IGRE			TROPSKA PAPIGA RIM. BOGINJA JEZE						POLDRAZ KAMEN PASJA HISICA	19		16
ZNAMENITOST PULJA							POLICA ZA KNIJGE URAN					5
DOMAČA PERNATA ŽIVAL		17				DEL DNEVA		8	GL. MESTO JORDANIE			

Marko Pogačnik

Bled - sveta krajina

Seveda vsi poznamo Bled. Kdo med nami se ne spominja jezera gladkega kot ogledalo, otočka, gradu na skali? Upam si trditi, da Blejsko krajino komaj še bežno ošvarknemo s pogledom, ko pridemo na Bled, ker smo prepričani, da jo do dobra poznamo. Trdim pa tudi, da je vse, kar od Bleda na tak način vidimo, le naključni drobec resničnosti. Blejska krajina je neskončno bolj bogata od tega drobca. Le gledati bi mirali na tak način, da bi jo lahko videli.

Če gledamo na običajni način, vidimo svet razdrobljen na koščke. Vsak košček ima lasten pomen in naš razum ima polne roke dela, ko nam neslišno razlagajo, kaj stvari pomenijo. Ko gledamo okrog sebe, se niti ne zavedamo, da razum kot vodilo naše kulture in civilizacije dolga svobodo ali nesvobodo našega pogleda.

Denimo, če gledam navpične pečine Babjega zoba levo od jezera ali podobne pečine na desni strani - tiste, na katerih stoji grad - mi razum pravi, da je tod skozi blejsko kotljino nekoč drsel ledeniček in pri tem skozi tisočletja brusil obe vertikalni pečini. Zdaj sta pač taki, kot sta. Če pa velim razumu, da za trenutek utihne in mi dovoli, da svobodno in v tišini dojam opečini, je moje doživetje bistveno drugačno. Seveda se moram pri tem tudi potruditi, si vzeti čas in se v višini svojega srca odpreti in dovoliti, da obe pečini delujeta ne samo na organe mojega dojemanja, ampak tudi na mojo dušo. Krajine ne morem kar na hitro pregledati. Moram ji ponuditi svojo pozornost, da se lahko kot povratni tok na valovih moje pozornosti vtišne vame.

Če na tak način opazujem obe visoki pečini, ki uokvirjata Blejsko jezero - Babji zob ter Grajsko pečino - ju dojemamo tako, kot da se v svoji popolni navpičnosti nadaljujeta naprej navzgor v nebo in navzdol v zemljo. Kar z očmi vidimo, je le odlomek njihove energijske resničnosti, odlomek dveh stebrov, ki se spuščata od neba proti zemlji in se s svojimi kamnitimi spodnjimi delom zapičita v njene globine. Ta dva stebra predstavljata dva navpična energijska velečoka, po katerih se sile vesolja spuščajo na zemljo.

Jezeru z otokom bi bilo potrebno gledati v okviru teh dveh navpičnih tokov. Jezero seveda ni le vodoravna gladina, ampak tudi nepregledna globina vode in najrazličnejšega življenja v njej. Jezero predstavlja nekakšen kotel, globok zbiralk, v katerem se nabira nebe-

sna sila, ki se po obeh pečinah/stebrih spušča na zemljo. Seveda je jezerski kotel tudi poln vode. Ampak prav ta voda je toliko magnetična, da vzame vase omenjene sile, ki vrejo proti zemlji. Podobnih jezersko-gorskih krajin bi lahko našli še več, da bi o njih doživljali dvogovor med nebesi in zemljo. Bled pa je enkraten zato, ker se iz tega občevanja med nebeškim in zemeljskim roditi otročiček: otrok sredi jezera. Otok ali otrok? Pojdimo postopoma in si predstavljajmo, da krajina ni negibna, ampak da se lahko giblje kot naše telo. Najprej smo opazovali navpično gibanje obeh pečin od neba proti zemlji. Njuna moč se nabira v kotlu jezera, tako da raste od dna kotline proti jezerski površini. Ko pa doseže gladino, ne ostane razpršena po vsej ploskvi jezera, ampak se koncentrirata v eno samo točko in ta se materializira kot otok. Otok kot otrok jezera in obeh pečin se pojavi nad gladino kot vzgib od zemlje proti nebu. Tak pojav se zgodi, če riba skoči iz vode za mušico: deloma ostaja še na prej skrita v vodi, deloma pa se požene čez jeno gladino.

Blejskemu jezeru z otokom podoben pojav je Sveta Marija z božanskim otročičkom v naročju. Očitno je, da otok v naročju jezera ni mogel postati drugega kot romarski kraj Božje Matere. Če gremo na otok in gledamo njeni kiparski podobe v glavnem oltarju, cerkve, lahko doživimo, kako se je Kristus pojavi v njenem naročaju, kot se v okolni krajini otok pojavi iz maternice jezera. Tudi v primeru Kristusovega rojstva, sta dogodku botrovali dve nebeški sili. Poznamo ju iz slik Marijinega Oznanjenja kot nadangel Gabriela in kot goloba Svetega Duha. V blejski krajini sem jih opisoval kot dve mogočni navpični pečini, ki se kažejo na obeh straneh jezera. Določene krajine, kakršna je blejska, prepoznamam kot svete krajine zato, ker se v njihovi oblikovitosti odslikavajo skrivnosti Božanstva in skrivnosti bivanja. Najnovejša raziskova-

danec hodimo kot turisti po teh stopnicah vsevprek po stopalih, kar pomeni, da nam ni mar za stik z resnico, ampak da smo namenjeni h gostilni na vrhu stopnic ali k ogledovanju znamenitosti otoške cerkve.

Stopnic je 99, če prištejem pristajni plato, oziroma sto, če prištejem ploščad, na kateri stoji cerkev. Vse te številke imajo globok pomen za človekovno notranjo pot. Pot ima tri ravni in s tem tri začetke, vsak od njih ustreza številki 1, ki se pri številu stopnic trikrat pojavi. Prvič se pojavi kot 1, nato kot 10, nazadnje kot 100. Človek začne svojo duhovno pot pri fizičnem telesu (1), dospe do globine duše (10) in nazadnje doseže višine duha (100).

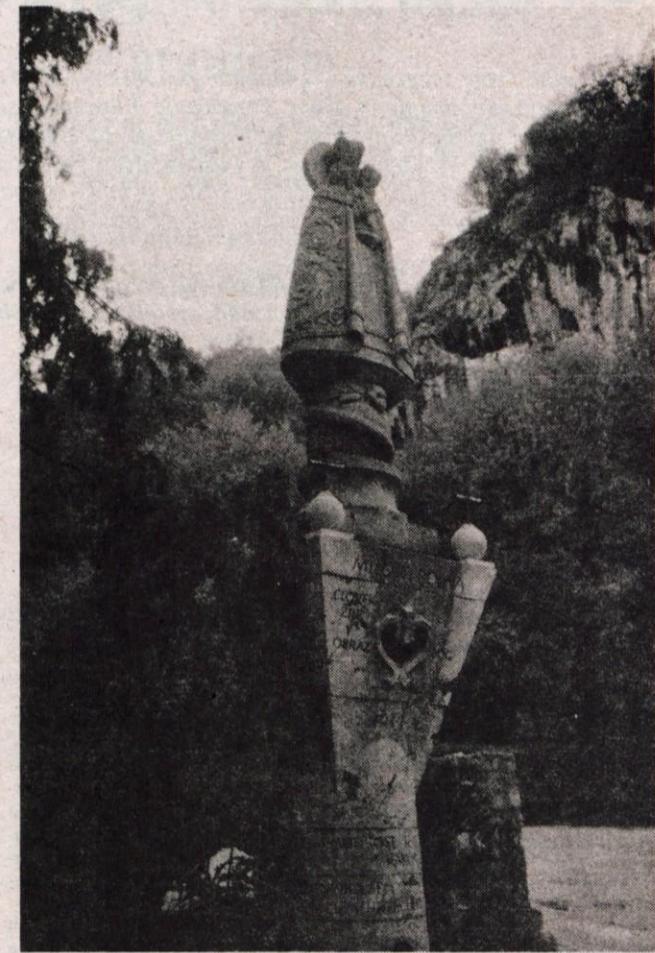
Kar človek s telesom doživlja, ko prihaja po svetih stopnicah na vrh otoka, ponovno doživi kot podobo, ko gleda že omenjeni kip Matere Božje sredi glavnega oltarja v cerkvi na vrhu. Božanska Mati predstavlja človekovo neumrljivo dušo, skozi katero tečejo tokovi življenjske sile in na ta način človeka povezujejo z zemljo, naročno, telesom in vesoljem.

Kristus-otročiček v njenem narocju pa simbolizira božanski Jaz človeka, ki se šele postopno in komaj zaznavno začenja rojevati skozi telo duše in s tem začenja tudi delovati na človekovo osebno življenje in ga usmerjati na duhovno pot. To najbolj notranje jedro človeškega bitja navadno enačimo s Kristusom, kar smo ljudje zahodne kulture iz njegovega učenja v Judeji pred skoraj dvema tisočletjem prvič izvedeli o skrivnosti človekovega božanskega izvora. K temu je treba vselej pristaviti, da s tem božanskim izvorom ni mogoče navezati stika ali celo iz njega črpati moč, če se mu človek ne približa po poti samospoznavanja, ljubezni do vsega življenja ter dobrote do drugega. Njegove besede o tem so bile jasne.

Okrepiljeni s temi razsežnostmi romarske narave Blejskega otoka, se zdaj lahko vrнемo k uvodni krajinski sliki o jezeru, ki je iz svojih globin rodilo otroček. Dvopolni hrib Osojnica v ozadju otoka na slikovit način ponazarja gesto matere, ki zobjema otok/otroka pred seboj na krilu jezera. Zdaj tudi vemo, da otok kot središčna točka v blejski krajini simbolizira rojstvo resničnega človeka, človeka, ki ni več zgolj v lasti sil materije, ampak razvija tudi svoje razsežnosti duše in duha, vsaj na poti iskanja teh svojih razsežnosti se nahaja.

Bled ni sveta krajina kar tako. Sveta je zato, ker osvetljuje skrivnost rojevanja celovitega človeka. Božanstvo si jo je izbralo, da bi človeku o tej skrivnosti skozi tisočletja pripravovalo. Zakaj naj bi pripravovalo skozi krajino, mar niso za to primernejše svete knjige? Rekel bi, da je krajina celo primernejša, ker človek skoznjo doživlja sporočilo bolj celovito: s telesom se giblje skozi krajino, gleda z lastnimi očmi in ga doživlja kot dar narave izročen občutljivosti duše. Prednost tega, da se človek uči skrivnosti bivanja iz svete krajine, kakršna je blejska, je tudi v tem, da ni odvisen od davnih zapisovalcev in cele verige posrednikov, ampak da lahko Božje sporočilo doživlja tukaj in zdaj neposredno.

Doslej sem od krajine Bleda opisoval tisto, kar človek lahko dojame, ko gleda od središča Bleda proti otoku, ko se s čolnom pelje na otok ali ko ga opazuje od zgoraj z grajske pečine. Vsemu temu ob strani pa obstaja še eno blejsko krajinsko jedro, ki nosi v sebi povsem drugačno sporočilo: drugačno je, a prej opisanemu komplementarno. Ni tako vedro in polno optimizma duhov-

Marijin steber s pečino v ozadju

nega rojstva. Skrivnostno je in povezano z misterijem smrti in preobrazbe.

Ta izjemni kot Bleda označujejo previsne pečine, ki štrijo v zrak nad naravno ploščadjo, na kateri stoji blejska cerkev. Najbolje lahko ta prostor občutimo na tlakovani ploščadi pred cerkvijo, čeprav gremo od tod po stezi proti gradu mimo previsnih pečin. Žal je vse narobe pozidano. Cerkev s svojo umeščno opremo pa do občutljive vsebine kraja tudi nima odnosa. Je premlada; postavljena in opremljena je bila v prvi polovici našega stoletja, v času prečnejše religiozne otrplosti.

Previsne pečine s podori in špiljami so krajinski simbol pogleda v podzemlje. S tem, da se stena pri dnu na videz pomika nazaj, ima človek občutek, da se zemlja razpira in ponuja vpongled v tiste svetove, kjer delujejo nevidne sile, katerih vidna posledica je življenje, ki čez pomlad, poletje in jesen kipi po površju zemlje. Šele ko pride zima, se življenje spusti v podzemlje, da bi prekvašeno z novo močjo spomladni spet pridrl na dan.

Pot narave skozi podzemlje med pozno jesenjo in zgodnjim pomladom je simbol za pot človekovega nesmrtnega jaza po smerti fizičnega telesa proti novi fazi življenja. Zato so taka mesta v krajini, kjer je čutiti bližino zemeljskih globin, stare kulturne izbirale za kraje pokopa in praznovanja skrivnosti življenja. Tudi na tej ploščadi pod previsno steno je morda bila takšna nekropola. Ne vem. Opazil pa sem, da je arhitekt Jože Plečnik z Marijinim stebrom iz leta 1934, ki stoji na ploščadi pred blejsko cerkvijo, izrazil neverjetno stopnjo zavesti o vlogi zemeljskih sil pri življenjskih procesih. Poskusil bom opisati njegovo sporočilo.

Od tal navzgor - iz podzemlja - se po Marijinem stebru spiralo vije kača. Kača kot najbolj prizemna od živali že tisočletja velja za znamenje božanskih sil, ki delujejo iz globin zemlje in prinašajo na njeno površje življenjske sile. Kasneje se je človek začel trgati od zemlje, narave in lastne telesnosti in je začel verjeti, da bo lahko dosegel svojo neomadeževano duhovnost, če se bo odtrgal od materialnosti, v kateri se pojavi življenje. Tedaj je kača postal simbol zla in hudičevstva.

Tako se zgodi, da nekateri mavčni kipci Marije z nogo trejo kači glavo.

Ampak gorje, fantaziranje o čisti duhovnosti nas je pripeljalo do poniževanja narave, ropanja zemlje in lastne zakompleksanosti - na rob ekološkemu polomu. Zato se je človek naše dobe spet začel zanimati za ravnotežje med nebesi in zemljijo, med duhom in materijo. Ta preobrat se množično dogaja šele v zadnjih desetletjih. Plečnik pa je že preroško videl ta zaobrat stran od enostranske duhovnosti. Na omenjenem stebru Marija kači ne tre greve. Nasprotno. Kača prinaša iz globin materije v gobcu troilstveno vejico in jabolko, kar pomeni, da prinaša življenje ter modrost celostnega viđenja sveta.

V smeri navzgor se kača preobražena v spiralno ornamentiko nadaljuje na Marijinem plašču kot življenjska sila, ki Boginja preveva. Od zgoraj navzdol pa je v Marijine prsi na srčno stran vsajen Kristus-otročiček kot dar nebes in duhovnega razvoja. Prav videti je, da ga ne drži v rokah, ampak da ji je vsajen od zgoraj navzdol. Med Kristusom zgoraj in kačo spodaj ni nobenega nasprotstva. Med njima vlada soustvarjalna harmonija, ki se izraža v oblikah opisanih vzorcev na Marijinem plašču. V njihovi umetniki obliki so duhovne sile prepojene z življenjskimi in obratno. Življenjske in duhovne sile so prikazane kot soustvarjalke človeka in sveta.

Prepričan sem, da ni naključje, da sem prav na hrbitu tega Marijinega plašča našel eno od inspiracij, ki so me vodile do oblikovanja novega Slovenskega grba. Tam je nameč dal Plečnik izklesati slovenski grb, kakršen sploh ni bil v veljavni v času kraljevine SHS, pa tudi iz kakega sočasnega vira mi ni znan. Prikazuje Triglav v perspektivi in nad njim šesterokrakou zvezdo. Verjetno gre za izven umetnikov navdih, v katerem se zrcali prej omenjeno sporočilo Marijinega stebra, ki pravi, da so elementarne sile življenja (Triglav) in duhovne sile (šesterokraka zvezda) enakovredne soustvarjalke sveta, da je njihov harmonični, preplet pogoj bivanju zdaj in tukaj. V tem občutju prepletene ravnotežje med nebesi in zemljijo je končno strnjeno celotno sporočilo svete krajine Bleda.

Prešernovo gledališče v novi sezoni 1991/92

Pred vsako javno razgrnitvijo prihodnjih gledaliških načrtov so gledališki umetniki razpeti med prepričanje, upanje in dvom. Prepričanje o lastnem ustvarjalnem delu temelji v nujni samozavesti, upanje in dvom pa se porajata na začetku vsakokratnega vstopa v »prazen prostor«. Vabljen »prazen prostor« je v ustvarjalčevi zavesti prostor miline in prostor krutosti: posamezen repertoar gledaliških predstav je lahko na papirju idealen, pa se skozi predstave sesuje. In obratno: navidezno nemogoče sestavljen in izbran repertoar se skozi predstave potrdi.

Gledališčnik se tako verjetno zaveda svojega prvega zavestnega koraka, zadnji korak in hoji skozi »prazen prostor« pa mu je neznan, morda ga samo sluti. Gledališče je prostor nena-

vadnosti, nevsakdanosti, izjemnosti. Razum in hazard, polja tištine in salve smeja so oporni stebri gledališke hipnosti in medsebojnega hipnotičnega stanja avditorija in odra.

Z bodočimi gledališkimi uprizoritvami se želijo ustvarjalci predstav skupaj z gledalci dotakniti vsaj dela bistvenih problemov človekovega javnega in zasebnega življenja. Prihodnje obdobje Prešernovega gledališča Kranj temelji na bogati in dolgoletni tradiciji. Kranjsko gledališče je in želi ostati dedič najboljšega iz naše duhovne preteklosti, ob tem pa je usmerjeno v oblikovanje našega ustvarjalnega v marsičem nasprotujočega si trenutka. Izhajajoč iz tako zastavljenega hotenja se je gledališče v svojem osnovnem repertoarju odločilo za komunikativna in pri nas še ne uprizorjena dramska besedila. »Prazen prostor« se v polnosti odpira občinstvu.

Nove premierske uprizoritve PG

Algirdas Landsbergis: IDIOT

(po romanu F. D. Dostoevskega Idiot)

slovenska praizvedba

Leta 1899 je bila na odru Literarnoumetniškega krožka v Peterburgu (Malo gledališče) prvič predstavljena gledališka adaptacija proze Dostoevskega. Vse od konca prejšnjega stoletja pa do danes je literatura Dostoevskega pomenila izjemen izliv gledališčnikom. Kljub temu da Dostoevski ni dramatik, pa so njegova dela kot dramatizacije, adaptacije ali celo izvirna dramska dejavnina na osnovi njegove proze prisotna v temeljnih repertoarjih svetovnih gledališč. Glede prenosov njegovih literarnih del v odrski prostor je sam Dostoevski menil, da so adaptacije možne predvsem skozi radičalen poseg v tkivo njegove proze, ki je v ključnih sekvenkah pisana zelo dramatično ter podana skozi dialog omejen le na nekaj oseb. V trenutku, ko doživljamo bistvene spremembe v življenju posameznikov in celih narodov, se zavestno obračamo k večnim dilemam

Hišnik H. Pinterja - prodor v tujino

Foto: M. Fock

Matjaž Zupančič: SLASTNI MRLIČ

krstna uprizoritev

Že dobr dve desetletji je Prešernovo gledališče stalni organizator vsakoletnega Tedna slovenske drame. V želji, da enega osrednjih kulturnih dogodkov Kranja in republike ustvarjalno podprtamo, se kot organizatorji odločamo za lasten premierski uvod v festival. Največkrat je otvoritvena slovesnost namenjena krstni uprizoritvi novega slovenskega besedila. Režijo uprizoritev bo podpisal avtor sam.

načrtujemo premiersko uprizoritev novitete Matjaža Zupančiča, ki ga v Kranju poznamo kot režiserja nekaterih naših uspešnih predstav. Matjaž Zupančič v groteski komediji »Slastni mrlič« niansira dialog skozi t. i. črni humor. Dramske osebe njegove groteske so ujete v prostor in čas absurdna ter nevsakdanja, skoraj že fantastičnih situacij. Režijo uprizoritev bo podpisal avtor sam.

PG načrtuje gostovanja Primorskoga dramskega gledališča iz Nove Gorice, Mestnega gledališča Ljubljanskega in Slovenskega mladinskog gledališča iz Ljubljane.

Primorsko dramsko gledališče bo uprizorilo delo Pierra de Marivauxa: Zmagoslavje ljubezni.

Marivauxovo gledališče je gledališče ljubezni. Iz dvoumnosti, večne nepomirljivosti, vprašljivosti in moči tega čustva je ustvarjeno njegovo gledališče iskrenosti in prevar, laži in usodnosti ter neustavljenosti igre videza in resnice. V visokem artizmu 18. stoletja prepoznavamo podobo, ki nam je blizu. Pierre de Marivaux je danes gotovo najbolj igran francoski gledališčki avtor svojega časa. Marivaux se skozi uprizoritev primorskih gledališčnikov ponovno uveljavlja kot izrazit mojster rokokojske komedije. Režija Janez Pipan.

Med predstavami Mestnega gledališča Ljubljanskega bo kranjsko gledališče za svoj abonma izbiralo med komedijo Carla Goldoni: Pahljača in farso Ephraima Kishona: Bil je škrjanec.

Kaj vse se lahko priperi, če pahljača po nesrečnem naključju zade v neprave roke, opisuje Goldoni v vrtoglavem nizu duhovitih prizorov, kjer je znamenit damska rekvizit predmet zapleta. Brijejantno italijansko verzijo komedije zmešnjav bo režiral Katja Pegan.

Priljubljeni izraelski humorist Ephraim Kishon se v bridko smehi uspešnici Bil je škrjanec sprašuje, kaj bi se zgodilo, če nesmrtna ljubimca Romeo in Julija ne bi umrla, ampak bi se srečno poročila. Avtor predvideva, da bi se tudi znamenita zaljubljenca v letih spremenila v zdolgočasena zakonca, ki jima niti shakespearevi genji ne bi mogel več pomagati. Farso bo režiral Boris Kobal.

Slovensko mladinsko gledališče se je uveljavilo kot eno najizrazitejših slovenskih gledališč. V novi sezoni načrtujejo »obnovitev« predstave, ki je bila pred leti uprizorjena v EG Glej »Noč gostov« Petra Weissa. Pred leti umrlega nemškega dramatika poznamo predvsem kot tekstopisca gledališkega spektakla Zasedovanje in usmrnitev J. P. Marata... Noč gostov sodi med t. i. komornejša besedila, kjer so v ospredju ustvarjalčevega in gledaličega zanimanja skrajna stanja dramskih likov, ki se znajdejo v nori noči... Predstavo bo tako kot pred leti režiško pripravil Vito Taufer.

USPEŠNA PRETEKLA SEZONA

Gledališča sezona 90/91 pomeni za kranjsko gledališko hišo novo utrditev med slovenskimi poklicnimi gledališči. Statistično je bila sezona podobna prejšnjim (127 ponovitev lastnih predstav, 51 doma in 76 na gostovanjih ter 49 ponovitev različnih predstav gostujučih ansambljev) in je ponovno potrdila visoko »produkтивnost« številno daleč najskromnejšega kolektiva med našimi gledališči. Gledališče ni bilo deležno nikakršne kadrovske okrepitev. Ob številkah je potrebno poudariti, da je gledališče načrtovano sezono le z zamenjavo ene predstave (predvideno predstavo »Kamen in zrno« Iva Svetine je gledališče zaradi težkega finančnega položaja zamenjalo z delom Kdor skak, tisti hlap Rudija Šeliga) v celoti realiziralo. Izjemni uspehi so pri občinstvu in kritiki doživele uprizoritve Kdo se boji Virginije Woolf E. Albeeja, Hišnik H. Pinterja in otroška Mojca Pokrajculja. Uprizoritev Kdo se boji Virginije Woolf je izbrana za temkovalni program letosnjega Borštinkovega srečanja, Pinterjev Hišnik pa je kranjskemu gledališču omogočil prvi vidnejši prodor na mednarodno gledališko sceno. Predstava Hišnika je bila uspešno odigrana na mednarodnem gledališkem festivalu Spectrum v avstrijskem Beču, predstavi pa se obeta v zimskih mesecih ponovno gostovanje v tujini. Vse tri uspešnice bo gledališče uprizorjalo tudi v prihodnji sezoni. Zasedbeno so bile vse predstave vezane na lasten igralski ansambel in na goste. Podobno bo tudi v prihodnje. Kranjska gledališča hiša se je s svojim preteklim delom ponovno dokazala kot osrednja umetniška ustanova Kranja.

Prispal Matija Logar

Gerorges Feydeau: DO-RE-MI-FEY-DEAU

(tri komedije: Nujn bodoči ženin

Zaspite, če vam rečem

Ne sprehajaj se no vendor čisto naga)

slovenska praizvedba

Uprizeritev del nenadkriljivega »sodobnega« komediografa Georgesja Feydeauja še dandas in kljub skoraj stoletni odmaknjenosti od prvih uprizoritev še vedno pomeni visoko preizkušnjo režijsko scenske ter seveda igralske spremnosti in občutljivosti. Feydeau pomeni preizkus prave profesionalnosti vsakokratnih uprizoritev. V vsakem gledališkem repertoarju je komedija nepogrešljiva. Bolni v ušesu, Damij iz Maksiema, Mačku v žaklu (pred leti uspešnica našega gledališča) se bodo priključile pri nas še neznanec tri »nove« Feydeaujeve komedije. Prepričani smo lahko, da bodo tri komedije, spete v celovečernem uprizoritev, potrdile nesramnost smeha, ki blaži vsakdanost. Nove uprizoritve

njegovih komedij nas bodo ponovno prepričale o izjemni komediografiji velikega Franca, ki je iznašel svojo ideologijo: smeh. Za Feydeaujevo pisanje bi lahko dejali, da gre za zdrav smeh v zdravem telesu. Pomanjkanje sodobnega komediografskega pisanja, tako pri nas kot v tujini, častno rešuje Feydeau ter škozi svoje številne uprizoritve (pred dve desetletji smo ga v naših gledališčih »odkrili«) novim sodobnim komediografskim poizkusom zastavlja težko dosegljivo raven svojih učinkovitih in prodornih komedij. Naležljivost njegovega smeha je resnično komaj umrljiva. Režijo Feydeaujevih komedij vodi Vinko Möderndorfer.

Sponzorji PG v pretekli sezoni

Glavno finančno breme za delo Prešernovega gledališča je pokrivala skupščina občine Kranj, s svojim finančnim deležem pa je del programa podprtlo Ministrstvo za kulturo republike Slovenije. Sponzorji Prešernovega gledališča pa so bili: Merkur Kranj, Kokra Kranj, Ljubljanska banka - Gorenjska banka Kranj, Emona Merkur Ljubljana in Studio Ljubljana.

Mojca Pokrajculja - največkrat odigrana predstava

Foto: M. Fock

Kdo se boji Virginije Woolf - izjemne igralske kreacije

Foto: M. Fock

VPISOVANJE ABONMAJEV

Vpisovanje abonmajev bo potekalo v kadilnici PG vsak dežavnik od 8. do 12. ure ter od 16. do 18. ure. Dosedanji abonenti imajo možnost nakupa abonmajskih kart od 9. do 13. septembra, novi abonenti pa od 16. do 27. septembra. Telefon PG: (064) 222-681 in (064) 222-701.

Ob vpisu abonmaja je PG pripravilo abonentom številne ugodnosti. V abonmajski ponudbi so tri predstave Prešernovega gledališča ter tri predstave gostujučih gledališč.

Ivan Štular, kmet in poslanec republiške skupščine:

Skrb, da bo po denacionalizaciji primanjkovalo hrane, je odveč

"Zadruge naj bi v kranjski Mlekarni doble večinski delež: 40-odstotni delež jim bo dal zakon o zadrugah, nekaj naj bi doble na podlagi denacionalizacije; če pa tudi to ne bo zadoščalo, bodo kupile še nekaj delnic."

Razprava o predlogih zakonov o denacionalizaciji in o zadrugah je poslanec slovenskega parlamenta razdelila na dva tabora: na Demosove, ki jih v glavnem podpirajo, in na opozicijske, ki za zakon o denacionalizaciji poudarjajo, da bo popravljanje starih krivic povzročilo nove. Poslanci so predlagali že veliko dopolnil za izboljšanje zakonov, še več pa jih bodo verjetno na zasedanju 11. septembra, ko bodo obravnavali tudi zakon o lastninskem preoblikovanju podjetij. Ker ni upanja, da bi vsi zbori sprejeli zakone v enakih besedilih, bo potrebovano tudi precej dolgotrajno in mučno medzborovsko usklajevanje in iskanje kompromisov.

Kdaj lahko pričakujemo, da bo slovenski parlament lastninske zakone "spravil pod streho" in prizgal zeleno luč za lastninsko preoblikovanje podjetij, za vračanje krivčno odvzetega premoženja in izplačevanje odškodnin in za organiziranje zadružništva na klasičnih temeljih, smo vprašali Ivana Šularja, kmeta iz Strahinja in poslanca zborna zadružnega dela republike skupščine.

Zadnje zasedanje slovenskega parlamenta je pokazalo, da poslanci opozicijskih strank močno nasprotujejo sprejetju zakonov. Čudi me, zakaj imajo takole pripombe na zakon o zadrugah, ko pa so še pred leti poudarjali, da je zadružništvo pomembna zaščita za kmeta, obrtnika in za druge male proizvajalce. Zdaj, ko zakon, ki temelji na klasičnih načelih, spet imamo, o njem nočejo slišati, se posebej ne o poglavju, ki govori, da naj bi zadružniki dobili 40-odstotni delež v mlekarnah, klavnicih, vinskih kleteh in nekaterih podjetjih?

Na spisku kmetijsko-predelovalnih podjetij, v katerih naj bi uveljavili 40-odstotni delež, je tudi kranjska Mlekarna. Je ta delež dovolj velik?

"Ker je mlekarna nekdaj že bila zadružna in ker ji kmetje dojavljamo okrog 80 odstotkov surovin, je verjetno ta delež še nekoliko premajhen. Država je zadrugam dala le tisto, kar bodo sicer druga podjetja morala po zakonu o lastninskem preoblikovanju podjetij dati v pokojninske, odškodninske in v druge sklade."

Kmetje so preveč odvisni od klavnice in mlekarn, da bi jih pustili propasti

Veliko je očitkov, da bodo mlekarni, klavnice in vinske kleti, potem ko bodo v njih dobili pomemben delež in vpliv zadružniški, propadle ali zabredle v hude težave. Se bojite tega?

"Vsi kmetje, ki oddajajo mleko, denimo, v kranjsko Mlekarno, so od nje življensko odvisni in jim ne bo vseeno, kako se bo mlekarna razvijala in kako bo poslovala. Če bo zadružna, bodo verjetno bolj pravljeni sodelovati pri posodobitvi, vračanju posojil in pri reševanju drugih problemov kot pa v primeru, če ne bo njihova. Ker nekdo mleko mora predelovati in ker so količine odkupljenega mleka omejene z naravnimi in drugimi možnostmi, pa bi bilo nesmiselno, da bi zadruge gradile in razvijale svojo predelavo. Zadruge so nekdaj že imele svoje mlekarnne, treba jim jih je le vrniti ali jim dati vsaj ustrezne deleže, bojazen, da bodo v zadružnih rokah propadle, pa je tudi odveč."

Kot je mogoče sklepati iz skupščinskih in predskupščinskih razprav, se zadružnega deleža in vpliva najbolj bojijo zaposleni v kmetijsko-predelovalnih podjetjih. Zakaj?

"Zaposleni verjetno domnevajo, da jih bomo kmetje izrinili,

Kako bi komentirali očitek, da bo kmečka zveza na podlagi zakonov o denacionalizaciji in o zadrugah prišla na lahek način do premoženja?

"Kmečka zveza ne bo ničesar dobila, doble bodo le zadruge in kmetje. Kmetje bodo dobili možnost upravljanja v kmetijsko-predelovalnih podjetjih in večjo odgovornost, dolgoročno pa tudi večjo socijalno varnost."

Zadružno premoženje je nedeljivo

Nekateri so v razpravah o zaksnem predlogu razvijali teorijo, da bodo kmetje zavestno pripeljali zadruge v propad, nato pa si zadružno premoženje razdelili...

"Čeprav pavšalno določeni delež nekaterim daje preveč in drugim premalo, pa se mi zdi, da se je kmetijsko ministrstvo odločilo za ta delež na podlagi povprečja, ki velja za vsa kmetijsko-predelovalna podjetja. Ocenjujem, da je za gorenjske primere ta delež kar primeren."

Govorila sva le o mlekarni. Kaj pa klavnice?

"Zadruge naj bi na podlagi poslovnega sodelovanja doble v klavnicih podobno kot v mlekarnah 40-odstotni delež. Ocenjujem, da je toliksen delež upravičen, saj so tudi kmetje-zadružniki ustvarjali njihovo premoženje. V nekaterih obdobjih je bilo namreč tako, da so klavnice pri vsakem govedu zaslužile prav toliko kot kmet, ki ga je redil dve leti."

V skupščini je bilo slišati zahteve, da bi deseto poglavje zakona o zadrugah črtali, s tem pa tudi sporni 40-odstotni delež. Kaj če se to zgoditi?

"Upam, da večina poslancev vendarle misli drugače in da bo glasovala tudi za deseto poglavje. Zadruge bi se brez lastnih materialnih temeljev zelo težko zoperstavljale monopolom in podjetništvu, ki mu je glavni cilj dobiček."

Rekli ste, da bo pri sprejemanju lastninskih zakonov potrebna enotnost Demosa. Ali je v Demusu še takšna enotnost, ali bo samo Demosova enotnost dovolj?

"V zboru zdržanega dela smo se Demosovi, opozicijski in neodvisni poslanci doslej že nekajkrat lepo "ujeli" in smo brez večjih težav sprejeli zakone, za katere sem domneval, da bo opozicija nasprotovala. Zdaj, ko gre za lastninske zakone in za premoženje, smo si povsem na različnih bregh in se

"Strah je odveč. Tudi kmetje vemo, kaj je dobro in kaj slablo, kdo dela pravilno in kdo ne. Tudi kmetje bomo za uspešno vodenje potrebovali sposobnega direktorja in sposobno vodilno ekipo."

Bodo s tem, ko bodo zadružniki dobili pomemben (večinski) vpliv v kmetijsko-predelovalnih podjetjih, kaj pridobili porabniki, kupci mleka, mesa...? Bo razlika med odkupno in prodajno ceno manjša?

"Čeprav natančno ne poznam poslovanja mlekarn, pa se mi zdi, da je razlika prevelika in da se bo morala zmanjšati. Zdaj je namreč tako, da kmet dobi za pridelke malo, kupec pa jih na trgu drago plača."

Ali bi bile zadruge še smislene, če bi kmetje dobili večinski delež v mlekarni?

"Za zdaj kaže tako, da bomo še ohranili splošne kmetijske zadruge, verjetno pa bo v prihodnosti prišlo do ustavljanja specializiranih, mlekarskih in drugih zadrug."

spet lahko prestejemo po tem, v katero stranko kdo spada."

Ekonomika bo naredila svoje

Vaše mnenje o zakonu o denacionalizaciji!

"Na ta zakon zelo težko čakam - ne zato, ker bi kaj pričakoval, ampak zaradi tega, da bi popravili krivice ljudem, ki so že tedaj opozarjali, da sta komunizem in socializem družbeni zabloda. Na kranjskem območju so bile ljudem storjene največje krivice v šestdesetih letih, ko so arondirali zemljišča za kmetijsko posestva. Osnutek zakona tovrstnih krivic ni popravljal, predlog zakona pa jih vsaj delno. Tistim, ki ob arondaciji niso dobili nadomestnih zemljišč, daje možnost, da jo dobijo. Kar zadeva vračanje gozdom, ne bo večjih problemov, v glavnem bo treba opraviti le prepise. Pri vračanju kmetijske zemlje bo več težav, ker je nekaj že pozidane ali drugače sprememnjene in bodo težko vsi dobili nazaj parcele, ki so jim bile odvzete. Kmetijskim posestvom bo po denacionalizaciji ostalo bolj malo zemlje: če pa bodo še za to moralna plačevati najemnino skladu kmetijskih zemljišč in gozdom, jih bo verjetno ekonomika kmalu prisilila, da bodo obdelavo in pridelavo. Kmetje pa imamo toliko mehanizacije in objektov, da nam ne bi bilo težko te zemlje obdelati."

Slobodne sindikate najbolj skrbijo, da bo zaradi denacionalizacije v Sloveniji primanjkovalo hrane. Je njihova skrb upravičena?

"Povsem odveč. Kmetje smo dokazali, da znamo pridejovati hrano tudi v hribih, v težavnih obdelovalnih razmerah: le zakaj je potem ne bi znali na ravnem, tam, kjer imajo zdaj njive in travnike kmetijska posestva!" ● C. Zaplotnik

Rejci črno-bele pasme se organizirajo

Kranj, 3. septembra - Rejci črno-bele pasme govedi se bodo jutri, v soboto, ob 10. uri zbrali v veliki dvorane Biotehniške fakultete v Grobljah pri Domžalah na ustanovnem zboru Zveze rejcev črno-bele pasme govedi. V Sloveniji je po nekaterih podatkih okrog 20 tisoč krav črno-bele pasme, njihova povprečna mlečnost v standardni laktaciji 305 dni v letu 1991 pa je znašala 5489 kilogramov mleka. ● C. Zaplotnik

ZDRAVILIŠČE MORAVSKE TOPLICE

GORENJSKI GLAS

KUPON

5 % posebni POPUST

za bralec Gorenjskega glasa
za penzijske, zdravstvene
in kopališke storitve

(velja za eno osebo)

Ovčerejci brez lastne zemlje pasejo vsepovsod

Oškodovancem ostane le pravdanje

Ker ni predpis, kmetom brez zemlje za zdaj ni mogoče preprečiti reje ovac in paše na tuji zemljišči. Edina rešitev so zasebne tožbe. Do spomladi pa naj bi pripravili uredbo, ki jo pravno ne bo mogoče izpodbibljati.

Radovljica, 2. septembra - Ovčerejci iz radovljiske občine, ki nimajo lastnih pašnikov niti dovoljenja za pašo na "tujem" zemljišču, bodo, kot kaže, lahko še nekaj časa mirni. V občini so jih sicer poskušali "spraviti v red" z odlokom, a so ugotovili, da ni (republiškega) predpisa, na podlagi katerega bi lahko izdali posebni občinski odlok ali bi določbe o paši ovac vnesli v drug odlok.

Tropi ovac, ki se predvsem v zgodnji spomladi in v pozni jeseni selijo sem ter tja in tudi na zemljišča, ki niso last rejcev oz. lastnikov ovac, so v radovljiski občini že nekaj časa problem. Inšpekcija se je sicer prizadevala, da bi divjo pašo prepovedala, vendar je bila nemočna, saj predpisa, ki bi ji omogočal ukrepanje, ni pa tudi sicer so se nekateri rejci tako hitro selili s svojimi živalmi, da bi jim težko izročila tudi odločbe. Lastnikom zemljišč, ki ob divji paši utripi škodo, ne preostane nič drugega kot zasebna tožba. A ker se ljudje v glavnem neradi tožijo, se za takšno pot odločijo le redki...

Da bi inšpekcija sploh lahko ukrepala, so v Radovljici poskušali prepovedati "rejo živali, vezano na obdelavo zemlje, osebam, ki ne razpolagajo s kmetijskimi zemljišči" in pašo teh živali na mestnih, gozdnih zemljiščih in na ne registriranih pašnikih. Določbe, ki naj bi to prepovedale, so nameravali vnesti v odlok o reji, registraciji in označevanju psov ter rejji ostalih domačih živali. Ko so osnutek odloka obravnavali delegati občinske skupščine, so se spravili, zakaj odlok govori v glavnem o psih, obrazložitev odloka pa predvsem o ovacih, ki jih ne-kmetje pasejo poleti na ovčih pašnikih Stola in Begunjščice, spomladi in jeseni pa neorganizirano in nelegalno po poljih, gozdovih in parkih. Če se je na to vprašanje še dalo odgovoriti, pa ni bilo mogoče zaobiti pripombe statutarne-pravne komisije, ki v zakonu o zdravstvenem varstvu živali, na katerega se sklicuje odlok, ni našla ustrezne pravne osnove, na podlagi katere bi v radovljiski občini lahko rejecem brez lastnikov kmetijskih zemljišč prepovedali reje ovac. Predlagatelj je upošteval pripombo in iz odloka - predlog je v ponedeljek obravnaval izvršni svet - črtal določbo, ki prepoveduje reje ovac brez lastne zemlje, ni republiškega predpisa, ker gre za posebnost radovljiske in jeseniške občine. Predlagal je, da bi veterinarska in kmetijska inšpekcija skupaj s strokovnimi službami občinske skupščine predstavili problematiko v renci in do naslednje pašne sezone tudi v občini pripravili uredbo, ki jo pravno ne bi bilo mogoče izpodbibljati. ● C. Zaplotnik

MEŠETAR

V Kmetijskem inštitutu Slovenije so izračunali, da je bila avgusta lastna cena mleka na kmetijah (z enajstimi kravami in povprečno mlečnostjo 3800 litrov na kravo) 9,64 dinarjev za liter, stroški prirasta govedi pa pri nespecializirani rejji (0,77 kilograma prirasta na krmi dan, velikost črede 25 goved) 67,15 dinarjev, pri specializirani rejji (0,85 kilograma prirasta na krmi dan, velikost črede 45 goved) pa 55,74 dinarjev za kilogram. Stroški priraste so bili avgusta za približno osem odstotkov višji od julijskih, na zvišanje pa so najbolj vplivale več kot 20-odstotna podražitev mineralnih gnaji, 30 do 35-odstotna podražitev sredstev za varstvo rastlin, 20 do 40-odstotna podražitev traktorskih priključkov in 6 do 11-odstotna podražitev močnih krmil.

Ker gre pri vseh izračunih za nadpovprečne slovenske kmetije, se lahko le vprašamo, kako "poslujejo" povprečne in kako podpovrečne kmetije. Republiški odbor, ki deluje pri ministru za kmetijstvo, je namreč določil, da bodo kmetje za septembra oddano mleko dobili le 7,81 dinarjev za liter, kar predstavlja vsega 81 odstotkov kalkulativne avgustovske cene. Pri mleku je razkorak še precej večji. Mesoizdelki iz Gornje Radgona, ki so z odpuknimi cenami živine v slovenskem vrhu, plačajo za kilogram žive teže mladega pitanega goveda extra kakovostnega razreda 56 dinarjev, v vseh ostalih pa nekaj več kot 40 dinarjev za kilogram.

• • •
Kakšne so cene gozdnih sortimentov iz zasebnih gozdov v Gozdnem gospodarstvu Bled?

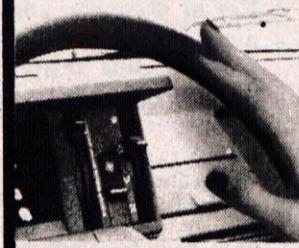
vrsna sortimenta cena (din/m³)

iglavci	
* hlodi A	2.400,00
* hlodi B	2.000,00
* hlodi C	1.750,00
* celulozni les I.	950,00
* celulozni les II.	500,00
* drobni tehnični les I. (debelina 12-15 cm)	1.650,00
* drobni tehnični les II. (debelina 8-12 cm)	950,00
listavci	
* hrast II., III.	1.380,00 - 1.500,00
* jesen II., III.	1.380,00 - 1.500,00
* lipa	

ODMEVI

Zaradi čedalje večjega zanimanja bralcev za sodelovanje v rubriki Odmevi in Prejeli smo, priporočamo, da prispevki niso daljši od dveh tipkanih strani (60 vrstic). Le tako lahko zagotovimo pravčasno objavo čimveč pisem. Uredništvo si pridružuje pravico, da predolge prispevke ustrezno skrajša tako, da ni bistveno okrnjena vsebina sporočila oziroma, da zavrne objavo. Vsi prispevki morajo biti podpisani s polnim imenom in naslovom.

Uredništvo

AVTO ŠOLA
ing. HUMAR

ORGANIZIRA
TEČAJ
CESTNOPROMETNIH PREDPISOV v kranjski gimnaziji
ZAČETEK TEČAJA
BO V PONEDELJEK
9. 9. ob 18. uri

VOZILI
BOSTE NA
SODOBNIH VOZILIH
R 5, GOLF IN NA
MOTORNEM
KOLESU YAMAHA

311-035

Požrešnost pa taka

V Gorenjskem glasu z dne 30. 8. gospod Viktor Žakelj razglašlja o predlaganih lastninskih zakonih, pri tem pa vpleteta še marsikaj, kar naj bi opredeljevalo našo slovensko zavest. Članek g. Žaklja sem pred leti z zanimanjem bral, ker je bil v njih čutiti pridih lastnih razmišljjanj. Ta so bila v svinčenih časih nam bralcem dobrodošla in so delovala kot pozivitev. Sčasoma smo z začudenjem spoznali, da je bil pisec teh člankov obenem tudi pisec govorov tov. Popita v času njegovega predsednikovanja CK KPS. Prepričan sem, da je bilo g. Žaklju veliko uteho in duševno sprostitev, da je smel objavljati svoje misli tudi mimo Popitovih ust.

Osebno sva se z g. Žakljem prvič srečala na televiziji ob predstavitvji strank pred volitvami. Takrat sem s presenečenjem spoznal, da njegovo pojmovanje lastnine ni doživelio tistega razvoja, kot bi ga od njega mogli pričakovati glede na njegova prejšnjia stališča. Iz navedenega članka povzemam, da v tem smislu tudi po letu in pol pri g. Žaklju ni sprememb in da so takratni članki služili le ustvarjanju osebnega imida, v resnicu pa so bili sprenevedanje.

Spremembo pa za mene predstavlja način izražanja. V prvem stavku g. Žakelj omenja "kmečko pamet", ki je kasnejše v članku ni opaziti, razen na koncu prvega odstavka, ko piše o "novem gruntarstvu in mojstrstvu". Najbrž nisem edini, ki je opazil, da meri na SKZ - LS in Liberalno stranko. To je pri mnogih "škrčih" priljubljen način poskuša razvrednotenja navedenih strank. Ne bom v težavah, kadar bomo naredili primerjavo stopnje izobrazbe vodstve posameznih strank in še manj, ko bi naredili primerjavo, koliko od teh ljudi je bilo sposobno plasirati svoje starne proizvode (umske ali fizične) na trgu izven politike ali drugih dejavnosti, ki visejo na proračunu.

Posebno zanimiv je stavek "To je tista predindustrijska pamet, ki je oglaši pri njem, ko se bo vračal in pove, kako tam živijo izseljenici.

Res se je kmalu vrnil. Povedal je, da je tam okoli 30 Slovencev in da bi se vsi radi vrnili v Ljubljano. Naredil je transportno listo: Durjav je pripeljal najprej vso skupino v Zagreb in nato naprej v Ljubljano.

Kasneje je Durjav še večkrat pomagal iskati izseljence po Bosni in je pomagal na najrazličnejše načine.

Nekoč ga je Colnar prosil, naj mu nese 10 fotografij sestranih in izmučenih otrok iz Kozare v Ljubljano in jih odda pri Bežkovih, ker fotografij ni uspel hraniti v Zagrebu. Čez približno deset dni se je vrnil.

"Ste oddali fotografije?"

"Pošteno vam moram povedati. Pred pregledom v Bubnarci sem jih strgal."

Tega mu ni nikoli verjel, saj ni poznal strahu. To mu je sam prevelikokrat dokazal. Kot član Komunistične partije, je prav govor oddal fotografije partiji, da bi služile kasneje kot dokaz nečloveškega ravnanja z otroki.

Pokoli

Za vse transporte Slovencev (razen za enega) v Hrvaško je bilo zbirališče v taborišču v Slavonski Požegi. Od tu jih je uradnik Zavoda za kolonizacijo Ivan Martinčević po nalogu pošiljal v različne kraje Bosne. Bil je dokaj uvideven in pameten ter je po-

V petek, 20. septembra, ob 20. uri
bo v hotelu Creina v Kranju
četrta letosnja

GLASOVA PREJA
Misli na temo
MED MIROM
IN VOJNO
bosta predevala

Pokličite uredništvo Gorenjskega glasa,
tel: 211-860 ali 211-835
in rezervirali vam bomo sedež v
restavraciji.

vložkom svežega kapitala pridobivajo svoj delež v podjetju. 5. Vsa že opravljena lastnjenja se morajo podrediti slovenskim zakonom.

Vse ostalo so le tehnična vprašanja, o katerih je možen dogovor.

Za g. Žaklja in podobne dušebrižnike imamo nekaj vprašanj:

a) Zakaj se opoziciji nenašoma ne mudi več s sprejemanjem lastninske zakonodaje - močno zato, ker po novem zakonu ne vidi več možnosti prilaščanja premoženja družbenih firm. Ampak ga želi preko vzporednih firm, delujočih doma in tujini še naprej po sedanjem zakonodaji pretapljati v osebno premoženje.

b) Zakaj se opozicija ni zavzemala za razdelitev dela premoženja delavcem in ostalim, ki so to premoženje ustvarjali in je podprtih Mencingerjev koncept, čeprav je prav on osebno principu razdelitve najbolj nasprotoval. Očitno je bil zakon pišan po meri dobršega dela predstavnikov opozicije.

c) Zakaj opozicija stalno meša pojme lastnikov in upravljalcev. Nova zakonodaja na novo vzpostavlja celotno strukturo, ki je potrebna, da gospodarstvo deluje. Dobili bomo lastnike, upravljalce in zapoštene. Vi pa želite na vsak način še nadalje zadržati sistem,

3. Javno lastnjenje, da se izognemo malverzacijam.
4. Tuji naj bodo udeleženi pri lastnjenju šele v drugem krogu. To pomeni, da le z

Naj nam naši "učitelji" ne zamerijo, vendar smo v šoli moralni poslušati teorije o tem, kako so v kapitalizmu poiskusali spreti med sabo kmete in delavce, da bi otopili ost napada na oblast. Temu so naši povojni oblastniki dodali še inteligenco in gospodarstvenike, proti katerim so ščivali kmete in delavce in vse te drugega proti drugemu.

V najnovejšem času je stanje spremenjeno le v toliko, da tisti, ki ščiva, ni oblast, ampak bivša oblast ali če hočete današnja opozicija in da se na grozo lete, te metode izkazale kot prezivete.

Imamo več dokazov za to. Navedel bom dva:

Obisk volilcev na shodu Socialistične stranke Slovenije pred volitvami v Kranju (govornik g. Žakelj):

Izjalovljena provokacija pred Republiško skupščino v Ljubljani v sredo, 28. 8. 1991, (organizator Slovenski sindikati).

Ali niso zgoraj opisane metode razvajanja le še ena oblika revanšizma - revanšizma nad lastnim narodom, ki je odrekel pokorščino dolgoletnim oblastni-

kom. Ali niste tudi vi ugotovili, da je slovenskemu narodu revanšizem tuj in da se ne pusti več razdvajati na posamezne socialne plasti družbe po željah politikov?

Retnje, dne 3. 9. 1991

Peter Smuk
Liberalna stranka

navadi ljudi vprašali, kam bi radi šli in jim povedal, med katerimi kraji lahko izbirajo.

Po sporazumu med Nemčijo in NDH je bilo naseljevanje v obmejnih krajih in v Zagrebu prepovedano. Zaradi tega so večino pošiljali v Bosno oziroma v Liko, kjer so bila zapatušena srbska posestva.

Izseljenici so našli nemogoče življenske razmere.

Z nastopom svojega »vladanja« so pričeli ustaši z množičnimi pokoli Srbov v Bosni. Četniški odredi, ki so se formirali v Bosni, so se na drugi strani odlikovali z enakim »junaštvtvom« nasproti hrvaškim prebivalcem. Tako so ponekod prevladovali ustaši, drugod četniki. Posledice teh dirjanj so čutili prebivalci.

Zaradi tega so naši izseljenici povsem izropana stanovanja. Hiše so bile brez oken in vrat. Orodja za obdelovanje zemlje ni bilo. Ljudje so se večinoma skrivali po kleteh in ob prvi priložnosti ušli v Zagreb ter se javljali v Lojetovih pisarnah.

Otroci vojne

Po pokolih, ki so jih uprizarjali ustaši in četniki, je ostalo veliko osamljenih otrok prepustošenih sami sebi. Skrb zanje je prevzel »Urad za Hrvate povratnike«, ki ga je vodil neki Broz iz Zagorja. (Drugade je sprejemal pobegle Hrvate iz zasedenih madžarskih in italijanskih krajov. Colnarju je dajal iz svoje kuhične redno kruh za toliko oseb, kot jih je imel na spisku v prenosilcu. Dal mu je vnaprej bianco menico za nabavo iz vojno-oskrbovalnega tabora. V Zagreb je dobil okoli 300 muslimanskih otrok ter uredil zanje na starem zagrebškem sejmu prenošišče in kuhišino.

Najstarejši otrok je moral biti star okoli 10 let. To so bili otroci vojne. Podivljeni in do skrajnosti nezaupljivi. Skoraj vsi so imeli pri sebi nože.

Ijubljanska banka

LB – GORENSKA BANKA d.d., KRAJN
SEPTEMBRA OBRESTUJE DINARSKA
SREDSTVA OBČANOV NA PODLAGI
MESEČNE REVALORIZACIJSKE
STOPNJE (Rm) 8,8

	Obrestna mera	Mesečna obrestna mera	Preračunano na letni nivo
Žiro računi	45% Rm	3,96%	60,40%
Tekoči računi	pozitivno stanje	45% Rm	3,96%
	dovoljeno negativno stanje	Rm + 20%	10,44%
	nedovoljeno negativno stanje	Rm + 35%	11,52%
Hranilne vloge	50% Rm	4,40%	68,86%

Priporočamo pa vam vezave dinarskih sredstev, kjer so obresti dokaj stimulativne. Kot primer si oglejmo obrestne mere za najpogostejo vezavo, ki jo uporablja (od 10.000 din do 50.000 din):

Vezave

nad 3 mesece	Rm + 4%	9,15%	190,19%
nad 6 mesecev	Rm + 6%	9,32%	195,77%
nad 12 mesecev	Rm + 8%	9,49%	201,35%
nad 24 mesecev	Rm + 10%	9,66%	206,93%
nad 36 mesecev	Rm + 12%	9,82%	212,51%

Kot verjetno veste, naša banka višino obrestnih mer določa tudi na podlagi višine vezanih sredstev, tako da so obrestne mere lahko tudi višje. Vsa vezana sredstva pa je mogoče tudi predhodno razvezati.

Sicer pa se o vseh podrobnostih informirajte v ekspoziturah LB – Gorenjske banke d.d., Kranj po vsej Gorenjski.

Gorenjska banka d. d., Kranj

GOZDNO GOSPODARSTVO BLED
Ljubljanska c. 19
64260 Bled

Gozdno gospodarstvo Bled na podlagi sklepa sveta delovne organizacije z dne 2. 9. 1991 razpisuje delovno mesto

DIREKTORJA DELOVNE ORGANIZACIJE

Poleg splošnih pogojev, določenih z zakoni, morajo kandidati izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

- da imajo visoko strokovno izobrazbo gozdarske smeri,
- da imajo najmanj 5 let delovnih izkušenj pri opravljanju vodstvenih načinov v gozdarstvu,
- da v svojem delovnem in življenjskem okolju uživajo ugled in zaupanje.

Izbrani kandidat bo imenovan za 4 leta.

Kandidati naj pošljajo svoje prijave z dokazili o izpolnjevanju zahtevanih pogojev v 8 dneh od dneva objave na naslov Gozdno gospodarstvo Bled, Ljubljanska c. 19, 64260 Bled z oznako »za razpisno komisijo«.

Kandidati bodo obveščeni o izbiri v 15 dneh od dneva izbi-

re.

Lojze se je z Brozom dobro razumel. Na sejem je hodil večkrat zaradi hrane in tako spoznal tudi tragedijo muslimanskih otrok.

Ko so bili otroci na sejmu dva do tri tedne, so se pričeli oklicani pritoževati. Otroci so lezli čez ograjo in tativne in vloži se vrstili na tekočem traku.

Ko je prišel nekoga dne na sejem, je padel v pravo revolucijo otrok. Zmešnjava je bila nepopisna. Vpitje, tuljenje, povsod so letali otroci z noži v rokah...

Zanje so skrbele na sejmu nune. Ko je neka nuna spravljala enega izmed otrok spat, ga je pokrižala. To je bilo dovolj! Otroci so zagnali vik in krik, da jih hočejo nune krstiti. Začeli so razbijati šipe in barake. Vse krize so zmetali veni.

Ljudje, ki so se takrat po naključju znašli na kraju »revolucije«, so se morali hitro odločiti, kaj storiti. Precej nenavadno bi bilo, če bi klicali na pomoč policijo. Lojze se je spomnil, da deluje v Zagrebu nekakšna muslimanska verska skupnost. Poklicani so nekega njihovega duhovnika, ki mu je uspelo pomiriti razjarene otroke.

Čez nekaj dni so otroke vrnili v Bosno in ni znano, kakšna je bila njihova nadaljnja usoda.

</div

Gorski tekači na svetovni pokal

Franci Teraž iz Mojstrane, pionir slovenskih gorskih tekačev.

Mojstrana - Od 6. do 8. septembra bo v Zermattu pod Matterhornom v švicarskih Alpah 7. svetovni pokal v gorskih tekih. Organizatorji bodo štart teka postavili na nadmorsko višino 1600 metrov, višinska razlika pa bo od 800 do 1200 metrov. Svetovnega pokala se bodo udeležili tudi slovenski gorski tekači, ki bodo letos prvič nastopili kot slovenska reprezentanca s slovensko zastavo. Nastopili bodo v vseh štirih kategorijah. V Zermatt potujejo Anica Živković-Babič, Nataša Nakrst-Kosmač, Marija Trobec, Ivan Urh, Franci Teraž, Vojko Djuričič, Stojan Melinc, Edvin Kosovelj, Jože Roglej, Stane Okoliš, Tone Vencelj in Roman Hojak. Poleg tekmovalcev pa so v reprezentanci še trener Rado Skubic, selektor in vodja sekcijske za gorske teke pri AZS Drago Kosmač, fizioterapeut Miki Jakovljevič ter sekretar AZS Franc Mikc. Generalni pokrovitelj slovenskih gorskih tekačev na svetovnem pokalu v Švicariji je PRIMEX iz Nove Gorice. Slovenski predstavniki si želijo, da bi se uvrstili na čim bolj-

ša mesta, zato so imeli pred kratkim tudi višinske priprave v Bohinju in na pobočjih Vogla.

O svojih pripravah na svetovni pokal pa je povedal začetnik gorskih tekov v Sloveniji Franci Teraž iz Mojstrane, ki je bil udeleženec 1. svetovnega pokala leta 1985 v St. Vigili v Italiji, in je poleg Ivana Urha iz Kamnika edini tekač, ki se je doslej udeležil vseh svetovnih pokalov v gorskih tekih:

"Udeležil sem se višinskih

priprav na Voglu, doma pa sem

Lovorika "Julium 1991"

V Zugliu blizu Vidma v Italiji so v nedeljo, 1. septembra, prizadetni športni delavci izvedli tekmovanje v gorskih štafetah italijanskih provinc, združenih v skupnosti "Alpe-Jadran" za prvo lovoriko "Julium 1991". Nastopilo je 43 gorskih štafet iz Slovenije in Italije, slovenski gorski tekači pa so ponovno dokazali, da jim gorski teki ležijo, saj so v odlični formi.

Rezultati: 1. Kamnik - Slovenija (Lado Urh, Ivan Urh, Franc Novak) 1.09:56, 2. S. S. Olindo Piccinato Brugnera "B" - Italija (Flavio Furlan, Gianni Vello, Ezio Rover) 1.10:43, 3. S. S. Olindo Piccinato Brugnera "C" - Italija (Galdino Pilot, Renato Lavian, Pio Lot) 1.11:35, 6. Mojstrana - Slovenija (Stojan Melinc, Franci Teraž, Vojko Djuričič) 1.12:35, 8. HIT Casino Nova Gorica - Slovenija (Edvin Kosovelj, Tone Egart, Tone Vencelj) 1.14:45...

Lojze Kerštan

dratov, kar je pripomoglo k boljšemu počutju, saj sem moral poleg treningov opravljati tudi redno službo. Slovenski gorski tekači smo v dobrni formi, to pa potrjujejo tudi odlični uspehi na mednarodnih gorskih tekmovanjih v Avstriji in Italiji. Vsi upamo na solidne uvrstite. Ne smemo razočarati."

Besedilo in slika:
Lojze Kerštan

Jutri v Kranjski Gori

Kolesarski juriš na Vršič

Kranjska Gora, 6. septembra - Jutrišnji kolesarski spad pad s 1611 metrom visokim vršičkim prelazom, 12 kilometrov dolgo progo s 24 serpentinami, bo že trinajsti po vrsti, organizirata pa ga Turistično društvo Kranjska Gora in Kolesarski klub Slovan Rog - Franek. Kolesarji bodo moralni s tekmovalnimi in gorskimi kolesi premagati 801 meter višinske razlike, vzponi pa dosegači tudi 18 odstotkov. Vsi, ki bodo prekolesarili do vrha, bodo prejeli kolajne, ki jih je oblikoval akademski slikar Vladimir Makuc, najboljši trije v vsaki kategoriji pa bodo prejeli pokale. Prijave bodo sprejemali še jutri pred hotelom Lek v Kranjski Gori.

Start obež ženskih kategorij (od 19 do 30 let in od 31 let dalje) ter štirih moških kategorij (od 46 do 50 let, od 51 do 55 let, od 56 do 60 let in nad 61 let) bo ob 9. uri pred hotelom Lek, ob 9.15 bodo startali moški od 31 do 40 let in od 41 do 45 let, ob pol desetih pa moški do 30 let. Po dirki bo pred Lekom več šaljivih kolesarskih tekmovanj za bogate nagrade. Najhitrejši bodo za juriš na Vršič potrebovali okrog 40 minut. ● J. Košnjek

Planinci na Rinko

Kranj, 6. septembra - Planinsko društvo Kranj organizira v soboto, 14. septembra, zahteven izlet na Rinko. Izletniki se bodo z osebnimi avtomobili odpeljali izpred hotela Creina v Kranju do tovorne žičnice za Ledine na Jezerskem. Odhod iz Kranja bo ob petih zjutraj. Cilji izleta so Ledine (1700 metrov), Koroska Rinka (2433 metrov) in Kranjska Rinka (2453 metrov). Vzpon bo trajal približno 6 ur. Vodnika izleta Matija in Jože priporočata razen običajne visokogorske opreme še plezalni pas, čelado, 5 metrov vrvi in vponki. Cena izleta je 100 dinarjev, prijave pa sprejemajo do srede v Planinskem društvu Kranj. ● J. K.

Veterani na skakalnici

Kranj, 6. septembra - Smučarska zveza Slovenije in Smučarski klub Triglav iz Kranja organizirata jutri, 7. septembra, ob 16. uri na skakalnicah na Gorenji Savi I. poletno prvenstvo veternov v smučarskih skokih. Tekmovanje bo na 12- in 22-metrski skakalnici. Prijave bodo sprejemali na dan tekmovanja do 14. ure. Organizacijski odbor vabi k udeležbi vse nekdanje tekmovalce, ki naj na prireditve povabijo tudi svoje nekdanje sotekmovalce. ● J. K.

Maraton v Logarsko dolino

Celje, 6. septembra - V bistvu gre za maratonski pohod, saj je 36-, 60- ali 75-kilometrsko razdaljo mogoče prehoditi ali preteči. Start bo jutri, 7. septembra, ob enih zjutraj na Trgu 5. kongresa pri Muzeju revolucije v Celju. Maraton ali pohod bosta dolga 75 kilometrov, bosta pa dve izstopni postaji: pri Savinjskem gaju (36 kilometrov) in v Lučah (60 kilometrov). Vsi udeleženci dobijo priznanja. Prijavnina je 300 dinarjev, družine pa imajo polovični popust na člana. Pohodnina za dijake in mladino je 150 dinarjev. Prireditev je mednarodna, je najdaljša tovrstna v Sloveniji, na njej pa bodo letos prvič sodelovale trojke teritorialne obrambe. Startnično 300 dinarjev je treba nakazati na naslov PD Celje - Maraton 91, žiro račun 50700 - 678 - 45265/01012. ● J. K.

Tekma z gorskimi kolesi

Ljubljana, 6. septembra - Klub gorskih kolesarjev Gams iz Ljubljane in Timing Ljubljana prirejata v nedeljo, 8. septembra, v gozdu nad Bokalcami pri Ljubljani tekmovanje z gorskimi kolesi za Pokal Gamsa in prvenstvo Ljubljane. Proga bo krožna, krog je dolg 2100 metrov, v posameznih kategorijah pa bodo prevozili od 5 do 13 krogov. Tekmovanje se bo zacelo ob 10. uri, ko bodo startali pionirji, pionirke in mlajše mladinke, ob 12. uri pa bo zadnji start in sicer članov v dveh skupin rekreativcev. Prijava bodo sprejemali še pol ure pred startom. Na dirki, ki je bila lajni v Sloveniji najbolje obiskana, pričakajojo tudi kolesarje iz Italije in Avstrije. ● J. K.

Kegljači Triglava praznujejo

Dva turnirja

Kranj, 6. septembra - Kegljački klub Triglav iz Kranja praznuje 40. obletnico delovanja. Prihodnji teden bosta na kranjskem kegljišču organizirana dva kakovostna turnirja: prvi bo v sredo in četrtek, drugi pa v petek in soboto. Osrednja proslavitev jubileja s srečanjem pa bo v soboto, 14. septembra, ob 19. uri v restavraciji Iskre Telekom na Laborah. Na prvem turnirju bodo sodelovali mladi kegljači Triglava in ekipa Save, Ljubelja in Kranjske Gore. Oba dneva se bo začel turnir ob pol petih popoldne. V petek in soboto pa bo še kvalitetnejši turnir moških in ženskih ekip z udeležbo najboljših kegljačev Triglava, reprezentance Slovenije, reprezentance Celovca, državnega prvaka Grmoščice iz Zagreba, Ema iz Celja, SCT iz Ljubljane in Gorice iz Nove Gorice. V petek se bo začel turnir ob 17. uri, v soboto pa že ob pol devetih dopolne. ● J. Košnjek

Konjeniki v Bobovku

Kranj, 6. septembra - Konjenički klub Kranj organizira jutri, 7. septembra, od 8. ure dalje v Bobovku pri Kranju veliko tekmovanje v dresurnem jahanju. Sodelovalo bo nad 50 tekmovalcev, ki bodo tekmovali v nalogah A, L in M. Jutrišnje tekmovanje bo predpriprava na republiško mladinsko prvenstvo, ki bo v Kranju v začetku oktobra. ● J. K.

Nogomet

Primorje gostuje v Naklem

Kranj, 6. septembra - Nogometni Živila Naklo so v zadnjem kolu slovenske nogometne lige s 3 : 2 v Dekanih premagali Jadran Lamo in so s 7 točkami na drugem mestu lestvice. V nedeljo igrajo Naklanci doma s Primorjem iz Ajdovščine, ki je na 17. mestu.

Nadaljevale se bodo območne slovenske nogometne lige. V zahodni skupini bodo v nedeljo gorenjski predstavniki igrali takole: Alpina doma s Solinarjem iz Pirana, Jeseničani gostujejo v Vodicah, Triglav pa gostuje pri Tabor Jadranu. V zadnjem kolu Alpina z 1 : 0 zgubila v Brdih, Triglav je igral s Svobodo s Kirovca 1 : 1, Jeseničani pa so z 2 : 0 zgubili s Slavijo. ● J. K.

Mali nogomet v Selcih

Selca, 6. septembra - Ekipa Mafija iz Selca organizira v soboto, 14. septembra, ob 14. uri 2. nočni turnir v malem nogometu na igrišču Dašnjica v Železnikih. Prijava bo sprejemala do 12. septembra Tomo Vrhunc po telefonu (064) 66-492 po 14. uri, pred tem pa po telefonu 67-121 (interna 341). Prijavnina bo 700 dinarjev. Najboljši bodo prejeli pokale in denarne nagrade. ● J. K.

Kolesarska dirka v Radovljici

V nedeljo, 8. septembra, bo v Radovljici že 7. tradicionalna kolesarska dirka, ki jo prireja Kolesarski klub Bled. Kolesarji bodo nastopili v vseh kategorijah, dirka za veterane pa bo veljala tudi za cestno veteransko prvenstvo. Start in cilj dirke je pred občinsko stavbo v Radovljici, startne številke bodo tekmovalcem delili na dan tekmovanja na startnem prostoru, od 7. do 8. ure ob predložitvi licence in potrdil ter plačilu startnine. Za rekreativce in veterane je startnina 100 din. Proga je krožna in poteka po Gorenjski cesti, obvoznici za Kropo, cesti na Jezerca, Cesti svobode in Linhartovem trgu. ● M. P.

Tekmovanje v športnem plezanju

ZTKO in Tomo Česen organizirata v soboto, 7. septembra, odprt prvenstvo Slovenije v športnem plezanju. Tekmovanje se bo začelo že v dopoldanskih urah. Ob 10. uri bodo na umetni steni na letnem kopališču v Kranju kvalifikacije za vse tekmovalce. Ob 18. uri pa bo finalni del, v katerem se bo pomerilo pet najboljših žensk in deset najboljših moških. ● M. P.

Namizni tenis

Igralci Merkurja se pripravljajo na novo sezono

Kranj, avgusta - V začetku avgusta so s pripravami na novo sezono začeli tudi igralci in igralke Namiznoteniškega kluba Merkur. »S prvim avgustom so se začele priprave, ko so tekmovalci najprej teden dni trenirali v domači dvorani TVD Partizan v Stražišču. Nato so bili štiri dni na Pokljuki, kjer so si nabirali kondicijo, ravno sedaj pa so se zaključile sedemdnevne priprave v Kranjski Gori. Na pripravah je bilo osemnajst igralcev in igralk, trije pa so se udeležili republiških naprav v Kobariju,« je povedal tehnični vodja kluba Stane Tadina.

Članska ekipa se je za letošnjo sezono okreplila z ljubljanskim igralcem Alešem Smrekarjem in naj bi v postavi Jeraša, Mačeka, Kuntner in Smrekar poseglja po gornjem delu prvenstvene lestvice v drugi zvezni ligi, ki pa je zaradi vojnih razmer v Jugoslaviji najbrž ne bo. Po vsej verjetnosti bo organizirana super republiška liga v Sloveniji, v kateri naj bi igrali vsi doseđanji zvezni ligaši. Končna odločitev o tem pa bo znana septembra.

Velika zavora za še večjo popularnost namiznega tenisa, za večjo množičnost in kvaliteto pa so gotovo tudi pogoji za delo kluba. Takole pravi Stane Tadina: »V Kranju ni namiznoteniške dvorane, kjer bi lahko imeli vsakodnevne treninge po več ur. Veliko pričakujemo od novega projekta rekonstrukcije starega kegljišča na sejmšču, kjer naj bi svoj dom dobili tudi namiznoteniški igralci.«

Uspešno delo kluba omogoča sponzor Merkur, ki nudi tako finančno podporo kot veliko razumevanje za razvoj tega športa. V klubu se po najboljših močeh trudijo, da opravijo zaupanje z doseganjem dobrih rezultatov, ki so tako na Slovenskem kot na tujem vredni pohvale. Mi pa klubu tudi v prihodnje želimo veliko uspehov! ● R. Živkovič

Camping Šobec in RAFTINA organizirata vznemirljive spuste po reki Savi

S čolnom po brzicah Save

Rafting klubu so tudi v Sloveniji vedno bolj razširjeni.

Ceprav je rafting med tistimi, ki se z njim resno ukvarjajo, zelo popularen, pa ljudje te vrste športa nasprošno bolj malo poznavajo. Ker pa je ta športna disciplin izredno prijetna tudi za tiste, ki se z njo sicer ne ukvarjajo, jo je camping Šobec vključil v svojo turistično ponudbo. Tako se je moč trikrat tedensko spustiti po Savi od Šobca pri Radovljici do Podnarta, seveda pod nadzorstvom in ob pomoči izkušenih članov radovljiskega splavarsko čolnarskega društva RAFTINA.

V Sloveniji je trenutno že 8 klubov, ki se ukvarjajo s spuščanjem v napihnjenih čolnih po divjih vodah, letos pa so prvič organizirali tudi republiška tekmovanja. Prva tekma je bila že 30. marca na Krki, druga na Savi Dolinki in tretja na Savi pri Radovljici. Takrat so organizirali dve disciplini: prva je bil spust med vrati, rezultati tekme so bili osnova za štartno položje v drugi tekmi, kjer so tekmovalci imeli skupinski start.

V čolnu je ponavadi najmanj šest tekmovalcev, lahko tudi več. Zadnje letošnje republiško tekmovanje bo 21. septembra na Soči; Soča rafting klub je tudi prvi med slovenskimi klubmi. Sicer pa so se Slovenci lani udeležili tudi mednarodnega Grand Prix tekmovanja v Avstriji, kjer so bili Raftina iz Radovljice med 38 posadkami na devetem mestu. V Radovljici se je nekaj navdušencev z raftingom ukvarjalo že od leta 1986, klub pa so ustvarili še lani. Trenutno šteje že 22 članov, letos pa imajo tudi že prvo žensko ekipo.

Da bi vzbudili večje zanimanje ljudi za ta šport, so se tudi vključili v turistično ponudbo campinga Šobec in pravijo, da je zanimanje za enourni spust po Savi zelo veliko, letos seveda predvsem med domačimi gosti. Organizirajo pa tudi spuste po reki Iser v Avstriji, za tiste, ki imajo raje malce razburljivejše trenutke.

Vsako leto pa klub organizira še eno akcijo: to je ekorafing, kjer člani društva, skupaj z bohinjskimi ribiči aprila ali maja, odvisno od vremena, organizirajo očiščevalno akcijo, v kateri očistijo bregove Save od Bohinja pa vse do Posavce. Očiščevalne akcije se je letos udeležilo kar 80 ljudi, želijo pa, da bi postala splošnejša, saj so občutki ob spustu po reki prav gotovo precej drugačni, če bregovi ne kažejo podobe sm

OBČINA ŠKOFJA LOKA

Sekretariat za družbeni-

razvoj

Številka: 362-42/91-3/KOV

Sekretariat za družbeni razvoj na podlagi sklepov Izvršnega sveta SO Škofja Loka z dne 28. 8. 1991 in 41. člena Pravilnika za uporabo sredstev solidarnosti (Uradni vestnik Gorenjske št. 5/89) objavlja

OSNUTEK PREDNSTNEGA VRSTNEGA REDA PROSILCEV-UPRAVIČENCEV DO SOLIDARNOSTNIH IN DRUŽBENO NAJEMNIH STANOVANJ, NAD KATERIM IMA RAZPOLAGALNO PRAVICO OBČINA ŠKOFJA LOKA

Glede na planirana sredstva in razpoložljiva stanovanja bo za dodelitev na razpolago 15 novih stanovanj:

- enosobna 2 stanovanji
- enosobna s kabinetom 8 stanovanj
- dvosobnih 5 stanovanj

Število razpoložljivih stanovanj se bo delno povečalo z zamenjavami oz. izpraznjenimi stanovanji. Velikost in vrsta stanovanj se dodeljujeta v skladu z normativi 4. člena Pravilnika o pogojih in merilih za uporabo sredstev solidarnosti (UVG 5/89).

Lastno udeležbo ob dodelitvi stanovanja plačajo upravičenci v skladu s pravilnikom, pri čemer se upošteva vrednost stanovanja in socialno ekonomski položaj upravičenca.

Na osnutek prednstnega vrstnega reda imajo pravico dati utemeljene pripombe upravičenci, občani, podjetja in ustanove.

Rok za dostavo samo PISNIH pripomb je 15 dni do vključno 20. 9. 1991 od objave v časopisu na naslov Občina Škofja Loka, Izvršni svet SO Šk. Loka v vednost sekretariatu za družbeni razvoj, Poljanska c. 2, Šk. Loka.

Po preteklu tega roka bodo upravičencem izdane odločbe o uvrsttvitvi na končni prednostni red, ki bo lahko tudi spremenjen na podlagi utemeljenih pripomb, ki bodo prispele v zgoraj določenem roku na osnutek prednstnega vrstnega reda.

ŠKOFJA LOKA

Štev. točk	Zap. št.	Priimek in ime št.	Naslov	Z a p o s l i t e v	Delovna doba	
				prosilec(ka)	zakonec	Sku- V ob- pna čini
6 ČLANOV:						
353 1	Bojić Nikola	Stara Loka 69, Škofja Loka	Termo	nezaposlena	20	19
5 ČLANOV:						
435 1	Bohinc Milan	Frankovo nas. 69, Škofja Loka	LTH	Spekter Kranj	15	15
366 2	Bajrić Tahira	Frankovo nas. 164, Šk. Loka	VVO Šk. Loka	LIO GRADIS	13	13
350 3	Jurić Ivo	Podlubnik 154, Škofja Loka	LTH	LTH	15	15
346 4	Pranić Ivanka	Podlubnik 162, Škofja Loka	Iskra Reteče	Iskra Reteče	8	8
4 ČLANI:						
559 1	Kaltak Kasud	Partizanska c. 8, Škofja Loka	Bandag	Gor. predilnica	7	7
534 2	Martić Petar	Frankovo nas. 69, Škofja Loka	Jelovica	Goljat Andrej	12	12
526 3	Stojanov Barbara	Cankarjev trg 6, Škofja Loka	Gor. predilnica	Gor. predilnica	13	13
523 4	Jović Sretko	Groharjevo nas. 4, Škofja Loka	Gozd. gosp. Šk.L.	LTH	19	19
517 5	Vlašič Bojan	Frankovo nas. 64, Škofja Loka	ABC Loka	ABC Loka	6	6
514 6	Dogar Anton	Novi svet 7, Škofja Loka	Alpetour	Sodišče	7	7
506 7	Tomić Petar	Groharjevo nas. 5, Škofja L.	LTH OL	Gor. predilnica	18	18
500 8	Bogatij Nevenka	Podlubnik 153, Škofja Loka	Iskra Železniki	LTH	10	10
496 9	Marinšek Igor	Mestni trg 2, Škofja Loka	Gorenjski tisk	Bandag	4	4
487 10	Koprivec Andreja	Sveti Duh 99, Škofja Loka	Jožica Mali	DP Obrtnik	8	6
481 11	Malovič Hasan	Novi svet 13, Škofja Loka	SGP Tehnik	LTH OL	18	8
474 12	Jelovčan Tomaž	Javorje 32, Poljane	Gor. predilnica	Gor. predilnica	7	7
449 13	Mullner Mateja	Groharjevo nas. 12, Škofja Loka	Iskra Reteče	Iskra Reteče	2	2
445 14	Zoletić Sadika	Frankovo nas. 43, Škofja Loka	Invalid. upok.	nezaposlen	15	15
433 15	Mezek Igor	Godešič 100, Škofja Loka	LTH	Nama	14	14
431 16	Poje Anita	Podlubnik 159, Škofja Loka	Kroj Šk. Loka	Alpetour	13	13
423 17	Šivic Franci	Frankovo nas. 168, Šk. Loka	Mornar Šk. Loka	Sodišče Šk. Loka	9	9
419 18	Vrščaj Stanko	Stara Loka 19, Škofja Loka	Galvanika Šk. L.	Šešir	8	7
417 19	Vasiljević Zoran	Frankovo nas. 183, Šk. Loka	LTH OL	LTH	11	6
416 20	Pandeva Snežana	Kidričeva c. 62, Škofja Loka	Alpetour	Sava Kranj	8	8
409 21	Birtić Matija	Trata 31, Škofja Loka	Jelovica	Kroj Šk. Loka	12	12
408 22	Bajrić Fadil	Bukovica 25, Selca	LTH OL	LTH	8	4
406 23	Demšar Vincencij	Frankovo nas. 46, Škofja Loka	SGP Tehnik	LTH	18	18
404 24	Porčič Enisa	Novi svet 13, Škofja Loka	LTH	nezaposlen	7	7
404 25	Jugović Ruža	Spodnji trg 29, Škofja Loka	Kmet. zadruga	Gozd. gosp.	12	12
390 26	Mehani Seida	Podlubnik 162, Škofja Loka	Iskra Reteče	Iskra Reteče	10	10
390 27	Bajrić Nevenka	Frankovo nas. 45, Škofja Loka	ABC Loka	Nama Šk. Loka	10	10
389 28	Tomić Stojan	Podlubnik 157, Škofja Loka	Donit Medvode	Sava Kranj	8	2
387 29	Erež Dragu	Frankovo nas. 69, Škofja Loka	Gor. predilnica	Gor. predilnica	11	6
385 30	Bašić Suvada	Blăževa ul. 10, Škofja Loka	LTH	Mesoizdelki	15	15
384 31	Janjetović Vukašin	Frankovo nas. 45, Škofja Loka	Limos Šk. Loka	Osn. šola Trata	12	12
377 32	Kostečec Nada	Frankovo nas. 42, Škofja Loka	Odeja	Gor. predilnica	11	11
375 33	VIDović Ivo	Partizanska c. 11, Škofja Loka	invalid. upok.	Šešir	4	4
373 34	Slabe Mojca	Frankovo nas. 43, Škofja Loka	Donit	nezaposlen	9	4
365 35	Huškarči Drviš	Frankovo nas. 45, Škofja Loka	LTH	Tekstilindus	15	15
365 36	Pajić Luka	Praprotno 11, Selca	LTH	LTH	4	4
364 37	Košir Simona	Podlubnik 161, Škofja Loka	Iskra Železniki	Alpetour	12	12
361 38	Ivko Ljubo	Frankovo nas. 174, Šk. Loka	Nama Šk. Loka	Kroj Šk. Loka	13	13
358 39	Sefić Emsa	Frankovo nas. 166, Šk. Loka	Kroj Šk. Loka	LIO Gradiš	14	14
347 40	Kos Marina	Frankovo nas. 46, Škofja Loka	Alpetour	SGP Tehnik	16	16
345 41	Brčina Stjepan	Frankovo nas. 46, Škofja Loka	LTH	Peks Šk. Loka	17	15
345 42	Mikanović Nada	Partizanska c. 42, Škofja Loka	Gor. predilnica	LTH	10	10
343 43	Omić Senada	Frankovo nas. 163, Šk. Loka	ABC Loka	LTH	9	9
335 44	Stojanović Rumenka	Frankovo nas. 41, Škofja Loka	Gor. predilnica	Toplarna Lj.	15	15
334 45	Keča Stojan	Spodnji trg 4, Škofja Loka	ABC Loka	Varnost Kr.	7	7
308 46	Kaltak Vehid	Partizanska c. 8, Škofja L.	Bandag	Iskra Železniki	9	9
305 47	Milić Dušanka	Frankovo nas. 69, Škofja Loka	LTH	Iskra Železniki	13	10
305 48	Soldat Savka	Frankovo nas. 44, Škofja Loka	Gor. Predil.	Limos Šk. Loka	8	7
293 49	Krt Marica	Frankovo nas. 43, Škofja Loka	ABC Loka	Sava Kranj	9	9
290 50	Jović Duško	Potočnikova 9, Škofja Loka	PTT Kranj	Iskra Reteče	12	5
288 51	Jović Mirko	Frankovo nas. 44, Škofja Loka	Varnost Kranj	LTH	10	9
287 52	Točaković Dragan	Frankovo nas. 155, Šk. Loka	Jelovica	Iskra Železniki	11	11
282 53	Jugović Zorka	Groharjevo nas. 11, Šk. Loka	Kmetij. zadr.	Gozd. gosp.	11	11
277 54	Čekić Nazmija	Partizanska c. 40, Škofja Loka	LTH	OS C. Golar	11	1
272 55	Okic Vahida	Poljane 52, Poljane	Termo	Šešir	6	6
267 56	Marijan Milan	Partizanska c. 44, Škofja Loka	LTH 01	Nama Šk. Loka	11	11
266 57	Smajić Zuhdija	Partizanska c. 43, Škof. Loka	Zavod dr. razvoj	ABC Loka	2	2
264 58	Štalec Janez	Partizanska c. 45, Škofja Loka	Termo Šk. Loka	Iskra-Reteče	12	12
254 59	Darda Radovan	Frankovo nas. 44, Škofja Loka	Alpetour	Jelovica	6	6
249 60	Peurević Jozo	Frankovo nas. 44, Škofja Loka				
242 61	Martić Mara	Groharjevo nas. 6, Šk. Loka				
3 ČLANI:						
579 1	Košir Almira	Frankovo nas. 91, Šk. Loka	Alpetour		7	7
577 2	Kosmač Nevenka	Gorenja vas 111, Gorenja vas	LTH			
562 3	Mezež Brane	Puštal 93, Škofja Loka	Alpetour	Gor. predilnica	7	6
541 4	Marič Štefka	Novi svet 10, Škofja Loka	LTH	Alpetour	3	3
538 5	Dolenc Olga	Novi svet 14, Škofja Loka	LTH	nezaposlen	11	11
516 6	Stojković Jadranka	Frankovo nas. 71, Virmaše 16	Jelovica	nezaposlen	8	8
515 7	Guzelj Romana	Novi svet 14, Škofja Loka	Sava Kranj	LTH OL	5	0
515 8	Strndnad Stanka	Mestni trg 39, Škofja Loka	Mercator Kr.	nezaposlen	6	0

Štev. točk	Zap. št.	Priimek in ime št.	Naslov	Z a p o s l i t e v	Delovna doba
				prosilec(ka)	zakonec

<tbl_r cells="

Petek, 6. septembra 1991

Zavarovalnica Triglav d.d. Ljubljana

Območna enota Kranj svetuje

Zavarovani v šolo in v šoli

Na nesreče in nezgode neradi mislimo, še posebej pa nas prizadenejo, kadar se zgodijo otrokom. V takšnih primerih je moč posledice vsaj delno gmotno omiliti z nezgodnim zavarovanjem. Tudi letos je Zavarovalnica Triglav poskrbela, da se tudi v tem šolskem letu učenci lahko nezgodno zavarujejo pod ugodnimi pogoji. To zavarovanje pa je letos moč skleniti tudi v vrtcih.

Zavarovanje otrok v vrtcih, dijaki je v Zavarovalnici Triglav najcenejša oblika nezgodnega zavarovanja. Ob nezgodah pa v celoti ustrezava zavarovalni zaščiti tem zavarovancem. Premije so nizke, jamstvo široko in izplačila so hitra. Najpomembnejše pa je, da Zavarovalnica Triglav nudi gmotno pomoč takrat, ko jo v nesreči, ki nas je prizadela, najbolj potrebujemo.

V gorenjskih šolah pa tudi v vrtcih to zavarovanje že dobro poznajo. Lahko bi rekli, da ni šole, ki takšnega zavarovanja ob začetku šolskega leta ne bi sklenila. Sicer pa, kot pravijo v Zavarovalnici, je namen tega zavarovanja dvojen. Po eni strani naj ob nesreči ublaži posledice, hkrati pa je pomembno spoznavanje pomena nezgodnega zavarovanja že pri mladih. Z majhno premijo, ki jo je treba plačati v začetku šolskega leta, so malčki v vrtcih, učenci, dijaki zavarovani celo šolsko leto in tudi med počitnicami, ne glede na to, kje se jim pripeti nezgoda; doma ali v šoli oziroma v vrtcu.

Vršilec dolžnosti vodje oddelka osebnih zavarovanj v Območni enoti Kranj Janez Bukovec, ugotavlja, da izplačila odškodnin iz tega zavarovanja vsako leto presegajo vplačila oziroma premije, vendar vzgojni pomen tega zavarovanja ta "riziko" odteha. "Letos pri tovrstnem zavarovanju, kar zadeva pogoje pri jamstvu in izplačilih... ni posebnih sprememb. Spremenili smo

le višino zavarovalnih vsot in s tem tudi premije. Pa za 10 odstotkov smo na primer pri dnevnih odškodninah pocenili lanski cenik. Lani je bila namreč ob premiji 200 dinarjev znašala dnevna odškodnina 200 dinarjev, letos pa je ob premiji 200 dinarjev dnevna odškodnina 220 dinarjev."

Starši se bodo zdaj, ko so v šolah in vrtcih že dobili vsa pojasnila in razlage za sklenitev zavarovanj, lahko odločali med štirimi zavarovalnimi vsotami in premijami. Res je, da je na začetku šolskega leta (zdaj, ko je čas ozimnice, pa splet) pristisk na družinske blagajne največji, vendar navsezadnjne letne premije niso tako visoke, če upoštevamo, da je potem dnevna odškodnina celo večja, kot znaša celoletna zavarovalna

premija. To dnevno odškodnino pa, učenec oziroma otrok v vrtcu dobi za vsak izgubljeni dan zaradi nezgode.

O sklenitvi tega zavarovanja pa se je treba odločiti hitro, posebej pri tistih šolarjih, ki so letos prvič sedli v šolske klopi in jim je čas začel meriti šolski zvonec. In morda ob razmišljaju in odločjanju ZA takšno nezgodno zavarovanje lahko "pomača" tudi mnenje, za katero smo mimogrede povprašali učiteljico 2b razreda osnovne šole Simona Jenka - Enota Center v Kranju gospo Vero Žagar: "Nezgoda resnično nikdar ne počiva... Tovrstno zavarovanje pa ne le da nesrečo ublaži, marveč med mladimi spodbuja razmišljjanja, kako se je pred nesrečami treba tudi na ta način obvarovati oziroma jih omiliti..."

Zato razmislite! Tudi to šolsko in nezgodno zavarovanje v vrtcih sodi v prizadevanje Zavarovalnice Triglav: Ker življenje potrebuje varnost...!

VAŠ DENAR BO VREDEN VEČ?!

Radiatorji JUGOTERM tip 22:

L (mm)	H - 650	H - 900
400 =	1.006,10	1.392,70
600 =	1.508,60	2.088,10
800 =	2.011,20	2.784,50
1000 =	2.513,70	3.479,90
1200 =	3.016,30	4.176,20

Ojni gorilci THYSSEN

TU 3 (V) a = 17.900 (21.900)

KOV. CISTERNE 1000 - 3000 L

od 5.300 do 9.100 brez P. D.

TER OSTALI INŠTALACIJSKI MATERIAL!

☆ 5 % POPUST ZA TAKOJŠNJA PLAČILA! OMEJENE KOLIČINE - POHITITE!

**ELTRON d. o. o:
ŽABNICA 68, tel. (064) 44-539**

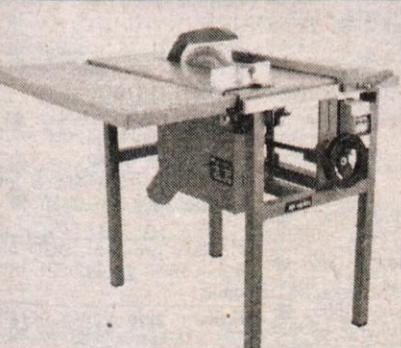
64228 Železniki, Slovenija, Jugoslavija
telefon (064) 67-121, telex 34557 yu alpes
telefax (064) 66-153

PROIZVODNI PROGRAM

- horizontalne razrezovalke
- stroj za izdelavo moznikov
- hidravlične dvizne mize
- krožne žage
- večnamenski vrtalni rezkalni stroj
- stroj za izdelavo okroglih palic
- dvojna pirezovalka
- razni transporterji
- zatezne ročice

alpes
strojegradnja

Krožna žaga alpes - KŽA

**V SODELOVANJU S FIRMO
HOLZ HER VAM PO**

KONKURENČNIH CENAH NUDIMO

- ročno električno orodje
- vertikalne razrezovalke
- robne furnirke

MALI OGLASI

217-960

APARATI STROJI

Ugodno prodam novo etažno PEČ Emo central, moči 24 KW in TERMOAKUMULACIJSKO PEČ, 3 KW. Starovaška 16. Žiri 13696

Prodam industrijsko GUMBNIČARKO Singer. ☎ 40-342 13743

Prodam ŽAGO za razrez kovin, znamke Klanger. ☎ 40-342 13746

Prodam manjšo STRUŽNICO nemške izdelave. ☎ 40-342 13748

Prodam TROSILEC hlevskega gnoja TG 35. ☎ 695-138 13799

Prodam TRAK za gnoj in PEČ za centralno. ☎ 42-712 13805

Zamrzovalno SKRINJO Danfoss kompresor - 300 litrov, prodam. Cena 7.000,00 din. Aleš, C. 1. maja 33, Kranj. ☎ 328-510 13809

Prodam star šivalni STROJ Pfaff 31. ☎ 242-556 13834

Prodam jahalne HLAČE in ŠIVALNI STROJ. ☎ 218-729 13839

Prodam barvni TV, Gorenje Amenist. ☎ 42-382 13850

Prodam glasbene komponente. ☎ 57-977 13852

Prodam barvni TV Grunding. ☎ 57-977 13853

Prodam hladilno SKRINJO, 380 litrov, malo rabljeno. Cena 300 DEM. Informacije na ☎ 82-801 OVERLOCK Pfaff, nov, z garancijo, prodam. ☎ 215-650 13869

Prodam SILOKOMB AJN za koruzo. ☎ 802-224 13877

Poceni prodam rabljeno PEČ TVT, 30 KW, kombinirano olje - drva. ☎ 217-174 13894

Ugodno prodam barvni TV, 51 cm, star 3 leta. ☎ 216-625 13918

Prodam PC/XT 640 KB, 20 MB, Lazar, Rožna dolina 19, Lesce 13937

Prodam CAMCORDER Blaupunkt, video 8. ☎ 631-013 13973

Prodam PISALNI STROJ Unis TBM Deluxe. ☎ 43-127 13979

Prodam nov SESALEC za prah 1.000 W Iskra. ☎ 84-354 13985

Prodam novo, 380-litrsko zamrzvalno SKRINJO. ☎ 83-093 13988

Prodam SYNTHESIZER Yamaha DSR 2.000. ☎ 46-137 13989

Prodam AVTOMAT za brušenje trčnih žag. Pintar. ☎ 65-038

Prodam PC AT RAČUNALNIK še v garanciji. ☎ 632-045 13996

V najem dajem STROJE za izdelavo moznikov. ☎ 46-234 13997

Ugodno prodam POMIVALNI STROJ Zanussi. ☎ 217-107 14014

Prodam 50-litrski, viseči BOJLER. ☎ 42-575 14018

Prodam nov APARAT za kavo Barcaffa. ☎ 620-655 14019

Prodam 4-nitni OVERLOCK Singer. ☎ 58-367 14025

Poceni prodam 2 CB RADIO POSTAJI. ☎ 66-848 14027

Prodam PRALNI STROJ Gorenje za 4.000,00 din. ☎ 633-461 14038

STROJ za izdelavo opaža in JEEP deisel, prodam. ☎ 50-006 14049

Ugodno prodam etažno PEČ, 12.000 kalorij. ☎ 83-047 14050

Prodam barvni TV Gorenje, nov ekran, cena po dogovoru. ☎ 51-870 14067

Prodam PRALNI STROJ Gorenje in črno-beli TV. Pelko, Kokrški log 15, Kranj 14081

Prodam 80-litrski ležeči BOJLER Gorenje. Gradnikova 119, Radovljica, Vukotič 14097

Prodam AGREGAT, 2 KW in ČRPALKO Tomos. ☎ 329-145 14098

Ugodno prodam novo PEČ za centralno ogrevanje Standard 35 TVT z bojlerjem (kombinirano). ☎ 45-088 14111

Prodam 2 zamrzovalni SKRINJI, PEČ na drva, dele za ATX, PRALNI STROJ in ČISTILEC Fisledem. ☎ 213-441, zvečer 14129

ELEKTROMOTOR 7.5 KW, 2.800 obratov, ugodno prodam. ☎ 061/841-284 14136

Prodam MOTOKULTIVATOR Honda 620, nov s priključki. ☎ 51-038

Prodam PRALNI STROJ. ☎ 323-021 14142

Prodam rabljen betonski MEŠALEC Kavar, Krize, ☎ 57-638 14145

Prodam barvni TV »Montreal«, ekran Toshiba. ☎ 631-784

Prodam barvni TV »Montreal«, ekran Toshiba. ☎ 631-784

Prodam žensko in otroško KOLO ter POSTELJICO. ☎ 211-038

Prodam dirkalno KOLO Junior, na 5 prestav. ☎ 68-643 14000

Prodam žensko GORSKO KOLO, skoraj novo. ☎ 326-712 14001

Prodam MOPED Tomos Silver Bullet. ☎ 40-342, zvečer 14028

Prodam MOTOR 200 D z dokumenti. ☎ 48-067 14032

Prodam 3.000 kosov nove strešne OPEKE. ☎ 65-883 13803

SALONITKO, 60 x 40 cm, rabljeno, poceni prodam. ☎ 328-270 13815

Prodam GRADBENI MATERIAL

Prodam 3.000 kosov nove strešne OPEKE. ☎ 65-883 13803

Prodam 100 kosov nove strešne OPEKE. ☎ 65-883 13803

Prodam 100 kosov nove strešne OPEKE. ☎ 65-883 13803

Prodam 100 kosov nove strešne OPEKE. ☎ 65-883 13803

Prodam 100 kosov nove strešne OPEKE. ☎ 65-883 13803

Prodam 100 kosov nove strešne OPEKE. ☎ 65-883 13803

Prodam 100 kosov nove strešne OPEKE. ☎ 65-883 13803

Prodam 100 kosov nove strešne OPEKE. ☎ 65-883 13803

RESTAVRACIJA

**PRAVI
NASLOV
ZA LJUBITELJE
ITALIJANSKE
KUHINJE**

z novo dopoldansko po-
nudbo malic (od 10. -
12. ure) ter dnevno sve-
žimi morskimi speciali-
tetami

Kranj, J. Platiše 17, tel.:
324-116

Odpoto: od 10. - 24. ure, so-
bota od 12. - 24. ure, nede-
lja zaprto

VIDEOKASETE, cirka 300 kosov, s
filmom, prodam. 312-277, od 6.
do 14. ure 13904

Prodam PRIKLJUČEK za izdelavo
ladijskega poda do širine 15 cm.
68-047 13916

Prodam otroško POSTELJICO z jo-
gjem in STAJICO. 46-489

CISTERNO za kulinarno olje, pro-
dam, 1500 litrov. 241-006, zve-
čer 13925

Prodam novo MIZO za namizni te-
nis. 217-044 13933

Prodam VŽIGALNIKE, primerne za
reklamne napise. Minimalna koli-
čina je 100 kosov. 063-783-232

Prodam več novih strojenih tele-
fijih KOŽ. 79-063 13961

Ročno pleten PULOVERJE vseh
vrst. 218-082 13965

Belo litoželezno KAD poceni pro-
dam. 49-436 13980

Prodam SMETNJAKE iz pocinkane
pločevine. 324-457 14009

Prodam usnjeno NAPO, 21 kvad.
m. 57-770 14010

Prodam sveži CVETNI PRAH. 79-823
po 20. ur. 14017

Prodam ali oddam GARAŽO na
Planini v Kranju. 213-259 14026

TRIMLET - "ripostol" Elan prodam.
214-682 14029

Prodam otroški športni VOZIČEK.
214-682 14030

Prodam svilene NAŠITKE - Bart
Simpson. 214-682 14031

Prodam VIBRATOR za beton. 48-067
14033

Prodam ZAPRAVLJIVČEK, Glinje
8, Cerkle 14034

Prodam KAD, 600 litrov, za nama-
kanje "gare". 633-261 14039

Prodam diatonično HARMONIKO
po izbiri. 622-418 14044

Prodam opremjeni POSTELJICI in
STAJICO. 324-574 14045

Stiri GUME Hilife, 155/13, prodam.
79-484 14053

Prodam 1-nadstropni planinski
POGRAD. 78-823 14055

Prodam gradbeno DVIGALO, Šut-
na 79, Žabnica 14060

Ugodno prodam kamp PRIKOLI-
CO Adria. 326-530 14064

Prodam BRUNARICO, 3 x 4 v Se-
benjah, nova hiša poleg skakalnic.
58-152 od 17. do 19. ure 13788

Nov ŠTIDLNIK na trda goriva
(beli - desni) prodam. 324-886

Prodam rabljeno SALONITKO. 311-452
14076

Ugodno prodam SVILO, ročno sli-
kano. 18-823 14104

Prodam 50-litersko STISKALNICO
za sadje. 324-418 14121

Prodam električno KITARO Eko in
ojačevalce Cibes. 46-030 14137

PRIDELKI

Prodam jedilni in krmilni KROM-
PIR. 70-164 13857

STARŠI BODOČIH PRVOŠOLČKOV

Vse osnovne šole občine Kranj - centralne in delovne
enote objavljajo

**Vpis otrok v 1. razred osnovne šole za šolsko leto
1992/93. Vpis otrok bo v vseh šolah v soboto, 14. sep-
tember 1991, od 8. do 12. ure.**

Vpisovali bomo otroke, rojene leta 1985 ter januarja in fe-
bruarja 1986. K vpisu pripeljite otroka, prinesite njegov
rojstni list in enoto matično številko.

Prodam drobni KROMPIR in jedilni
krompir za ozimnico. 802-726, Žirovnica 57 13859Prodam KROMPIR Igor po 5 din in
krmilni krompir po 2 din. Sp. Brnik
61, Cerkle 13885Prodam RDEČO PESO, cena 15
din za kg in drobni KROMPIR, ce-
na 2 din za kg. 43-483, Luže 6,
Šenčur 13901Prodam drobni KROMPIR 42-954
13938Prodam ali menjam semenski
KROMPIR. 45-532 14012Prodam jedilni KROMPIR Igor, pri-
meren za ozimnico. 44-509

POSESTI

Prodam zazidljivo, komunalno ure-
jeno PARCELO v Kranju - Čirče,
700 kvad. metrov. Šifra: 50.000
DEM 13774

Prodam adaptirano stanovanjsko
HIŠO v Javorjah pod Starim vr-
hom. Informacije na 311-362,
od 15. do 17. ure 13919

Kupim PARCELO na Bledu. Poga-
čar, Alpska 7, Bled 13986

Oddam SOBO, Juhant, Gospo-
svetska 19, Kranj 13771

Prodam HIŠO v Rogaški Slatini za
70.000 DEM. 216-096 14008

Prodam nedokončano HIŠO z veli-
kim vrtom. 74-251 14016

PRIREDITVE

Glasbo za ohceti nudi duo. 421-828
13946

OKTOBERFEST za 500 din in 30
DEM. 50-882 14052

Prodam VŽIGALNIKE, primerne za
reklamne napise. Minimalna koli-
čina je 100 kosov. 063-783-232

Prodam 2 zimske GUMI z obroči 14
col, več obročev z gumami ali brez
14 col, 2 HLADILNIKA za Škodo 110 R
Cupe, nove PLATINE v nove
AMORTIZERJE za Škodo ter več
SAMONAPAJALNIKOV za kokoši.
Bidovec, Srednja vas 7, Golnik ...

Ugodno prodam 2 kub. m. jeso-
vinov PLOHOV, 2.5 in 5 cm ter tračno
ŽAGO za razrez hladovine, z listi.
Kristan, Hlebče 30, Lesce 13736

Ugodno prodam HLADILNIK z
zmrzvalnikom, ŠTIDLNIK in sta-
ro SPALNICO. Tenetišče 19, Golnik

Prodam KOZE, bele pasme, ELEK-
TROMOTOR, 5.5 kW, 2.800 obratov na
minuto, ŠIVALNI STORJ Bagat elektronik. 310-636

Prodam HLADILNIK z zamrzvalni-
kom 200 + 50 litrov in dve PO-
STELJICI z jogijem. Kokalj, Men-
tingerjeva 5 13934

Prodam TERMOAKUMULACIJSKO
PEČ 3 kW, 200-litersko ZMR-
ZOVALNO SKRINJO, PRALNI
STROJ in razne STARINE. 620-930
13935

Prodam barvni TV Gorence in
AKVARIJ z ribami in opremo. 84-351
14044

Ugodno prodam RISALNO DE-
SKO A-0 in dobro ohranjeno ter-
moakumulacijsko PEČ, 3.5 KW. 41-524,
petek in sobota 14091

Zelo ugodno prodam 10 let star,
dobro ohranjeno KAVČ, raztegljiv v
posteljo in dva fotelja. 73-792

Garažna VRATA, 200 x 230 cm, še
nevgrajena, 2 kosa ter vhodna, 160
x 230, prodam 310-103 13893

Ugodno prodam BALKONSKA VRATA
z OKNOM, 200 x 220 cm in 2 OKNA,
180 x 120 cm. Vsa so kompletna s
štokom, roleto in zasteklitvijo, pri-
merna tudi za novo gradnjo ter
elemente za postavite lesene lo-
pe. Sp. Brnik 81, 42-053 13788

Nov ŠTIDLNIK na trda goriva
(beli - desni) prodam. 324-886

Prodam rabljeno SALONITKO. 311-452
14076

Ugodno prodam SVILO, ročno sli-
kano. 18-823 14104

Prodam 50-litersko STISKALNICO
za sadje. 324-418 14121

Prodam električno KITARO Eko in
ojačevalce Cibes. 46-030 14137

STAN. OPREMA

Prodam 2 BALKONSKA VRATA, z
OKNOM, 200 x 220 cm in 2 OKNA,
180 x 120 cm. Vsa so kompletna s
štokom, roleto in zasteklitvijo, pri-
merna tudi za novo gradnjo ter
elemente za postavite lesene lo-
pe. Sp. Brnik 81, 42-053 13788

Zelo ugodno prodam 10 let star,
dobro ohranjeno KAVČ, raztegljiv v
posteljo in dva fotelja. 73-792

Garažna VRATA, 200 x 230 cm, še
nevgrajena, 2 kosa ter vhodna, 160
x 230, prodam 310-103 13893

Ugodno prodam BALKONSKA VRATA
z dvema oknoma in roletami. 80 x 205
in 2 po 120 x 140, dvojni zasteklitev v
macesnovi VRATA z nadsvetlobo, 80 x 205.
216-206 13910

Prodam KAVČ, raztegljiv v dvojni
ležišči in FOTELJ, raztegljiv v
enojni ležišči. Cena 4.600,00 din.
802-241 13940

Prodam jedilni in krmilni KROM-
PIR. 70-164 13857

Nunjo zaradi selitve prodam
SPALNICO za 13.500,00, 2 JOGIJA
za 3.400,00 din, dvodelno OMARO
z nastavki za 3.800,00 din in TER-
MOAKUMULACIJSKO PEČ, 4 W,
za 4.500,00 din. 75-651 13947

Ugodno prodam dva KAVČA. 79-063
13960

Poceni prodam rabljena VRATNA
KRILA. 70-710 13975

Prodam nova OKNA z roleto, 120 x
90 cm. 48-526 13977

Prodam nova dvokrilna garažna
VRATA. 324-666 13981

Prodam 2-krilno OKNO, 123 x 130
cm. 74-027 14057

Prodam nova balkonska VRATA,
100 x 220 cm. 41-925 14058

Prodam kovinska 2-krilna VRATA 4
x 3.3 m. 325-143 14125

Poceni prodam ZAKONSKO
SPALNICO. 48-088 14134

STANOVANJA

Prodam 2-sobno STANOVANJE v
Kranju. 46-030 13738

Družbeno STANOVANJE, 2 sobi
+ 2 kabineta, na Planini 3, zame-
njam za 2-sobno stanovanje. Ši-
fra: KRAJN 13781

Prodam 3-sobno STANOVANJE v
bloku z garažo, Tržič - Bistrica. 061-212-696, po 14. ura
13787

V novi poslovni stavbi, na izredni
lokaciji v Kranju, oddam skupaj ali
ločeno 2 PROSTORA z dvojniimi
sanitarijami in urejeno okolico. Ve-
likost prostorov je po 70 kvad. m.,
z urejeno dokumentacijo. 212-718,
zvečer 13807

Prodam 2-sobno STANOVANJE v
zgodnjem letu, na izredni lokaciji v
Kranju, oddam skupaj ali ločeno 2
PROSTORA z dvojniimi sanitarijami
in urejeno okolico. Večino prostorov
je po 70 kvad. m., z urejeno docu-
mentacijo. 212-718, zvečer 13807

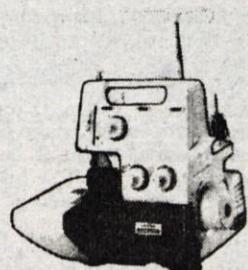
Prodam 2-sobno STANOVANJE v
zgodnjem letu, na izredni lokaciji v
Kranju, oddam skupaj ali ločeno 2
PROSTORA z dvojniimi sanitarijami
in urejeno okolico. Večino prostorov
je po 70 kvad. m., z urejeno docu-
mentacijo. 212-

Petek, 6. septembra 1991

brother STREICHER

brother
B 530 OVERLOCK
neto ATS

4.990.-

NUDIMO VAM VSE ŠIVALNE,
PLETILNE IN OVERLOCK
STROJE ZNAMKE PFAFF,
BROTHER, BABY LOCK, JUKI,
ELNA, BERNINA,
HUSQVARNA itd.

CELOVEC (CENTER)
10. OKTOBERSTR. 22
TEL.: 9943-463-513648

Z 750, letnik 1985, prodam za 1.600
DEM. Orehovlje 7, Kranj 14092

Prodam JUGO 45, letnik 1988, cena
5.200 DEM. 632-229 14093

Prodam Z 101 GTL, letnik 1987, re-
gistriran do maja 1992. 77-925

Prodam JUGO 45 Koral, letnik
1989, registriran do avgusta 1992,
32.000 km. 66-052 14101

Prodam Z 101, letnik 1982. Vovk,
Češnjica 21, Podnart 14105

Ugodno prodam CX Prestige auto-
matic. 49-038 14108

R 4 GTL, letnik 1983, registracija
do marca 1992, prodam. Cena
1.500 DEM. 77-208, popoldan

Prodam Z 101 Mediteran, letnik
1979, registracija do junija 1992.
Golnik 167, 46-635 14110

Prodam Z 101, letnik 1978, 9.000
km po generalni, karoserija obnovi-
ljena. 329-311 14112

Prodam OPEL Kadett 1.2, letnik
1982. Sp. Gorje 109/a 14113

R 18 TLJ, letnik 1986, ugodno pro-
dam. Koselj, Zg. Duplje 91, 47-346
14115

Prodam OPEL Ascona 20 I, katali-
zator, letnik 1987. 312-306

Ugodno prodam R 19 TS, rdeče
barve, garažiran, možna tudi me-
njava za manjši avto. 51-805

UGODEN NAKUP

AVTOMOBIL FORD,

FIAT, OPEL,

PEUGEOT, RENAULT,

SUZUKI

DOBAVA TAKOJ

VRBA d. o. o.

tel.: 212-907

MOŽNA TUDI

HRVAŠKA VARIANTA

Ugodno prodam Z 101 GTL 55, le-
tnik 1986, prevoženih 67.000 km,
registracija do 19. marca 1992.
632-110 14120

Prodam JUGO 45, letnik 1982, re-
gistriran do maja 1992, cena 2.000
DEM ter karambolirano Z 101, le-
tnik 1977. 85-483 14131

SALON POHIŠTVA
Ark - Maja

Predosje pri Kranju
tel. 241-031

Odpri: 12 - 19,
sobota: 9. - 13

Kokra Globus
prodaja
avtomobilov
Subaru
tel. 214-761

GOLF JX bencinar, letnik 88, do 7.
92, 19.000 km, temno sive metalne
barve, prodam. 78-446 po 18.
uri

Prodam VISO 45, letnik 85.
326-833, sobota dopoldne

Zelo ugodno prodam 126 P, letnik
1984. C. 1. maja 63, Kranj 14124

Prodam TOVORNI AVTO z 50-8,
daljina kesona 4,60 m, s cerado,
nosilnost 2,8 t, registriran do 29.
decembra 1991. 74-764 14130

Prodam Z 101, letnik 1977, registri-
rana do decembra 1991. Drinič,
Predosje 61, Kranj 14140

Prodam JUGO, letnik 1984, cena
3.000 DEM. Poklukar, Želeška 26,
Bled 14141

Prodam R 4, registracija do aprila
1992, letnik 1979, cena po dogovoru.
tel. 75-467 14122

ROBINSON
club TRŽIČ
DETELJICA
tel.: 52-266

sobota, 7. 9., ob 20. uri
promocija kasete

POLETNI HITI
skupine **POP DESIGN**

JAKA PLATIŠE 17, PLANINA III.

ugodno v septembru

- šolski nahrbtniki Salomon 695,00
 - telovadni copati (tudi usnjeni) od 210,00
 - velika izbira trenirk od 590,00
 - prešiti prehodni jopiči od 890,00
 - vetrovke in anoraki iz nepremičljivih materialov
 - elastične telovadne hlače - pajkovke
 - športni copati ali star
 - gorska kolesa, teniški loparji
- UGODNI PLAČILNI POGOJI**

VABLJENI
v trgovino **KRONA MODA!**

trosilnik
sena

BIDER

063-831-415

IZJEMNO ZNIŽANA CENA !!!

NUDIMO VAM VSE ŠIVALNE,
PLETILNE IN OVERLOCK
STROJE ZNAMKE PFAFF,
BROTHER, BABY LOCK, JUKI,
ELNA, BERNINA,
HUSQVARNA itd.

CELOVEC (CENTER)
10. OKTOBERSTR. 22
TEL.: 9943-463-513648

**KO UGASNE
ŽIVLJENJE**

AKRIS

TEL. (064) 73-365

PREVOZI - UPEPELJITVE

Nudim delo za akvizitersko PRO-
DAJO lesne galerije. Koselj,
Zg. Duplje 91, 47-346 14117

PRODAJALKO za honorarno delo
išče Boutique "DR" v Reginčevi 6,
Kranj. Informacije od 9. do 19. ure,
vsak dan

14139

14139

14139

14139

14139

14139

14139

14139

14139

14139

14139

14139

14139

14139

14139

14139

14139

14139

14139

14139

14139

14139

14139

14139

14139

14139

14139

14139

14139

14139

14139

14139

14139

14139

14139

14139

14139

14139

14139

14139

14139

14139

14139

14139

14139

14139

14139

14139

14139

14139

14139

14139

14139

14139

14139

14139

14139

14139

14139

14139

14139

14139

14139

14139

14139

14139

14139

14139

14139

14139

14139

14139

14139

14139

14139

14139

14139

14139

14139

14139

14139

14139

14139

14139

14139

14139

14139

14139

14139

Slovenija in svet

Iz Pribaltika v Atene

Zunanji minister dr. Dimitrij Rupel je v treh dneh obiskal štiri države Sovjetske zvezze: Rusko federacijo, Litvo, Latvijo in Estonijo ter Grčijo. Latvija nas je kot prva država uradno priznala, pa tudi drugi dve pribaltski državi bosta to storili kmalu.

Slovenski zunanji minister dr. Dimitrij Rupel je v sredo večer na časnikarski konferenci strnil vtise s tega pomembnega potovanja. V Moskvi, ki je še pod vtisom zloma vojaškega udara, so predstavnikom ruske federacije izročili pismo za predsednika Jelcina. Sploh, je povedal minister Rupel, so v sovjetskih državah slišali nepričakovano veliko kritik na račun sovjetskega predsednika Gorbačova. Slovenska delegacija je predstavnikom Litve izročila sklep slovenske skupščine o priznanju te države, podpisani pa je bil dogovor o vzpostavitvi diplomatskih odnosov, ki bo začel veljati konec septembra. Latvija je Slovenijo že priznala, Estonia pa bo to storila na prvem jesenskem zasedanju parlamenta. Sploh so pribaltske države priznane že v okrog 40 državah, imajo pa hude probleme, nekatere še hujše kot mi. V vsaki od teh držav je blizu 100 tisoč sovjetskih vojakov, katerih umik naj bi trajal polna tri leta. Naš minister je v te države potovel s slovenskim potnim listom, v katerega so mu vpisali vstopne vize.

Genscher in Mock na zvezni

V sredo sta se zunanjega ministra Nemčije in Avstrije Genscher in Mock po telefonu pogovarjala s slovenskim zunanjim ministrom Dimitrijem Rupom. Govora je bilo o sobotni mirovni konferenci v Haagu in nadaljnjem sodelovanju. Mock pa je tudi pojasnil razloge, zakaj avstrijska vlada v torek ni tudi uradno priznala Slovenije. Slovenija in Hrvaška sta za Avstrijo politična stvarnost, za formalno priznanje pa morajo biti izpolnjeni še nekateri pogoji.

Grškega zunanjega ministra Adonisa Samarasa je dr. Rupel seznanil z argumenti za mednarodno priznanje Slovenije, ki žal, tako kot drugi argumenti, v Jugoslaviji nič ne veljajo. Rupel je zaprosil grškega zunanjega ministra za pomoč pri prizadevanjih za slovensko priznanje. Povedal mu je, in to spoznava tudi Evropa, da teza o vojni v Jugoslaviji kot posledici samostojnosti posameznih republik ne drži, ker se je vojna začela brez tega. Glede Makedonije so Slovenci grškemu ministru povedali, da zagovarjajo pravico Makedonije, da sama odloča in svojem položaju in prihodnosti. Grški minister je rekel, da priznanje Slovenije ne more biti več daleč.

Kučanovo pismo Van den Broeku

Minister Rupel je povedal, da je v sredo predsednik slovenskega predsedstva Milan Kučan postal pismo predsednikom ministrskega sveta, nizozemskemu zunanjemu ministru Van Den Broku. V njem izraža Slovenija nezadovoljstvo glede zastopstva republik na mirovni konferenci v Haagu. V Hag so povabljeni vsi člani zveznega predsedstva, kar pomeni, da bo imela Srbija tam 4 zastopnike, razen tega pa bo imela enakopravno besedo tudi še vedno vplivna zvezna vlada. Po sodbi Slovenije bi morale imeti delegacije republik večjo veljavno. Vendar, kot so povedali nekateri ministri držav Evropske skupnosti, bo na konferenci veljalo načelo soglasja in ne preglasovanja.

Pismo s prošnjo za priznanje Slovenije je slovenski zunanjji minister dr. Dimitrij Rupel postal vsem zunanjim ministrom držav, članic Konference o evropski varnosti in sodelovanju.

Zunanji minister je bil tudi vprašan za oceno sedanjega obiska predsednika vlade Lojzeta Peterleta v Združenih državah Amerike. Rupel je odgovoril, da je zunanje ministrstvo sodelovalo pri organizaciji uradnega dela obiska v Ameriki. Del obiska je namreč zasebne narave, saj je odšel Peterle tja tudi na povabilo ameriških Slovencev. Tu niso možne nobene špekulacije, je dejal minister Rupel, saj je vsaka naša predstavitev na tujem zlata vredna. ● J. Košnjek

JELOVICA

NAJAVLJAMO

Kulturni tabor MKD v Kranju

Mladi krščanski demokrati iz vse Slovenije se bodo danes (v petek) ob 17. uri zbrali pred hotelom Creina, da bi se udeležili svojega kulturnega tabora, ki bo trajal do poznega nedeljskega popoldneva. Poudarek bo na likovni ustvarjalnosti (mentorja, akad. slikarja Veselka Šorli-Puc in Matej Metlikovič), gorenjski mestni arhitekturi (dr. Cene Avguštin), obiskali pa bodo tudi Šmarjetno goro, Crngrob, Škofjo Loko, Ajdno (arheolog Milan Sagadin; tam bo tudi nedeljska maša), Bled in Radovljico.

J. P.

Pianistka Jasmina Stančul v Grobljah

Danes, 6. septembra, bo v Grobljah nastopila pianistka Jasmina Stančul, ki s svojo interpretacijo sega v sam svetovni vrh. Na nočojšnjem koncertu, ki bo ob 20. uri, bo izvajala dela Josepha Haydna, Wolfganga Amadeusa Mozarta, Domenica Scarlattija in Roberta Schumanna.

Jutri srečanje v Bašlju

Kranj, september - Jutri, v soboto, 7. septembra, se bo ob 14. uri v Gamsovem raju pri brunarici Turističnega društva Bašelj-Bela nad Bašljem začelo srečanje aktivistov OF in borcev NOV, ki ga organizira Občinski odbor ZZB NOV Kranj. V vabilu pravijo, da se bodo zbrali zato, ker živimo v nemirnem času, ko se podpirajo iluzije o trajnem sožitju in socialni varnosti in ko spoznajavo, da sta jim njihova medsebojna povezanost bolj kot kdaj prej potrebeni. Na srečanju naj bi stebla sproščena beseda o vseh dandanašnjih dogodkih. Gost srečanja bo Emil Milan Pintar, gorenjski delegat v Skupščini Republike Slovenije. Na sporednu bo do tudi krajski kulturni program, glasba za ples in razvedrilo, za dober prigrizek in dobro kapljico pa bodo poskrbeli člani domačega turističnega društva.

Redni avtobus za Bašelj odpelje iz Kranja ob 10.25 in ob 12.25, v Kranj pa se vrača iz Bašlja ob 16.55, ob 18.55 pa z Zgornje Bele. Srečanje bo ob vsakem vremenu - v primeru slabega vremena bo v Domu družbenih organizacij na Zgornji Beli. ● D.

Krompirjev bal

Škofjeloški aktiv mladih zadružnikov prireja v nedeljo, 8. septembra, ob 15. uri na loškem gradu krompirjev bal. Obljubljajo dobro zabavo ob zvoki ansambla Lojzeta Slaka, bogat srečev in družabne igre.

Spomin na bazoviške žrtve

Danes, v petek, ob 16. uri bo v Prešernovem gaju komemoracija pri spomeniku bazoviškim žrtvam.

Orgelski večer v župnijski cerkvi

V nedeljo, 8. septembra, ob 20. uri bo v kranjski župnijski cerkvi orgelski večer Angele Tomančič iz Ljubljane. Izvajala bo dela Mozart, Mayerja, Zupana, Liszta in Mendelssohna.

GORENJSKI GLAS
NOVINARSKI
VEČER

ob 30-letnici kampa Smlednik v Dragočajni
sobota, 14. septembra, ob 15. uri v kampu v
Dragočajni

Podelili bomo priznanje Gorenjskega glasa
Turističnemu društvu Dragočajna - Moše.
Po otvoritvi poslovnih prostorov društva
ob kampu in prireditvi bo v kampu veselo
rajanje. Če bo vreme slabo, bo prireditve v
soboto, 21. septembra, ob 15. uri.

Pokrovitelj: Zavarovalnica Triglav d. d. Ljubljana,
Območna enota Ljubljana

KRIMINAL

Več vломov

Kranj, 5. septembra - V zadnjih dneh oziroma nočeh je bilo na Gorenjskem kar nekaj vломov. Tako je v noči s pondeljkom na torek neznanec iz zasebne trgovine v Tomšičevi ulici v Kranju odnesel šest parov športnih copat, vrednih okrog 12.000 dinarjev. Kriminalisti so tatu oziroma tatovom že na sledi.

Naslednjo noč pa je neznanec na nepojasnjeni način prišel v vrtec Palček v Tržiču. Iz predalov je odnesel nekaj denarja.

Posebno zanimiv pa je primer vломa v stanovanjsko hišo na Prešernovi na Bledu. R. D., star 43 let, je v nedeljo prek balkonske ograjke "vstopil" v hišo ter v dnevni sobi nabral nekaj zlatnine in denarja. Potem je naletel na oškodovanca, ga lepo ogovoril, dejal, da išče njegovega očeta, nato pa mirno odšel iz hiše. Ukradeni je brž ugotovil, da manjka denar in zlatnina, še za tatom, med iskanjem srečal blejskega policista in skupaj sta R. D. tudi našla. R. D., pri katerem so dobili ukraden denar in zlatnino, je v priporu.

Papirčki namesto deviz

Pred dnevi je neznanec pri menjavi deviz v dinarsko protivrednost ogoljufal Kranjcana S. K. Ta se je z neznancem dogovoril, da mu bo zamenjal določeno količino dinarjev, mu jih dal, v zameno pa dobil vrčko z "devizami". Ko je pogledal vanjo, je videl, da je namesto deviz le nastržen papir. Goljuf jo je pred tem že pobrisal. ● H. J.

NESREČE

Nesreča v Železarni

Jesenice, 5. septembra - V torek, 3. septembra, ob 19. uri je v jesenjski Železarni, v obratu Bluming-Stecker, prišlo do nezgode pri delu. Pri dviganju jeklenih plošč na železniški vagon z mostovnim žerjavom se je odpela jeklena vrv, tako da je plošča zatrla, težka približno tono, padla na vagon. Pri tem je plošča zatrla 41-letnega Viktorja Močnika z Jesenice. Hugo ranjenega so odpeljali v bolnišnico. ● H. J.

POROKA PO KRANJSKO

V organizaciji Poročnega servisa PRINC in hotela Bor - Grad Hrib Preddvor

Grad HRIB v Preddvoru je bil že v starih časih kraj, kjer so si zaljubljeni zaprisegli večno zvestobo. O tem vam priporoveduje pravljica o zaljubljenem vrnarju in grajski gospodčini.

Mladoporočencem želimo, da postanejo del te pravljice, zato vas prosimo, da izpolnite kupon in ga pošljete na naslov:

HOTEL BOR - GRAD HRIB, 64205 PREDDVOR

Dne 21. septembra bomo v Hotelu Bor - Grad Hrib pripravili izbor poročnega para za POROKO PO KRANJSKO.

Dne 28. septembra bo poroka izbranega poročnega para po starih šegah in navadah Gorenjske. Obiskovalcem prireditve bomo pripravili zanimiv program.

Vljudno vabljeni na POROKO PO KRANJSKO!

PRIJAVNICA

Ime in priimek neveste

Ime in priimek ženina

Naslov ženina

Telefon:

POKROVITELJ GORENJSKI GLAS

**Septembra skozi MERKURJEVE duri,
da se pozimi »centralna ceneje zakuri!«**

**v SEPTEMBRU v MERKURJEVIH prodajalnah
nižje cene posameznih izdelkov za centralno ogrevanje:**

- za 20 % ceneje:** termostatski in navadni ventili za radiatorje (ARMAL), ekspanzijske posode, garniture za cisterne, termo in hidro manometri...
- za 15 % ceneje:** cisterne (ITPP), mešalni ventili (TVT in FERROTHERM), kotlovna regulacija, menjalna vratica...
- za 10 % ceneje:** peči za centralno ogrevanje (FERROTHERM in TVT), obtočne črpalki (WILLO)...
- IN ŠE** sanitарne in vodovodne armature (ARMAL in UNITAS) za **20 % ceneje!**

POPUSTI VELJAJO ZA TAKOJŠNJA PLAČILA IN ZA ČLANE STANOVANJSKIH ZADRUG.

ZGRABITE PONUJENO ROKO, KOLIČINE SO OMEJENE! PODROBNEJŠE INFORMACIJE V PRODAJALNAH.